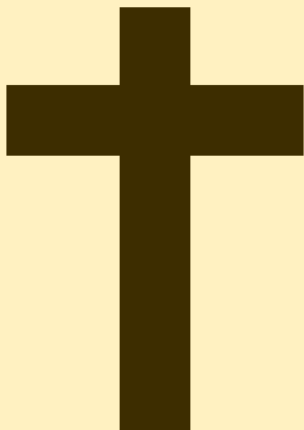

Boga New Testament Portion

Portions of the New Testament in the Boga language of
Nigeria

Boga New Testament Portion

Portions of the New Testament in the Boga language of Nigeria

copyright © 2023 The Seed Company in collaboration with Language Developers and Bible Translators Association

Language: (Boga)

Contributor: Language Developers and Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

- You include the above copyright and source information.

- If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

- If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners. Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Oct 2026 from source files dated 2 Jul 2025
7ff1e4ab-f55d-5b63-a0cb-c9c683f93166

Contents

Markus	1
ACTS	34
1 KORINTIYAWECHA	85

Kwascha Laulawadi Yarat Markus

Yohanna la Sət Baptima Tahsanda Banda Yəso di

¹ Leya kweshcha shundə kə dar Yəso kərəsti hweya Fara.

² Nda i yarandə tapənaa Ishaya hi tə ndatwa: "Ni thlən lə thlənda mban le na tahsandə mbandəku di.

³ Burata nifə le naka atfata hur loktara, le naka ndatwa tahsan mbanda lə Mwanda di kə pupwenangnguni mbachikən'en hi."

⁴ Bak Yohanna nakna basa hur loktarə tə ndatwa: "Chikawuni kətərənhi kə sangfichə Baptisma kə kalang fichə bəbichitfechi'enhi."

⁵ Nat nofchi Yahudiya tə Urshelima dəknda bəd'en tərəkəndəhi saən baptisma kanda a suhwađ Urdun.

⁶ Yohanna njela'en pom ngelupa kənaən mumi'en tə poma, dəsəmtə'en mbecha tə decha.

⁷ Ndakənwa yuna bata diffitəna le nak mwanchin mə njang chika sahət pahəmchi'en səkwisi kə koppihi kə kwasayihwa.

⁸ Saayi Baptisma kuni tə ama pađ nakna sət ikən tə Chidchid chit Shemeda.

Sa Fichə Baptisma Yəso

⁹ Hanmunchiniyu bak Yəso thlata Nazarat a thlet həmət Galili. Yohanna saən baptisma a suhwađ Urdun.

¹⁰ Nak Yəso cheta kisha hur ama chatkichuyu nakən in'afshi hi bak Shemeda Fara hai kə dar indi'en nda ngungwidnga.

¹¹ Səkkə nofchə burata a afshi tə ndatwa: "Sokən naka hwe'engna le yahti pađ lela səkti mbənkənfa."

Kəkada Shedən Yəso

¹² Chatkichuyu pəkkə Shemeda Farə ndə kə hur loktara.

¹³ Mundə kumchit fwada Shedanna kəkadanda a hur loktara. Məla hur loktara tə də hərəmcha nak mala'ika Fara kəssandəsi.

Tirke Yəso Tora Galili

¹⁴ Diffitəkən kəsang fichə Yohanna, bak Yəso kə hachahai Galili nakna basə kweshcha shunda Fara.

¹⁵ Ndakənwa: "Bəd hanmunchəkən nduk. Fara yehsə chedanda kuni wa kutur nakən. Chikawuni kə tərənhi, fəram kit kə kwescha shunda Fara."

Ed Yəso Tərka Kimshechi'en

¹⁶ Nak Yəso bərtəhi tə mi suhwađ Galili, nakən Siman tə Andarawus hwanman Siman kanda muh langtanganga kəthləm fa tumchə naknda.

¹⁷ Ndag Yəso kandəwa: "Kuramnji ni sandəkuni kəfa bat tə nofcha mbədengna."

¹⁸ Chatkichuyu malangndə tum tinda kurəkəndəndə.

¹⁹ Nak Yəso witə kə ban, nakən Yakubu hweeya Zabadi tə Yohanna hwanmankən a hur kommbawal, kanda tahsandə langtangchengnanda.

²⁰ Akən kanda malkəndə shinnandəhi, Zabadi hur kommbawal tə tahət fa torcheng nanda kurəkəndəndi.

Yəso Riktə Bəbi Shemeda

²¹ Baknda Kafarnahum, bak farə yipta Yahudawechea, yimkə Yəso bət humta Yahudawechihi, nakna sakanda kandəhar.

²² Shekda ng i'ndə kandə tə witə sakiniyu, nda nifə səkkəsi, nga nda malndəmma thlahbət Musa wa.

²³ Nifəsa hur bət humta Yahudawechikənhi tə bəbi Shemedə fa hwakən,

²⁴ ndakənwa: "Mə kəmkə tə kani Yəso lə Nazarat ta? Baku kə təkəngnə kanihiwa? A shini ndu wunnaku. Sokən naku Chidchid le baka mbəda Fara."

²⁵ "Bokang Yəso bəbi shemedkənhi ndaənwa ngasu ba, chukisha fat'en!"

²⁶ Bəbi shemedkən nakna saktanda mələ hwata cheknakisha fat'en.

²⁷ Pəđang ənatkən nofchəkənfa sahangndə ndani witə mə leya? Yuwa sakandadi tə səktəsiwa? Ndangna bəbi shemedchəkənwa kə chendakish pad səkkəndədi.

²⁸ Kusheng i sət Yəso yu səkkəficha a hachahai Galili nat.

Kəna Yəso Nofcha də oi

²⁹ Diffitə chendəngnanda kisha bət humta Yahudawechihi, pəđang Yəso tə Yakubu tə Yohanna kə hura'a nda Siman tə Andarawus.

³⁰ Nak thlabər Siman hahchin hafat kakəndə, chatkichuyu bwa'angnda Yəso.

³¹ Dək Yəso bəsndi kəkən har'en thlaən, chat kənkəna dadi nakna sət tor dəsəmta.

³² Diffitə həmta farəhi ngomang ndə haacha tə fa bəbi luwurcha,

³³ Nofchi hur həmətkən ngomkənda kish kə mi hura'a,

³⁴ Kəna Yəso hachəkənadi tə fa bəbi luwurcha, pad malawutə fa bəbi luwurchəkən kə shuwunndəwa kəthləm shinndədi.

Pidet Yəso Hwanda Bədi Nguchit Nifəsi

³⁵ Thlaakəna bingtə tung, mwee bət shumma kə bət nguduk ka hwanda.

³⁶ Siman tə tahət nofchəkən naknda katndi.

³⁷ Mbəsangnda, ndangndəwa: "Chikawun mələ kassa."

³⁸ Ndang Yəso kandəwa: "Tama hwanhəmchi naka bən, kənni basa pənniyu pad ndəkən cheka bat tə nji."

³⁹ Wu'yaən hachahai Galili nak na basa bət humta Yahudawechihi nak na chandə bəbi luwurcha kish.

Kəna Yəso Nifə tə Tarkwinda fa

⁴⁰ Bak nifə tə tarkwinda fa, kopkənhi nakna hwanandə tə ndatwa: "Ma yehnəsi kənitəna dadi."

⁴¹ Hadaən Yəso fa, təkə'ən harfa, ndakənwa: "Yehisi kənu dadi."

⁴² Chat kichuyu yimkə tarkwiinkənhi kənkənadi.

⁴³ Ndang Yəso wa pədu kə mbwa'ana nifəwa,

⁴⁴ "Mbwa'ana chikawunwa, pədu du chedan fadə ku Pərist kə fərnə i la fərtə fīcha ma kənafichə nifa dadi nda ənnənə sakandə Musa kuni har yu, kə sokka ənnat səndəwa kinnadi."

⁴⁵ Pəđakən nakna mbwa'anda nofcha nakna fanandə shuwunkənhi kə'ən, kəthləm ndəkən Yəso mbələ'utə kaləfathi a thlet hwanhəmchəkənwa. Pəđakən kə bət nguduk, pad nak nofcha bəta mbəđ'en chika tə teni.

2

Kəna Yəso Nifə le Saka di

¹ Diffitə hwanmunchəkən dīmek, ngərang Yəso in kə Kafarnahum, səkkə nofchəwa mələhuri.

² Bak nofchə oi, pad mwa'u bətsəwa taa kə mikəndda, məlan pad nakna bəsa pathla Fara kanda.

³ Ndəkən bat nofcha mbəf'en tə tərəf, nofchə fwada tərəkəndi.

⁴ Mbəsundə bət kə thləmatkən ndukwa, kəthləm yakat nofcha tərəkəndə tə dar kətkənən, pahangndəhi fərəkəndənda hai kə mbanitə Yəso a dar bət hunat'en.

⁵ Nak Yəso fər kitchidəngnandəhi, ndangna le sakadiyuwa: "Hweya kalu fichə bəbifechekuhi."

⁶ Maldəmchi fərkə kit kə kussa Musa yu nak dədassa mbənniyu naknda yarandəhi hur hanndəkikecheng nanda.

⁷ "Kəthləm mi nat nifiya shundə kichuyu? Mbwitə i nguchik keeke kə bəda Fara, wunla kalang bəbichitfata nifəhi manga Faruwa?"

⁸ Tangtang nēf Yəso hi hur shemēf'en i nannda yara, ndangna kandəwa: "Kəthləm mi natuni yarə kichuyu hur hanndəkikechengnuni?"

⁹ Len nak pa'pa i? kə ndangna le sakadiyuwa kalufichi bəbifandekuhiwa ndu kəndangəwa thla'u tərū bət hunadeku kə wii nə witekuwa?

¹⁰ Kəthləm kəsənuniwa alchita hweya nifəsi kə kalən bəbifathi a hur kishi'ya, ndangna le sakadə təkənwa:

¹¹ "Ndukiwa thla'u tərū dəngleku kə pədana dadi kə hure'eku."

¹² Thlaakən tukwas tərəkən ndənglə'en cheknakissha hur hurəkən, banitə chikawuni, shekndang ində kanda naknda mwanandə Fara, ndangndəwa: "Tamwuma nat ən kicheyawa."

Ed Yəso Lawi

¹³ Ngərkən chetakish pad kə mi hawurta, bak ngom nofcha bəf'en, pad sakangnakandə har.

¹⁴ Nakna mbərtəhi, nakən Lawi hweya Halfa das bət thlət chamta, ndaənwa: "Kurunji" thlaakən kurukənndi.

¹⁵ Nak Yəso səm'əns a hurhura'a Lawi tə fa thlət chamcha tə fa bəbichitfata, tə kimshechi'en kəthləm nofchə ka'ən kurukəndi.

¹⁶ Kə nat maldəmcha fa sakandə ndelwercha Musa di fichile naka Farisiyawecha, Yəso mələ səm'ən tə fa bəbifecha, tə fa thlət chamcha, ndangnda kimshechi'enwa kəthləm mi natna səm'ən tə fa thlət chamcha pad tə fa bəbifecha?

¹⁷ Kə saktə Yəso kandə kichuyu, ndangna kandəwa: "Nofchi nak ngwalngwal hi, kəmwu ən kandə tə lə fər hanbəbaawa, fichile nak hahchin na kanndi. Buwi kəthləm kə i fichile fərkə kitwa, baki kəthləm fa bəbichitfata".

Sahhəmi Yəso kə Dar Cherə Ama

¹⁸ Nakənya kimshecha Yohanna tə Farisiyawecha kanda cherə ama. Bak nofcha mbəda Yəso sahangndəwa: "Kəthləm mi nat kimshecha Yohanna tə i Farisiyawecha cherə ama pad ichiwa kanda cherə amwa?"

¹⁹ Ngəməng Yəso wa, təkənənət səmat pera nata thləmat shikechikən kənnda cherə ama? Ngu nat kichuwa, ma mwe səmat perəkən tə kandəwa.

²⁰ Hanmunchəkəna bəta le nat ficha tərəndə səmat perəkəna thləmannda farinəyu nanda cherə ama.

²¹ Nifəsi na bumanədə yuwa njela'a tə dōhət njelaawa kəthləm ma shid kichu na dōhət njeləkəna thlahtadi ka'ən.

²² Nifəsi na thlər yuwa am innabi kə hur dōhət kupat wa, kəthləm nan fəta di pad nu kubat i hurkənyu tə kupatkən nat. Kəthləm dəkən naku thlər yuwa am innabi kə hur yuwa kupata.

Yəso Ləmwanda Məlan na Farə Yipta

²³ Farəyipta nak Yəso bərtəhi tə hur hitə hwarma, nak kimshechi'ena bwerət hwarəm kənna mi.

²⁴ Ndang Farisiyawechəwa: "Nu, kəthləm mi nannda sət i ngəməwuchit kustəkən kə səficha farə yipta?"

²⁵ Ngəmaən kandəwa: "Tamwuni changngandəwowa, i sət Dauda yahkən dəsəmta kəthləm mitafi'en, kəndang tə nofchi'en fichile naka thləmatkənwa?"

²⁶ Yim kəna kəten mwanandə Fara a thlahbədi nat Abiyata kə kapat Pərist, chiikən njohmi tahsandə fichihi kəthləm kapat Pərist le kamuchiksi kə chii nifə somənwa, kapat Pərist ndak kamkəsi kə chi'en. Pad farangna fichile naka thləmatkən yu.

²⁷ "Nandang Yəso kandəwa, sək fichə Farəyipta Yahudawecha kəthləm nifa, su fichə nifa kəthləm Farəyiptəwa."

²⁸ Kəthləm ndəkən, Hweya Nifə məlan naka Ləmwanda nat tə i Farəyipta."

3

Nifa le Sat Har'ennadi a Kafarnahum

¹ Farə le yimkə Yəso bət humta Yahudawechihi, nakən nifa le sat har'enadi.

² Nak nofcha kəlandə ndu na Yəso kənandaɗadi farə yipta kəthləm kə mbəsndə i nannda təraniyafa

³ Ndang Yəso le sat har'ennadiyuwa: "Thla'u thlaru mbanitə nofcha."

⁴ Sahang Yəso kanda: "Mə mbutə kustəkən kəsəficha Farə Yipta? kafatwa ndu bəbichitfatwa, kə həkang fichə shishshingtəwa ndu kə bəlang fichəwa?" ngaskəndə shetəta.

⁵ Kəlang Yəso kandə tə səb hur ka'en kəthləm kwaakwaachit hanndəkikechengnanda. Ndaənwa: "pupwanaən harekuhi." Pupwanaən hi kənkənadi.

⁶ Chek Farisiyawecha tə wesha kə bənda nofcha Hiridus kəthləm kə tahsangndə mbayihhi nannda bəlandə Yəso.

Nofchə oi Kurəkə Yəso

⁷ Thlaakə Yəso tə kimshechi'en kəmi hawurta, kurəkə nofchə ndə oi thlata Galili nat tə nofcha Yahudiya,

⁸ səkkəndə ichi nat nanna sətta, yakat nofchə ka'en baknda mbəd'en, thlata Urshelima, Edom tə hachahai Urdun taa kə Taya tə Sidon.

⁹ Kəthləm rahanda njekthlə-njekthləchitta nofchihar, ndangna kimshechi'enwa dama kəlam han kommabawal har ərta, kəthləm tərə nofcha məninda təkaharfa.

¹⁰ Kənannə nofcha ɗadi oi, nat fa hafecha nangnda bahtə nduk kəthləm kə mbunangndəharfa.

¹¹ Chika kwat nat bəbi shemechikən ndi chat kopkəndəhi kanda kukwara ndangndəwa: "Sokən naka hweya Fara."

¹² Tiidaən thləmechengnanda kə mbwa'anda nifə ndu wunnakənwa.

Təf Yəso Kimshechi Kumngərənsə Chap

¹³ Tərkəna ɗargwiya akən fichile yahtən baknda bəsndi

¹⁴ Tədkən nofchə kum ngərənsə chap akən kandəwa kimshechi'en fichile na nat tənɗi, bəhnan la thlənkanda kə ɗənda bəsa.

¹⁵ Pad nuni mbəs alchit chandə bəbi luwurcha kish.

¹⁶ Fichile tadtən kum ngərənsə chap yu, Saminu (le ɗəfandənwa Bitrus),

¹⁷ Yakubu hweya Zabadi tē Yohanna hwanmankēn (le dāfandēn padwa Buwanarjis sakātēkēnwa hwecha bōk era"),

¹⁸ Andarawus, tē Saminu, tē Filibus, tē Bartamalawus, tē Matiyu, tē Toma, tē Yakubu hweya Halfa, tē Taddawus, tē Saminu lē Kan'anata.

¹⁹ Tē Yahuda Iskariyoti le hi'yang Yēso dī.

Yēso tē Ba'alzabul

²⁰ Chat pēdak Yēso huri, ngērkē nofcha ngomtē oi, mēlan tē kimshechi'en bēsundē har sēm ndāsēmtēwa.

²¹ Kē sēktē nofchi'en dēknda kēsanda kēthlēm nofcha ndatwa: "Tēraa luwurcha."

²² Maldēmchē fa sakandē dēlwercha Musa dī, fichile baka a Urshelima ndangndōwa: "Kutur luwurchē naka fi'en pad tē alchita kutur luwurcha la rēktēn luwurcha kish."

²³ Ak Yēso kanda, shuwunkēn tē kanda hur sakātēkēn, ndakēnwa tēkēni nat shēdanna bēla kētandē shēdanna kish?

²⁴ Ma shek kuturichithi chap, kuturichitkēn ngu soktēwa.

²⁵ Kichu pad ma shek huraahi chap hurēkēn ngu thlarēwa.

²⁶ Shēdan ma thla'ada fat'enfa kēsakēnhi ngu bēla thlarēwa kēthlēm ndukwat'en baka.

²⁷ Kitchitkēn nifēsina bēla yimta hura'a lē alchit kē herka'ēnwa, manga tē kēnaēn lē alchitkēnhi kana mbēla herkandōwa.

²⁸ Kitchikēn tēni mbwa'anda kuni nat bēbifechi sēt nofcha na ficha kalandakandēhi tē chika wun njirfat sētnda,

²⁹ Chika tē kichu le njirkē Chidchid tē Shemēda ngu ficha kalandēhiwa nakna nat kēla bēbichitfat kē pware.

³⁰ Mbukē Yēso kichu kēthlēm lē ndangndōwa: "Bēbi shemēd'ensi."

Man Yēso tē Hwanmanchikēn

³¹ Bak mankēn tē hwanmanchikēn thlarkēnda kish, thlēnkēndōwa kēban.

³² Yakat nofchi tauranghiyu shuwunkēndē tē ndi ndangndōwa, yatu tē hwanmanchiwa kanda katsa kish yēhndē sa natsa.

³³ Ngēmaēn kandōwa: "Wun yaa tē hwanmanchina?"

³⁴ Tēbērkēnhi tē bēda fichile dās dās yu ndangnakandōwa: "Nam kandōya fichileya naka nda yaa tē hwanmanchina"

³⁵ Nat le sēk i yahtē Fara mēlan na hwanyaa tē yaa.

4

Sakātēkēn tē la Hēfta

¹ Pad tērkaakē Yēso sakandada mi kapat hawurta ngomkē nofchē ka'ēn, tērkēna hur kommbawal sokkēnhi kē hurkēn, nofchē oi a mi chicheng hawurkēn.

² Nakna sakandakandēhara a hur sakātēkēn tē ndatwa.

³ Sākama! chek lē hūdāta kish ka hēfta

⁴ Nakna weshē witākēn, funē witākēn hēmēkēnda hai kē hur mbanda, bak handishcha chathlanda.

⁵ Funē witākēn pad hēhatkēnnda dār fufurta bēdī nguchit furtāsē dīichin, tīfkēnda kish ledlēd, kēthlēm ngafurtāsē dārkēn dīichinwa,

⁶ Tēkkē hwatfarēhi, lifirkēndādī kēthlēm nga thlorē'ensē dīichinwa, hwarkēnadī.

⁷ Pad funē hēhatkēnda hur ndahcha, mwankēnda pad njekthlang ndahchiyu bēla'utē sēt hwechafuwa.

⁸ Funə paɖ həhatkəndahai kə hachahai ɖiichin mbulkən səkən hwechafa, funə kumchit məkkan, funə kumchit tehhweth, funə paɖ kumchit kum.

⁹ Nɖak Yəso wa: "Le nat thləmat səktə'ensi kə səkkən."

I Sək Fərtən Sakətkən

¹⁰ Nak Yəso ichitkən, fichile nduk təndə tə kimshechi'en kumngərənsə chap, sahanɖə sakət shuniniyu.

¹¹ Nɖangnakandəwa: "kunang ngəmaficha kunisi kə sənnuni i naka buɖweeta hur mwanda Fara, fichile nguchika hurnuni, chikamə naki mbwa'anda kanda hur sakətkən.

¹² Nanda kəllathi kə kəllathi chika kichu ngunda natwa, kə kandə thləmathi kə kat thləmathi chika kichu ngunda səktəwa. Kəthləm ma shidɖə kichu nanda təbətəhi bənda Fara kə kalang fichi bəbichitfechengnanda kandəhi.

¹³ Nɖangnakandəwa, awi sənwuni sakət shuniniyuwa? Nakuni sən yakat sakhikənwa kənɖi?

¹⁴ Lə hudəɖiyu hiftə shunda Fara.

¹⁵ Fichile həhatkahai kə hur mbandəyu, kəndang naka sakət fichile həftə fichə shuwunkəna hanndəkikechengnandəyu, kə səktənda chat kichuyu ɖak shədanna thlandə kandəhar.

¹⁶ Kichu paɖ hanwitə həftə ficha hur fufurtəyu, kəndang naka fichile səkkə shuwunkən thləkndə tə mbənfata.

¹⁷ A nakən sutə thlora hanndəkikechengnanduwa, nga alchindengnandəsuwa, ma yimnda hur ɖahtə kəthləm shuniniyu chikndə hansarəhi.

¹⁸ Funə paɖ kəndang naka sakət fichile həhatka hur ndahchiyu, kəndang səkkə shuwunkən,

¹⁹ paɖ ənət kishita tə kənecha tə yah icha kishita, yimkəndəsi njaən shuwunkəna kanda suwa kweshchaənwa.

²⁰ Fichile həftə ficha hur furtə ɖiichinyu kəndang naka sakət fichile səkkə shuwunkən thləknda, səkndə torsi mbəskəndə chekətkən, funə kumchit məkkan, funə kumchit tehhweth, funə kumchitkum.

Tikesha le Supwandə Fichə tə I'nafta

²¹ ɖək Yəso mban tə ndanda kənduwa: "Məlapakaa la ɖak fichə tə tikesha huri kəthləm kə supwang fichə tə i'naftəwa, manga kichuwa kə ɖəffichəhi kəka ɖət hunatwa? le ɖatunitəkən kəthləm kə ɖəffuni kə ɖəɖi la ɖəftəfichəwa?

²² Ənsənaka buɖweeta nguchit ficha chandakishwa, ənsa supta nguchit ficha kwallandandəwa.

²³ Le nat thləmat səktə'ensi kə səkkən!"

²⁴ Paɖ ndangna kandəwa, ɖəffam i'ndəsi, kə ɖar ənənə səktuniyu, soməɖi kəkəɖtusi, tə ndəkən nat ficha kəkəɖtəsi.

²⁵ Kəthləm le natən'ensi, məlan nat ficha chekanda, le nguchitən'ensi paɖ chikale naka har'en na ficha thlandəhar kə chekang ficha le natənsə'en.

Sakət Tifta Wita

²⁶ Nɖakən paɖwa: "Mwanda Fara nakən nda nifə weshkə witə'enna hachahaya.

²⁷ Kə hunanhi kə thləən tifikə witəkəna kish, mwankən, sənutə ndu səkən kəniwa.

²⁸ Furtə tə i'ndə'en la bəlaakən mwanandə hwarma paɖ kə ɖulən, sən hwechafa.

²⁹ Ma nihidɖi hwasəən tə chelta, kəthləm shee thlahɖət nəhatə'en."

Sakatkən tə Hwan Musdad

³⁰ Ndakən padwa, nakma kəkadandə mwanda Farə tə mi? Manga kichuwa witə sakətni natma kəkadandəfa?

³¹ Nakən nda hwan musdad, le nak ngudeh a hur ichi la həftəficha hachahaya.

³² Chika tə kichu ma həffa ficha, nan mwanda kə mbəranka təhət afchihi hur hitəkənyu, njarkənhi ka'ən pad kana handishcha sokta kaaftə'en.

³³ Tə sakət shuwunchə ka'ən mbutə Yəso shunda Fara, kə sərət səndəngnanda.

³⁴ Mbwa'autə shunda kanda nga tə sakətkənwowa, pad maməlan ichtkən, la mbwa'angna kimshechi'en chikami.

Yəso Bokada Kapat Rənnahi

³⁵ Farənyu sək farəhufta, ndangna kimshechi'enwa: "Chamən hawurkən kə mi chicheng le taatəyu."

³⁶ Malkəndə ngomnofchikən diffi'in, pədakndə tənda hur kommbawal ichtkən, pad kurəkə tahchikən kanda.

³⁷ Ndəkən thlatə husomba tərənna ka'ən, nak rənnikəna həhrandə kommbawal təkən, nak ama hasa hur kommbawal təkən nda nan nəhata.

³⁸ Yəso pad mələ hur kommbawal təkən a dar bət sokta mələ sabweni, nahngang kimshechi'en ndangndəwa: "Maldəm, nəma təktəhi, kəmmuwowa?"

³⁹ Nahənkən, bokangna rənnikənhi, ndangna rah amkənwa: "Thlarruhi! kə ngasnə kəmma!" Ndəkən thlartə rənnikənhi shəyyet.

⁴⁰ Ndagngna kimshchi'enwa: "Kəthləm mə lechituni kakəchiuyu? Paa kənəkənya ngafəkit engnunisəwowa?"

⁴¹ Lechitndadə kaka'ən, ndangndandaniwa: "Witə nifəməkicheya, rənna'a tə ama kanda fəra mwanda?"

Kəna Yəso Nifadi, le Nak tə Hafat Bəbi Shemeda fa (Matt 8:28-44; Luk 8:26-39)

5

¹ Kə chandəndə suhwada kə hachahai Garasinawecha.

² Kə tərtə Yəso haya hur kommbawal, thlaakə nifa le nak tə bəbi shemeda, mbət shok tə'en mbət thlohurcha bəkna mbəda Yəso.

³ Nifəkən kwatmurcha naka mbət shoktə'en, nifəsi la mbəllakkə kənnanduwa chika tə chalalochiwa.

⁴ Kəthləm kurbafichə kənnandə harchi'en tə sarəchi'en tə chalalocha, nat təkichu dədahaən chalalo təkənnada sarə'en. Nga nifəsi tə alchitafa la mbəllakkə kəssandəhiwa

⁵ Nda fidikta tə fara la nakna kwat murchə tə dar shohlacha kənna nata tit ka'ən, pad kənna bursa ndə fat'enadi tə ngwicha.

⁶ Kə natən Yəso langnga, paakənsi tə rahta dəkna həmta mbanitəkən.

⁷ Hwakən tə alchit tə kapat burata ndakənwa: "Mə natu sətəsa nji, Yəso hweya Fara le nak mwanchin? A humudi tə Fara, mə fərinə pwanchiwa.

⁸ Mbukən kichu kəthləm nda Yəso wa: "Chukisshafata nifiya sokən bəbi shemeda."

⁹ Ndəkən sahandə Yəso wa: "Thləmmuwa kəni?" A ngəmmanwa: "Thləmnəwa terchin, kəthləm nakani oi."

¹⁰ A hwanaən Yəso tə ndatwa: "Mə rəkinə kanda mbənniyuwa."

¹¹ Kəthləm mbənniyu kapat chaba katuchisi naka hərimtə nduk tə shohlata.

¹² Bæbi shemechiyu hwanangnduwa: "Kə malaən kanda kə yimnda hur katuchiyyu."

¹³ A ngəmmang na kandəsi. Thlaakə bæbi shemechiyu chekndakish, yimkəndda hur katuchiyyu, katuchiyyu shee ndə aru kumchit chap (2,000), a rah kənda ka həhhatta hur hawurta, təkkəndəhi nat ahur ama.

¹⁴ Kə nat fa hərəm katuchiyyu kichu, rah kənda ka mbuta həmta, tə han həmchikən chek nofchakish ka nat i səkka.

¹⁵ Kə batnda thləmmat Yəso, nak ndə nifi nak soh tə bæbi shemecha fəyu, das tə njelecha fa məlla hur idi'en thlaakəndda lechik nda.

¹⁶ Fichile sət fichi ənnat kənnə hwaniteng na ndəyu, ndəkən chekəndəndə dwaachik kənnə kanda, i kəs kə lə bæbi shemediyyu tə katuchiyyu.

¹⁷ Thlaakə nofchikən hwanang ndə Yəso kə mallən thlet həmteng nandə hi.

¹⁸ Kə nat Yəso yimta kommbawal, nifi soh nak tə bæbi shemedi fiyyu hwanaən Yəso wa nan dətkakən.

¹⁹ Nat tə kichu Yəso ngəmmawusuwa, ndaənwa du huri kə mbəda fahchuwa, kə mbwa'angna kanda witə pəktat ichi sutə Ləmwanda tə hadi hadandufa.

²⁰ Thlaakə nifiyyu pədakən dək na nata mbu i sandə fīcha Dikafolis sakkətkən həmchə kum witə pəktat i chi sandə Yəso. Uf nofcha pədaŋ ənnatkən kandə fa.

*Kənnə Yəso Hweya Yayirusa di
Tə Nuhnifa le Nak tə Hafat Thlərfwara fa
(Mt 9:18-26; Lk 8:40-56)*

²¹ Yim kə Yəso hur kommbawal chaən kə mi chicheng le, bək nofchi oiya kətwurangndəhi məllan pad məlla mi chicheng hawurkən.

²² Yunəsə ərta naka kapat nifa a mbət humta Yahudawechihi, thləmkən wa Yayirus. Kə natən Yəso himkənhi mbanitəkən,

²³ nakna hwanandə ka'en tə ndatwa: "Hwe'engna le nak ngudeh, kə nuhhweya məlla miya murta, nja hwanuta tama kə dənna təkaharfa kəthləm kə kəkədi."

²⁴ Pədak Yəso təndi, kuwurkə nofchi kandə oi nangnda njekkathləndi.

²⁵ Nuhnifəssa mbənniyyu hurak kum ngərənsə chap tə hafat thlərfwara fa.

²⁶ A sheetə pwanchə oi a hara fafər hambəbecha, tūbwadə i nak sə'en nat, chika tə kichu mbəsutə səmməchitwa hafatkən nakən kəmban kəmban.

²⁷ Kə sətkən kussheng Yəso, dəkən tə dīfitəkən tə hur terə nofchiyyu təkə'en hara njela'enfa.

²⁸ Nak na yarəwa: "Matəkədi hara njela'enfa ni kəndədi"

²⁹ Chatkichuyu thlərkə thlərfwarkən hi, səkkənsə fat'enwa kinədi.

³⁰ Chatkichuyu səkkə Yəso chef alchəta kishsha fat'en, təbəkəkən hi hur terə nofcha ndəkənwa: "Wun təkang hara njele'engnə fa?"

³¹ Ngəməng kimshechi'en wa: "Sa nat nofchə njekthlənjekthla, kənnə ndatwa, wun təkukə harfa?"

³² Kəlak Yəso hi kəthləm kə nan ndu wun təkang harfa.

³³ Nuhiyyu kə səntən i səka fat'en lechikən, bəkna mbəsndi kopkənhi mbwaən nat kitchit i səka.

³⁴ Ndaənwa: "Hwe'engna, fərkitchideku kənudədi. Pədu ngwalngwal, kinhafədekudi."

³⁵ Məlla dər shunda chat bək funa mbəda Yayirus kapat nifa ndangnduwa: "Hwe'eku teppa miri! mə sək natu bəhandə Maldəm padī?"

³⁶ Nattē kicchu Yēso dufutē i'nda i nannda mbutuwa, ndangna kapat nifəkənwa: "Məlechinuwa, so kən fəru kit ndak."

³⁷ Malaute, chikka wun kə kurən ndəwa tərkan Bitrus tə Yakubu tə Yohanna hwamman Yakubu.

³⁸ Kə saatənda hura'a Yayirus kapat nifa, nak Yēso nofcha kanda tita funa hwata.

³⁹ Yimkənna hurikən, ndangnakandəwa: "Kəthləm mə natuni tita kə nuni nata hwata? Nuhhwaniya məruwa, tənakasabweni."

⁴⁰ Nangnda masanda masə njirfata. Chaən nofchi kisha hurikən nat, akən shin hwankən tə mankən, tə kimshechi'en fichile naka thləmmatəkən, yimkənnda mbədi nat nuhhwaniyu.

⁴¹ Kəskən har'en ndaənwa: "Talita kumi." (sakətkənwa: "Hannuhhweya, ndakiwa thla'u").

⁴² Chat kichuyu thlaakə nuhhwaniyu nakna witahi. (hurat'en kumngərənsə chap). Nofchi naka mbənniyu pəđang ənatkənkandəfa.

⁴³ Kahang Yēso thləmmachengnandə tə ndatwa mə səni nifə isəkyawa, fəramən dəsəmtə kə səməən.

6

Cherfichə Yəso a Nazarat

(Matt 13:53-58, Lk 4:16-30)

¹ Malkə Yəso mbənnihyu ngərəən inna həmtə'en, kimshechi'en pəđ kuwurkəndədi.

² Kə saatə farə yipta, tərkaakən sakandəfa mbət humta Yahudaweichihi. Nofchə oi naka kathləmmata, pəđ pəđang ənnatkən kandəfa nakndandətwə: "A'ai mbəstə nifiya witə ichiya? witə sənəmə fəra ndə fichə kicheya? batna nata sət ənat sheka i'nniya?"

³ Leya nga məllan naka lə kukwat ichiyuwa, hweya Maryamu hwamman nda Yakubu, tə Yusufu, tə Yahuda, tə Siman? Hwamman chikən kə nishcha nga kandang ni thləmmat nəm yawowa?" Cherkəndəndəfa.

⁴ Ndag Yəso kandəwa: "Tapəna'a bahutə mwanduwa manga himtə'en tə hur hwammanchikən, tə hur hura'enwa."

⁵ Yəso mbəla'u tə sət tor ənnat fər sheka i'nda mbənniyuwa, kənaəfunadī dīmek hur fichile nak hahchin tə dəffa hara kanda in.

⁶ Pəđang ənatkənfə tə bah fər kitchəđəngnanda. A wu'yaən han həməcha, nakna sakanda kandə har.

Thlin Yəso Kimshechi'en Kumngərənsə Chap

(Mt 10:5-15; Lk 9:1-16)

⁷ Akən kimshechi'en kumngərənsə chap, thlinkən kanndə chap chap, a fəraən alchita kanda i rək bəbi shemecha.

⁸ Bəkang na kandəwa makunna pədata mətəriduni ən inwa, chika dəsəmta, chika yokta, chika dəngla, chika handəbəltə kə hur kwandəngchengnuniwa, səssal ndak natuni tərta.

⁹ Tə pəđ kə pūni pahamcha, mə hummadūni njelaa chapwa.

¹⁰ Ndagna kandə pəđwa: "Uf huri'i yimtunisi, kə sokkuni mbənniyu kə farinatuni thlata.

¹¹ Uf mbədi cher tə ndə kuni pəđ kawundə thləmmata kuniwa, manuni pədata, kə təppanguni tənnyayida sarəchengnuni kəthləm kə sokka ənnat sinnda dər inndəngnanda."

¹² Pəđangda natabasanda nofchisi tə ndatwa kətərndəhi kə maləngndə bəbichitfəchengnanda.

¹³ A chang ndə bəbi shemechakish oi, pa'angndə fiddetafichile nak hahchin oi kənkəndadi.

Mərta Yohanna ləsət Baptisma

(Mt 14:1-12; Lk 9:7-9)

¹⁴ Hiridus kutura səkkən kusheng shuwun Yəso kəthləm fen thləmkənhi chika tətəni funa ndatwa: "Yohanna ləsət Baptisma thla'a ndə ficha hur məmatcha, ndəkən sək natən tə alchit sət ənnat fər sheka i'nda."

¹⁵ Ndakfunuwa: "Iliya tapəna'a" funə paɗ ndakndəwa, "Nda ərta hur tapənechi sohyu."

¹⁶ Kə səktə Hiridus shuwunkən, ndakənwa, Yohanna nəyu, le thlendi i'ndə ennadi thlaaka hur məmatcha."

¹⁷ Kəthləm Hiridus tə i'ndə'en mbukə tə ndatwa kə kəssang fichə Yohanna, kə kənnang ficha kə dəndə tənda pursuna. Sək Hiridus kichu kəthləm Hirudiya, Nuh Filibus hwanmankən kahandən.

¹⁸ Kəthləm Yohanna lənakna mbwa'anda Hiridus wa, "Ngəmwu kus kə kahangnə nuh hwanyatuwa".

¹⁹ Awi Hirudiya məlla kəs kommbəl Yohanna a hur handəkiketə'en, a yahkən kə bəllaən. Nat təkichu mbəsutə mbandəwa,

²⁰ Kəthləm Hiridus lechadə Yohanna, A shinwa məllan ka nifənəkən, a shin tə ndatwa nakən chidchid, lə dwachit paɗ, ndəkən sək Hiridus kəstən Yohanna har ndiichin, lə shekɗang i'nda ma məlla sək Yohanna məlla shundə təndi, nat təkichu lə nakna mbəandəfa ma məlla sək shundə'en.

²¹ A mweshitkən bək Hirudiya mbəs mbanda. A farə mbənfat thlahmbət ngəttə Hiridus, akən pəktat nofcha, funa ngomnati, funa hurfathləhwata, tə pəktat nofchi Galili.

²² Kə yimtə hweya Hirudiyasi kə nuhhweya, rəmkən mbənanə na Hiridus fa tə tahət romchi naksi. Ndang kutura nuhhwaniyuwa: "Hwanitən i yahtu, ni furuta."

²³ Akən ichimi tə ndatwa, hwanitin i yahtu nifuruta chika mbuth kuturichidengna.

²⁴ Thlaakə nuhhwaniyu cheknakish kambəs mankən mbwa'ən tə ndatwa: "Mənati hwanada" Ngəmmang mankənwa i'nda Yohanna lə sət Baptisma.

²⁵ Chatkichuyu ngəraən inna mbənda kutura tə wesha hwanan tə ndatwa, yahkəsi nakən nakənya kə fərikənnə i'nda Yohanna lə sət Baptisma a hur təpbi.

²⁶ Səbəkə hanndəkiketa kuturaɗə ka'ən. Paɗ ngu mbəlla cherəfuwa kəthləm teppa edtə ichimi mbanitə nofcha, kəthləm ngu mbəlla talandə i mbutənwa.

²⁷ Chatkichuyu thlənkən yuna hur fapundə har ndaənwa, kə ɗa battə i'nda Yohanna, pəɗak nifiyu kə pursunatakən ɗəkna thlandə i'nda Yohanna,

²⁸ bəkən tə inkənna hur təpbi fərangna nuhhwaniyu, thlək nuhhwaniyu fərangna mankən.

²⁹ Kə səktə kimshecha Yohanna kichuyu, pəɗaknda tər fatkən ɗəknda thlohanda.

Yəso Səmmadə'ən Nofchə Aru Kumchitkum Ɖurman (5,000)

(Mt 14:13-21; Lk 9:10-17; Yh 6:1-14)

³⁰ Kə bat fathləncha Yəso ɗi ngomkəndəhi mbwa'ang ndə i sətndə uf, tə i sakəndəndadi.

³¹ Nak nofchə oiya bəta funa pədata, Yəso tə fathlənchi'en mbəsundə har səmdəsəmtuwa. Ndəkən ndandənna kanndəwa tama katmbət har nguduk, kəthləm kə yipuni.

³² Pədaknda hur kommbawal kə mbət nguduk ichitnanda.

³³ Awi nəf nofchə kəndə oi kanda pədata, pəf shinndə kanda, rahkənda tə sarəcha a hur thlet həmchikən laknda mbədi natnda dəta.

³⁴ Cheta Yəso kissha hur kommbawaltəkən, nakən nofchə oi hadangndəfa, kəthləm naknda nda shohrecha le nguchit lə hərəmtəsi. A tərkaakən saka ichakandəhar oi.

³⁵ Nak mbəta hulta bək kimshechi'ena mbəsndi, ndangndəwa: "Mbədi natəmya nguduk nifəsəwa, təpəf mbəta hulta.

³⁶ Ndandəna nofchiyawa kəpədanda kə kahəmcha təthlet həmchi ndukndukya kədənda hi i nanndasəmta."

³⁷ Pəf ngəmmang Yəso tə ndatwa: "Kunang fəramən dəsəmta kanndə kə səmnda." Ndəkən ndandəndəwa, kə dani hi njohma i dinari aruchap kə fərangani kəndə kə chiindəwa?

³⁸ Ndagna kəndəwa, njohmə kurmi naksengnuni? dāma kəllamən dəknda kəllanda ndangndəwa, njohmə dūрман tə tinchə chap.

³⁹ Ndag Yəso kimshechi'enwa kə ndangnda nofchiyuwa kə sokndəhi təngläng-təngläng kə dər nduhwelecha.

⁴⁰ A sokkəndəhi təngläng-təngläng, funə kumchit kum, funə pəf kumchit dūрман.

⁴¹ Tərkən njohəmchi dūrmānyu tə tinchī chap yu, kəlangna afshi səən usoko Fara, saka'ənhi fərang na kimsechi'en, kə sakangnda nofcha. Səkən kichu tə tinchikən pəf.

⁴² Uf nda səmkənnda ngalkənnda.

⁴³ Ngomang kimshechi'en fishirchikən nihəf inafə kumngərənsə chap,

⁴⁴ Terə nofchi səmkə dəsəmkən, hishchə, sheendə aru kumchit kum dūрман (5,000).

Wii Yəso Dar Ama

(Mt 14:22-33; Yh 6:16-21)

⁴⁵ Chatkichuyu ndang Yəso kimsechi'en wa, kə yimnda hur kommbawal, kə landə cheta kə Betsaida, məlan pəf kalkən terə nofchihiyu.

⁴⁶ Diffitə kalə nofchihi tərəkəna dər shohlata kəthləm kə hwanən.

⁴⁷ Sək farə hufta, kommbawal tiyu a hur diffiti hawurta, Yəso pəf məlla hachahai i'chitkən.

⁴⁸ Kə natin kimshechi'ena bahtəhi tə koharəkən, kəthləm rənna'a bahanda kanda, keeke tə kukwara dəkta katəbətə, məlla bəta mbəskəndə tə wita dər hawurkən. Yarkənwa na lata mban.

⁴⁹ Kə natndəndi məlla wita dər ama, naknda muh hanhara nəən kəndəhiwa dəhanifa.

⁵⁰ Kəthləm ufnda nəfndəndi, lechiknda, chatkichuyu "Shunaən kəndə tə ndatwa ənsuwa, njeta, mə lechiduniwa."

⁵¹ Mbənniyu yimkəna kommbawal tə kanda, chatkichuyu thlarkə rənnikənhi. Shekdang i'ndəkəndə kə'ən.

⁵² Kəthləm sunundə sakət səmə'ən nofchi aru kumchit dūrmānyu tə njohməwa, kəthləm kwaakwaachit handəkikechengnanda.

Kənnə Yəso Fichiledə Nak Haachin a Janisarat

(Mt 14:34-36)

⁵³ Kə chandəndə hawurkən kə kishitəle, tərəkənda haya a thlet həmət Janisarat, kəngəndə kommbawal təkənhi kəmi chichəngkən.

⁵⁴ Kæchet nda kisha hur kommbawal mbæssang nofchuwa mællan.

⁵⁵ Rahkænda hur hæmchikæn, naknda bat tæ fichile nak haachin a dar mbæt hunechengnanda kæ mbædi sæktændæwa mælla mbænniyu.

⁵⁶ Nat mbædi yimtæn, thlet hwan hæmchæ tæ hæmcha, la naknda dæt tæ haachæ kæmbæd'en pad tæmi lumocha, a lanaknda hwananda kæthlæm kæ tækangndæ hara chika mi njela'enfa, nat le tækang harfa kækænadi.

Sakandadadi kæ Dar Chidchidchita

7

(Mt 15:1-9)

¹ Farisawecha tæ maldæmcha fichile la sakang kussa di baka Urshelima, ngomkænda thlæmat Yæso.

² A mbæssangndæ tæ ndatwa kimshechi'en kanda sæmdæsæmtæ tæ tækæmharcha sapawundæwa.

³ (Kæthlæm Farisawecha tæ tahæt Yahudawecha sæmundæ dæsæmtæ kichu sapundæ harwa, kæthlæm tor murta pæktechengnanda nakæn kichu.

⁴ Ma bennda da lumo, manga tæ fanndæ nda i mbutæ tor murtengnandæwa ngunda sæmdæsæmtæwa. Tor murtengnandæsi pad lela kuwur tænda, nda sap tæpsat 'amcha, tæ bicha, tæ kuppecha tæ kætæn sæm'æna.)

⁵ Kæthlæm ndækæn sahang Farisawecha tæ pæktat maldæmcha fasakandæ shuwun kussa Musadi: "Kæthlæm mi kimsecheku yahundæ kuwur tor murcha pæktechengnaniwa, mashid kænna sæmdæsæmta tæ tækæmharcha?"

⁶ A ngæmang Yæso tæ ndatwa: "Kohat nofcha keekesi færtæ Ishaya sakætæn kæ dærnuni, nda i yarandæ ficha.

Nofchiya a mi dæng nannda mwanita,
pad handækikechengnanda nakæn langnga tæ nji.

⁷ Poffæn lænannda mwanandæ thlæmna,
kussi ti la natnda sakandadi, i nofchæ dæng,
dar ndatwa shunda Fara.

⁸ Lamallanguni i ndat Faruwa kæ suni, nakuni kuwur tor murta nofcha."

⁹ Ndangnakandæwa: "Awi nuni mbællamalandæ kussi Fara kæthlæm kæ kuruni tor murchengnuni!

¹⁰ Kæthlæm ndak Musa wa, 'færan mwanda suka tæ yatu pad le erkæ shinkæn tæ mankæn keekesi kæ bællang ficha.'

¹¹ Pad landakuniwa: "Nat i nat shinchinuni tæ manchinuni bæsta mbæda nifæ soh sokkan nda korban" (sakætænwa færradi Fara).

¹² Kæthlæm ndækæn mwawuni mallandæ kæ kæssææn tora shinkænsi tæ mankæn wa.

¹³ Tækichu la natuni, cheræ pathla Fara, tæ pathlæ kuwur tormurchengnuni, pad la nakuni dahhanda witæ ichiniyu in.

Ichi la Tækmang Nifæhi

(Mt 15:10-20)

¹⁴ Ngærkæ Yæso at nofcha mbæd'en, ndangnakandæwa kami thlæmmat uffuni, pad kæsununisi ndiichin.

¹⁵ Nga i lasæmtæ nifa hur na tækmandæhiwa, i la cheka hur handækiketæ la tækmang nifæhi.

¹⁶ [Uf le nat thlæmmatsæktæ'ensi kæ sækæn.]

¹⁷ Kæ saktænhi tæ nofchi oiyu yimkænna huri, sahang kimsechi'en sakæt i'sakandænadiyu.

¹⁸ Ndangnakandæwa: "Awi kunang pad sænwuni sakætæn tæ ndatwa i sæmtæ nifa hur, bæhwa tækmandæhiwa.

¹⁹ Kəthləm nga la yimkəna hur handəkiketəwa la yimkəna hur kahapangkadi. A hurra shuniya chedkə Yəso wa i səka dəsəmta təkəmtəsa fi'enwa.

²⁰ Ngər kəna ndatwa i lachekakissha hur handəkiketa nifa ndəkən na təkmanghi.

²¹ Kəthləm a hur handəkiketa nifa la chetbəbi'ichakish, ndanda bəbiyara, fəllawichita, herketa, tə bəlfata,

²² Katnishcha nofcha, səbfata, lekta, sərəhta, mwa'inda, bokta, tə bomchita.

²³ Uf bəbi'ichiniyu lə chekna handəkiketa, ndəkən la təkmanng nifəhi.

Nuhnifə lə Helinawata Fərkə Kit kə Mbəda Yəso

(Mt 15:21-28)

²⁴ Mbənniyu malkə Yəso Galilihi pədakna thlet həmmət Taya tə Sidon. yimkəna hura'a yuna, a yahu kə sənfichiwa. Nat tə kichu buḅwe'iuwa.

²⁵ Chatkichuyu nuhnifəsi, tə hwe'ensi kə nuhhweya naktə bəbi shemedafa, kə səktən kusheng Yəso, bakna həmtəhi mbanitəkən.

²⁶ Nuhhiyu witə Helinaweche nakən, a thlet həmət Finikiya ngəttəfichəndi, a hachahai Suriya. A hwanaən Yəso wa kə kətaən bəbi luwurchada fa hwe'en.

²⁷ Ndag Yəso wa: "Suku kə ngal hwechə kwadən, kəthləm kamusi kə tər fichə dəsəmta hwecha kə fərang fichə hədechəwa."

²⁸ A ngəmanng nuhiyu tə ndatwa: "Ə, kichuyu maldəm, chikatə kichu hədechə la səmkənnəndə fishirchikənti ka tebər lela həhatka haya miya hwecha.

²⁹ Ndəkən ndandə Yəso wa: "Kəthləm shundeku, dufadi, bəbilura shekhi tə 'hwe'eku."

³⁰ Ngərang nuhnifəkən inna di dəkna mbəssandə hwe'en duk a mbəthunata bəbi luriyu tēpa keltəndəhi.

Kəna Yəso Bommaḍi

³¹ Malkə Yəso thlet həmət Tayahi, kuwurkən tə Sidon dəkna hawur Galili. A mbanda kwirtə thlet Həməchə shee Kum.

³² A mbənniyu ḅang ndə bomma, lə lakweekə shunda, a hwanangnda kəthləm kə dəfaən hara in.

³³ Kabkə Yəso bommiyu kəkəllar, mbahkənnadafa thləmat nofchiyu kə mbədi nguchit nifəsi. Pakən hanharchi'enna hur thləmmecha nifiyu, chahkən yahta hanhar'en, təkə'ən hara hanshunda nifəkən fa.

³⁴ Kəlak na afshi kahkən yiptə langnga, ndəkənwa: "Iffata!" sakətkənwa: "Innuhi!"

³⁵ Kə mbutən kichu inkə thləmmecha nifəkənhi, i kənnang hanshunda'en pad kwaskənhi, tər kaakən shundə ndiichin.

³⁶ Bəkanng Yəso kandəwa mə mbwa'anda chika wunwa, nattə bəki bəkanənnakanda nak mbukəna chekta.

³⁷ Shekdang i'ndə kandə ka'ən, ndakndəwa shiitə ichindiichin oi! Sokkən bomchasəkməbətə, tippengcha kanda shunda".

8

Yəso Səmandə ən Nifə Aru Kumchit Fwadḍa (4,000)

(Mt 15:32-39)

¹ A hur hanmunchiniyu, nofchə oi pad bəka mbəs Yəso. A nakən ənsə nannda səmtəwa, ak Yəso kimshechi'en ndangna kandəwa:

² "Nofchiya həditəfa, kəthləm munkəndə məkkan nakənya kanda thləmatna mwa'u ndəsəmtəngnandəsuwa,

³ Ma dedí nakənyawa kə pədandadadi tə mita, na funa həhattəhi mbacha. Kəthləm funə bakndə langnga."

⁴ Ndəkən ngəmməndə kimshechi'enwa: "Nakma mbəs njohma aiya hurhweli'iya na səmma ən nofchi natya?"

⁵ Sahang Yəso kimshechiken'enwa: "njohmə kurmə naksengnuni?" Ngəməngndəwa: "Mud."

⁶ Ndangna nofchiyuwa kə sokndəhi kə hachahaya. Ndəkən hartən njohhomchi mud yu, saən usoko Fara, chichaənhi, fərangna kimshechi'en kə sakangnda nofchiyu, sək kimshechi'en kichuyu.

⁷ Tə pad tinchisə dīmek. Yəso saən usoko Fara, ndangna kimshechi'enwa leya pad sakamna kanda.

⁸ Səmkənda ngalkəndə nda i yahtənda. Diffitəkən ngomang kimshechi'en fishirchikən inaftə mud.

⁹ A farəkən shee nifə aru kumchit fwadfa (4,000). Pad ndang Yəso kandəwa pədama.

¹⁰ Chatkichuyu thlaakə Yəso tə kimshechi'en yimkənda hur kommbawal pədaknda thlet həmət Dalmanuta.

Sheh Farisaweche Sakətkən

(Mt 12:38-42; 16:1-4; Lk 12:54-56)

¹¹ Bak Farisawechea tərkaakəndə sahəmi Yəso. Kəthləm yahndəssa kəkadanda, sahangndə kə chedəən sakətkəna kanda a hur afshi.

¹² Kətkən yiptə langnga hur shemed'en ndakənwa: "Kəthləm mə nat nofchi kishi'i nakənya katsakətkən? Kitchitkən ni mbwa'anda kuni sakətkənsi nat fīcha fəranda kishi'i nakənyawa."

¹³ Thlaakən malkənkandəhi, yimkənda hur kommbawal pədakən kə chicheng le.

Mehnda Farisiyawecha tə i Hiridus

(Mt 16:5-12)

¹⁴ A nakən mbutandə kimshechea Yəso kə tərndi njohmə in, njohmə ərte ndak naka harengnanda hur kommbawal təkən.

¹⁵ Ndang Yəso kimshechəkən'enwa: "Ndəfam əndisə ndiichin kə ndəsəcha Farisawechea tə i Hiridus nda mehnda."

¹⁶ Tərkaakəndə shundə təndani tə ndatwa: "Mbukən i'ya kəthləm njohməsa harrengnəmwə."

¹⁷ Shin Yəso i nat kimshechəkəna shunda dərkən, ndəkən sahandən mə kandəwa: "Kəthləm mə natu ni ndandandaniwa njohmə nguchiksa harengnuni?" Awi paaya a sənwuniwowa? Təpadfaa paaya a mbəsawuniwowa? Paaya mwaaakə hanndəkikechengnuni kwaakwaawa?

¹⁸ Hwanichengnunisī, nuwuni mbətwowa? Thləmmechengnunisī, səkwuni mbətwowa? Kudukwunniharwowa?

¹⁹ Fari chichandi njohmihi dərman chiitə nofchə aru kumchit dərman yu, inaftə kurmi ngomanduni fishirchikən tiyu?" Ngəməng kimshechəkən wa: "I'naftə kumngərənsə chap."

²⁰ Ngərkən ndanda kandəwa njohmi mud chichandəhi chiitə nofchə aru kumchit fwadfa yu i'naftə kurmi ngomanduni fishirchikən?" Ngəməngndəwa "i'naftə mud."

²¹ Pad sahaənmi kandəwa: "Kananat paaya a mbəsawuniwowa?"

²² Yəso tə kimshechi'en bəknda Betsaida, bək nofchə tə nifə kə kukomta, hwanang nofchiyu kə təkə'en harfa.

²³ Kəskən haara kukoməyu, chekəntənda kish a hur thlet həmətkən. Chahkə Yəso yahta hwanicha kukoməyu səkkən harchi'enna hwanicha kukoməyu, sahang Yəso wa: "Sa nat mbət wa?"

²⁴ Kəllakna afshi a ndakənwa: "Nja nat nofcha nakndə nda afchə naka wiita."

²⁵ Ngərkə Yəso sət harchi'enna hwanicha kukoməyu, nakənya kəllak nifiyu ndiichin, ənkə hwanichi'en hi nakna nat chikaməhi chidchid.

²⁶ Ndəkən ndandə Yəso wa: "Dudadi kə huri, mə ngərina thlet həmədiniyuwa."

Bitrus Mbwi Kitchit kə Dar Yəso Məllan na Kərəsti
(Mt 16:13-20; Lk 9:18-21)

²⁷ Thlaakə Yəso tə kimshechi'en kə thlet həməcha hachahai Kaisariya Filibi. Nak nda wita ndəkən sahandən kimshechi'enwa: "La tərəkə nofchuwa wunnaki?"

²⁸ Ngəməng funə la ndakndəwa: "Sokən Yohanna lə sət Baptisma, funə la ndakndəwa İliya tapəna'a, funə pad la ndakndəwa naku ərta hur tapənecha."

²⁹ Ndəkən sahandə Yəso kimshechi'enwa kunang kəni: "La ndakuniwa wun naki?" Bitrus Ngəmanwa sokən naka Kərəsti."

³⁰ Bəkan Yəso kandə ndatwa: "Mə mbwa'anda yunə ndu wun nakənwa."

Mbwi Yəso Witə Məri Natna Mərta tə Thlatə'enna Kwata
(Mt 16:21-28; Lk 9:22-27)

³¹ Tərkaakə Yəso sakandakandəhar tə ndatwa: "Hweya nifə nan bahtəhi tə ichi somsomən, pad kə cher pəktechəndi tə pəktat pəristochicha, təfa sakandə dalwer tə kussa Musa di. Nanda bəllanda, diffitə mundə məkkən nan thlata."

³² Mbwa'en ichiniyu kimshechi'en a dʷachitkən. Bək Bitrusa kahndi kə kəlar boka'en kə dar mbuwitə'ichiniyu.

³³ Təbərəkə Yəso hi nakna kəllandə kimshechi'en, bəkanɡna Bitrus hi tə ndatwa: "Mbahu thləmatna Shedan, yareku nga i Farəwa i nifa."

³⁴ Akən nofchə tə kimshechi'en, ndangna kandəwa: "Nifi yəhkəssa kuwurnji kə cherən i'ndə'en, kə tərən palitə'en kə kurən nji."

³⁵ Kəthləm chikawun yəhkəssa hərkandə shishshingtə'en nan shekdanda, pad chəkawun shekdang shishshingtə'en kəthləm njang tə kushengshundə mbəchin, nan hərkandi shishshingtə'en.

³⁶ Mə naka mbəs ənhara nifa ma mbəssandə kisshita kə bəhhən shishshingta.

³⁷ Mənat nifa fərta kəthləm shishshingtə'en?

³⁸ Chəkawun la harandəfat kəthləm njang tə shundengna a kishi bəhkitchidiya tə bəbichit fadi nakənya, hweya nifa nan sək harəfat'en pad ma bəda hur mwanda Shinkən tə mala'ikachə chidchid.

9

¹ Ndəkən ngərtə Yəso ndanda kandəwa: "kittəkən nja mbwa'anda kuni, funəsa a hurnuni mbədyə ngunda mərtəwa sema nədndə kuturichita Fara bəd tə alchita."

Mbumbweta Fata Yəso hi

² Diffitə mundə tehheth, harkə Yəso nda Bitrus tə Yakubu tə Yohanna, dəkən tə kanda shohlatə lenak njang, nakndə ichitnanda mbənniyu.

Naknda nata kəllathi chat mbumbwədkə fata Yəso hi a mbanitənanda,

³ sək njelechi'en hendəda nakna kəstəfə nda hwatfara, nguchit nifa mbəlla sapandə njelechi'en tə pachau kichuyu a hur kishi'iya.

⁴ Chatkichuyu bak nda Iliya tə Musa, chedkəndə fadengnanda pad kanda shundə tə Yəso.

⁵ Ndag Bitrusa Yəso wa: "Maldəm badengnəma mbədyə ndiichinsi, tahsam kətəncə məkkan, ərte iyuwa, ərte i Musa, ərte i Iliya."

⁶ Mbukən iniyu kəthləm sənutə'i'natna mbutəwa, kəthləm a lechi'nda.

⁷ Bak husomba'a haya kə dar inchengnanda ngələən kanda, chek mburata kissha hur husombikən tə ndatwa: "Ka hweengnəniya leyahti kamən thləmmata."

⁸ Chat kəllakndəhi chika tətəni nundə nifə somənwa, se Yəso ndak naka thləmat nanda.

⁹ Naknda tərtaħaya a shohlayiyu, ndang Yəso kandəwa: "Mə mbwa'anduni nifə i'nattuniyawa, se fari thlaatə hweya nifa hur məmatcha."

¹⁰ Kəskəndə I'har mbwa'andənna kanda, pad naknda sahandə ndanichə tə ndatwa: "Mə naka sakət thlata a hur məmatcha."

¹¹ Sahang ndə mi tə ndatwa: "Kəthləm mə ndat maldəmchə fa sakandə kus təkənnadi, Iliya na tərka thlata?"

¹² Ngərkə Yəso səwa: "Kittəkən Iliya na tərka thlata kəthləm kə tahsaən chikaməhi. Chika tə kichu, kəthləmmə ndat laulawatkənwa hweya nifa nan sat pwanchə ka'en tə pad kə njirndəndi?"

¹³ Pad nja mbwa'anda kuni ndatwa, Iliya tepi bədi sa nofchə i'ngəmtə hurengnanda nda i'natna a hur laulawatkən kə dar i'ndi'en.

Kəna Yəso Hweeya di tə Bəbi Shemecha fa

¹⁴ Kənatnda ngərta mbəda tahət kimshechi'en, nakndə nofchə oi, a taurangndə kandəhi, pad funə maldəmcha fa sakandə kus tə tərbənda Fara di kanda halə'i'ndə tə kanda.

¹⁵ Kənat nofchiyu Yəso, pəfang ən kandəfa, rahkənda thləmatkən ndangndə əna.

¹⁶ Ndəkən sahandə Yəso kandəwa: "Mənatuni halə'i'ndə tə kandə kə darkən?"

¹⁷ Yuna hur nofchiyu shuwunkən tə ndatwa: "Maldəm budi hwe'engna kəthləm kə kəangdi bəbi shemedəda fat'en njandə shunda.

¹⁸ Ma bəd bəbi shemedəkanə fi'en la muhkəndəhi kə hachahaya. Mi'enna hupta kəna chi hanthlanchi'en, chat mbəsku titidhi. Ndadī kimshecheku wa kə rəkangndə bəbishemechikənna kish mbəlla'undəwa."

¹⁹ Ngəməng Yəso kandəwa: "Kunang nofchə fa bəhfərkit! Kəkwat natmanata bət ərte tə kuni? Kə kwat natinata kərəstə təkuni? Bəmitən hwankən."

²⁰ Bəngndə hwaniyu. Kənat bəbi shemediyu Yəso, təpkən hwanihiyu hachahaya mələ takarəhi mi'enna hupta.

²¹ "Ndəkən sahandə Yəso mi shin hwanniyuwa?" Bət kənni kəstə'i'ndiya?" Ngəmanwa: "Thlata hwanchit'en.

²² Kurbəndə nata muhnda hur am tə hwata tənə mbələnda. Pad manu mbəllata kəsanna kanisi kə handukanifa."

²³ "Ndəkən ndandə Yəso wa kəthləm mənatu ndatwa mani mbəllata?" Chikamə nan sətta kə mbəda le fərkə kit."

²⁴ Chatkichuyu shin hwanniyuwa tækən ndakənwa, a firi kit, paḍ kəsītənsi tə bəh fər kitchidengna."

²⁵ Kə nat Yəso nofchəkəna chektə oi, kanda bat tə rahta, bəkangna bəbi shemedkənhi tə ndatwa: "Sokən bəbi shemeddi njang səkbət tə shunda hwaniya nja ndutuwa chukisha fat'en mə tamina ngər yimta fat'enwa."

²⁶ Bəbi shemeddiyu hwakən, təpkən hwanihiyu fat'enna saktatfa chekna kish. Nak hwanniyu duk nda tə mærrən, nak nofcha hurrumta paḍ terchin ndangwa tə mærrən.

²⁷ Kəskə Yəso hara hwanniyu kəsaansi thlarkənhi kit.

²⁸ Diffitə ndəkən, Yəso tə kimshechi'en i'chitnanda a huri, sahang kimshechi'en miya a buḅweeta: "kəthləmmi mbəla'uchitani kətandə bəbi shemeddiyu?"

²⁹ Ngəməng Yəso wa: "Witəkən ngu chetakish kichuwa se tə hwanda."

A Ngər Yəso Mbu Witə Məri Natna Mərtadi

³⁰ Malkəndə mbənnihiyu cheknda kish tə hurhuri Galili. kəthləm yahu Yəso kə sən nifə mbəndi natənwa,

³¹ nakna sakanda kimshechi'en har tə ndatwa: "Na ficha fər hweya nifa kə harra attikrechikən, nanda mbəllanda paḍ diffitə mundə məkkan nan thlata hur məmatcha."

³² Nakən mbəsawundə i'mbutənwa tə paḍ kanda lechit kə sahangndə i'natna yara.

Wun Nak Mwanchin

³³ Bak nda Kafarnahum sokkəndəhi a huri sahang Yəso kimshechi'enwa: "Mənətatni shunda dərkəna mbəndiyu?"

³⁴ Mbəla'undə fəra ngəmkənwa, kəthləm a mbanda helndə i'ndə tə ndani ndatwa wun nak mwanchinna hurnanda.

³⁵ Sokkənhi, akən kimshechi'en kumngərənsə chap yu, ndangnakandəwa: "Chikawun yəhkəsa nata mban kə naka diffi paḍ kə saən fat'en kə mafata nofchə nat."

³⁶ Tərkən hwe har, thlaraanhi hurḍifitənanda tərəkəndə, ndangna kandəwa:

³⁷ "Chikawun thlək hwe kicheya a hur thləmna thlətənji, paḍ chikawun thləkənji, thlutənji dengwa thləkən tə Papati thlənkənji."

Nat le Nguchika Atikrechit Təkəm Məlanna'i'nəm

³⁸ Ndag Yohanna Yəso wa: "Məldəm nədani nifa rək bəbi luwurcha a hur thləmwa, ndangnganiwa kə malaən kəthləm nga nakna hurnaniwa"

³⁹ Ndəkən ndat Yəso wa: "Mə njaduniwa, nifəsi na sət witə torəniyu a hur thləmna mashid kə təbrənhi kə mbuən bəbi'icha i'ndengniwa."

⁴⁰ Chikawun nguchika atikrechit tə kəm məlan i'nəm.

⁴¹ Kittəkən nati mbwa'anda kuni, nat nifi fərang amsata kuni kəthləm kunang 'i Kərəsti nan thlət kənəkən.

I'chi na Dəf Nifa Sət Bəbichitfata

⁴² Chikawun dəfkə ərta hur hwanchi fərkə kit kə bəḍengniya kə sən bəbichitfata, kweshada nifiniyu kə wokang fichə fənhata bur kə muh fichənda hur hawurta.

⁴³ Ma hareku la dəfkəsa sət bəbichitfata thlandinaḍadi. Kweskən kə yimna pwan nga harsə ərətəwa məni muhsa hwata tə harchə hwaa.

⁴⁴ Hwadi la ləfuchik kə pwaree.

⁴⁵ Ma sareku la dəfkəsa sət bəbichitfata, thlandənadi kweshkən kə yimna pwan nga sarəsə ərta wə mənī muhsa hwat tə sarəchi hwaa.

⁴⁶ Hwandi la ləfuchik kə pwaree.

⁴⁷ Ma hwaniteku la dəfkəsa sət bəbichitfata, kətanənadi kweshkən kə yimna mwanda Farə tə hwanitə ərta mənī muhsa hur hwat tə hwanichə hwaa.

⁴⁸ Mbədi la məruchit hweecha, pad hwatkən tamwa liftəwa.

⁴⁹ "Kəthləm chikawun nak fīcha kikedandə tə hwata.

⁵⁰ "Mannda ndiichin, pad ma tər mbəndə'ennadi, naku mbəlla ngəranda kwarkən kə manndawa kəni? Kənuni mbinchin tə ndani nda i nat mannda, pad kə sokuni yuyur tə ndani."

10

Sakandadi kə Dar Sak Reta

¹ Yəso malkən thlet həmədkenhi pədakna thlet həməd Yahudiya chaən suhwađ Yodan. Humkə nofchə oi kə thləmatkən, nakna nata sakanda nofchiharyu nda i la sətən kənding.

² Bak Farisawecha mbəsndi kəthləm kə kikedangnda, sahangndə mi wa: "Keekesi kə kal hishnifə nuhkənhiwa?"

³ Ngəmang Yəso kandə tə sahmi pad ndatwa: "Mə mbutə Musa a hur kus təkən kə dar sak reta?"

⁴ Ngəmang "Musa fərəndən mbanda hishnifa kə yaraən dəlwera nuhkənsə kə fəraən kə rəkəndə."

⁵ Ndəkən ndandə Yəso kandəwa: "Yarangna kunisə kichuyu kəthləm kwaakwaachit hanndəkikechengnuni.

⁶ Pad thlata tərəkəkən tinkə Farə kandə, nuhnifa tə hishnifa.

⁷ Kəthləm ndəkən hishnifə nan malə shinkəhi tə mankən kə nandə ərte tə nuhkən.

⁸ Chapndəyu hwimndəhi kə ənərta. Nga nakndə chap padwa nakndə ərta.

⁹ Kəthləm ndəkən i'humandə Fara mə saka nifəhiwa.

¹⁰ Kənatən i'chitkən tə kimshechi'enna huri sahangndə mi kə dar shuniniyu pad.

¹¹ Ndangnakandəwa: "Chikawun cherkə nuhkən kahkən somən shidte fəlawichit tə ndi

¹² Pad ma cher nuhnifə səmaha kahkən yunə somən, shidte fəlawichita."

Yəso Fərəndə Mbəsənhara Hwecha.

¹³ Farə le bəng parchə hwechengnanda Yəso kəthləm kə təkə'ən harra kandəfa kə fəraən mbəsənhara kanda. Nak kimshechi'enna njanda parchiyuwa mə bīndə tə hwanchiyu mbanitəkənwa.

¹⁴ Kənat Yəso kichuyu, səbkə hur'ennadi, ndangna kandəwa: "Malamən hwecha kə bānda mbəndengna, mə njanduni kandəwa, kəthləm kuturichita Fara i'witə fīchile nak nda kəndang.

¹⁵ Kitchitkən nati mbwa'anda kuni chikawun thluchik mwanda Farə nda hweya, ngu yimtəsəwa."

¹⁶ Mbənniyu harkən hwanchiyu səkən harcha inchengnanda fəraən mbəs'əna kandahar.

Kimshaa lə Kəna'a

¹⁷ Yəso təhəskəfə na bədata Urshelima, bak kimsha'a lə kənaa tə rahta, səkən kurumchihi bānitəkən sahaənwa: "Ka Məldəm, mə natisəta kani bəs shishshingte le kə pware?"

¹⁸ Sahang Yəso wa: "Kəthləm mə atunjiwa ka maldəm?" "Nifəsə naka katkənwa se Farə ndak."

¹⁹ Kə ngəmayi sahmiyeku a shinnə kuschikkənwa! Mə mbələnifatwa, mə səni fəlawichitwa, mə herkinəwa, mə thlerna dar yuna a dar lektəwa, mə ndathlana nifafuwa, kə fərrangnə mwanda nda suk tə yatu."

²⁰ Ndəkən ndandənwa: "Maldəm, a həmi i'chiniharyu nat thlata hwanchidengna."

²¹ Kəlang Yəso kimshi'iyu tə hwanitə mbənfata ndaənwa: "Ən ərte tahhuka, du hi'yan i'chidə nakseku nat kə sakangnə hanndəbəlkenə fa bəhcha, nu mbəs hurmichita hur afshi, kanna bəta kuwurnji."

²² Kə səktən shuninuyu, bədakən tə səbhura, kəthləm lə kənaa nakən ka'ən.

²³ Kəlak Yəso hi ndangna kimshechi'enwa: "'Yang'yangnga fa hurumta kə yimka kuturichita Fara!"

²⁴ Pəndang ənna kimshechifiyu tə shuwunkən. Ndəkən ngərtə Yəso ndanda kandə padwa: "Hwecha, yimta kuturichita Farə 'yang'yang."

²⁵ Nannat paapa'a fa ngelupa kə 'yimən tə kwat lipir məni hurumta kə yimka kuturichita Fara."

²⁶ Kə səktə kimshechəkən'en shuniniyu, pəndang ən kandəfə ka'ən sahəkəndəwa: "Ma nakən kichu wunhacha na hərəktə hurkishi'iyə?"

²⁷ Kəllang Yəso kandə ndakənwa: "Mbəda nifa ngu nat paapaawa, mbəda Fara chikamə nan nat paapaa."

²⁸ Tərkaakə Bitrus ndandəwa: "Kanang melani i'chi hi nat kana kuwursa."

²⁹ Ndəkən ndat Yesowa: "Kittəkən nja mbwa'anda kuni, chəkawun malkə huraahi, ndu hwanmanchəkən kə hishcha tə nishcha, ndu shinkən ndu mankən, ndu hwechi'en, ndu pwatarcha kəthləm njang tə ka kusheng shunda,

³⁰ nan mbəs ən arucha a kishi'i nakənya, hurecha, hwanmancha, parcha, hwecha tə pwatarcha tə pwenecha nan mbəs shishshingta a hurrechti na batyu,

³¹ Kəthləm ndəkən, terchin fichile naka mban nakənya naknda nata diffi, fichile naka diffi pad naknda nata mban."

Məkkatə Shunda Yəso kə Dar Mərtə'enadi

³² Kanda pədata Urshelima, Yəso lak na mbanitənanda. Pəđang ənnatkən kimshechi'enfa, nofchi naka kuwur kanda diffi pad lechiknda. Thlarkə Yəso hi akən kimshechi'en kumngərənsə chapyu kə kəlar, mbwa'angna kandə nat i' na mbəsndi.

³³ Ndakənwa: "Səkama, nakənya nəma ndəta Urshelima, kə mbəndə nat ficha fər hweya nifa, kə harra pəktat pəristcha tə maldəmcha fa sakandə kus təkənnadi. Nanda thla kitasə i'mərtadi kə fərndəndi kə harra punofcha.

³⁴ Nanda sa weləm, chahangndə yahta fa, təppangnda, kə mbəllangnda. Hur mundə məkkən nan thlata."

Hwanda Nda Yakubu tə Yohanna

³⁵ Nda Yakubu tə Yohanna hweecha Zabadi bəknda bəsndi ndangndəwa: "Maldəm, ənsə yahtanisa hwanuta kə sangnə kani."

³⁶ Sahaən kandəwa: "Mə yahtuni kə sayi kuni?"

³⁷ Nđangndəwa: "Fari natu yimta kuturichideku hur afshi kə sokəm rəmma, ərta harsəmtəku ərte pad a hishingteku."

³⁸ Nđang Yəso kandəwa: "Sənwuni i natuni hwandəwa. Nuni mbəla sat bəhhi nati satyawa? Nuni mbəla thlət baptisma ti nati thlətyawa?"

³⁹ Ngəməngndəwa: "Aa nani mbəlatə." Nɗang Yəso kandəwa: "Nuni mbəla sat bəhi nati sata, kə thluni baptisma ti nati thləta.

⁴⁰ Paɗ alchidəngnəsə nati ndatwa leya na sokta a harsəmtengna ndu həshingtəngnəwa. Fərə tahsaən bichiniyu kə i' fichile tadtənhar."

⁴¹ Kə səktə tahət kimshechi'en kumyu shuniniyu səbkə hurchəngnandadi kə ɗar Yakubu tə Yohanna.

⁴² Ak Yəso kandə nat, ndangna kandəwa: "Shinuniwa, fichile naka kuturcha a kishi'iya la səkndə tor tə alchindəngnanda kə ɗar nofchəngnanda, paɗ pəktechəkən la səkndə tor tə mwadəngnanda kə ɗar nofchəngnanda.

⁴³ Ngu nat kichu a hurnuniwa. Paɗ le yəhkəsə nat mwanchin a hurnuni, kə səka mafata tahchəkən.

⁴⁴ Tə paɗ le yəhkəsə nata mban, kə naka mafata nofchə nat.

⁴⁵ Kəthləm chika hweya nifa a bu kə sang fichə torwa, bəkən kə saən tora nofcha, paɗ kə fərən shishshingtə'en kə thlən nofchandə oi."

Bartimawus Kukomta Kəna Yəso ɗi

⁴⁶ Yəso tə kimshechi'en saakənda Yeriko. Naknda malə Yerikohi tə nofchə oi, lə hwandəsə paɗ kukomta thləmkənwa Bartimawus, hweya Timawus, ɗas a mi mbanda,

⁴⁷ Kə səktə Bartimawus wa Yəso Lənazarat naka mbərtəhi, ndəkən thla'andən mburata ndatwa: "Yəso hweya Dauda, kə handukəfa."

⁴⁸ Bəkang nofchihi oiyu ndangndəwa kə ngasən ba. Thlat təkichu i'naən mburathi ka'en: "Hweya Dauda kə handukifa!"

⁴⁹ Səkkə Yəso ndi thlarkən hi ndakənwa: "Ndamənwa kə baka mbəɗya." Nofchiyu ndangnda kukomiyuwa: "Kwallu hacha," "Aɓu mələ atsa."

⁵⁰ Chatkichuyu thlakə kukomiyu muhaən ndə suptə'enadi, ndəkna mbəs Yəso.

⁵¹ Ndəkən sahandə Yəso miya: "Məyahtusə kə sukə?" Ndəkən ngəmandə kukomiyuwa: "Maldəm, Yəhkəsi kə mbəsi natmbəta."

⁵² Nɗang Yəso wa: "Ndu, fərkitchindeku kənudadi." Chatkichuyu inkə hwanichi'enhi kuwurkən Yəso pəɗaknda.

11

Yim Yəso kə Urshelima

¹ Kənatnda satə nduk kə Urshelima, a Betafaji, tə Betani, tə shohla Zaitun, thlinkə Yesu kimshechi'en chap,

² Nɗangna kanduwa, yimmama thlet həməɗini taata mbanitənuniyu, nda yimtəngnuni nuni nat hwan kware kənda, le tamuchit ficha pərtəsi. Kə kwasuni bunitəkən.

³ Chika wun sahang mi kuni wa kəthləm mi, natuni sət kichu? Nɗangguniwa shinnəm naka yahta, paɗ nan battəkən nakənya.

⁴ Ndəkən pəndat kimshechi'en ndəknda bəssandə hwan kware təkəna mibanga a kəlarə mbanda, kwassang ndə hi.

⁵ Nofchi nak kitkita mbənniyu, ndangnda kanduwa: "Kəthləm mi natuni kwasə hwan kware ti ya?"

⁶ Mbwa'angnda kandə I ndandə Yəso kandəwa kə mbunda, malang nofchikənkanda pəndakndətəkən.

⁷ Bangndə hwan kware təkəna Yəso supkəndə njelenjəngnanda ɗar hwan kware təkən pərkənsi.

⁸ Nofchə oi supkəndə ndə supcheng nanda mbanda, funə pad thlithlahkəndə swikangrechi har somkəndəhi.

⁹ Fichile ban tə fichile naka dīffi naknda whata, funa kukwara tə ndatwa, Hosanna! Bəs'ənnə har shok kə ndukwatken kəbədə ləbatta hur thlēm Ləmwanda.

¹⁰ Bəs'ichisə har a dar bata kuturichita kakatnəm Dauda! Mwanamən Fara le naka afshi

¹¹ Yim kənnə Urshelima, kə kapat hura'a Fara, kəlləən chikami, Sək farəhuffa, chekna kish pədak na Betani tə kimshechi'en kum ngərrənsə chap.

Yəso Səbandi Affət Shubwata di tə Shunda.

¹² Bingətkən naknda malə Betanihi, nak mita fa Yəso.

¹³ Anakən affət shubwat tə swa'en kundummə kudkuḍ langnga, ndəkən ndətən ka nata naənhiwa nan mbəs hwecha buratkən. Swechə ndaknaksi, kəthlēm sa'u farə ngəttə'enwa.

¹⁴ Ndag Yəso affətkənwa: "Mə ngəri nifa chi hwecheke padwa." A shik kimshechi'en i mbutən.

Yəso Rəkadə fa Hitə tə Hi'yandadi a Kapat Hura'a Fara

¹⁵ Bakndadi kə Urshelima, yim kə Yəso kə kapat hura'a Fara, rəkkən fa hita tə fa hi'yandə ichada hur kapat hurikənnə Fara, pad wuweləən hanafcha fa hi'yandə Tattabaracha ndə tə fa mbumbwe hanndibəlcha.

¹⁶ Pad thlaraən chika wunhi naka sət tortə kapat huri kənnə Fara nda mbət hi'yandə ichadi.

¹⁷ Ndagna kəndəwa: "Ndak yaratkenwa, 'Hure'engna nak ficha atwa mbət hwanda a hēmchənət, bakuni təbrandəhi kə mbət sokta harcha."

¹⁸ Kə səkta pəktat pərischə tə maldəmcha i laulawatkən i sət Yəso, kaknda mbayi natnda mbəllanda. Sokkən lechanda kəthlēm nofchi humkəyu pəda'ənkandəfə tə saktə'en.

¹⁹ A Farəhuffədiḿiyu chek Yəso kisha hēmətkən tə kimshechi'en.

Ənat Sakta A dar Shubwadi Hwarkadiyu

²⁰ Kanda mbərtəhi a bingətkən tə thləmat affədi mbutən ən kə darkənyu, mbəssang kimshechi'en affət shubwatken hwerandə kə thlorəkən.

²¹ Kudukkə Bitrus i mbutə Yəso kə dar shubwadiyu a farəle ndakənwa: "Maldəm, kəllu shubwandə səbandundə tə hanningalə shunda hweradi pad miradi."

²² Ngəməng Yəso kimshechi'en wa: "Nam tə fərkitta mbənda Fara.

²³ Ni mbwa'a kittəkəna kuni, chikawun ndannga shohlayiya wa, 'thla'u həmu hur hawuriyu, nan həmtəsi. Pad waat kə fərnəkit kəna sətichu, məninə tə handəkiketə chap chap wa.

²⁴ Kəthlēm ndəkən nja mbwa'anda kuni, chika mə katuni hur hwanda, ma firuni kitsi tepa mbishuni, nan sokta innuni.

²⁵ Pad ma thleruni hi kuna hwanda, ma yunə si natuni tənda a hurhandəkiketə, kə kaluni ndəhi, kə thlēm shinnuni ti naka hur afshi nan kala bəbichitfechengnuni kunəhi.

²⁶ Pad ma kalawuni bəbichitfechengnanda kəndəhiwa, shinnuni hur afshi ngu kala bəbichitfechengnuni kunihiwa.

Sahtə kə Dar Alchita Yəso.

²⁷ Ngærkə nda yimta Urshelima. Nak Yəso wi'yandə kapat hura'a Farəhi, pəktat Pərischə tə pəktat maldəmcha fichile la sakang kus tə tərmbandađi, tə fa banita bəknə bəđ'en.

²⁸ Nđangndəwa: "Mbəsku alchit sət ichinatya ayi? Wun fərəkə mbənda kə səni kanda?"

²⁹ Ngəmang Yəso kandəwa: "Ni sahami kuni ərta, ma fərinduni ngəmken kani bwa'anda kuni ndu wun fərikə alchit ichi nati sətya.

³⁰ Bwa'ami bəskə Yohanna alchit sa Baptisma nofcha ayi mbənda Farə wa, ndu bəda nifa?"

³¹ Tərkaakəndə haləi'nda tinnanda mənət ma ndata? Ma ngəmandəm wa bənda Fara, nan ndatwa mə sək fəruchituni kitta Yohanna?

³² Pađ ma dəndəm wa bənda nifa kanda lechanda nofcha kəthləm tərka nofchuwa, Yohanna tapənaa nakən.

³³ Nđəkən ndandənda Yəso wa: "Sənwaniwa. "Nđang Yəso kandəwa: "Njang pađ ngi mbwa'andakuni ndi tə witə alchit mə la sittə pəktat torchiyawa."

12

Fər Sakət Shunda Dar fa Thlēt Hita kə Hurata

¹ Tərkaakə Yəso shunandə kandə tə sakət shundə ndakənwa: "Nifəsə nat hitə inabi ensi, taurəən hi tə thlara, rekən mbət yimməndə hwanchi inabi təkənsi, a tinkən kəten pu hitəkənhar. Fərang na funə fa hudatkən, kana pəđata hachahai somən.

² Saakə farə đamhwanchi inabi təkən, thlənkən mafat'en har ərta kə mbəda fichile tər kə hitiyu, kəthləm kə thlangndə hwanchi inabi chiyu a hitəkən.

³ Fa tər hitəkən kəsagndə mafadiyu təpangnda, kalkəndəndəhi pəđakən har chaa.

⁴ Ngærkə lə hitiyu thlənna mafata kandə somən, erkəndəndi təpangnda in, sangndə ənnat harə fata.

⁵ Ngærkəna thlən yuna, leya pađ mbəllangnda. Nakən kichu tə yakat fichile thləntən, funə tə təpangnda kanda funə tə mbəllangndə kanda.

⁶ A tahkən nifə ərta, hwan lelə mbəntən fatkən ka'ən. A mweshitkən lə hitiyu thlənkən ndi kə mbəđəngnanda tə yarəwa kittəkən nanda fəra mwanda hwe'engna.

⁷ Fichile tərka hitiyu ndangndəndaniwa, Ale na sokta lə hitəkənya a bəma bəma bəllanda, kə sok hitəkəna i'nəm.

⁸ Kəssangnda a bəllangnda, muhangndi murrut kənađi kə diffitə hitəkən."

⁹ Sahang Yəso kandəwa: "Saənkunifəwa mənət lə hitiyu sətə? Ni mbwa'anda kuni-nan mbəlandə fa hundechiniyu kə fəraən hitikəna funə somən.

¹⁰ Tamwuni changngandə iya hur yarat shiwuncha Farəwowa? Ngwiyi chertə fatinda sokka kukuwun tinda.

¹¹ Nđəsəta Ləmwandəniyu, pađ ənət pəđandə kəmfa hwanichəngnəm.

¹² Pəktat fatər mbənda yahkəndəsa kəsəndə Yəso kəthləm mbəssəndəwa fərəkən sakət bəbi fa hundechiniyu kə đar inchəngnanda. Anakən kanda lechanda nofchi oiyyu, kəthləm nđəkən mallangnda pəđaknda.

Kwa Chamta Mbəda Kaisar

¹³ Farəle, thlənkə pəktechə funa hur Farisiyawecha tə nofcha Hiridus, kəthləm kə mbəsəngndə chit'hansara Yəso hi, a hur shiwunchi nat na mbuta bah nanda kəsanda.

¹⁴ Satengnanda, ndangndəwa: "Maldəm, shinani wa sokən ləkitchita. Nofchə uf ərta mbədeku yah i'ndekusəwa. Lasakawu mbanda Fara di a dar kitchita. Nakənya mbwa'ana kani keekesi kə kwanani chamta bəda Kaisar kapat kutura Romacha ndu nga keekesuwa?"

¹⁵ Anakən a mbəssa Yəso sakta kohat nofchəkən, ndangnakandəwa: "Kəthləmmə natuni ndəfi kantara mban? Bamitən hanndəmbəltə Romawecha kə ni."

¹⁶ Ndəkən bəndəndə ərta, sahkənwa, mirshingngiya tə thləmmə darkənya i wuni?" Ndangndəwa: "I Kaisar."

¹⁷ Ndang Yəso kandəwa: "Fəramna Fara i naka i Fara pad fəranguni Kaisar i naka i Kaisar." Pədag ənatkən kandəfə ka'ən tə ngəmtə'en.

Sahmi kə Dar Thlata Məmatcha

¹⁸ Bak Sadukiyawecha mbəs Yəso, pəktat fa tərmbanda fichile ndakwa thlatəsa diffitə mətadəwa. Sahangndəmi tə ndatwa:

¹⁹ "Maldəm, yarang Musa kus tiya kanisi ndatwa, ma mir hwanman nifə kə hishnifa, meltə nuhnifihi nga hwechi'ensuwa, hwanmankən kə hishnifa nan kəna reta kə ngalaən hwecha hwanmankəntisə məkəyu, kəthləm kəda thləm hwanmankəna mban.

²⁰ Hwanmanchisi mud kə hishcha, hwalat'hwankən thlekən perra, məkən malutə hwehiwa,

²¹ Chapatəkən təkən nuhmurufiyu kə nuhkən, mələn pad məkən malutə hwehiwa. Sokkən kichu tə məkəkəkən.

²² Nakna mban kichuyu tubwaən hwanmanchi mudfyu malundə hwehiwa. A mweshitmikən bak nuhiyu mərta.

²³ Kəthləm ndəkən mbwa'ana kani, a thlata məmatcha nakna nat kə nuh wuni? Kəthləm ufnə mud redndə təndi."

²⁴ Ndang Yəso kandəwa: "Ndəkən sək la suchituni keeke kəthləm sənwuni yarət shunda Faruwa, Pad sənwuni alchita Fərəwa.

²⁵ Thlahmbəfi nat məmatcha thlata, mwa'u hishcha ret nishchəwa, nishchi pad mwa'u ficha fərkanda kanwa. Naknda soktə nda fathləncha Fara hur'afshi.

²⁶ Dar pathlə thlata məmatcha, awi tamwuni changnganda a hur dəlwercha Musa wowa, a hur kusheng shiwun hurhweli kəskə hwatyu? Ndatwa njang naka Fara Ibrahim, Ishaku tə pad i' Yakubu."

²⁷ Mələn nga Fara məmatchəwa, i' fa shishshingcha. Shidduni i'nguchik Keeke."

Kus le Nak Mwanchin

²⁸ Ərta hur maldəmcha fa sakandə kussa Musa di, thlarkənhi mbənniyu nakna səkkanda halə'ndə tə ndani. Mbəssaən təndatwa Yəso firtə ngəmtə ndiichin, sahkənwa: "Yen kus təni cheka nat mwanchina hur kuschi ufya?"

²⁹ Ngəmag Yəso wa: "Le nak mwanchin ndəkən naka, Səkama, Kunang Israillawecha, Ləmwanda Farengnəm mələn ərta na Ləmwandə ndak.

³⁰ Waat kə mbənnəfat Ləmwanda Fareku tə hanndəkiketəku uf, tə shishshingteku uf, tə yareku uf tə pad alchideku uf."

³¹ Chapatəkən pad ndəkən naka, 'Kə yahnə le nattuni nduknduk nda i'yahtu i'ndeku.' Nga kussi si mbərangnga fichilehiya tə mwandəwa."

³² Ndəkən ngərandə maldəmti la sakangnga dəwa: "Keeke mbuutu maldəm. Mbwi nə kittəkən ndatwa Fərə ərta yunəsə padwa.

³³ Pad ashini ndiichinsi kə yah fichində tə handəkiketə uf tə mbəssandəngnə uf, tə alchit uf, tə pad kə yahnə fichile natuni nduknduk

nda i yahtu i'ndeku. Ndəkən nak ndiichin oi sherada fər us'i'chi tē fər pofənti yahtē fīcha hur kustəkən."

³⁴ Kə mbəsandə Yəso wa nifiniyu a mbəssadə ngəmtə'en tē dathla, ndaənwa: "Nganaku lanngə tē kuturichitta Farəwa. "Diffitə ndəkən yunəsə sək alchit hanndəkiketə kə ngərən sahhami padwa.

Hweya Wun Kərəsti Tiya?

³⁵ Nak Yəso sakandada hur kapat hura'a Fara, sahəkənwa: "Təkəni lanat maldəmcha fa sakandə kus Musadi ndatwa, "kərəsti hweya Dauda nakən?

³⁶ Kəthləm Dauda tē i'ndi'en a hur Shemed Chidchid, ndakənwa: "Ləmwanda ndangna Ləmwandengnəwa, sokuhi tē harsəmtengna, kə fari nati ndəf atikrechəuwa ka sarəcheku."

³⁷ Dauda tē i'ndi'en edtəndəwa Ləmwanda, tē kənə natna sokta hwe'en?" Kapat humtəhi kəthləmat tē mbəndəfa.

Mbəramsa Maldəmcha fa Sakadə Kus Təkənadi.

³⁸ A sakandə'enadi ndakənwa: "Mbəramsa maldəmcha fa sakadə kus tē tərbandadi, la yahkənda witə tē pəktat njelecha, kəthləm kə ndang fichi ənna kandə təmwanda lumocha.

³⁹ Pad la mbənanfata kanda kə mbəsndi mbətsokchi ndiichin a mbət humta Yahudawechihi, tē mbət rəbcha.

⁴⁰ Kəndang harəfatsəwa la naknda səmandə i'cha ndəlat nishchi mətə hishchengnanda, tē hwandə toltol a hur nofcha nda ka fa tərmbanda. Kəthləm ndəkən nanda sat bahtə ka'en."

Fər Poffənna Ndəlat Nuhnifə Mərtə Səmahha.

⁴¹ Sokkə Yəso nduktə yokət ngom hanndəmbəltə a kapat hura'a Fara, nakna nata kəlandə nofchi naka muh hanndəmbəltəngnanda hur yokət fər poffən təkən. Hurrumchi oi muhkə hanndəmbəltəchə ka'en.

⁴² A bək nuhnifə lə bahta le mətə səmahha, somkən mbuthl kopo chap kə hurkən, le sokka pene ərtə.

⁴³ Ak Yəso kimshechi'en kə thləmatkən, ndangna kandəwa: "Kitchitkən nati mbwa'anda kuni, i'fərtə ndəlat nuhhi mətə səmahya, mbəranda i'chika wunhi uf.

⁴⁴ Kəndang ufya fərkənda hur kənechengnanda, məllan pad a hur bahtə'en fərtən uf i'tahangsa nat'en."

13

Mbwi Yəso Witə i na Kəs Kapat Hura'a Fara

¹ Nak Yəso malə kapat hura'a Farəhi, ərtə hur kimshechi'en ndakənwa: "Maldəm, nu witə pəktat ngwichiya tē pəktat tinchiya."

² Nđang Yəso wə: "Nga nednə pəktat tinchiyawa? Nga yunəsə natficha mala mbənniyu chika ərtəwa pad ngwisə nat fīcha mala đar shekkən nguchitficha wuwellandəhiwa."

Tərka Bahtəhi.

³ Pad sokkənnə đar shohla Zaitun le naka kəllarə kapat hura'a Fara. Bitrus, Yakubu, Yohanna tē Andarawus bəknə i'chitnanda bəbweeta sahangndəwa:

⁴ "Mbwa'andəna kani, kwat nat i'chiya sətə? Mənaka səkətkən na chetəwa a shee farə sətə i'chiniya?"

⁵ Ngərkə Yəso səwa, "Ndəffam i'ndəsi mə shekdə yunə kuniwa.

⁶ Kéthlēm nofchə oi na bəta hur thlēmna tə ndatwa, 'njang naka kərəsti.' Nanda lēm nofchə oi.

⁷ Paɖ ma shikunə pathlə mbecha tə kusheng mbecha, mə lechiduniwa. Waat i'chinyu nat kəssən kichu, paɖ mweshitkən sa'u kwandənwa.

⁸ Həmtə nan thla'anda həmtə fa, kuturichit paɖ nan thla'anda kuturichita fa. Na ficha sək həhərtə hachahaifa mbechə somsomən a kisshita, tə paɖ na mita natsi. I'chininatyu tərka pwanchə kwadən, mwee funa bəta.

⁹ "Kə sokuni tə tahhasəfa ma i'chinyu tərka thlata. Nanda ndəttəkuni kə mbət sakmicha, paɖ nanda təppanda kuni a mbət humta Yahudaweçahi, paɖ nuni thlara banitə pəktat nofcha tə kuturcha kəthlēm thlēmna, paɖ nuni mbəs mba mbwa'a kusheng shunda kandə kə ɖar i'ndengna.

¹⁰ Kəthlēm kusheng shundə mbinchin nat ficha tərka bassanda həmchə nat.

¹¹ Ma harandə kuni ɖəɖndə tə kuni mbət shunda, mə thla'i hur in'chengnuni kə ɖar i'natuni mbutəwa. Mbwa'am i'mbwa'andə Fara kuni a mbənniyu, kəthlēm nga kunang na shundəwa Chidchid tə Shemeɖ ndak na shunda.

¹² Paɖ hwanmanda nan fər hwanmankən kə bəlang ficha, Shində paɖ nan fər hwe'en, paɖ hwecha nanda thla'anda parchinandə fa, kə ɖəɖndə kə təkang fichə kandəhi.

¹³ Paɖ chikawun nan cherə kuni kəthlēm thlēmna. Paɖ le kərəskə kə ndukwatkən nan hərəkta.

Sat Pwancha.

¹⁴ "Farəkənbata ma mbishuni ənət təkəmta le na bat tə pwancha a thlerhi mbəɖi kamuchiksi, (Lə changngatkən kə sənən): "Fichile naka Yahudiya kə rahnda shohlacha.

¹⁵ Le naka afshi a ɖar kənnda mə tərɖahai kə yimka huriwa nan tər ənwa.

¹⁶ Le naka hi mə ngərɖa huri wa nan tər ənət suptə'enwa.

¹⁷ Ai kəmbəɖa nishcha fichile tə hwechahur tə fichile tə hwecha həsər a hur munchiniyu.

¹⁸ Hwanama mə si ichinyu a hur mbitəuwa.

¹⁹ A thlah mbəɖiniyu, na pwancha natsi le tamu chit ficha nata kə sət Farə kishita kə bukwəya, paɖ ngu ficha ngərəndəwa kə ndukwatkən.

²⁰ Manga i'nakən tahha Ləmwandə hanmunchikənhiwa nifəsi na hərəktəwa, Paɖ kəthlēm tachikənharti taatən, ndəkən sək tahandən hanmunchikənhi.

²¹ Mənda yuna kuniwa, "Nama, a Kərəstiya, ndu 'məlan taatiyu' mə fərɖuni kitsəwa.

²² Kəthlēm fa lekchisi na chetakish wa kandang naka kərəsti, tə tapənecha i'lekta, paɖ kənanda sət ənət pəɖandə nifəfa kəthlēm kə shekdangndə nofcha, manan sətə chika tachikənhara Fara.

²³ Kə ndəfuni i'ndəsi, mbwa'adɪ chikama kuni ledya.

²⁴ Diffitə Pwanchini hanmunchiniyu, hwatfarə nan yimta hulta, ndərra'a ngu fər ɖwachitwa,

²⁵ Handərechə paɖ nanda nata həhatta haya afshi, alchita afshi nan həhərtəfa.

²⁶ Dif fitəkən chikawun nannat hweya nifa bəta hur hussomba tə kapat alchit tə mwanda.

²⁷ Kana thlən fathlənchi'en kə ngommangndə tachikən'en chika aya hurkishita, thlata ndukwat kukunchi fwaḍa a kishita thlata ndukwat kishitə kə le.

Ənat Sakta Dar Affət Shubwata

²⁸ Nakənya sakam əna ḍar affət shubwata. Ma mbisshuni tirkeetə njarəhi mələ titita, kə sənunisəwa fektə ndukhi.

²⁹ Kichu paḍ, ma neḍnduni ichiya sətə kə sənunisəwa bat'en ndukhi mələ mi kəndə.

³⁰ Kitchitkən nati bwa'anda kuni, nadihi nakənya ngu mbərtəhiwa, sema shid i'chinatyu.

³¹ Afshi tə kishita nanda thlərəttadi, paḍ shundengnə ngu tamta thlərəttadəwa.

Nifəsə Sənkə Farəkən ndu Hanthlikchəkənwa.

³² Paḍ nifəsə sənkə farəkən ndu hanthlikən kurmi fari nat i'chiniyu sətə, chika fathlənchikəna hur afshi ndu hwankən tə'ində'en. Shində sənkə ndak.

³³ Nakən sənwuni fari nat farəkəna batwa, sokam tə tahhasəfa.

³⁴ "Bata hweya nifa naknanat nda nifə na sət witə langnga, ma meltə huraahi, saka'en tora mafechi'en, chika wun tə tor'en, ndangna lə pu mimbangkənharwa, kə ndəfən i'ndəsi kə fari natna ngərandə'in.

³⁵ Chika kunang kə ndəfuni i'ndəsi, kəthləm sənwuni fari nat lə hura'a batadəwa, ndu farəhufta, hurdiffitə findəkta, katət bəta, mbahya bingta.

³⁶ Ma bəd kurukchuk mə bida mbəsandə kuni sabweniwa.

³⁷ I la bwa'adi kuni, la bwa'ayi chikawuni kə sokuni tə tahhasəfa."

14

Ked Paktechə Mbandə kə Bəlangndə Yəso

(Mt 26:1-5; Lk 22:1-2; Yh 11:45-53)

¹ Tahkə mundə chap kə safichə chohhəmtala tə i'chi njohma le nguchit mehdəsafi'en. Le nak mwanchina hur pərischa tə maldəmcha fa sakandə kussa di, naknda kat mba kəsandə Yəso buḍweeta kəthləm kə bəlangnda.

² Kəthləm lə ndakndəwa: "Ngəma sət iya hur njohhəmiyawa, mənə nofcha thla'andəhur'i'nda."

Pa'afichə Kwescha Fideta Yəso a Betani

³ Yəso mələ Betani hura'a Siman le nat tarkwindafi'en soh. Mələ ḍar səm'əna, yimkə nuhnifəsi tə kwescha kupat tahəstəfichi tə pundala, tə fideta hurkən le nat satə'en mbinchinfa la atfichuwa nardi, la hiikəfichə tə handəbəlta oi, chaən kupadihiyu thləraən fidetkəna Yəso in.

⁴ Nofchi naka mbənniyu səbkə handəkikecheng nandadi tə i sət nuhiyu, ndangndandaniwa: "Kəthləmmə natna səbandə fidedidə lahiitəfichə tə handəbəlta oi kicheya?

⁵ Matə hi'yangfichadiya manaficha mbəs handəbəlta i sherangnga aru kumchit kum məkkan, kə fərangficha fa bahcha." Bokangnda nuhihiyu ka'en.

⁶ Ndak Yəso wa: "Malamən nuhhiniyu! Kəthləmmə natuni ḍahandə'in? Shidətə'n ndiichin.

⁷ Fəbahcha pware a hurnuni, nuni mbəlla kəsandakandəsi chikakwat yahtuni. Paḍ nga njang tə kuni pwareewa.

⁸ Nuhhiya shidətə i natna mbəla sita. Thləridə fidetafa a tah'sadə fadengnə kə fari natficha thlohita.

⁹ Kitchitkən mbwa'andi kuni, uf mbədi nat nofcha basə kusheng kashunda hur kishitə nat, nanda mbu i sət nuhhiya, kəthlēm kə kudukfichəndi."

Ngəma Yahuda wa Nan Fər Yəso kə Kəsangnda
(Mt 26:14-16; Lk 22:3-6)

¹⁰ Yahuda Iskaryoti ərta hur kimshecha Yəso kumkəngərənsə chap, dəkna mbəda Pəktat Pəristchəkən kəthlēm kə hi'yangka di.

¹¹ Səkkəndə i yahtəna səta naknda kwala, ndəkən tahsədədəhiwa nani fərru handəbəlta. Mbənniyu ngagtə Yahuda kat mbayi natna hi'ya Yəso kanda.

Yəso tə Kimshechi'en Chiinda Njohma Nga Mehndəfəwa
(Mt 26:17-25; Lk 22:7-14, 21-23; Yh 13:21-30)

¹² Saakə tərka farə chi njohəm chohhəmtala le nguchit mehndəsə fi'en, le lə thlet fichə bərat hənshohrata, ndang kimshechi'enwa: "A ai yahtusi kə tahsukani mbət chi njohəm chohhəm taləkənsi?"

¹³ A thlənkən kimshechi'en chap ndagnna kadewa: "Dama hur həmta, nuni kəmtə tə nifə mələ rəf bət ama, kurunindi,

¹⁴ uf huri'i yimtən, ndangnguni lə hurikən wa: "Ndak maldəm wa a ai kətən romchi natti chi njohəm chohhəmtala kanang tə kimshechengna?"

¹⁵ Nan cheda kapat kəndda kuni afshi le taptəficha kə tahsangficha. Mbənniyu natuni tahsə njohəmkəna kəmsi."

¹⁶ Kimshechiyu malkədə mbənniyyu pədaknda hur həmta, dəknda mbisandə uf ichi səka nda i mbutə Yəso. Tahsangndə chohhəmtaləkənhi.

¹⁷ Diffitə həmta fara Yəso tə kimshechi'en kum kəngirənsə chap bəknda hurikən.

¹⁸ Kanda dər səm'əna, ndak Yəso wa: "Kitchitkən nati mbwa'anda kuni, ərta hurnuni nan hi'itadi, le natani səm'ən təndi."

¹⁹ Kə səktə kimshechi'en kichu səbkə handekiketeng nandadi, tərkaakənda sahandə ərta ərta tə ndatwa: "Njang wa?"

²⁰ Ngərkənsuwa, ərta hurnuni kumkəngərənsi chap le natani səmta hur təbi ərta.

²¹ Andiya hweya nifə nan bədəta, nda i yarandəfichə kushengkənhi natta kichu, ai kə mbəda nifi yəhkəsə fər hweya nifa! Kweshkəna ngəufichəndəwa."

Səm Jibi i Ləmwanda
(Mt 26:26-30; Lk 22:14-20; 1 Kr 11:23-25)

²² Naknda dər səm'əna, tərəkən njohma saən usoko Fara, chichaənhi fərangna kimshechi'en, ndagna kandəwa: "Thlama; leya fadegna."

²³ Diffitəkən tərəkən təpsat ama, a səkən usoko, a fərangna kanda saknda ufnda

²⁴ "Leya fwarengna le thlerandidi kəthlēm nofchə oi."

²⁵ "Təni mbwa'a kitchitkəna kuni thlatə nakənya kə mban mwawwi sat ənwa magna fari natisat yuwakəna hur mwanda Farə wa."

²⁶ In'kəndə imsha, pədaknda kish kə shohla Zaitun.

Mbwi Yəso Halə'i'ni Nat Bitrussa Hala
(Mt 26:31-35; Lk 22:31-35; Yh 13:36-38)

²⁷ Kanda dər wita ndang Yəso kandəwa: "Uffuni nuni rahta maluni nji i'chitna. Nda i yarandə fichə ndatwa, 'Ni bəlandə la hərəmta, shohrechikən nanda wuweləhi.'

²⁸ Dək na mban təndandə wa diffitə thlatengna tə shisshingta ni lata Galili mə kunang".

²⁹ Nđang Bitrusa Yəso wa: "Njang ngi maləsəhiwa chika rahkə tahchikən nat."

³⁰ Nđang Yəso Bitrus wa: "Kitchitkən nati mbu'uta fidəkiya kə kukwara dektə chap nu kurbadə halə ində məkkan tə ndat wa sənunə njiwa."

³¹ Chika tə kichu nak Bitrusa kurbandə mbuta tə alchita ndatwa, chika tənə ficha təkkandekəmhi hwaa ngi tamta halə i'ndəwa sənwisəwowa!" Natnda ndakndə kichu.

Hwana Yəso Fara hur Getsemani (Mt 26:36-46; Lk 22:39-46)

³² Ndəkən saatənda mbidə la atfəchiwa Getsemani. Nđangna kimshechi'en wa: "Sokamhi mbidya, kə di hwanda."

³³ Tərkən Bitrus, Yakubu tə Yohanna, tərkaakən sək bahtə ka'en, mirfat'ennadi.

³⁴ Nđangnakandəwa: "Shisshingtengna məlla nat pwanchə ka'en. Thlaramhi mbidya kə nuni kəlati."

³⁵ Dəkna mban ngudeh həmkənhi hachaya nakna hwandə tə ndatwa: "Ma mbandəsi mə nidi pwene ti naka batyuwa."

³⁶ Ndəkənwa: "Papa, Papa, ənsə nak 'yang'yang nga mbədekuwa. Tərran pwene tidadi fi'engnəya. Chika tə kichu nga i yahti natu sətwa iu'wa."

³⁷ Ndəkən ngərəndən ina thlema kimshechi'en dəkna mbəsəndə kanda sa bweni. Nđangna Bitrus wa: "Bitrus, nanna sa bweni? Awi nguna mbəlla soktə tolla a kəlat chika i hanthliktə ərtəwa?"

³⁸ Sokam tə tahasəfa kə nuni hwanda kəthləm məhəmiduni hur yah'ichəwa. Pad tir shemədə nat təkichu fatkən tərrewa."

³⁹ Ngərkənna ngərrəndə'in kəthləm kə hwanin, nakna ngərrəndə shuni shuwuntən soh.

⁴⁰ Ngərkəna bəta thlema nanda bəkna mbəsəndə kanda sabweni, kəthləm uf nda nəhəd bweni hwanichengnandə ka'en, bəhkəndə i nan nda mbwa'anda.

⁴¹ Ngərkəna thləmatnanda i məkkatəkən, ndangna kandəwa: "Paaya mwakuni sabweni kənuni yipta? Shik kichu, shee farəkən. A fir fichi hweeya nifa kə hara fa bəbichitfata."

⁴² Thla'ama, tama. nama, nifina hiyandadadi mələnya!"

Kəsafichə Yəso (Mt 26:47-56; Lk 22:47-53; Yh 18:3-12)

⁴³ Chatkichuyu, kə nanna ngələndə mi'en, bək Yahuda ərtə hur kumngərənsə chap təkən tə nofchə oi tə thlohcha tə səssalcha, pəktat pəristcha tə maldəmcha fa sakəndə kusadi, tə pəktechi thlenkə kanda.

⁴⁴ Kəthləm nifi hi'yangngadiyu teppa mweshandə tə ndatwa: "Le natti mbənfatkənyu məlan naka nifəkən. Kə kəsangnguni kə pədfuni tənda har."

⁴⁵ Kə saatən dəkna mbəs Yəso ndaənwa: "Lə hura'a." Nakna mbənfatkən tə kəmmya.

⁴⁶ Chatkichuyu njo'angnda kəsangnda.

⁴⁷ Ərtə hurnandə le nak kit, kəkən thlohtə'en chathləən thlemata mafata kapat Pərist təkənnadi.

⁴⁸ Nđang Yəso kandəwa, bəkuni tə thlohcha tə səssalcha kəthləm kə kəsikuni nda tənə hara?

⁴⁹ Hanmunchikən kəm nang tə kuni nja sakandaɗa hur kapat hura'a Fara, nattə kichu kəsiwuniwa. Sək fichə kichuyu kəthləm kə nəhdang fichə i mbutə laulawatkən.

⁵⁰ Mbənniyu bak kimshechi'ena cherəndəfa, rahkənda.

Kimshi'i Rahka

⁵¹ Han kimshasi tə də supta fa, kuwurkən ndi. Njo'angnda,

⁵² məllan mallaən də supkəna kanda, rahkən tamkwəl.

Yəso Mbanitə fa Yarakən hi

(Mt 26:57-68; Lk 22:54-55, 63-71; Yh 18:13-14, 19-24)

⁵³ Mbənniyu Pəɗak ndə tə Yəso kə mbəɗa kapat pərist. Nat pəktat pəristcha tə fambanicha tə maldəmcha fa sakandə kussa di ngomkənda thləmmatkən.

⁵⁴ Bitrus nakan langnga nattəkichu kuwurkənndi, kə hura'a kapat pərist təkən sokkənna thləmat fa pu hurikənhar nakna tək hwata.

⁵⁵ Mbənniyu pəktat pəristcha tə pəktat fasakmichə uf nda naknda kat sakət shuni nannda dəftə kə ɗar Yəso, kəthləm kə mbəsndə kə bəlangnda, nattəkichu mbəsundə mbandəwa.

⁵⁶ Pəɗ nofchə oi shuwunkə lekta ɗar i'ndi'en pəɗ bu miyengnandə ərtəwa.

⁵⁷ Diffitəkən pəɗ thlaakə funə tə lektə kə ɗar i'ndi'en ndatwa:

⁵⁸ "Shikanindi ndatwa, 'ni hokkandə kapat hura'a Farəhi le tintə fichə tə harcha, pəɗ hur mundə məkkan ni tinnanda kwarkən nga tə harchəwa."

⁵⁹ Chika tə kichu shundengnandə bu ərtəwa.

⁶⁰ A mbənniyu thlaakə kapat pərist thlarkənhi kit kə hurdifitənanda sahaən mi Yəso tə ndatwa: "Nga ngəmtokusəwowa? A ɗar witə i'chi mbutə ficha i'ndekuyawowa?"

⁶¹ Ngaskən ba ngərawusəwa. Ngərkə kapat pərist təkənna sahandə pəɗ: "Sokən naka Kərəsti, hweya Farəwa?"

⁶² Nɗak Yəso wa: "Njang." "Təpəɗ nuni nat hweya nifa ɗassa harsəmta le nak mwanchin mələ ɓatahaya hur afshi hur husomba'a."

⁶³ Nɗəkən thləthləhandə kapat pərist təkən njela'enadi, ndakənwa mənatma ngərkata mbəɗ'en padi.

⁶⁴ "Səkam witə njir faɗi sətən: "Mə nattuni?" Uf nda thlangndə kitahi tə ndatwa keekesi kə məkadi.

⁶⁵ Chatkichuyu tərkaakə funa chaha yahtafa, kəngangndə hwanichi'en, tətəpangndəfa, ndangndəwa: "Mbwa'ana kani wun təkəsa." Fa pu kapat hurikənhar mbwaltaəkənndi.

Bitrus Helta I'ndə tə Ndatwa Sənu tə Yəso wa

(Mt 26:69-75; Lk 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Bitrus məllan ndassa hachahaya fəlhura'a, bak nuhhwee ərtə hur mafecha kapat pərist.

⁶⁷ Nakkən Bitrusa tək hwata, nakna kəllandə ndakənwa: "Sokənma, kunang nak tə Yəso Lənazaratadiyu."

"Ndaənwa kunang nak tə Yəso Lənazaratadiya.

⁶⁸ Pəɗ halkən i'ndə ndakənwa: "Njang sənwi i natu shunda ɗarkənwa. Pəɗ mbəssawiwa!" Cheknakish kə mi mbanga. Chatkichuyu kukwarkə ɗekta.

⁶⁹ Mafat nuhhwaniyu nakənndi, ngərkən ndanda fichile kitkitta mbənniyuwa: "Nifiya məlla hur nanda."

⁷⁰ Ngərkəna halə i'nda.

Toppə kicha pəɗ fichile kitkityu ndangnda Bitruswa: "Kitchitkən sokən pəɗ naku ərtə hurnanda, kəthləm sokən lə Galiliyawata."

⁷¹ Nakna cherə i'ndi'en kænna nata at'i'chimi tə ndatwa: "Sənwi nifi natuni shunda dərkənwa."

⁷² Chatkichuyu kukwarkə dəkta i chapatəkən. Kudukkə Bitrus tə shuni mbwa'andə Yəso ndatwa: "Kə kukwara dəktə chap nu kurbəndə halə i'ndə məkkan ndatwa sununə njiwa." Kə kudəktən shuwunkən chat nakna tita.

15

Yəso Məla Mbanitə Bilatus

(Mt 27:1-2, 11-14; Lk 23:1-5; Yh 18:28-38)

¹ Kənat bəta wənda mbingtə tung, pəktat pəristchikən tə pəktat fəmbanicha tə maldəmchə fa sakandə kussa Musa di, tə pəktat fasakmicha tahsangndə hi. Dəkən kənanədə Yəso pədakndə tənda mbaniti Bilatus.

² Sahang Bilatus mi Yəso tə ndatwa: "Sokən naka kutur Yahundawechəwa?" Ngəmaən'en tə ndatwa: "A mbwinə keeke."

³ Nak pəktat pəristchikənnə nata muh hanharkən kə dar i'chə oi.

⁴ Ngərkə Bilatus sahəmi tə ndatwa: "Nga ngəmtəsi natu ngərtəsəwowa? Nu yakat kohat shuwunchi nannda mbutə kə dar i'ndekuyu."

⁵ Yəso paaya ngərausəwa, pəđang ənnatkən Bilatus fa.

Thla Fichə Kiita Yəso i Mərtadi

(Mt 27:15-26; Lk 23:13-25; Yh 18:39--19:16)

⁶ Ma shee farə chohhəmtala Bilatus lakalkən nifəhi ərtə hur pursunacha le sahtənda.

⁷ Hur fa thlahur in'chi pursunayu yunəsə mbəlkəfata le la atfichəwa Barnabas.

⁸ Bak ngom nofchə oi tərkaakəndə hwanandə Bilatus kə saən kandə nda i'səntənhi tə sandə kanda.

⁹ Ndəkən ngəmməndən engnanda: "Yahkunisi kə kallayi kutur Yahundawecha kuni hiwa?"

¹⁰ Kəthləm mbəssadiwa tə nan'nda sərəhndi, ndəkən nat pəktat pəristchikəna fərndi.

¹¹ Pəktat pəristchikən chikangndə nofchikən, kweshkən kəkalaən Barnabassa kandə hi.

¹² Ngərkə Bilatussa ndanda kandəwa: "Mənati sandə nifi lə atuniwa kutur Yahundachiya?"

¹³ Ngərkəndə hwata tə ndatwa: "Kukanhi!"

¹⁴ Nđang Bilatussa kandəwa: "Kəthləm mi? witə bəbifat mə sətən?" Chika tə kichu thla'angndə mburat uf ndə tə alchita ndakndəwa: "Kukamən hi!"

¹⁵ Bilatus yəhkənsə tərə hur ngom nofchihiyu kalaən Barnabassa kandə hi. Diiftə təppi təpəndə fəthlərhwecha Yəso fərangna kanda kə kukwangndəhi.

Njir Fəthlərhwechə Yəso

(Mt 27:27-31; Yh 19:2-3)

¹⁶ Pəđak fəthlərhwechə təndi kə huri kuturichita, kə hur huri kuturichita, akndə tahət fəthlərhwatəkən nat.

¹⁷ Pangndə njeli kuturichit ngah nda am fi mbillehsheta, tahəskəndə fwa'in ndahha pangnda in.

¹⁸ Tərkaakəndə nda ənnə: "Mbwarə shishshingta kə mbəđeku kutur Yahundawecha!"

¹⁹ Naknda rərro'a ndəffa'in tə səssala, naknda chahha yahta fa, təpəđ naknda kopəndəhi wa tənnda fəra mwanda.

²⁰ Kə mweshandəndə njirndi, kətangndə njeli'ihī fi'en ngah nda am fi mbillehshetyu pangndə ikən. Pəḍakndə təndə kəthlem kə dənda kukwandəhi ḍar palita.

Kukwa Fichə Yəso hi

(Mt 27:32-44; Lk 23:26-43; Yh 19:17-27)

²¹ Kanda ḍar mbərtəhi tə Yəso məlla rəf palitə'en, chat a nifiya lenat thlemkən wa Siman lə Sayirinta, shinnda Alekzanda tə Rufus, məla bata thlet həmta dəfkəndəndi waat kətərən palita Yəso.

²² Pəḍakndə tə ndi kə mbəḍi lə atfichəwa Golgota (sakatkən wa mbət təb i'nda").

²³ A mbənniyu fərrangndə am'innabi le kurtandəndəhi tə mur, cherkən sata.

²⁴ Kukangndəhi ḍar palita, sakangndə njela'en hi thlerənanda, naknda tata kəthlem kə sənndə i'nat chikawuna mbəsta.

²⁵ Kukangndəhi tə hanthləktə hanherta i'bingta.

²⁶ A yarandə ənat sənken kə ḍarkən: "Kutur Yahudawecha."

²⁷ Mbənniyu kukangndə hi tə harchə chap, əta harsəmtə'en əta hishingtə'en.

²⁸ Leya ndəkən na nəhata laulawathi, ndakwa a thləkfichənda hur fa cherə thlən i mbutə kus."

²⁹ Nat nofchi naka mbərtəhi tə mbənniyu, naknda həhrandə i'nda kəndə shuwun bəbi icha ḍar Yəso tə ndatwa: "Yu! sokən ti ndakwa, nu hokandə kappat hura'a Farəhi paḍ kə tinangna hur munchə məkkan,

³⁰ hərkəndən i'ndeku hacha, kə tərnhaya ḍar pali'iya!"

³¹ Kichu paḍ pəktat pəristcha tə maldəməcha fa sakandə kussa ḍi, lə naknda shuwun njirndi a thlerənanda, lə naknda ndatwa: "Hərkəḍəfuna: "Ngu hərkəndə i'ndi'enwa.

³² Kə tər Kərəsti haya kutur Isra'ilawecha, kə tərkhaya ḍar palikən chetchetya, təkichu natma nata kə fərəmkita ḍarkən." Fichile kukandə fichikandə təndi i'erandəfa.

Marta Yəso

(Mt 27:45-56; Lk 23:44-49; Yh 19:28-30)

³³ Hanthləktə kumkəngərənsi chap i hur fara, ngəlang hultə hachahaikən nat, kə hanthləktə məkən i farəhufta.

³⁴ Kə saatə hanthlikətə məkən, tik Yəso tə kapat mburata, ndakənwa: "Eloi, Eloi, lama sabatani?" sakətkən wa: "Ai Fara, Ai Fara, məsək chertunji?"

³⁵ Fichile thlarkə nduk təndi kəsəktəndə kichu ndakndəwa: "Səkama məla at Iliya."

³⁶ Rahkə yuna hurnanda ḍəkna tənəndə ən nda hussunnjela'a, tə am tamnda fakkəna səssala, fərangna Yəso kə san, ndakndəwa, "Pwa'ama, kənəm ma na Iliya bata tərəndahaya ḍar pali'i'ya."

³⁷ Chatkichu shuwunkə Yəso tə kapat mburata, kannə kalə shishshingtə'enhi.

³⁸ Kuwuri kəntə fichə kapat hura'a Fara thlahkən hi chap, thlata ḍarkən kə kakən.

³⁹ Kapat fathləhwechəkən le nak kitta mbəniyu a kələnda nakən məri'mərtən* ndakənwa: "Kitchitkən nifiya hweya Farə nakən!"

* 15:39 15:39 Funa yarechikən ndakndəwa tid kəna marta

⁴⁰ Nishchəsi thlarkə langnga naka nat kanda nishchəkən nda Maryamu le baka a Magdala, Maryamu man Yakubu le nak nguddəh mə Yusufu†, tə Salomi.

⁴¹ Kandang kuwurkəndə, nadi natnda hachahai Galili, kwirndəndə təpad fərandə mwanda, tə yakat nishchi oiyy dəfkəndə kə Urshelimayu kanda mbənniyu.

Thloh Yəso

(Mt 27:57-61; Lk 23:50-56; Yh 19:38-42)

⁴² Sək farə hufta, bakna soktə kə farə tahasəfa kəthləm ishkichitkən farə yipta Yahudawecha,

⁴³ Nifəsi lə atfichəwa Yusufu bakna həmət Armatiya, nakən ərtə hur fichile lə fərandə fichə mwanda, lenaka pu mwanda Fara, səkən alchit handəkiketa ndəkna mbənda Bilatus, sahaən murət Yəso.

⁴⁴ Pəđang ənatkən Bilatus fa ndu a teppa mirri, thlənkən kə angfichile nak mwachina hur fathərhwechəkən, sahaən miya: "Tək it Yəso teppa mirwa?"

⁴⁵ Kə səktən kichu miya kapat fathlərhwechəkən tə ndatwa teppa mirri, fəraən murət fatkənna Yusufu.

⁴⁶ Hiikə Yusufu njeli thlohmurta, tərəən fata Yəso haya, fwadaən tə njeli thlohmurundəyu, dəfkəna hur kwata le retficha fa ngwiya. Pwatəkən paplata ngələən mi kwatkənsi.

⁴⁷ Maryamu le baka a Magdala tə Maryamu man Yusufu nədndə mbədi hunandə ficha.

16

Thlata Yəso kwata

(Mt 28:1-8; Lk 24:1-12; Yh 20:1-10)

¹ Kə mbərkə farə yipta Yahudawechə hi, Maryamu le baka a Magdala, tə Maryamu man Yakubu, tə Salomi, hiikəndi fidefi nat sata'en mbinchinfə kəthləm kə dənda pa'anda Yəso fa.

² A farə Lati bingtə tung, kənat fara cheta pədaknda mi kwatkən.

³ Nangnda ndandandani chiuwa: "Wun na pwatandə paplatkən engnəməda mi kwatkən?"

⁴ Kə thla'andəndə i'nda nak ndə paplatkən a teppa pwatafichadi nakən mwanchin.

⁵ Kənannda yimta hur kwatkən, nakndə hwankimsha'a dəs tə harsəmta, tə heddi njela'a pəđang ənatkən kandəfa.

⁶ Nəngna kandəwa mə pəda ənkunifəwa nuni kat Yəso Lənazəratta, le kukkwandəfichəhi. A thle'i, məlansa mbənniyuwa, kələma mbədi hunandəficha.

⁷ Dama mbwa'amna kimshechi'en tə Bitrus, təndatwa nan lata Galili mə kangang, mbənniyu nuni nanndi nda i mbwa'a'ndənakuni."

⁸ Nishchəkən pad shekda'ində kanda kandə saktatfa Cheknda kish tə rahta, a hurkwatkən fechengnanda rəptəfa shekda'ində kandə ka'ən. Mbwa'aundə əna nifuwa kəthləm kanda lechita.

Yəso Chedadə Fat'enna Maryamu Magdaliya

(Yh 20:11-18)

⁹* [Kə thlattin tə shishshingta fa bingtə tung a farə Lati, tərkaakən bəta mbəs Maryamu le baka a Magdala, nuhi rəktə Yəso ləwurchə muda fet'en.

† 15:40 15:40 Greek cha yaru ndəwa Josephwa yarak nduwa Josés
yaratfichə soh ngusuwa chekangficha

* 16:9 16:9 A hura yerechi

¹⁰ Məlan paɗ dəkna mbwa'anda fichile natndə tə Yəso soh kana mərta dəkna mbəssandəkanda səb hura tə paɗ kanda tita.

¹¹ Kə səktəndəwa Yəso məllan tə shışshingta fa, təpaɗ nedtəndi, cherkənda fərkiti.

¹² Diffitə ndəkən chedkən fat'enna mbənda funə chap hurnandə tə witə natsomən, kanda dar pədata thlethəmta.

¹³ Nofchi chapyu ngərangndə'in bəknda mbwa'anda tahchikən, chika təkichu fərundə kitsi kə dar i mbutəndəwa.

Chedda Yəso Fat'enna Kimshechi'en Kumngərənsə Ərta

(Mt 28:16-20; Lk 24:36-40; Yh 20:19-23; Tf 1:6-8)

¹⁴ Diffitə ndəkən bək Yəso mbəs kimshechi'en kumkəngərənsə ərta shokndəhi kanda səm də səmta, bəkkangna kandəhi kə dar bəh fərkitidəng nanda, tə kwaakwaachit handəkiketa, kəthlem cherdə fərkitta dar fichile naknda a diffitə thla'i'thlattən.

¹⁵ Ndagna kandəwa dama hur kishitə nat kə bəssuni kwescha shunda kə mbəda nofchə nat.

¹⁶ Uf nifi fərəkəit sangfichə baptisma nan hərəkta, paɗ le cherkə fərkit na ficha fəra pwancha.

¹⁷ Na ficha nat sakət i'chiya tə mbəda fichile fərəkəit: nanda chandə bəbi ləwurchakışsha hur thlemna, nanda shuwun yuwamichə somsomən,

¹⁸ Nanda harə huthlənchahar tə paɗ chika witə bəbi i'natma sandə ngu tamta sa ənkənduwa; nanda sa harcha nofcha in fichile nak hahchin nanda kəndadi."

Təra Fichə Yəso kə Afchi

(Lk 24:50-53; Tf 1:9-11)

¹⁹ Diffitə shuni shunandə Ləmwandə Yəso kanda, tərang ficha afshi, sokkəna har səmta Fara.

²⁰ Pəɗak kimshechikəna nata bəsə kwashchə shunda Fara chika ayi, Ləmwanda nakna kəsanda kandəsi. Tə mbəda ənnat sheka inchi nannda sətyu chedkənwa kweshcha shuni nannda bəssəyu bəkna mbəda Fara.]

TORCHĀKĀNA FATHLĀNCHA

Dafshuwun Bata Shemed Chidchid

¹ Hur tərka dēlwer engna, le yarutisi sokən Tiyoalus, yaradī ichihi nat tərkaatē Yēso sēta tē fichile tərkaatēn sakandadī,

² kə fari tərta fichinda afshi, difitə fəra kussa fathlənchi'en tadənhar tēmbədə Shemed Chidchid.

³ Hur mundə kumchit fwada, difitə bahtə'enhi tē märtə'en, kurbadə cheda fat'enna kanda a mbachə somsomən ndatwa təkī a thlee tē shishshingtafa, pad mbwa'adə pathlā mwanda Fara kanda.

⁴ Nadi natən tē kandəyu, ndangna kandəwa: "Mə malində Urshelima hiwa, kə pundə kə nəhhəd dəfshuni dəftə shinkən hiyu, nda i mbwa'andəna kanda,

⁵ Kəthlēm Yohanna səkən baptisma tē ama, a hanmunchə dīmek nakficha sa baptisma kuni tē Shemed Chidchid."

Təra Fichə Almasihu Kə Afshi

(Mk 16:19-20; Lk 24:50-53)

⁶ Kənat Yēso humtəhi tē fathləncha, sahangndəwa: "Ləmwanda, nakənya natu ngər fəra kuturichit'ena Israila dəwa?"

⁷ Ndangna kandəwa: "Nga innuni kə sənuni thlet hanmunchə tē hanthlākchəkənwa, papa ndak nak tē alchitkən.

⁸ Nuni mbəs alchita mə bəd Shemed kə dər inchengnuni. Nakuni nat kə shetachengna, kə nuni mbwa'a pathlengna nofcha a hur Urshelima tē hachahai Yəhudiya nat tē Samariya tē sərət kishitə nat."

⁹ Kə mbuutən kichu, kanda dər kələnda, tərangficha afshi kə hur husomba'a, bakna shekata hwanichengnanda mwə'unda ngər nanndəwa.

¹⁰ Kanda dər kələta afshi, mələn pad mələ pədəta, bak nofchi chappa thlara thləmatnanda, tē njelechə hədəda.

¹¹ Ndangnda kandəwa: "Hishcha Galilicha, kəthlēm mē natuni kikit kənuni kələta afshi? Yēso ti tərəndə fīcha hurnuni kə afshiya, farəyuna nan ngər bata nda i natuni pədət'ena hur afshi."

Təd Fichə Matiyas kə Ngərka Kwar Mwanda Yahuda

¹² Thlaakənda malkəndə shohla Zaitunhi ngərangndə'ina Urshelima nakən nga langngəwa, witə nduk ka mēl ərtə.

¹³ Kə nannda sata hēmətəkən, tərəkənda huri afshi kə mbədī nanndə dēndas. nda: Bitrus, Yohanna, Yakubu, Andarawus, Filibus, Toma, Bartalamawus tē Matiyu, Yakubu hweya Halfa tē Saminu lə mbat thlēt inda punofcha dī tē Yahuza hweya Yakubu.

¹⁴ Humkəndəhi natyu tē yarə ərtə, naknda nata hwandə kənding, tē Maryamu man Yēso tē nischə terchin tē hwanmanchə Yēso.

¹⁵ A hanmunchiniyu, ngomkə fəfərkithi aru tē kumchitchap kə mbət ərtə, thlaakə Bitrus kit a hurnanda, ndakənwə:

¹⁶ "Hwanmanchina, sokkən waat kə nəhdangfichi ihi mbuutə shunda Farə soh tē mbədə Shemed Chidchid bak tē miya Dauda kə dər Yahuda lə hēmka mbanna hur fichile kəsang Yēso.

¹⁷ Kəthlēm nakna hurnəm soh, pad fəra fīchi i natna sēta hur toriya.

¹⁸ (Yahuda, təkəni bəbi tər'en hiitən mbətsi, hēməkənhi tē inda, dathlkə hur'en bak hanhedechi'ena haiya.

¹⁹ Kusheng shiwwun mārta Yahuda sakkə nofcha Urshelima nat, ak fichi mbətkənwa Akaldama tə miyengnanda, sakətkənwa mbət fwara.)

²⁰ Dək Bitrusa mban tə ndatwa:

Nakna hur yaratkən kichuyu a hur Zabura, ndatwa:

"Nak huraa'ena nata kətən kuffi,

mə soki nifa hurkənwa:

pad mbət soktə'en a hur torkən kə tər yuna."

²¹ Kəthləm ndəkən sokkən waat kə tadim yuniħara a hur nofchi natəm tə kandə nat farə natma witə tə Ləmwandə Yəso yu.

²² Thlata fari sandə Yohanna baptisma kə fari tərtəndəndi a hurnəm kə afshi. Chikawun tərtə ficha, nan sokta sheta təkəm kə dar thlata Yəso a hur məmatcha.

²³ Harkəndə nofchi chap: Yusufu lela atfichəwa Barsabas, lela atndə padwa Yustus tə Matiyas.

²⁴ Hwankənda tə ndatwa: "Ai Ləmwanda, lə sən hanndəkiketa chika wuni, chedfu le tadtuhara hur nofchi chapyā.

²⁵ Kə sokka lə thlənda hur torkən, kə tərən mbətsokta Yahuda le lengkəhi pədaka mbədi batən yu.

²⁶ Yimkənda tata, səmkə Matiyas dəfkəfichinda hur fathləncha, humang fichi tə fichile kumngərənsə ertəyu.

2

Bata Shemed Chidchid

¹ Kə saatə farə pentekos, uf fa fərkit hwimndəhi mbət ərta.

² Sutolluwa, sakkə fichi tit əna hur afshi nda kapat rənna'a nəhdədə huri'i nannda hurkən dədəs.

³ Chedkə ichi fechengnanda nda hanshuwwun hwata, kanda saktəhi, kanda dəta dar inchengnanda.

⁴ Nəhdang fichi kandə nat tə Shemed Chidchid, tərkaakəndə shundə tə michə somsomən, da i fərəndə Shemed shunda kanda.

⁵ A thlahmbəchiniyu, Yahudawechisi fa mwanandə Farə kaən, baka a hachahaichə somsomən a hur kishita nak tə sokta a Urshelima.

⁶ Kə saktəndə iniyu, humkəndəhi ngomkənda mbət ərta kəthləm a kwehər sokkənadi, chikawun mələ saktə kanda shundə tə miyengnanda.

⁷ Pəđang ən kandəfa pad shekđang"ində kanda, ndakndəwa: "Awi fa shuni natya nga Galilawechiwowa?"

⁸ Sək ənəkəni natma sək kanda shundə tə miya chikawuni?

⁹ kəmnangya, Fartiyawecha tə Madiyawecha, tə Elamawecha tə nofcha hachahai Mesofotamiya tə Yahudiya tə Kafadokiya tə i Fantus tə Asiya,

¹⁰ tə Firijiya tə Bamfiliya tə Masar tə fichile nak nduknduk tə Sayirin a hachahai Libiya tə romchi baka Roma. Yahudawecha tə fichile yimka tərmbandengnəm.

¹¹ Pad kəmnang Kiritawecha tə Larabawecha, nat kəmna sək kanda shundə tə miyengnəm kə dar pəktat ichi sət Fara."

¹² Pəđang ən kandəfa natnda kohərkə inchengnandadi, dakndəwa: "Mənaka sakət iya?"

¹³ Chang funə mi kandəhi ndatwa: "Tə sandə am inabi ngalkəndə bəng."

Bassa Bitrus A Farə Pentekos

¹⁴ Thlaakə Bitrus kit tə tahət fathlənchi kumngərənsə'ərtəyu, i'naən burathi bassangna kandəsi, ndakənwa: "Hwanmanchina Yahudawecha tə

fichile naktə sokta Urshelima nat səkamnji, paɖ kə dəffuni i'nda i nati mbwa'anda kuni.

¹⁵ Nofchiya nga tə tərang əna kandə nda i tərtuniwa, nakən mwee mbəta bingtəyawa: hanthlikkən hanhertə ndak.

¹⁶ I natuniya ndəkən mbutə tapənaa Yowel ndatwa:

¹⁷ "Ndak Farə wa,

a mweshit hanmunchikən ni thlər Shemedəngna ɖar inda nofchi nat.

Hwechengnuni kə nishchi tə hishcha nanda mbu icha le mbwa'andə Fara kanda.

Kimshechengnuni nanda nat'ichi tamuchitnda nata,
tuburnofchengnuni nanda sənnata.

¹⁸ A hanmunchiniyu ni thlər shemedəngna kə ɖar inda mafechengna hishchi tə nishchi nat,
paɖ nanda mbu icha le mbwa'andə Fara kanda.

¹⁹ Ni che ənat pəɖandə nifəfa a hur afshi,
tə i na che sakət ənat pəɖandə nofchəfa a kishita,
naknanat fwara tə hwata tə ənnda husomba'a.

²⁰ Hwatfarə nan yimta hulta,
ndərə'a nan təbətəhi ngah nda fwara,

kana fari Ləmwandiyu ɖata,
kapat fari nak mwanchin.

²¹ Farini hachiyu,

chikawun hwanka hur thləm Ləmwanda nan hərəkta.

²² Hwanmanchina, Israilaweche, səkam shuniya. Yəso lə Nazaratta, nifi cheɖandə Fara kuni tə pəktat torcha tə ənat pəɖandə nifəfa tə che ichi somsomən a hurnuni tə mbəɖ'en, nda i səntuni tə indəngnuni.

²³ Yəso tiya, fərkə fichindi tepi tehishhi paɖ tə sənda Fara, kunang kukwang kə bəllangnda tə mbəɖa bəbi nofcha.

²⁴ Bak Fara thla'anda ɖifitə ɖohandə hanmurtəɖa i'ndi'en, kəthləm ngu sətta hanmurta kə kəsənnəɖarwa.

²⁵ Dauda kutura mbwitə ən kəɖarkən ndatwa: "A neɖi Ləmwandə mələ thləmmatnə kənding. Ngi həhərtəfuwa, kəthləm mələ harsəmtengna.

²⁶ Kəthləm ndəkən, hanndəkiketengna sək mbəndəfa, hanshundengna in immish mbənfata. Tə paɖ thlarkə ɖəɖengna ɖar ɖəf'inda mbəɖa Fara.

²⁷ Kəthləm nguna malə ɖəɖengna hur məmatchiwa, ndu kə mallangnə iuti nak Chidchid kə yirakada kwatwa.

²⁸ Chedinə mba shishshingta. Nu nəhɖitə tə mbənfata naku tənji kənding.

²⁹ "Hwanamanchina, ni mbəlla mbwa'anda kuni tə kitchitwa kakannəm Dauda, ndatwa miri a thlohaficha, kwat'en mwakəna thləmmatnəm kə bukweya.

³⁰ Nakən kə tapənaa, paɖ a shinwa ɖəffa Farə shundəhi tə at'ichimi ndatwa kachit Dauda na sokta mbət sok kuturichit'en.

³¹ Bak Dauda nathi kichuyu, paɖ a shuwun kə ɖar thlata Almasihu a hur məmatcha. Nakna ndatwa Farə ngu malənda hur məmatchuwa ndu kəmalən ɖat'en kə yirakada kwatwa.

³² Thlaa Farə Yəso a hur məmatcha, kanang natani shetachə nakani.

³³ Nakən mwanaficha nakna harsəmta Fara, Paɖ shinkən nda i ɖəftən shundəhi, fəraən Shemed Chidchid kə thlərka ɖar inchengnəm nda i səktuni paɖ natuni bukweya.

³⁴ Nga Dauda tərka hur afshiwa, chika məlan ndakənwa:

"Ləmwandə ndangnga Ləmwandengnəwa, soku harsəmtengna,

³⁵ Kani dəf atikrechiwa ishangnəkanda ka sarəcheku."

³⁶ "Kəthləmndəkən chikawuna hur Isra'ila kəsənən təkitwa Yəso ti kukwandunihiyu, ngəra Fara Ləmwanda tə Almasihu."

³⁷ Kə səktəndə shuniniyu, thləhərkən kanda handəkiketa, ndangnda Bitrus tə təhət fathlənchikəwa: "Hwanmancha, mənatani səta?"

³⁸ Ndəkən ndandə Bitrusa kandəwa: "Kə tərūnihi kə sangfichə baptisma kuni a hur thləm Yəso kərəsti kəthləm kə kallangfichi bəbichitfehengnuni kunihi, kanuni thlət Sheməd Chidchid."

³⁹ Kəthləm dəfshunihiya innuni tə hwechengnuni, tə fichile nak langngə pad, chikawun at Ləmwanda, Farengnəm."

⁴⁰ Dək Bitrusa mban tə bəssanda kandə kə tolta, nakna ndanda kandəwa: "Hərkamən fechengnuni hura səb kishi'iya."

⁴¹ Fichile fərkəkit kə dər shunda Bitrus, sangfichə baptisma kanda. A farəniyu chekkə nofchə kə dər fəfərkit nduk aru kumchit məkkan.

⁴² Baknda dəf inchehgndanda sakini fathlənchiyu, lə humkəndəhi kənnnda chi johma, pad kənnnda hwanda.

Witə Soki Nat fa Təmbanda Hurkən

⁴³ Kəsang lechit chikawuni, sək fathlənchikən ənət pədandə nofchifə tə sakchikən kən.

⁴⁴ Nat fəfərkit kanda mbət'ərta, chikamengnanda pad ərta.

⁴⁵ Hi'yangndə ichidə naksengndə nat, sakangndə handəbəlkena chikawuni, nda i yahtən.

⁴⁶ I səkka wembəta kanda dəta kapat hura'a Farə tə ndani rəmma, kənnnda chi njohma a hurechengnanda, kənnnda səm'əna mbət ərta tə mbəndəfa tə handəkiketə yuyur.

⁴⁷ Kanda mwanandə Fara, nangnda mbəs hamta mbəda nofchinat. I səka wembəta Ləmwanda cheka fichile hərkandəfich kanda.

3

Kəna Fichi Təradfadi Mikəttən Hwanda

¹ Farəle nda Bitrus tə Yohanna pədəta kapat hura'a Fara ka hwanda a farəhufə, hanthləkkən məkkan.

² Bakndə tə nifə le ngəttə fichə kə tərad kənding la baknda dəfndəhi nduk kə mi bəng kapat hura'a Fara lela atndəwa chamare tə mimbangnga, kəthləm kə hwanən fər poffənna harra fa yimta kapat hura'a Fara.

³ Kənatən nda Bitrus tə Yohanna yimta kapat hura'a Fara, hwanaən fər poffən kanda

⁴ Nda Bitrus tə Yohanna nak nda kəllanda, ndak Bitrus wa: "Kəllan kani."

⁵ Ngərkə hur'ində'en nat kəfadəngnanda, nəənhiwa nan mbəs'əna harengnanda.

⁶ Ndak Bitrus wa: "Handəbəltəngnəsəwa, i'naksengna ndəkən nati fərruta. A hur thləm Yəso Almasihu Lənazarta, thla'u wi'iu."

⁷ Kəskə Bitrus harsəmtə'en thla'a'ən. Chatkichuyu sarrəchi'en tə sanglamchi'en səkndə alchita.

⁸ Thlaakən pərkəna afshi thlarkənhi tərkaakən wita, yimkəna kapat hura'a Farə tə kanda, məla wita məla pərta afshi, məla mwanandə Fara.

⁹ Nat nofcha nakndəndi məla wita məla mwanandə Fara.

¹⁰ Mbəssangndəwa məlanni lə sokka a chamare tə mimbang kapat hura'a Fara kənnna hwafərpoffənyu. Pədang ən kandəfə kə dər i'ndi'en.

Bassa Bitrus a Kəttən Para Sulemanu

¹¹ Kəskən Bitrus tə Yohanna har, ngomkə nofchə nat kə thləmatnandə tə rahta a hur kəttən para Sulemanu, kəthləm a pəda'ənkandəfa pad kwehər hur'inchennandadi.

¹² Kənat Bitrus kichu, kahaan hur'inda nofchə tə ndatwa: "Israilawecha, məsək pədandə'ənkunifə kə dər iya? Kəthləmmə natuni kəlandə kani nda tə alchid'indengnani wiitə nifiya ndu kuwur Farengnani sək wiitə nifiya?"

¹³ Fara Ibrahim tə Ishaku tə Yakubu, Fara kakechinəm nat, mələn mwanang mafat'en Yəso, le chertuni pad fərtunindi a mbanitə Bilatus yu, chikama sokkənwa tirwa nan kaləndəhi.

¹⁴ Cherkuni le nak chidchid lə kafata, hwankuni kə kallangfichi lə bəlfata kunihi.

¹⁵ Bəlangnguni le nak tə mba shisshingta har, thla'ang Fara hur məmatcha, kanang shetacha dər kitchikən.

¹⁶ "Tə mbəda fəkit hur thləm Yəso, kəntə nifidiya, səntuni sohwa tərəd. Kittəkən fərkitchidi təmbəda thləm Yəso kənanang nifidiya a hwanitengnuni nat.

¹⁷ Nakənya hwanmancha, mbəssadiwa i sanduni Yəso səkuni hur bəhsənda, nda i sət fa həmbanichengnuni.

¹⁸ Təkichu nəhdəndə Farə dəfshundə'enhi tə miya tapənechə nat, ndatwa Kərəsti nan sat bahta.

¹⁹ Kəthləm ndəkən kə tərunihi kə təbrunihi bəda Fara, kəthləm kə sapang fichə bəbichitfəchəngnuni di, Ləmwanda nannata cheka alchit həndəkiketa kuni.

²⁰ Pad nan thlən Kərəsti ti təfəndənəkunisi soh, mələn naka Yəso.

²¹ Waat kə sokka hur afshi kə fəri natficha mbumbwədəndə ichihi nat kə yuwachikən, nda i dəftə Farə shiwunkənhi kəsəh tə mbəda tapənechi'en chidchid.

²² Ndak Musawa: "Farə Ləmwanda nan thla'a tapəna'a kunisi a hur nofchəngnuni, nda i thla'itən. Waat kə dəffuni inda i nat mbwa'andəna kuni nat."

²³ Nakna sokta chikawun kawuchik thləmmata tapəni'iniyu na ficha səbəndəda hur nofcha.

²⁴ Tapənechi mbukə ichi nat, thlata Samaila ka kəs fichilesi baka difi, mbwində ichi naka sət nat a hanmunchi nakənya.

²⁵ Kunang naka hwecha tapənechiniyu pad kuna hur dəf shunini dəfəndə Fara kakechənəmhiyu. Kəthləm ndang Fara Ibrahim wa: "Tə mbəda kachitwa na nofcha kishita natta mbəs ənhər.

²⁶ Kə thla'andə Farə mafat'en Yəso, tərkaakən thlənnədi kə mbəfəngnuni Israilawecha, kəthləm kə fəraən mbəs ənhara kuni tə mbəda təbrandə chikawuna hurnuni kə malaən bəbi dəsəchi'en."

4

Bitrus tə Yohanna Mbanitə fa Yarandə Ichihi

¹ Pərischa tə la həmməbanita fa pu kappat hura'a Farə har tə Sadukiyaewecha, bəkənda mbəsənda Bitrus tə Yohanna kanda hur shunandə nofcha.

² Shifhurchəngnəndadi kəthləm kanda sakanda nofchihar tə sənanda kəndəsəwa məmatcha nanda thlatə tə shisshingchafa nda i thlaatə Yəso.

³ Kəsəngndə kanda, dəkəndə tə kanda kəttən pursuna kə ishki, nakən tepa shid farəhufta.

⁴ Yakat fichile sakkə bassikən, fərkəndəkitsi. Nofchi fərkəkitəkən sheendə aru kumchitdurman.

⁵ Bingətkən, fa yarandə ichihi a kuturchitkən uf tə fa həmmbanita tə maldəmcha fa sakandə kussadi, ngomkəndəhi a Urshelima.

⁶ Tə Hanana kapat pərist tə Kayafa tə Yohanna tə Alekzanda, nat ta fichile naka hur ngitikta kapat pərist.

⁷ Bakndə tə Bitrus tə Yohanna, thlarangndə kandəhi kə hur diffi, sahangndə kandəwa: "Tə alchitmi ndu tə thlēm wuni sətuni ichiya?"

⁸ Bitrus, nəhəfkadə tə Shemed Chidchid, ndangnakandəwa: "Kuturcha tə pəktat nofcha,

⁹ Sahangnguni mi kani bukweya kəthlēm kachidi sandani tərədtiyawa tə mbayi kəntəna diyawa?"

¹⁰ Yahkisi kə sənuni nattuni tə Israilawecha, ndatwa tə thlēm Yəso Almasihu Lənazaratta, le kukwandunihi thla'andə Fara hur məmātcha, kəntə nifidi ngwalngwal kita mbanitənuniya.

¹¹ Məlan naka:

"Ngwiyi chertuni kunang fa tincha, ndəkən sokka kukuwun tinda."

¹² Nifəsi na mbəssa kəbi nifə chika ərətəwa, kəthlēm thləmsa hur kishi'inatya fərandə ficha nifa le na mbəssakəbikəmwa."

¹³ Kə natndə alchit shunda nda Bitrus tə Yohanna, pad mbəssangndəwa nga fa sən'ənwa, pad fa bəhcha, pəđang ən kandəfa. Bəđnda mbəssandə padwa kəsəh nakndə tə Yəso.

¹⁴ Kənannda nat nifi kənanəndədadadi kita hurnanda, bəhkəndə i nannda mbuta.

¹⁵ Ndəangnda nda Bitrus tə Yohanna wa kə chendakisha kəttən yarangndə ichihi, kə yarangndə ichihi kə ndani.

¹⁶ Ndəakndəwa: "Nakma sandə nofchiya kəni? Mbandəsə namma ndatwa sundə ənat pəđandə nifəfuwowa, kəthlēm chikawuni a Urshelima shinwa shid fichə ən kichu.

¹⁷ Kəthlēm kə njaam dəttəkəna kanda mban, bəkamna kanda, mə ngərinda shunandə nifa hur thləmmiyawa."

¹⁸ Akndə fathlənchikən, bəkangnda kanda mə ngərinda shunandə nifə ndu kə sakangnda nifəhar hur thlēm Yəso wa.

¹⁹ Ngərang nda Bitrus tə Yohanna kandəsəwa: "Keekesa mbanitə Fara kə səkani innuni kə cherani i Farəwa, Kəlamən kənuni.

²⁰ Kəthlēm kanang ngani malandə mbu i natani tə i səktaniwa."

²¹ Ngərkəndə chekəndə bəkanda kanda kalkəndə kandəhi, kəthlēm sənundə mbayi nannda fəra bwenne kandəwa kəthlēm nofcha. Kəthlēm chikawun mələ mwanandə Fara kə dər i səka.

²² Nifi mbəskə kəndadadi tə mbanda ənat pəđandə nifəfa, sherafa hurat kumchit fwada tə ngətta.

Hwanda Fafərkət ti Shuwunkə Nga tə Lechitfuwa

²³ Kə kaltəndə kandəhi, nda Bitrus tə Yohanna pəđaknda mbəs fəhchinanda, mbwa'angndə i kandə mbutə pəktat pəristcha tə pəktechə.

²⁴ Kandang pad kə səktəndə kichu, thla'angndə bərechəngnanda mbəda Fara hurhwanda, ndakndəwa: "Ləmwandə lə alchitnat, sokən sək hur afshi tə kishita tə hawurta tə ichi naka hurkən nat.

²⁵ Tə mbəda Shemed Chidchid, tə miya kakannani Dauda, mafadəku ndatuwa:

"Kəthləmmə səbbəndə punofcha huradi?"

Kəthləmmə nat nofcha kike kohat i'cha?

²⁶ Kuturcha kishita tehishndəfa mbata, fa həmmbanita humandə inda kə dar Ləmwanda tə Kərəsti pad."

²⁷ "Kittəkən a hur həmədiya Hiridus tə Buntus Bilatus humandə inda tə punofcha tə nofcha Isra'ilawecha kə sangndə bəbichitfatfa nat kə dar mafadəku Yəso le tadtuhar.

²⁸ Humangndə inda kəthləm kə səndə ichi taptu kə tahsangnəhi tə alchideku tə yahtekuwa nan səta.

²⁹ Nakənya Ləmwanda, kəlandən kah thlemmadəngnanda kə Fərangnə mbabəs shundeku mafecheku tə alchita.

³⁰ Kəlla tiddəngnə harekuhi i kəndadi, kə sani ənat pəđandə nifəfa tə sakchikən tə mbəda thləm mafadəku chidchid, Yəso."

³¹ Difiətə hwandəngnanda, mbədi humtəndəhi həhərkənfə, nəhdəng fichi kandə tə Shemed Chidchid. Bəskəndə pathla Farə nga lecgitfuwa.

Chikama Fafərkət Ərta

³² Sərət fichile fərkəkət, humkəndəhi handəkiketə ərta tə yarə ərta. Ngusə ndakwa i naksə'enwa ikənwa, chikamə naksəngnanda innandə nat.

³³ Fathlənchəkən fərkəndə sheta tə thlata Yəso Ləmwanda hur məmatcha tə alchita, pad Kachita Farə kaən a dar nandə nat nda.

³⁴ Ngusa hurnandə bəhkə ənwə, kəthləm nat fa hurecha tə hicha hiyandadi bəknə tə handəbəlkən.

³⁵ Bəknə tə hanndəbəlkən, fərangndə fathlənchəkən, sakəng fəha nofchinat chikawun keke a i yahtən.

³⁶ Nifəsi thləmkənwa Yusufu, lə Lawita kachitkən lə Kubrustə nakən, la at fathlənchəkənwa Barnabas (sakitkənwa: "Hwan cheka alchita handəkiketə")

³⁷ Hiyaən hitə'enadi, bəkən tə hanndəbəlkənna banitə fathlənchikən.

5

Hananiya tə Safiratu

¹ Nifəsə thləmkənwa Hananiya tə nuhkən Safiratu, hi'yaən mbət enadi.

² Buəweekən handəbəlkən har tə səndə nuhkənsi, bəkən tə tahhətkən dəfkənhi mbanitə fathləncha.

³ Ndəkən ndat Bitrus wa: "Sokən Hananiya, məsək maləndu Shədan kə nəhdəən handəkiketeku kə lekəngna Shemedsə Chidchid, buəweetu handəbəltə harra hur handəbəh hiti hi'yandudī?

⁴ Thlateku kə dəna hi'yandadadi, nga iuwowa? Difiətə hi'yadəkudi, handəbəlkən nga iuwowa? Məsək dəftu lekta hanndəkiketeku? Nga nifə lekəndusəwa, Fara."

⁵ Kə səkətə Hananiya shuniniyu, həmkənhi mərkən. Nat fichile səkka kəsəng lechit kandə kaən.

⁶ Bək kimshecha təranda kish, fwadəngndə tə njeli thlohmurta pəđaknda thlohhandə.

⁷ Difiətə nda hanthləkkən məkkan, yimkə nuhkənsi, sənütə i səkwa.

⁸ Ndəkən sahəndə Bitrus wa: "Bu'itən, hi'yangnguni hitidīyu kichawa?" Ngəmanwa: "Aa, kichuyu."

⁹ Ndəkən ndandə Bitrus wa: "Məsək humanduni mi kə kikedəngnguni Shemedə Ləmwandə kichəya? Suku kwarsara fichile pəđaka thlohhandə səmatu, kanda mikəndə, nanda təruta kish pad."

¹⁰ Chatkichuyu, hækənhi mækən. Kə yimtə kimshechikənsi, mbəssangndə kə murəkən, təkəndəndi kitangnda kish pədagnda thlohhandə thləmat səmaha.

¹¹ Kəssang lechit kəttən hwakən kaən nat ta fichile səkkə ichiniyu.

Shid Fathlənchi Ənat Pədagndə Nofchəfə oi

¹² Shid fichi ənat pədagndə nifəfa tə sakchikən kaən a hur nofcha tə bəda fathləncha. Nat fəfərkət la ngomkəndəhi kəttən para Sulemanu tə yarə ərta.

¹³ A hur tahhət nofcha, ngusə chefkə nda nan yimta hurnandəwa, chika kichu la fərang nofchə mwanda kanda.

¹⁴ Nak fəfərkitta chektə kaən kə bəda Ləmwanda, sheradə le soh, hishchə tə nishchə nat.

¹⁵ Ala bəkdə tə hacha mimbacha, funa mbət'hunecha funa dəngəlcha, kəthləm ma Bitrusa mbərtəhi, chika mırshingtə'en kədən tə dar funa.

¹⁶ Nofcha a thlet mbichi somsomən taurang Urshelima hiyu naknda ngomta, kanda bat tə hacha tə fichile nat bəbiləwurcha bəhandə kanda, kərang fichi kanda fə natnda.

Bahha Fichi Fathləncha Kəthləm Fərkət'engnanda

¹⁷ Thlaakə kapat pərist tə fichile naka thləmatkən, fa tərmbanda Sadukiya wecha, nakndə tə sərətafə kaən.

¹⁸ Kəsangndə fathlənchikən, dəkdə tə kanda pursuna.

¹⁹ Sokkən a fidfikta, bək Mala'ika Ləmwanda i'nandə mikədən pursunəchikənhi, chaən kanda kish ndangna kəndəwa:

²⁰ "Dama kapat hura'a Fara duni thlarəhi hurkən kə mbwa'angnguni nofcha pathlə yuwa shishsingta kanda."

²¹ Kə səktəndə kichu yimkənda kapat hura'a Fara bingta naknda sakandə. Kapat pərist tə fichile naka thləmatkən chekdakish, akndə fa sakandə ichihi tə fa həmmbanita Isra'ilawecha, thlənkənda pursuna kə bəfichi tə kanda.

²² Kə dət fa pu pursuna təkən, mbəsawundə kəndəsəwa, bəkdə dadi ndakndəwa:

²³ "Dəkkani mbəssandi pursuna təkəna kubultə ndiichin, fa putəhar kəndəsi a mikəttənchikən, kə i'nandanihi mbəsawani nifa hurkən chika ərəwa."

²⁴ Kə səktə kapat lə pu kapat hura'a Farə har kichu tə pəktat pəristchikən, kohərkə inchengnandə, naknda sakandəhi mənə kuwurdifitəkən.

²⁵ Bəkyuna ndanda kəndəwa: "Nofchi somtuni pursunayu kanda hur kapat hura'a Fara kanda sakanda nofchi har."

²⁶ Fa pu kəttən hwakən har tə kapat nanda pədaknda bat tə fathlənchikən, pəf ngatəalwa, kəthləm pəktechikən kanda lechita məməmuhandə kəndəfə tə ngwichəwa.

²⁷ Kə batndə təkənda, thlarangndə kəndəhi a mbanitə fa sakandə ichihi. Nak kapat pəristsa sahami kanda.

²⁸ Ndakənwa: "Bəkəndəmakuni, mə ngəriduni sakanda nifihar a hur thləm nifiyawa, chika kichu nəhdəfəuni Urshelima di tə saktəngnuni kə dərkən, a yəhkunisə nakənya kə tərənə hakke tə fwara nifiya kə bə dar inchengnani."

²⁹ Bitrus tə tahət fathlənchikən ngəməngndəwa: "Sokkən waat kə sani i mbutə Fara nga i mbutə nifuwa.

³⁰ Fara kəkechinəm thla'ang Yəso hur məmatcha, le mbəlanduni tə mbanda kukwandəhi dar palita.

³¹ Məlan mwanandə Fara dəfkəndə tə harsəmtə'en, sangna lə həmməbanita pad lə thlət nofchadi. Səkən iniyu kəthləm Isra'ilawecha kə mbəsəndə mba tərətəhi kə kalangfichə bəbichitfechengnanda kandəhi.

³² Kanang shetacha kə dər ichini natyu, kichu pad tə Shemed Chidchid, fərəndə Fara fichile la kuwurkə ichi la mbutən."

³³ Kə səktəndə kichu, səbkə hurchengnandadi kaən, yahkəndəsə bəlləndə kanda.

³⁴ Yunəsə mbənniyu lə Farisiyawata nat thləmkənwa Gamaliyel, lə bəssə kus, le la fərəndə nofchinat mwanda, thlaakən kit a hur fa sak'michikən ndakənwa chamən nofchikishya kwandən.

³⁵ Kanna ndanda kandəwa: "Hwanmanchina Isra'ilawecha, mbəramsa i yahtunisa sandə nofchiya.

³⁶ Hurechi mbərkəhiyu, bək yunə kichu wa məlan Tudəs, tərəkən ində'en nda ənnəkən, nifə aru fwadə dək kakən, bək ficha bəlləndə, fichile dək kakən nat wuwelkəndəhi.

³⁷ Diftə məlan pad, fəri nat ficha thlikandə nofcha, bək yuna wa məlan Yahuda lə Galilita, chikaən funa kuwurkəndəndə, məlan pad thlərətkənadi. Fa kuwurndə təkən wuwelkəndəhi.

³⁸ Chikale nakənya, ni mbwa'andakuni, chamakisha mbanda nofchiya, ma i natnda saktə i nifə, ngu ndəta mbahwa:

³⁹ Ma i Fara, nguni mbəla sa'ənkəndəwa. Na ficha mbəssəndə kuni kuna mbat tə Fara."

⁴⁰ Ngəməngndə shundə'en, akndə fathlənchikənnə hurkən, təppangndə kanda. Ndəngndə kandəwa mə ngərəndə shundə tə thləm Yəsə wa, kannda kalə kəndəhi.

⁴¹ Fathlənchikən malkəndə mbanitə fa sakəndə ichihi, kanda sət mbənfata a dər ndatwa shəkndəsi kə sandə bahta kəthləm thləm Yəsə.

⁴² Chikayən wəmbəta, ndu hur kapat hura'a Fara ndu huri, malaundə sakəndadi tə fər kushəng shundə mbīnchin kə dər Yəsə wa məlan naka Kərəstiwa.

6

Ted Fichi fa Torchihar Mud

¹ A hanmunchiniyu nak fa fərkitta chektə oi, nak hurumtəsə kaən. Yahudawecha fa shuwun Helenanchi naknda hurmandə İbraniyawechəfa, fa shundə tə mi Helenanchi, wa kəlundəsə nishchengnandə fichile mərte hishchengnanda ka sak ichi kənding wa.

² Fichile kumngərsə chapyu akndə fa fərkit ndakndəwa: "Kamusa kimnang kə malaəm bəssə pathla Fərə kə yimma pathlə ndəsəmtə wa.

³ Kəthləm ndəkən, hwanmanchina, tadəm nofchiyar mud a hurnuni, fichile la fərəndə fichə mwanda kanda, pad nihidndadi tə Shemedə tə səndə, kə səmkanda dər toriya.

⁴ Kəmnang nakma nata dər hwanda tə sakəndə shuwunkənadi."

⁵ I mbutəndə mbənangna nofchifə nat. Ndəkən tadətəndə İstifanus, nifi nəhidkə tə fərkit tə Shemed Chidchid tə Filibus tə Burokoras tə Nikanor tə Timan tə Barminas tə Nikolas lə Antakiyata le yimka tərmbanda Yahudawecha.

⁶ Fichileya bənnəndə tə kanda mbəda fathləncha, hwankəndə dəffaən harra kanda in.

⁷ Nak pathla Fara nata dətə mban. Fa fərkit naknda chekta a Urshelima kaən, pəristchə terchin fərkəkit.

Kəsa Fichi Istifanus

⁸ Istifanus, nifi nəhədkədə tə kafata tə alchita, shidə pəktat icha tə ətət sakchikən kaən a hur nofcha.

⁹ Funəsi a mbət humta Yahudawechihi lela atfichiwa kəttən hwanda fichile kaltəfichihi, thla'angnda Istifanus fa tə halə'inda, Yahudawechə baka Sayirin tə Alekzandariya tə funa hachahai Kilikiya tə Asiya.

¹⁰ Nakən tə sənənafə fərandə Shemed i shunda, ngusə mbəlaakə thlarəhi kə halən'ində təndəwa.

¹¹ Shipangndə yipta funa hur a buəweeta kə mbundə lektə kə dər Istifanus ndatwa: "Shikanindi mələ erə Musa tə Fara."

¹² T'nəyu thla'andə hur'inda nofcha, tə fa həmmbanita, tə maldəmcha fa sakandə kussadi. Kəsangndə Istifanus bakndə tənda mbanitə fa sakandə ichihi.

¹³ Bakndə tə fa fər sheta tə lekta, ndakndəwa: "Nifiya kənding la nakna mbu səb'icha kə dər mbədi chidchidya tə kusaha Musa,

¹⁴ Kəthləm shikanindi mələ ndatwa Yəso Lənazareta nan fəffalandə mbəndidiya, kə mbumbwədəən dəsəchengnəmhi le malandə Musa kəmhi."

¹⁵ Kə səktə nofchi nat sokkəhi bət humkənhi, thlərangndə hwanichafa, nakndə chumwandə'en nda i Mala'ika

7

Fər Ngəmta Istifanus

¹ Kapat pəristəkən, sahaən mi Istifanus wa: "Ichi natnda chitsəhi dərəkənya kitwa?"

² Ngəməng Istifanus wa: "Hwanmanchina tə shinchina, səkamnji. Fərə ləmwanda chedang fat'ena kakatnəm Ibrahim a Mesofotamiya, kana ndəta sokta a Haran.

³ Ndaənwa: "Chukisha hachahaiyeku tə parchəwa kə yimna hachahaiyi nati cheduta.

⁴ Thlaakən malkən hachahaiya Kaldiyawechə hi kə hachahai Haran kə fərə mərta shinkən. Kana Fara battənda bədi natunisə nakənya.

⁵ Fərawu Fərə mbəta mbənniyu kə ikən chika ishtə ərəwa, ndəffaən shundəhi tə ndatwa, kəmban hachahaikən nat nan sokta'ikən tə kachitkən chika nguchik hwe'ensiyu.

⁶ Ngərkə Fərə shunandə ndatwa, na kachitwa dəta sokta a hachahai somən kə mafecha, nanda sat bahtə kaən kə hurat aru fwada.

⁷ Nifəra bahta hachahaiyi sang nofcheku kə mafechiyu, ndak Fərəwa, 'a mweshikən nanda chetakish kə banda mwanita a mbədyə.'

⁸ A hanmunchiniyu dəffang Fara shunda Ibrahim hi i hesha. Ngətkə Ibrahim Ishaku, heshaən a mundə fodfoda. Nəknamban kichuyu, Ishaku heshaən Yakubu, Yakubu heshaən hwanchi'en kumngərənsi chap kakechinəm.

⁹ "Kakechənəm təkən naknda sərəh Yusufu, hi'yang ndandə kə Masar anakən Fərə təndi.

¹⁰ Thləkkənnadə hur bahta, fərang Fərə mbəs'ənhər tə sənda a mbanitə Fir'auna kutur Masarcha, fərang kuturkən mwanda a hachahai Masar uf pad fəraən huraa'ena har.

¹¹ Bak mita yimta hachahai Masar tə Kan'ana, tə bahtə kaən sokkən kakechinəm dəsəmtəngəndəsəwa.

¹² Səkkə Yakubu wa dəsəmtəsa Masar, thlənkən hwechi'en kakechinəm kə Masar kəthləm kə dənda hi ndəsəmta pad tərka dəfəngnanda.

¹³ Chapatə dəfəngnanda, chedəng Yusufu fata hwanmanchikən, pad chedəng Yusufu hwanmanchikəna Fir'auna.

¹⁴ Thlənkə Yusufu wa shinkən tə tahhət witənandə nat, nifə kumchitmud ngəənsə dūrman, kə banda hai kə Masar.

¹⁵ Pədək Yakubu kə Masar, məkəna mbənniyu nda i mərtə kakechinəm.

¹⁶ Kohkə fichə məmatchinanda kə Shekem dəkficha thlohəndə kanda a hur kwadī hiitə Ibrahim tə handəbəltə a hara hwecha Hamor a Shekem təkən.

¹⁷ Nak farə dəf shunda Farə hi tə Ibrahim satə nduk, Yahudawechikəna a Masar chekkəndə kaən.

¹⁸ Tərkə kutursə somən a Masar təkən le sənuchik ən kədar Yusufu

¹⁹ Kuturəniyu a pupwiktə nofchengnəmhi oi pad a fəradə bahta parchinəm, la dəfkən kandə kə somangndə hanngwa'yarchengnandadi kəthləm kə məmatnda.

²⁰ A thlahbəchiniyu ngəttəfichə Musa, hwee ndiichin a mbanitə Fara. Kəskə parchikən ndəhar ndəraa məkkan a hurhura'a shinkən.

²¹ Kə muhandəndadi dək hweya Fira'una tərta saən nda hwe'en mwanaən.

²² Sakəngfichə sənda Musahar i Masarawechi nat, pad alchit'ensi a hur torchə tə shunda.

²³ "Saakən hurat kumchit fwada, ndakənwa kəmsə kəda nat fahchikən Israilawecha.

²⁴ A farəle nakən lə Masarta bahəndə hwanmankən, thləkən hwanmankən bəlaən hwan lə Masartiyu.

²⁵ Naən Musa hiwa hwanmanchikən Israilawecha mbəsəndəwa Farə naka sət tor təndi kə chaən kanda kissha hur bahta, a nakən bəssawundəwa.

²⁶ Wenkəbətə ngərkən chetakish, nakən hwanmanchikən Israilawechi chap kanda mbata, 'yahkənsa mbənanəndə kanda, ndakənwa: 'Hishcha' nakuni hwanmani məsək natuni mbata?"

²⁷ Lenaka fəra bahta shekkənyu njingtaən Musa di ndakənwa, 'Wun dəfkəsa kutura tə lə sakmi kə dārnani?"

²⁸ 'Yahnəsə bəlītə nda i bələndu lə Masarti bəraa'yuwa?

²⁹ Kəsəktə Musa kichu, rahkən malkən hachahaikənhi pədəkna hachahaya Midiyanacha sokkən kə romma bənniyu pad ngəəlingən hweechi chap kə hishcha.

³⁰ Diftə hurat kumchitfwada, chedəng mala'ika fat'ena Musa tə mbənda hanshuwun hwata, naka kəsta dər hanafəta a loktara nduk tə shohla Sina'i.

³¹ Kənat Musa i'niyu pədagənfə mbənniyu. Bahkən nduk kəthləm kənanhi ndiichin, səkkən bərata Ləmwanda:

³² 'Njang naka Fara kakechuwa, Fara Ibrahim, Ishaku tə Yakubu.' Lechik Musa, nakna saktatfa tərəən hwanitadi.

³³ Ndəkən ndandə Ləmwandəwa, 'Mbasan pahəmchekuhi, kəthləm mbədi thlartusiyu chidchidətə mbəta.

³⁴ A nedi bahta nofchengnəhi a Masar. Shiki tidəngnanda, Bakihaiya kəthləm kəthlə kandadi. Nakənya dū ni thlənsa kə ngərangnəinna Masar

³⁵ "Musati chertənda ndatwa: 'Wun dəfkəsa kutura tə lə sakmiya?' Məlan thləntə Farə nakənya kə naka kutura tə lə thlətkandadi tə mbəda mala'ika chedəng fat'en tə mbanda hwata dər hanafəta.

³⁶ Nifiniyu chang kanda kish a Masar, difitə sət ichi pədagənfə nofchifə kaən, pad tə i sətəna a fi hawurta tə loktara, tərəkə ndə hurat kumchit fwada.

³⁷ Musa təkən ndangna Israilawechə wa, 'Na Fara thla'a'ndə yuna hurnuni kə tapəna'a nda njang.'

³⁸ Nifikən nakna hurnuni fari ngomtunihi a loktarə tə kakechinəm tə mala'ika baka shunanda a shohla Sinaiyu tə shinchinəm. Mbənniyu thlət Musa shuwun nathi kana bata fəranda kəm.

³⁹ Kakechinəm təkən cherkənda fəra mwanda, kawundə thləmatwa. Cherkəndəndi a 'yahkəndəsa ngərəndəinna Masar.

⁴⁰ Ndagnda Haruna wa kə tahsəən dəhhacha kəndəsi, fichile na nata mban. Kəthləm sənwum i kəskə Musa ti chang kəma kishsha Masar wa.

⁴¹ Tinkəndə dəhhata nda hwalata, thlangndə burat dəhərəmcha dəhhakən i mbənfata kə dar i tahəstəndə tə harchengnanda.

⁴² Təbrang Farə həsəra kəndəfa malkən kəndəhi kəndə mwanandə handərecha afshi nda farengnanda, nda i natna hur yaratkəna tapənecha, kunang Israilawecha, njang thlanduni burat dəhərəmcha mwananduni dəhhacha a loktarə hurat kumchitwada wa?

⁴³ Harkuni kəttən dəhhachengnuni Molek tə dəhha handəra'a Refan, nakuni witə tə kanda, dəhhachi tahəstuni tə harcha kəthləm kə mwanangnguni kanda, njang pad ni harandi kuni kə difitə Babila.

⁴⁴ Soh kakechinəm tenti engnandəsi a loktara, le chedkəwa lanak Fara mbənniyu. Ndəkən na tenti tə ndandə Fara Musa wa kə tahsən, tahəskəndə nda i ndandə Fara kanda.

⁴⁵ Difitə hurecha, kakechinəm ti thlək iniyu, bəknə təkəna hachahayi fərəndə Fara kanda, difitə rəki rəktə Farə nofchi naka hachahaikən, fari nat Joshua kə lə həm mbanita. Tenti tiniyu nakna mbənniyu kə thlahmbədi sət Dauda kuturichita.

⁴⁶ Dauda təkən mbishtë dʷachita mbəda Fara a hwankənwa nan tina hura'a Fara Yakubu si.

⁴⁷ Sokkən Sulemanu tinang hurikənsi.

⁴⁸ A nakən Kapat Ləmwanda sokwa hurə'i tintə nifə tə harwa, nda i ndat tapəna'a,

⁴⁹ "Hur afshi mbət soktengna, hachahaya mbət sət sarəchengna, witə hurəmə natuni tinitəsi? Padaa witə mbət yipmi natuni tinitəsi?"

⁵⁰ Nga harchengnə tingkə ichi natyawowa?

⁵¹ Kunang fa kwaakwachit hur i'ncha, tə fa kwaakwachit handəkikecha, tə fa kwaakwachit thləmecha, kə nding kuna cherami Chidchid tə Shemed fa. Sək kakechinuni kichuyu a nakuni sətkichu kunang pad

⁵² A hur tapənecha, wun fərawuchit kakechinuni bahta? Bələndə fichile mbukə bata lə kafatchidchid. kunang pad fərkunində a bəllangnguni.

⁵³ Thləkuni kusaha Fara cherkuni hərəmtəhar keeke.

A Bəllandə Istifanus tə Muhta

⁵⁴ Kə səktəndə kichu səbkə hurchengnandandə, nangnda cha'andə hanthlanchengnandə kə dərkən.

⁵⁵ A nakən Istifanus a nihidədi tə Shemed Chidchid, kəlakna hur afshi a nakən mwanda Fara, pad Yəso kita harsəmta Fara.

⁵⁶ Ndəkən ndat Istifanus wa: "Nama, a nedi afshi inhi pad hweya nifa kita harsəmta Fara."

⁵⁷ Thlaakəndə tə kapat kukwara, ngəlangndə thləmechengnandə tə harchengnanda ngomangndafa.

⁵⁸ Changnda kish kə həsər hura'a ndəknda mumuhwandafa. Fichile mumuhwangfiyu malkəndə ichengnanda mbənniyu hara kimshaa lela atfichiwa Shawulu.

⁵⁹ Naknda mumuhwanda Istifanusafa, hwankən ndatwa: "Ləmwanda Yəso, thlu shemedengna."

⁶⁰ Hæmkæna dar wedchi'en, i'naen burathi kaen, ndakænwa: "Lemwanda, mæ thlikani bæbichitfechiya a dar inchengnandæwa." Mbukæn i'niyu, mærkæn.

8

¹ Huned Shawulu dar bæl Istifanus.

Shawulu Færandæ Bahta Bæt Ngælhwanicha

A færeniyu thlaakæ kapat bahtæ kæ dar fa tærbayî naka Urshelima. Wuwelkandæhi kæ thlet hæmæt Yahudiya tæ Samariya, fa thlænchæ ndak maltændæsi.

² Fænæ nofchisi fa mwandæ Fara ndæknda thlohandæ Istifanus, tikndæ kaen kæ mærti'en.

³ A nakæn Shawulu ndækna mban tæ færa bahta fa tærbanda nda hishchæ tæ nishcha, la yimkæn huraahura'a, mæla somkanda pursuna.

Besh Filibus Pathla Fara A Hur Samariya

⁴ Fichile wuwelandæ fichi kandæhiyu, pædaknda thlet mbichæ somsomæn naknda bæssæ pathla Fara.

⁵ Pædak Filibus kæ hurhuri Samariya dækna nata bæssanda nofchisi kæ dar Kæræsti.

⁶ Nofchi oi tæ handækiketæ ærta sækkænda, nakndæ ænat pædadæfadifæ natna sæta, naknda kathlæmata i nat Filibussa mbuta.

⁷ Bæbi shemечи naka chetakishyu naknda kukwara. Tæradcha tæ fichile sakkadi kanda kædadi.

⁸ Nak mbænfatæ kaen a hæmædiniyu.

⁹ Nifæsa mbænniyu thlæmkænwa Saminu, læ sæt tor kullata, lafæraen ænat pædandæ Samariyawechafa, la tærkænwa kapat nifæ nakæn.

¹⁰ Chikawuni, hanhwe tæ kapatnifa nat a færandæ hur'inda tæ ndatwa: "Nifiya alchita Fara la atfichæwa kapat Mwanda."

¹¹ A færangndæ hur'indæ kaen, kæthlæm a mwîn tiræb mæla sæt ænat pædandæ nofchifa tæ ænat kullechi'en.

¹² Pæd kæ bat nofchiyu færkitta bæssa Filibus kæ dar kusheng shundæ binchin kæ pathlæ kuturichita Fara tæ thlæm Yæso Kæræsti, sangndæ baptisma kanda, hischi tæ nishchi nat.

¹³ Chika Saminu tæ i'ndæ'en a firtækî, sæen baptisma nakna witæ tæ Filibus kalutændæhiwa. Saminu nakna nat ichi natna sæta i pædandæ nofchifa, mælan pæd pædang ænfa.

¹⁴ Kæ sæktæ fæthlænchi Urshelimayuwa, Samariyawecha a thlændæ pathla Fara, thlænangndæ nda Bitrus tæ Yohanna kanda.

¹⁵ Satengnanda, hwanangnda kadæsi kæthlæm kæ thlændæ Shemed Chidchid.

¹⁶ Kæthlæm Chidchid tæ Shemedkæn tærwahai kæ dar inda yunæ kwandænwa, tæ sang fichi baptisma kandæ ndak a hur thlæm Læmwandæ Yæso.

¹⁷ Ndækæn sandæ Bitrus tæ Yohanna harcha kanda in thlæknæ Chidchid tæ Shemeda.

¹⁸ Kænæt Saminuwa tæ bæda ndæfhara'inna fæthlænchæ la mbæstæ fichi Chidchid tæ Shemeda, færaen hanndæbæta kanda.

¹⁹ Ndakænwa: "Njang pæd færamitæn alchidiya, kæthlæm chikawun ndæfandi hara'in kæ thlæn Chidchid tæ Shemeda."

²⁰ Ndækæn ndandæ Bitrus wa: "Sokæn tæ hanndibælteku kæ thlærtunindî, mbah sukænæwa nu mbæs fæta Færæ tæ hanndibæta.

²¹ Sæssa hur torchiyawa, kæthlæm hanndækiketeku nga keeke kæ mbæda Færæ wa.

²² Tərruhi hur bəbi ndəsəcheku kə hwanangnə Ləmwanda ma mbandəsi kə kallukən bəbi yarekuhi.

²³ Kəthləm kəlayi sokən cheku nat dəhdəh, pad naku chingching hur bəbifata."

²⁴ Ngəməng Saminuwa: "Hwanamitənsi kə mbəda Ləmwanda kəthləm ichi mbutuni natya, mə bida dar indengnəwa."

²⁵ Kə mbwa'andə Bitrus tə Yohanna kanda i natnda, bəssangndə pathla Ləmwanda kadəsi le nak bīnchin, naknda ngərangndə'ina Urshelima, ndəkndə tə bəssa a thlet həməchə somsomən, a hachahai Samariya oi.

Filibus tələ Itiyofiyata.

²⁶ Ndəng mala'ika Ləmwanda Filibuswa: "Thla'u dū tə kukuwun hishingteku kə tərənə mbayi thlaaka Urshelima kə Gaza yu, naka mba loktariyu."

²⁷ Thlaakən pədakən, kəmkən tələ Itiyofiyata mbanda, kullafta, kapat nifa a hur kuturichita Kandis, kutur nishcha a Itiyofiyata, məlan na lə kəs ndəbəltəhar. Bakna Urshelima kəthləm kə mwanaən.

²⁸ Nakna ngərandə i'nadi dassa hur ənat sokta a Pirish keeke'en, məla changngat dəlwerra Ishaya tapəna'a.

²⁹ Ndəng Shemədə Filibuswa: "Duduk tə Pirish keeketiyyu."

³⁰ Rəhkə Filibus kə thləmmatkən, nakna sək i nat nifiyyu changngata a hur dəlwerra Ishaya tapəna'a. Sahang Filibus wa: "Shinnə sakət i natu changngatyawa?"

³¹ Ngəməng nifiyyuwa, "Naki səndəwa kəni manga nifi tausang engnəwa?" Ndəkən ndandəna Filibus wa kə tərənsi kə da mbəssndi kə sokndə rəmma.

³² I natna changngata a hur dəlwertəkən ndatwa: "Kəhkə fichindi nda shohrata kə mbət thletburata. Nda i lanat hwan Shohrat bə a hara lə həsta, nakən kichu chika miya i'nawuhiwa.

³³ Njirkəndəndi pad njangndə kitchitkən. Wunna mbəla mbu kachitkən? Kəthləm thla fichə shishshingtəenhi hur kishita."

³⁴ Ndəkən ndandə kullabiyyu Filibuswa: "Wunnat tapəni'iya shunda dərəkən, kə dar'i'ndi'enwa ndu kə dar yunə somən?"

³⁵ Tərkaakə Filibus shunda tərta mbədi changngat nifiyyu, nakna mbwa'a kweshcha kusheng shundə kə dar Yəso.

³⁶ Naknda dər wita hur mbanda saakənda mbədi nat amsi, ndak nifiyyuwa: "A amya məna njat kə sikə fichi baptisma?"

³⁷ Ndak Filibus wa, "Ma firnəkit tə handəkiketə ərtə sukə ficha: "Ngəməng nifiyyuwa Firikit Yəso Almasihu hweya Farə nakən."

³⁸ Chatkichuyy ndak nifiyyuwa kə thlarang fichi Pirish keeketihyyu. Nda Filibus tə kullabiyyu tərəkənda haya, yimkənda hur ammiyyu, sang Filibus baptisma.

³⁹ Kə natnda cheta hur amkən, tərang Shemədə Ləmwanda Filibus. Kullabiyyu ngərutə natndə padwa, kəskən mbəndə'en pədakən tə mbənfata.

⁴⁰ A nak fichi Filibus a Azotus. Nakna bərtəhi bəsskən kusheng shundə mbinchinna thlet həməchini natta mbənniyyu saakəna Kaisariya.

Təbərtə Shawulu Hi

¹ Dək Shawulu mban tə fəraa lechita fa tərmbanda Ləmwandə kaən, ndatwa nan bəlləndə kanda, dəkna bəda kapat pərist.

² Hwanaen kə yaraen delwerchisi kə mbət humta Yahudawechihi a Dimaska, kəthlēm kə mbəssən mba kəsandə nofcha fa tərmbakən, hishchə tə nishchə nat kədən təkanda Urshelima a kənda.

³ Məla pədəta, shee nduk tə Dimaska təkən chat kichuyu bak d̄wachita haya afshi tauraən Shawulu təkənhi.

⁴ Həmkənhi hachahaiya səkkən burata ndatwa: "Shawulu, Shawulu, kəthlēmə natu bahita?"

⁵ Məlan pad ndakənwa: "Wunnaku Ləmwanda?" Ndəkən dāndənwa: "Njang Yəso le natu fəra bahtiyu.

⁶ Thla'u kə yimna hurhura'a, mbənniyu nanda mbu'u i natu səta."

⁷ Nofchi nannda witə rəmməyu, thlarkəndəhi kəmma kanda shundəsuwa, kanda sək buratkən nakən kanda nat nifəwa.

⁸ Thlaakə Shawulu a hachahaiya, i'naən hwanichi'enhi mbəla'utə nat ənwa. Nofchi nannda witəyu kəskəndə har'en, ndəkndə tənda hurhuri Dimaska.

⁹ Mundə məkkan məla natmbətwa, pad səmutə'ənwa sutə amwa.

¹⁰ Lə tərbandəsa Dimaska lə atfichiwa Hananiya, ndang Ləmwanda a hur ən nda sənnatəwa: "Hananiya." Ngəmanwa: "A njangya Ləmwanda."

¹¹ Ndəkən ndandə Ləmwandəwa: "Thla'u kə dənna mbayi la atfichiwa Ndellengna, kə sahnə hura'a Yahuda nifi baka Tarsus la atfichiwa Shawuluyu. Nakən kichəya məla hur hwanda.

¹² A nēdā hur ən nda sənnatəwa nifa bata la atfichiwa Hananiya, ma shee nansa harcha in kəthlēm kə ngərən nat mbəta."

¹³ Ngəmanng Hananiya wa: "Ləmwanda, a shiki nofchi oiya mbu bəbi icha dar nifinəyu le sandən fa tərmbanda a Urshelima:

¹⁴ Pad pəktat pərīstichiyu fərəndə alchita kə kəssaən chikawun naka at thləmwə."

¹⁵ Ndəkən dāndə Ləmwandəwa. "Du, kəthlēm tēfīndi kə sokka ənət torrengna, kə dən tə thləmwə mbəda punofcha tə kuturcha, pad tə Isra'ilawechea.

¹⁶ Ni chēda witə bahhi natna satta kəthlēm thləmwə."

¹⁷ Pədak Hananiya, ndəkna mbəssandə Shawulu. Səən harcha in, ndakənwa: "Hwan'yaa Shawulu, Ləmwandə Yəso chēfukə fat'ena mbandəyu thlinkənji kəthlēm kə ngərənə natmbəta pad kə nəhədnə tə Shemēf Chīdchīd."

¹⁸ Chat kichuyu ichi nda bwar tinda həhatkənda haya a hwanichi'en, ngərkəna nata natmbəta. Thlaakən sangfichi baptisma.

¹⁹ Səmkən əna bak alchit'enadi.

Shawulu Beshtə Pathla Fara a Dimaska

Sokkə Shawulu hi a Dimaska, i hanmunchi dēmek tə fa tərmbanda.

²⁰ Chatkichuyu tərkaakən nata basə Yəso, a mbət humta Yahudawechihi ndatwa, məlan naka hweya Fara.

²¹ Nat fichile səkkəndi, pəfang ən kandəfa, dəkndəwa, "Awi nga nifiya wuwelang fa tərmbanda Yəso dā a Urshelima wa? Bakna mbədyə kəthlēm kə kəssaən kanda kə dən tə kanda kə mbəda kapat pərīstichikən?"

²² Bəssa Shawulu nakən kə chektə kə chektə tə alchita, pad shiwunchi'en kə dar Yəso nakən tərpadə hur'i'nda Yahudawechihi naka Dimaska.

Hirək Shawulu A Haara Yahudawechea

²³ Dīfītə hanmunchi kaən, humang Yahudaweche miwa nanda mbəllanda.

²⁴ Kanda ngunguḍndi fidiktə tə farə nat, a mimbangnga kəthlēm kə bəllangnda, a nakən kusheng shiwunkən himma thləmata Shawulu.

²⁵ A fídfikta kimshechi'en hærkangndæ tæ tinkubata hur changlangta.

Shawulu A Urshelima

²⁶ Kæ saatæ Shawulu Urshelima, sækæn i natna sæta kæthlæm kæ kæmndæ tæ fa tærmbanda, a nakæn natnda kanda lechanda. Færundæ kitsuwa shida læ tærmbandiwa.

²⁷ Ndækæn kæstæ Barnabas har'en, bækæn tænda mbæda fathlæncha, pad mbwa'angna kandæ kæmmi kæmtæ Shawulu tæ Læmwanda, a mba Dimaska tæ witæ shuni shunandæ Læmwanda. Ngærkæn ndanda kandæ padwa besh Shawulu tæ alchitafa a hur thlæm Yæso a Dimaska.

²⁸ Sokkæ Shawulu tæ kanda, wu'yaæn kandæ nat nda hurkæn tæ difitækæn a Urshelima, nakna bæssæ tæ alchitafa a hur thlæm Læmwanda.

²⁹ A lanakna shundæ tæ Yahudaweche fa sæk Helenanchi kæna sæt thlangætmi tæ kanda, yahkændæsi kæ bæsdæ mbanda mbah nanda bællangnda.

³⁰ Kæbat fahchikænna mbæssandæ kichu, tærkændændi kæ Kaisariya, pad thlingkændændi kæ Tarsus.

³¹ Sokkæn fa tærmbayi a Yahudiya tæ Galili tæ Samariya yu, bændæ mbæs yuyurchita, naknda dæta mban tæ torchengnanda tæ alchitafa, kæthlæm fa tærmbakæn naknda wita hur lechanda Læmwanda. Pad tæ Shemed Chidchidda kæssanda kandæsi naknda chekta.

Kænnafichi Iniyassa dī

³² Nak Bitrusa nata wiyandæ mbichi somsomæn a hurnanda, bækna mbæs hweche Fara a Lidda.

³³ Mbænnyu batna mbæssandæ nifi la atndæwa Iniyas, ndukka mbæthunat hurat fodffoda shed saræchi'enadī.

³⁴ Ndækæn ndandæ Bitrus wa: "Iniyas, kænnu Yæso Kæræsti dī, thla'u tærru mbæthunadeku." Chatkichuyu thlaakæn.

³⁵ Uf nofchi naktæ sokta a Lidda, tæ Sharon naknda Iniyas mæla witæhi tæbærkændæhi kæ mbæda Læmwanda.

Thla'a Bitrus Muræt Tabita tæ Shisshingtafa

³⁶ Læ tærmbandæsa Yoffa thlæmkænwa Tabita le nat sakætænwa Dokas. Kafat'ensi pad færchin'æna.

³⁷ A hanmunchiniyu hadkæn, mærkæn, fanang ficha ndæknda ndæfnda kætæn afshi, kæthlæm kæ thlohahnda.

³⁸ Lidda nakæn nduk tæ Yoffa. Sækkæ fæfærkit wa Bitrusa mbænnyu. Thlingkændæ nofchi chap kæ mbæd'en ndatwa: "Komkom weshu bana mbæs kani nga tæ kæfatichifuwa."

³⁹ Thlaakæ Bitrus pædakndæ tæ fichile thlintænda. Kæ saatæn, dæknædætænda huræ afshitækæn. Kætænæn nihidædī tæ ndælat nishchi fichile mærtæ hishchengnanda, kanda tita pad chedangndæ njelechi tæ tahhæt ichi 'yahmandæ Dokas tækæna kandæsi, thlahbændæ natæn tæ kanda.

⁴⁰ Chang Bitrus nofchakissha kætænæn uf, sækkæn kurumchihi, hwankæn. Kæ tubwandæn hwakæn, tæbærkænhi fa murutkæn ndakænwa: "Tabita, thla'u." Chatkichuyu inaæn hwanichihi, kæ natæn Bitrus, thlaakæn das.

⁴¹ Kæskæ Bitrus har'en thla'aæn. Ndækæn atæn ndælat nishchi mærtæ hishchengnandæyu, nat tæ fæfærkit, færaæn Tabita tækænna kanda tæ shisshingtafa.

⁴² Kusheng shiwunkæn fankænhi a Yoffa nat, pad nofchæ terchin færkækit kæ mbæda Læmwanda.

⁴³ Sokkæ Bitrus hi a Yoffa tækæn hanmunchi kaæn, hura'a Saminu læ tahhasæ pomcha.

10

Bitrus Tə Karniliyus

¹ Nifəsa a Kaisariya thləmkənwa Karneliyus. Kapat nifa a mbət thlərhwata Italiyacha la atfichiwa: "Hum'i'nda fa thlərhwecha Italiya."

² Məlan lə tərmbanda Fara, pad lalechngna Fara, məlan tə nofchi'enna huraa'en. La fəraən icha nofcha tə har chaa, pad la nakna hwanandə Farə noknok.

³ Farəle tə farəhufta hanthləkkən məkkan, nakən mala'ika Fara ndaa hursənnata məla bəta mbəsndi, ndaənwa: "Karneliyus."

⁴ Kəllang Karneliyus tə lechitafa, ndakənwa: "Mi, Ləmwanda?" Ndəkən ndandə mala'ikawa: "Hwande ku tə fər'anneku shee'a mbəda Fara, ənat kufuktəhar a mbanitə Fara."

⁵ Nakənya, thlənu nofchə kə Yoffa kə andə Saminu lelə atfichiwa Bitrus.

⁶ Nakna sokta mbəda Saminu lə tahhasə pomcha, le nat huraa'ena mi hawurta."

⁷ Kə pədat mala'ika ti shunangyu, ak Karneliyus nofchihar chap a hur mafəchi'en, fa sa tora huraa'en, tələ thlərhwata lela lechangnga Fara, hur fichile lə sang tor kənding.

⁸ Mbwa'aən chikama kanda, thlənkən kanda Yoffa.

⁹ Bingətkən, nofchi thləntə Karneliyusu ndukndəhi kə hurhura'a, pədak Bitrusa hurə afshi, dəkna nata hwanda a hurfara.

¹⁰ Nak mita fi'en, pad yakhənsə səm'əna, fīcha nəha'əna chat yimkəna hur ən nda sənnata.

¹¹ Nakən afshi inhi, əna bətahai nda kapat də supta, firfīcha hai tə kukuwunchi'en fwadfa.

¹² I səka dəhərəmta neesa hurkən, fa sarəchəsə fwadfa, tə fa kah hurcha hachahaya tə dīshcha.

¹³ Səkkən bərata ndanduwa: "Thla'u, Bitrus: thliu bərata kə chiina."

¹⁴ Ndəkən ndat Bitruswa: "Auwa Ləmwanda, kəthləm tamwi chi i nguchik chidchid ndu ndəduwowa."

¹⁵ Ngərkən sək bəradīyu i chapatəkən ndatwa: "I tahsandə Farəhi tamina ndatwa nga chidchidwa."

¹⁶ Kurbaŋ iniyu sət məkkan. Chat kichuyu kahang fīchi ənatkənadi kə afshi.

¹⁷ Nak Bitrusa hur bweechitfat kaən, kə dər i'ni nda sənnatiyuwa nakna sokta mi? Chat nofchi thləntə Karneliyusu sheenda hura'a Saminu, thlərkəndəhi kikkita mimbangnga.

¹⁸ Akndəfata sahkənda, nifi la atfichiwa Saminu Bitrusu, ndu tərəkəna haya mbənniyu.

¹⁹ Kənat Bitrusa yarandə i'nihi nda sənnatiyu, ndang Shemedwa: "Səku, bəd nofchə məkkan kanda katsa."

²⁰ Thla'u, tərühaya, kə pədu ni tə kanda, mə ndərminəwa kəthləm njang thləngkə kanda."

²¹ Ndəkən tərətə Bitrusa hai kə mbəda nofchiyu, ndakənwa: "Njangya njang natuni kata. Kəthləm mə batuni?"

²² Ndəkən ndatndəwa: "Karneliyus kapat nifa a Romacha thləngkəkani. Kanifə nakən, pad lə mwana'ən Farə noknok, Yahudawechə nat la fərangndə mwanda. Chidchid tə Mala'ikachə ndangwa, kə thlənukən fata kə dīna huraa'en kəthləm kə səkən i natu mbuta."

²³ Sang Bitrus marapa kanda, ndangna kandəwa kə hunandəhi ke wenmbəta. Bingətkən, thlaakən pədakndə tə nochiyu, funə hwanmanchisa Yoffa ndəfkəndəndi.

²⁴ Saakənda Kaisariya bingətkən. Karneliyus mələ pukanda, pad ngomandə hwanmanchikən tə shikechikən.

²⁵ Kənat Bitrusa yimta hurəkən, sang Karneliyus marapa, himkəna mbanitəkən nakna mwananda.

²⁶ Thla'ang Bitrus, ndaənwa: "Thla'u, njangma nifənaki nda sokən."

²⁷ Bitrusa dar shundə təndi yimkənda huri, dəknda mbəstə hwim nofchə oi.

²⁸ Ndangna kandəwa: "Kunang tə inchengnuni shinuniwa, keekesuwa lə Yahudawat kə sən shikechit ndu kə humndəhi tə punofchəwa. Farə chedikəwa mə tərəndi chikawun wa nga chidchidwowa.

²⁹ Ndəkən sək bati kadi katfichinji a cherwifəwa. Mbwa'amtən i sək thlənitunifata:

³⁰ Ndəkən ngərtə Karneliyus səwa: "Munə fwadfa mbərkəhiyu nja hwandə hure'engna, hanthləkkən məkkan i farəhufta a hure'engna, bak nifa mbəsni tə furnjelechafa lela tərang hwanita, thlarkənhi mbanitina.

³¹ Ndakənwa, Karneliyus, ngəmma Farə hwaɖəku tə fər'əneku, shokka ənat kudukta mbəda Fara.

³² Kəthləm ndəkən, thlənu nifi nakənya kə Yoffa kə afichi Saminu lə atfichiwa Bitrusyu, təkəna haya a hura'a Saminu lə tahhasə pomcha, nduk tə mi hawurta.'

³³ Chat kə thlənuti fata, a ndəmunəwa baku. Nakənya kanang naka mbəɖya, nakani mbanitə Fara, kə səkani i fərrutə Ləmwanda kə mbwa'angna kani."

Shik Punofchə Kusheng Kwescha Shunda

³⁴ Ndəkən tərkaatə Biturssa shunandə kandə tə ndatwa: "Nakənya bəsadi tə ndatwa Farə taduharwa.

³⁵ La thləkən fichile lalechanga, tə fichile la sək i nak keeke kə bəɖa nofcha.

³⁶ Shinuniwa shuniya thlənkə Fara mbəɖa Isra'ilaweche, ficha bassa kashuwun yuyurchita kandəsi tə mbəɖa Yəso kərəsti. Le naka Ləmwandə nat.

³⁷ Shikuni i səkə a hachahai Yahudiya nat, tərkata a hachahai Galili, difitə bəssə baptismati sət Yohanna.

³⁸ Pad shinuni kusheng Yəso Lənazaratta, witə i sət Farə kə darkən fərəndən Shemed Chidchid tə alchita. Dək Yəso mban tə ka torcha, mələ kənadə nofchandə nat fichile kəsti Shedan har, kəthləm Farə təndi.

³⁹ Kanang na shetacha, kəthləm nəɖani ichi sətən nat a Yahudiya tə Urshelima. Bəllangnda tə mba kukwandəhi dar palita.

⁴⁰ Thla'ang Farə tə shishshingtafa a farə mun məkkatəkən. Malaən pad kə chedin fat'en.

⁴¹ Chedutə fat'en kə mbəɖa nofchi natwa, pad kə mbəɖa fichile tadfa Farə har kə soh, kanang hacha, səmkə'n tə sat'en təndi diffitə thlatə'ena kwata.

⁴² Fəraən tora kani kə basangani nofchisi chika tətəni, pad kə chedani tə kitwa, Yəso mələn tadfa Fara lə thlakita chikawunsa hur fa shishshingtə tə məmatcha.

⁴³ Mələn shiwuntə tapənecha inkən ndatwa: "Chikawun fərkəkit kə mbəɖ'en, na ficha kala bəbifechi'enhi hur thləmkən."

Fəraa Fichə Shemed Chidchidda Punofcha

⁴⁴ Nak Bitrusa hur shiwunchiniyu, bak Chidchid tē Shemeda dar chikawun naka sək shiwunchi'en.

⁴⁵ Yahudaweche fa tərmbandə baka Yoffa ndəfkə Bitrus yu, pəðang ən kanda, kəthlēm a thlēr Farə Chidchid tē Shemed hi chika kə dar punofcha.

⁴⁶ Kəthlēm shikndə kanda kanda shundə tē michə somsomən, kanda mwanandə Fara. Ndəkən sahtə Bitrus wa:

⁴⁷ "Yunisi na njat kə sangfichi baptisma nofchiyawa, tabkən kə thləndə Shemed Chidchid nda i thlətani?"

⁴⁸ Ndəkən ndatənwa kə sangfichi baptisma kanda a hur thlēm Yəso kərəsti. Diffitəkən ndəkən ndandənda Bitruswa kə chekaən munchi dīmek kicha a thləmatnanda.

11

Bwa'a Bitrusa Fa Tərmbanda Urshelima Nat I Səka

¹ Fathləncha tē fa fərkitti naka Yahudiya, səkkəndəwa thləd punofchə pathla Fara.

² Kə dət Bitrusa Urshelima, thla'ang pəktat Yahudawachəfa, fichile fərkəkit kə dar heshə, ndatwa:

³ "Yimku hura'a punofcha fichile heshuchika səmku ən tē kanda"

⁴ Mbwa'ang Bitrusa kanda keeke nat i səka.

⁵ "Nja həmət Yoffa nja hwanda, naki'ən ndaa hur'sənnata, naki əna bəta haya hur'afshi nda kapat ənət supta, firficha haya hur'afshi tē kukuwunchi'en fwada, saakən nduk tənji.

⁶ Kə kələndi nduk a naki dəhərəmcha, tē hanthlucha hurhwela'a tē fa kah hura hachahaya tē dīshcha.

⁷ Səkki burata nditəwa: "Thla'u, Bitrus: bəllu kə chiina."

⁸ Ndakiwa auwa Ləmwanda, tamu kohat ənkichu ndu i nguchik ndiichina yimta hurmiyengnuwa.

⁹ Ngəməng burata hur'afshi, shuwunkən i chapatəkən, ndatwa: "I sət Farə Chidchid kə ndənuwa ndəduwowa."

¹⁰ Kurəng iniyu sət məkkan, kana fīcha ngər kahanda hur'afshi.

¹¹ Chatkichuyu bak nofchə məkkan kə huri'i natanisi, thləntə fīchə kanda a Kaisariya kə mbədengna.

¹² Ndak Shemed Chidchidwa, kədi tē kanda mətədidiharwa. Dəfkə hwanmanchə nji tehthethl, yimkani hura'a nifikən.

¹³ Mbwa'angna kani nadi natən mala'ika kitta hura'en ndakənwa, "Thlənu nofchə kə Yoffa kə afichi Saminu nat thləmkən padwa Bitrus:

¹⁴ Məlan na mbu shuni na fəru hərəkta, sokən tē nofchi hure'eku nat.

¹⁵ Kə tərkaati ka shunda, bak Chidchid tē Shemeda hai kə dar inchengnandə nat nda i batna hai kə dar inchengnani a tərəkəkən.

¹⁶ Kudukki shunda Ləmwanda nda i ndatənwa, 'Sək Yohanna baptisma tē ama, kunang nak fīcha sa baptisma kuni tē Shemed Chidchid."

¹⁷ Sokkən fərra Fara kanda keeke tē le sandən kəm, fəri fətam kit kə mbəda Ləmwandə Yəso Kərəsti, wun njang na ndanda Farə wa nga kichuwa?"

¹⁸ Kə səktəndə kichu bəhkəndə i natnda mbuta, mwanangndə Fara ndatwa: "Awi chika punofchima i'na Farə mba tərtəhi kandəsi tē mbəs shishshingta."

Fa Tərmbanda a Antakiya a Hur Suriya

¹⁹ Fichile wuwelkəhi kəthləm pwanchi thlaakə kə dar Istifanusyu, pədakndə kə hachahai Finikiya tə Sayifurus tə həmət Antakiya, naknda bassa shuwunkəna Yahudawechisə dəng nga chika wunwa.

²⁰ Funəsa hurnanda Sayifuruscha, tə Sayirinja, kə saatənda Antakiya bassangnda punofchisi, naknda mbwa'a kweshcha kusheng shunda kandə kə dar Ləmwandə Yəso.

²¹ Hara Ləmwandə təkanda, nofchə oi fərkə kit təbərəkəndəhi mbəda Ləmwanda.

²² Kusheng shuwun i səka, saakəna thləmata fa tərmbanda a Urshelima, thləngkəndə Barnabas kə Antakiya təkən.

²³ Kə saatən pad a nēdətə kafadī sandə Farə kanda, səkən mbənfat kaən pad chekaən alchita kandə tə ndatwa, kə thlarndə tə alchitafa hur fərkit kə mbəda Ləmwanda tə hanndəkikechengnandə nat.

²⁴ Kəthləm Barnabas kanifə nakən, nihədadi tə Shemed Chidchid pad təfərkit. Chekkə nofchə oi kə mbəda Ləmwanda.

²⁵ Pədak Barnabassa Tarsus kakat Shawulu.

²⁶ Kə mbəssandən, bəkən tənda Antakiya. Hurata, nda Barnabas tə Shawulu kanda kəmtə kə mbət ngəlhwanita, kanda sakanda nofchihar oi. A Antakiya tərkaatə ficha at fa tərmbachəwa Kərəstacha.

²⁷ A hanmunchiniyu funə tapənechəsi baka Antakiya thlata Urshelima.

²⁸ Ərta hurnanda thləmkənwa Agabus, thlaakən kit shuwunkən tə alchit Shemedə fa ndatwa, na mita natsə kaən hur kishitə nat, sək mitəkəna thlahmbət kuturichita Kalaudiyus.

²⁹ Ndəkən tərtə fa tərmbandəhurwa, chikawun nan fər əna keeke a alchit'en kəthləm kə thləngang ficha hwanmanchi naka hachahai Yahudiya.

³⁰ Səkdə kichu, thləngangnda pəktechī mbənniyu tə hara Barnabas tə Shawulu.

12

A Bəllandə Yakubu Pad Kublandə Bitrus

¹ Nda mbət kicheeya, Hiridus kutura tərkaatən fərra bahta funə fəfərkit a mbət ngəlhwanita.

² Bəllaən Yakubu hwanman Yohanna tə thlohta

³ Kə natən ənatkən mbənada Yahudawechə fa, thlaakən kəssaən Bitrus pad, sək i'niyu a thlahmbət chohhəm səmdəsəmta le nguchit mehdəsə fi'en.

⁴ Kə kəsandən muhkəndə pursuna, fərangna fathlərhwecha har, fathlərhwechə fwada fwada sakkən fwada, tə yarəwa ma mbir chohhəmkənhi kana bəttənda mbanitə nofcha.

⁵ Kublang fichə Bitrus kə hur pursuna, nak fəngəlhwanicha hwananəndə Farə təkīt kə dərəkən.

Kəta Fichi Bitrusa Kissha Pursuna

⁶ A fidikiniyu manat Hiridussa chandə Bitrusa kish, mələ səbweni a thlərə fa thlərhwechə chap. A kənandə tə chalaluchə chap. Fa thlərhwatəkən kanda dər tor kiikit a mimbəng pursuna.

⁷ Chatkichuyu, bək mala'ika Ləmwanda thlarə nduktəndi, yimkə d̄wachita hurkəttənkən. Təkan mala'ika təkən harra Bitrus fa mumi thla'a'ən, ndəənwa: "Thla'u ledléd." Chalaluchi har'enyu kwaskəndəhi chuthla.

⁸ Ndəkən ndandə mala'ika tiyuwa: "Kənan də kəndeku kan ndiichin, kə panə pahəmcheku." Səkən kichuyu. Nđang mala'ikawa: "Suppu ndə supteku fa kə kuwurnənji."

⁹ Chekna kissha pursuna təkən nakna kuwur mala'ika təkən. Ichini natyu sənuwa kitwa, naənhiwa ənnda sənnata natna hurkən.

¹⁰ Kə pəfandənda fa pumbətkənhar i təkəkən tə'i chapatəkən saakənda mimbangngi sətfichi tə təpassa lela chetfichi chat kə hurhura'a, inangna kandəsə ichtkən. Chekndakish naknda wita hurmbakən, chatkichuyu mala'ika təkən malkənnəhi.

¹¹ Kə bat Bitrusa ndə kə hur'indi'en, ndakənwa: "Nakənya səntiwa tə kit Ləmwandə thləngkə mala'ika'en, kə ba həkəta a hara Hiridus tə bəbi saktə Yahudawecha."

¹² Kə mbəsəndən kichu, pəfakna hura'a Maryamu, man Yohanna la atfichiwa Markus, mbədi humtə nofchəhi oi kanda hwanda.

¹³ Kə fudandə Bitrus mimbangkən, bək hwanhura'a kish kə nuhhweya nat thləmkənwa Roda, kəthləm kə nan ndu wuni.

¹⁴ Kə mbəsəndən kə burata Bitrus, ngəraən'in kə huri inawutə mimbangkənhiwa, kəthləm mbənfata, ndangna nofchiyuwa: "Bitrus kita mimbangnga."

¹⁵ Nđangndəwa: "Tərru luwurcha!" Məlan pəf nakna nata dəhanda kandə'in wa məlan. Ndəkən ndatndəwa: "Nakna nat kə mala'ika'en."

¹⁶ Bitrus pəf nakne nata fudandə mimbangngiyu. Kə inaandəndə mimbangkənhi nakndə kə məlan, pəđang ən kandəfa.

¹⁷ Məlan pəf thlə'aən hara kanda kə ngasndəba, mbwa'angna kandə chayi chandə Ləmwanda kissha pursuna. Ndakənwa: "Kə mbwa'anguni Yakubu tə tahhət hwanmancha ichini sək natyu." Pəfakna mbət somən.

¹⁸ Wendəmbəta, nga hwan thlahur'indi thlaaka hurdfitə fa thlərhwechiyuwa kə dar i kəskə Bitrus.

¹⁹ Kə kat Hiridus ndi mbəsəwəwa, nakne tawasə kitchitkənna mbəda fa pukənhar. Fərkən mi tə ndatwa kə mbəllangfichi kanda. Diftitəkən thlaakə Hiridus a Yahudiya pəfakna Kaisariya, sokkənna mbənniyu kə farəyuna.

Məta Hiridus

²⁰ Nakənya shiḃhura Hiridussa di tə nofcha Taya tə Sidon. Nak nofchini kichuyu bəknda mbəḃ'en, diffitə kahhandə hur'inda Bilastus le nak mwanchina hura'a kutura, kəthləm kə mbəsndə sok yuyurchita pəf la mbəskəndə ndəsəmta a furta Hiridus təkən.

²¹ A farəle fari tahsandə fichihi kəmtə tə kutura, pak Hiridus njeli kuturichit'en, sokkəna mbət sok kuturichita shunaən nofcha.

²² Nofchi humkəyu hwaknda ndatwa: "Leya nga burata nifəwa, burata lura."

²³ Chatkichuyu təpkə mala'ika Ləmwandə Hiridus hi, kəthləm fərautə mwanda Farə wa. Mbənniyu cha'ang hwacha Hiridus məkən.

²⁴ A nak shunda Fara nata fandəhi chika tətəni, nakne ndəta mban nak fa fəkitta chekta.

²⁵ Kə təbwandə nda Barnabas tə Shawulu i natnda sətə a Urshelima, ngərangndə'in kə Antakiya, tahkəndə Yohanna in la atfichiwa Markus.

¹ A kətən whayi a Antakiyayu Tapənechəsi tə maldəmcha, Barnabas, Samiyon la atfichəwa pukən, Lushiyus le baka Sayirin, tə Manayen, le mwantənda mbət ərətə tə Hiridus kutura tə Shawulu.

² Naknda mwanandə Ləmwanda tə kərkushimta, Ndak Shemed Chidchid wa: "Dəffaam Barnabas hi tə Shawulu kəllar kəthlem tori ati kanda."

³ Diffitə kərkushimta tə hwanda sangndə harcha kanda in ndangnda kandəwa pədama.

Barnabas tə Shawulu a Sayifurus

⁴ Kandang pad kə thləntə Shemed Chidchid kanda, pədaknda hai kə Salukiya, thlaakəndə kə Sayifurus hur kommbawal.

⁵ Kə saatənda Salamis, baskəndə pathla Fara hur kətən humta Yahudawechəhi. Yohanna məlan təkanda nakna kəsanda kandəsi.

⁶ Kə wiyangndən hachahaikən nat bəknda Bafos, kəmkəndə tələ Yahudawata lə kulata, tapəna'a lə lekta, thləmkənwa Bar Yoshuwa.

⁷ Le humandəndə i'ndə tələ kəskə hachahaikən har, Sarjiyus Bulus, məlan ti naka lə sən'ənnə. Ngomna təkən akən nda Barnabas tə Shawulu, kəthlem yahsa sək pathla Fara.

⁸ Pad Alimas lə kulata (kəthlem sakət thləmkən kichu tə miya Heliniyawecha), fərautə hum'inda kandəwa, nakna katkə təpraən hur inda ngomnatəkənhi a hur fərkitchidiniyu.

⁹ Nakən Shawulu la atfichə padwa Bulus, nihid tə Shemed Chidchid, kəlaən Alimas ndongnga kə hur hwanita.

¹⁰ Ndakənwa: "Sokən hweya shedan, atikretə ichi nak ndiichin nat. Lə lektə naku pad lə shekdəfə nofcha. Nguna malandə təbrandə kitchit mbanda Ləmwandəhiwowa?"

¹¹ Nakənya haraa Ləmwanda sət atikrechit təssa, pad nukukomta nguna mbəlla nat hwatfarəwa, kə hanthlikchi demək: "Chatkichuyu hussobə tə hulta ngələngndə hwanitə'en. Nakna tapta kəna kat le na kəssandəsi.

¹² Kə nat ngomna təkən i səkə fərkən kit, kəthlem pəda'ənatəkənfə oi kə dər sakta Ləmwanda.

Nda Bulus tə Barnabas a Antakiya Hur Bisidiya

¹³ Nakənya Bulus tə shikechə witə'en, thlaakənda Bafos a hur kommbawal, pədaknda Ferga chaa tə hachahai Famfiliya. Yohanna malkənkandəhi ngəraən inna Urshelima.

¹⁴ Bərkədəhi kə ban thlata Ferga, pədaknda Antakiya tə hachahai Bisindiya. Farə yipta Yahudawecha yimkənda kətən humta Yahudawechihi sokkəndəhi.

¹⁵ Diffitə changngata hur kus tə delwercha tapənecha, fambanichikənnə hur kətən humta Yahudawechikən, thlərangnda kanda ndatwa: "Hwanmancha ma shundengnuni lena kəssanda nofchəsi mbwa'ama."

¹⁶ Thlaakə Bulus kit thla'a'ən haraa kə ngas nofchə bə, ndakənwa: "Kunang hwanmanchənə Isra'ilawecha, tə kunang ti lalechangnga Fara, kam thləmathi.

¹⁷ Fara nofcha Isra'ila, tadkə kakechengnəm teraən kandə oi. A thlahmbədi natnda soktə nda romcha a hachahai Masar, pad tə kapat alchita chandən kandakish a hachahaikən.

¹⁸ Kərkəskən* kandə hurat kumchit fwadə a hur loktara.

¹⁹ Diffitə thlərtəndə hachahaichadə mud hur Kan'ana, fəraən hachahaikənnə Isra'ilawecha kə sokka innanda.

* 13:18 13:18 Funə yarechikən kiledsa

²⁰ Sək i'ya a hur hurat aru fwada tə kumchit dūrman. Diffitə ndəkən fəraən fa sak miya kanda kə thlahbət tapənaa Samaila.

²¹ Hwankəndə kə fwadangfichə kutura kandəsi, fərang Farə Shawulu kanda. Hweya Kish, kachit nda Bilyaminu, le sokkə kuturichit hurat kumchit fwada.

²² Kə kətanə Farə Shawuluhi, tha'a'en Dauda kə sokka kuturreng nanda. Le fərtə Farə sheta kədərəkən ndatwa: "A mbəshi Dauda hweya Yessi, nifə ləwitə handəkiketengna, le na sət i yahti nat."

²³ "Hur kachit nifəniyu, bat Farə tə lena Thlēt Isra'ilawechedi, Yəso, nda i dəftən shuwunkənhi.

²⁴ Bəssa Yohanna nofchəsə nat a Isra'ila kətərndəhi, kə sangfichə baptisma kanda, kanna Yəso bata.

²⁵ Kə nat Yohanna nduk tubandə tor'en, ndakənwa, lanaən kunihiwa wunnaki? Njang nga məllanwa. Auwa, yunabata difitəna, le sukuchitisi kə kwassayi sahətpahəmchi'enhi."

²⁶ "Hwanmancha, kachit Ibrahim, tə fichile hurnuni lalechangnga Fara, kə mbədegnəm thləntəfichə kusheng shuwun hərəkiya.

²⁷ Nofchi nak tə sokta hur Urshelima tə fəmbanichengnanda, mbəssaundəwa məllanwa, pad sunundəwa məllan shuwuntə tapənecha dərəkən, la changkandəfichə pwaree a farə yipta Yahudawecha, nəhdəngndə shuwunkənhi tə kiitəti thləndəndəsi.

²⁸ Chika mbəssauchikndə tə chithansarəhiyu, le kamkəsi kə mərrən, chika təkichu hwanəngndə Bilatus kə bəllangfichə.

²⁹ Kə nəhdəndəndə ichihi yaratfichə kə dərəkən nat, tərangndahaya dər palita hunəngnda hur kwata.

³⁰ Thla'ang Fara hur məmatcha.

³¹ Munchə terchin məla chedəfat'ena fichile batndətəndi, thlata Galili kə Urshelima, kəndəng naka shetachi'en nakənya kə mbəda nofcha.

³² Pad kanəng bəngngani kweshcha shuniya kuni təndatwa, dəfshuni dəffəndə Fara shinchinəmhi.

³³ Nəhdəndəngndə hi, kəmnangti naka hwechengnanda, tə mbəda thla'andə Yəso a hur məmatcha.

Nda i natna hur yaratkən, a hur chapatə Zabura ndatwa:

"Sokən naka hwe'engna,
bukweya sokkə kə sukka."

³⁴ Pathlə thla'ai thla'andəna hur məmatcha, ndatwa: "Ngu ngər mətədi ndu kə ngərən yirata hurkwatwa." A i mbutənya, ni fərru chidchidchita tə kitchit mbəs'ənharra Dauda.

³⁵ Kəthləm ndəkən ngərəkən ndat pada hur Zabura təllewa:
"Ngu maləndə le nak chidchid kə yiraka hur kwatwa."

³⁶ Kə mweshəndə Dauda tori fərandə Fara, a thlahmbət tor'en məkən, thlohhangfichə, mbədi thlohhandəfichə shinchikən, yiraknada hur kwata.

³⁷ Le thla'andə Fara a yirruwa.

³⁸ Kə sənunisi hwanmancha, ndatwa tə mbəda Yəso natficha kalla bəbichitfechengnuni kunihi.

³⁹ Chikawun fərkəit tə mbəd'en mbishtə hərəkta. Hur chikamənat le nguchittu hərəktə tə kussa Musa.

⁴⁰ Kəthləm ndəkən dəffəm'indəsi, məbi i mbutə Fara hur dəlwercha tapənecha kə mbəssənkuniwa ndatwa:

⁴¹ "Namma, kunang fa njirfata,
kə pədəng'ənkunifa, kə mərūni
kəthləm ni sət tora hanmunchengnuni,

tori nguchittuni fêrkitchitsi, chika mbwa'ang yuna kuni."

⁴² Kê chetnda Bulus tē Barnabassa kish, hwanang nofchêkên kanda ndatwa, kê ngərnda b̄ata mbwa'a ichiniyu kanda, a farē yipta Yahudawechi na b̄atyu.

⁴³ Diffitē wuwela nofchē hi, Yahudawechē oi tē fichile fêrkē inndē kaēn, k̄at̄er mbanda yahudawecha, kuwurkēndē Bulus tē Barnabas, shunang ndē kanda. Paḍ ndangnda kandēwa, kê d̄əndamban tē nata hur kafata Fara.

⁴⁴ Ngêrkē farē yipta Yahudawecha sata, sokkēn chikawuna hur hēm̄atkēn, hwimndēhi k̄athlēm kê s̄əkn̄dē pathla Fara.

⁴⁵ Paḍ kê nat Yahudawechē nofchē oi, n̄əh̄ədkē hand̄əkikecheng nandadi tē s̄ərh̄ta, naknda halē'inda kê ḍar i'mbuttē Bulus, paḍ naknda njirndi.

⁴⁶ Bulus tē Barnabas shuwunkēndē tē alchita, ndatwa: "Kunang kamk̄əsi kê t̄erkaafichē b̄assa pathla Fara kunisi. Sokkēn a cheruni, chedkuniwa, kamusi kê mb̄əssuni shisshinḡtē lekē pwareewa, nak̄ənya nani t̄əb̄ərt̄əhi kê mb̄əḍa punofcha.

⁴⁷ K̄athlēm L̄əmwanda tēpa d̄əft̄əkanisi ndak̄ənw̄a:

"Difikuni k̄ənuni ḍwachita punofcha,

k̄athlēm kê sok̄ənw̄a tē mb̄əḍəngnuni nat kishita h̄ərk̄əta."

⁴⁸ Kē s̄əktē punofchêkên kichu, s̄əkn̄dē mb̄ən̄fat kaēn, tēpaḍ mwanangndē shunda Fara, fichile ḍaka sok̄t̄əwa nanda mb̄əs shisshinḡta. Le k̄əpwaree f̄ər̄k̄ənd̄əkit.

⁴⁹ Fankē shunda L̄əmwand̄əhi chikat̄əteni a s̄ər̄ət hachahaikēn nat.

⁵⁰ Yahudawecha ḍəknda chikandē nisch̄a, fa lechanda Fara, paḍ fichile la nat f̄icha f̄əraa mwanda kanda, tē p̄əktat nofcha hēm̄atkēn. T̄erkaakēndē f̄əraa p̄wancha nda Bulus tē Barnabas, tēpaḍ r̄əkkēndē kanda a s̄ər̄ət thlet h̄əmtəngnanda.

⁵¹ T̄əpangndē t̄ənnayid̄a sar̄əchengnanda, kê sokka sheta ḍar inch̄əngnanda, p̄əḍaknda h̄əmət Ikon̄iya.

⁵² Sokkēn f̄əf̄ər̄kit, n̄əhh̄ədkēndē tē mb̄ən̄fat oi, paḍ n̄əhh̄ədkēnd̄əḍi tē Shem̄əd Chid̄chid̄.

14

Bulus tē Barnabas a Ikon̄iya

¹ A Ikon̄iya, Bulus tē Barnabas yimkēnda mb̄ət hum̄ta Yahudawech̄əhi, b̄askēndē pathla Farē tē alchitafa, t̄erkē nofch̄əhi oi, Yahudawechē tē punofchē nat f̄ər̄k̄ənd̄əkit.

² Yahudawechi f̄əruchikk̄it, kurtangndē hur i'nda punofch̄əhi, s̄əbangndē hurḍifit̄ən̄ad̄əḍi kê ḍar hwanmanchinandē f̄əf̄ər̄kit.

³ Bulus tē Barnabas t̄erkēndē han̄munchē oi a mb̄ənn̄iyu. Kanda b̄assē lechit̄fuwa k̄əḍar L̄əmwanda, lef̄erkē sheta tē shuwun kafat'en, tē mba s̄ət ənnat p̄əḍandē nofch̄əfa, tē sakchikēn tē mb̄əḍəngnanda.

⁴ Nofchi naka h̄əmm̄ətkēn sakkēnd̄əhi, funa mb̄əḍa Yahudawecha, nak funa mb̄əḍa fathl̄ənch̄əkēn.

⁵ Punofchē tē Yahudawech̄əkēn, tē f̄ah̄əm mbanichengnanda, tahsangnd̄əhi wa nanda f̄ərra p̄wancha kanda, paḍ kê mumuh̄hwangnda kand̄əfa.

⁶ Kē s̄əkkēndē i naka s̄əta, rahkēnda thlet h̄əmət Listira tē Darbe, a hachahai Ikon̄iya, tē tahh̄ət h̄əmchē nak nduknduk,

⁷ a mb̄ənn̄iyu ḍəknda mban tē b̄assē kweshcha shiwunkēn.

Bulus tē Barnabas a Listira

⁸ A Listira nifəsi nak das kə tərəf, tamwa sət tor tə sarəchə'enwa, nakən kichuyu kə ngəttə'en tamwa witəuwa.

⁹ Nakna sək bəssa Bulus, nak Bulussa kələndə ndongnga, kənədən fərkit'en kəmsi kə kəngəfichadi.

¹⁰ I'naən bəurathi kaən ndakənwa: "Thla'u thlarnəhi kit kə dər sarəcheku. "Thlaakən tərkaakən wita.

¹¹ Kə nat nofchi oiyu i sət Bulus i'nangndə bərechəhi, ndakndə tə mi Likoniyachitwa: "Bəd luwurchahai kə mbədəngnəm nda nofcha!"

¹² Dəffangndə Barnabas wa Zeyus, Bulus pad wa Hermes, kəthləm mələn naka kapat lə shuwunkən.

¹³ Pərissa Zeyus dəhhayu, le nak kapat kədən dəhəkənnə difiti həmta, bəkən tə lecha tə fitə icha, kə mimbang həmətkən, yəhhənsa fər poffən'en bweet tə nofcha.

¹⁴ Kə səktə fəthlənchikən nda Barnabas tə Bulus i naka sətə, thləhlahhangndə njelechəngnandəfi, rəhkəndə hur nofchiyu, thla'angndə bəurata ndatwa:

¹⁵ "Nofcha mə sək natuni sət iya?" Kanang nofchə nda kunang! Tə bəngngani kweshcha kushəng shunda kuni, kəthləm kə təbrunihi, hurwitə bəbədəsəchiya kə mbənda Fara, le nak tə shishshingta, le sək afshi tə kishita, hawurta tə ichi nat naka hurchikən.

¹⁶ Hursoh ti mbərkəhi, maladə nofchə nat kə wii nda mbachi yahtənda.

¹⁷ Chikka tə kichu malutə fat'en nga ə'nat sheta səwowa. Kəthləm shidə ənnəiichin, tə mba fərra ercha kuni afshi tə fəkhə ndiichin, ngaləən kuni tə də səmta, pad mələ fərra mbənfata kuni.

¹⁸ Nat tə shuwunchiniyu bəhndəhi, kan'nda njat fər poffənti yahtə nofchiyu fəta, kəthləm kandang.

Mumuhaficha Bulus fa a Listira

¹⁹ Ndəkən bət Yahudawecha a Antakiya tə Ikoniya, ləmkəndə nofchi ngomkəhiyu, mumuhangnda Bulus fa, pad kahangnda kishsha hur həmətkən, nəən kəndəhiya miri.

²⁰ Kə bət fa fərkitə taurandəhi, thlaakən pad ngərəən i'nnə hurhura'a. A bingətkən mələn tə Barnabas pədaknda Darbe.

²¹ Diffitə bəssə kwescha kushəng shiwunkən kə həmətkən, mbəskəndə fichile fərəkəit oi, ngərəangndə'ina Listira tə Ikoniya pad tə Antakiya,

²² Mbənniyu sakəndənda nofchəhar təndatwa, kə sokndə tə alchitafa hur fərkit. Chəgangnda kəndə tə ndatwa, tə sat bahtə kaən natma mbəs yimta kuturichita Fara.

²³ Bulus tə Barnabas tədangndə pəktechə kəndəsi, a hur chikayən kədən hwanda, təmbədə hwanandə Fara tə kərkushimta, fərəkəndə kanda hara Ləmwanda, le fərtəndə kitchitta mbəd'en.

Nda Bulus tə Barnabas Ngərandə'ina Antakiya tə Suriya

²⁴ Bərkəndəhi tə hur Bisidiya bəkənda hur Famfiliya.

²⁵ Kə bəstəndə shiwunkən hur həmət Ferga, pədaknda hai kə Ataliya.

²⁶ Mbənniyu yimkənda hur kommbawal ngərangndə'ina Antakiya, mbədī soh hwanandə fichə kafata Fara kəndəsi, kəthləm kə hərmən kəndəhar hur tori tubəndəndə nakənya.

²⁷ Kə saatəndə Antakiya, ngomangndə fa tər mbandakish, kə mbət ərtə, nbwa'angnda kəndə nat i sət Fərə tə mbədəngnanda, pad tə mbayi i'nandən mikədən fərkitichithi kə mbədə punofcha.

²⁸ Sokkəndə mbənniyu hammunchə oi tə fatərmbanda.

15

Yarandə'ichəhi a Urshelima

¹ Bak funə nofcha a Yahudiya tə Antakiya, naknda sakanda fa tərmbandə har, ndatwa: "Manga tə heshangfichəkuni nda i mbutə dəssəta Musa wa, nguni mbəs hərəktəwa."

² Nga hwan halə'ində yimka thlərə nda Bulus tə Barnabas tə nofchiyuwa, harkə fichə nda Bulus tə Barnabas tə funə fa tərmbanda kə dənda Urshelima kə bəda fathləncha tə pəktechə, kəthləm kə tausangndə shuninihiyu.

³ Nofchə thləntəfichəyu, pədaangndə tə hurhuri Finikiya tə Samariya, naknda mbu təbəta punofchihi kə mbəda Fara, fərang ndə bənfata fa tərmbandə kaən.

⁴ Kə sa'atənda Urshelima, fa tərmbanda tə fathləncha, tə pəktechə sangndə marapa kanda, kandang pad mbukəndə uf i sət Farə tə mbədaengnanda.

⁵ Funə fafərkitsi naka hur mbanda Farisiyawecha, thla'akənda ndankndəwa: "Sokkən waat kə heshangfichə punofcha, pad kə dəffichə kanda kə kəsndə kussa Musa har."

⁶ Fathləncha tə pəktechə fa tərmbanda ngomkəndəhi, kəthləm kə tausangndə shuninihiyu.

⁷ Diffitə shuni shiwuntənda dərəkən kaən, thlaakə Bitrus kit ndangna kandəwa: "Hwanmancha shinuniwa thlata tərəkəkən, təd Farə nja hurnuni ndatwa, tərbədaengnə nat punofcha bəs kusheng shunda kə fərndəkitsi.

⁸ Fara le səkə hanndəkiketa chedkəwa a thliidə kanda tə mba fərra Chidchid tə Shemədə kanda, nda i fərra ndənəkani.

⁹ Pad chedutə səmsəmchita thlərənanda tə kaniwa, kə sapadən handəkikechengnandadi təbəda fərkit.

¹⁰ Kəthləm ndəkən, məsək natuni kikedəndə Fara, tərbəda dəffa rəfta kimshechi'ena bur, le nguchit shinchinəm təkəmna mbəlla tərta?

¹¹ Pad firəm kitwa, nakma mbəs hərəktə tə mbəda kafata Ləmwanda Yəso, nda i mbəstənda."

¹² Uf nofchi ngomkəhi ngaskəndə bə, naknda kəthləmmata nda Barnabas tə Bulus, nak nda mbu alchidə fərandə Fara kanda, kə səndə ənat pədaəndə nofchə fa, tə ənat sheka'inda a hur punofcha.

¹³ Diffitə mweshandə shundəngnanda, ngərəkə Yakubu si tə ndakənwa: "Hwanmancha səkam nji.

¹⁴ Mbwa'a Siman Bitrussa kəm ladi lat Fara bəta mbəda punofcha, pad hertə funəharra hurnanda kəthləm thləmkən.

¹⁵ Leya bakna soktə keeke tə shunda tapənecha, nda i yarandə fichihi təndatwa,

¹⁶ "Diffitə ndəkən ni ngər bəta təpad ni ngər tinandə hura'a Dauda le həmkəhi.

Kə ngəri tinandə thlarə'enna kwarkən kənan kit.

¹⁷ Tahhət nofchi nat katnji, njang Ləmwanda, nat tə punofchə la atfichə tə thlimna, ndat Ləmwanda le sək i'chiya.

¹⁸ Səntə fichə kə soh.

¹⁹ "Kəthləm dəkən a kəlaəngna, kamusə kə thla'am hur'inda punofchi naka təbərtəhi kə bəda Farəwa.

²⁰ Makə yarangma kandəsi ndatwa, kə malangndə dəsəmta dəhacha. Məsəmində chadinguwa, məsində fəllawichitwa, pad mə səmində i bəkrandəfichə mburat'enwa.

²¹ Kəthlēm hur soh, a thlet hēmchə somsomən fa bassəsi tə dəlwərcha Musa, pad la changngandə fīchə kanda chika yen farə yipta Yahudawecha, a kətən hwacha beshfīchə kussa Musa, a hur chikayen hēmta i hurechə terchīn, təpad la changangfīcha isəka farə yipta Yahudawecha, a kətən humchengnanda.

Thlən fa Yarandə Ichəhi Yarata kə Bəda Punofchi Fərkəkit

²² Fathlənchəkən tə pəktechə, nat tə fa tərmbanda kəllangndəwa ndiichinsi, kə taddə nofchihar a hurnanda, kə thlənndə kanda Antakiya tə Bulus tə Barnabas, fīchile tadtənda nda Sila tə Yahuda lela atfīchəndəwa Barsaba. Kandangti naka fambanīcha fəfərkīt.

²³ Fərangndə yarət dəlwera kanda, kə dāngnda kanda le naka ndatwa: "Kānang hwammanchənuni,

Fathləncha tə fambanīcha, kəmbəda hwammancha fīchile naka punofcha, hur Antakiya tə Suriya tə Kilikiya, Ndat'ən kən.

²⁴ A shikani wa nofchisi thlaaka hurnani, mbədyā thla'andə hur inchengnuni tə shuwuncha. Chika sokkən thlənwanī kəndəwa,

²⁵ Hwimanihi yaradanihi ndidchinsi kə tadani nofchihara hurnani, kə thlənani kanda mbəfengnuni, tə kaa shīkəchənəm Barnabas tə Bulus.

²⁶ Nofchiya tēpa fərndə shishshingchengnanda, kəthlēm thlēm Ləmwandəngnəm Yəsə Kərəsti.

²⁷ Kəthlēm ndəkən thlinnani Yahuda tə Silas, kəndang tə inchengnanda nanda mbwa'a nda kuni tə miya, wītə ən'ərtə tə i natani yarata.

²⁸ Keekesi mbəda Sheməd Chidchid, tə kənang neddaniwa ndidchinsi, mə dəfadani kapat ləkta kuni'īnwa kə sherangka ichi sokkə waatwa:

²⁹ Kə lenganguni ichi thlithlandəfīcha dəhacha, tə i'səka thluwa dəhərəmtə məkə nga fwarsafəwa, tə i'səka thluwa dəhərəmi bekrandəfīchə būrat'ən. Təpad mə sīduni fəllawichitwa. Ma hirmuni ichini haryu, nuni sət ichə ndiichin.

Kə sokuni ngwalngwal."

³⁰ Kə thlənəfīchəkanda, pədak ndə hai kə Antakiya, ngommangndə fa tərmbanda, fərangndə yarət dəlwər təkəna kanda.

³¹ Kə changngandənda səkndə mbənəfata, kəthlēm alchidī chekəndənda kanda.

³² Yahuda tə Silas kəndangti naka tapənəchə pad, shunangndə kəndə ka'ən, pad chekəngndə alchitə hwammancha, tə shiwwunchə oi.

³³ Dīffitə hangmuncha mbənnyu, malkəndə kəndəhi ngwalngwal, ngərəndə'ina mbəda fəchile thlənəkə kanda.

³⁴ Kəllang Silaswa keekesi, məllan kə sokka mbənnyu.

³⁵ Bulus tə Barnabas təngkənda hur Antakiya, naknda sakandadi tə bassə shunda Ləmwanda, tə nofchəterchīn pad.

Bulus tə Barnabas Shekndəhi

³⁶ Dīffitə hanmuncha, Bulus ndangna Barnabas wa: "ngəramən'in dəmma kələnda hwanmancha hur chikayen hēmta mbichi bəstəm shunda Ləmwanda, təpad kənəm ndu nakndə kəni."

³⁷ Barnabas yāhkənsi kə pədandə bweet tə Yohanna, lə atfīchəwa Markus.

³⁸ Bulus yaraənhi kamusuwa kə pəfandə təle saktəndəhi a hur Famfiliya, təpad chertən dətə mbet tortəkəndəyuwa.

³⁹ Mbenniyyu thla'akə bəbi somsmomməenchitta handəkiketa thlerənanda, kəthləm ndəkən sakkəndəhi tə ndani, Barnabas tərəkən Markus, yimkənda kombawal pədaknda Sayifurus.

⁴⁰ Bulus tadkən Silas, diffitə fəri fərtə hwanmanchə kanda, kə kafata Ləmwanda pəfanda.

⁴¹ Pədak Bulus təhur hachahai Suriya tə Kilikiya, nakna cheka alchita kanda kətən hwachikən.

16

Timoti kwiyirtə Bulus tə Sila

¹ Bulus bəkən paɸ kə Darbe tə Listira. Lə fərkitə mbənniyyu, thləmkənwa Timoti, hweya nuhnifə lə Yahudawata shinkən lə Helenawata.

² Fəfərkitti naka Listira tə Ikoniya lanaknda hamndi.

³ Yəhkə Bulus kə dəf Timoti ndi, tərəkəndi tə paɸ hesha'ən, kəthləm Yahudawechi naka mbechiniyyu nat nda shinndəwa shinkən lə Helenawata.

⁴ Naknda dar pəɸata wiikəndə həmtə həmta, naknda mbwa'anda nofcha ichi yarandə fathlenchikənhi, tə pəktechə fichile naka Urshelima, ndangnda fəfərkitwa kə kuwurndə i yarandəndəhi.

⁵ Təkichu nofchə fatərmbanda, chekkəndə tə alchita hur fərkit, chikayen para kanda tera.

Bulus Nedtə ən Ndaa Hur Sənnata kə Dar Makidoniya

⁶ Bulus tə nofchi'en wiyangndə sərət hachahai Firijiya tə Galatiya, kəthləm Shemed Chidchid njanda kanda, mə bəsində pathla Fara hur Asiya wa.

⁷ Kə batndə kə sərət hachahai Misiya, yəhkəndə dət təhur hachahai Bitiniya, chikakichu paɸ Shemeda Yəso ngəmawa kandesəwa.

⁸ Mbərkəndəhi tə kəllari Misiya, pəɸaknda hai kə Toruwas.

⁹ A fidikkən bək əna bəs Bulus ndaa hur sənata, nakən nifə lə Makidoniya, kit nakna hwananda tə ndatwa: "Abu Makidoniya kə kəsangnakanisi."

¹⁰ Kə nat Bulus i'ni nda sənnatəyu, chatkichuyu kakkani mbanda Makidoniya, mweshangngani təndatwa Farə nakka atkəm, kə bassaam kweshcha shunda kəndəsi.

Lidiya Fərti kit

¹¹ Pəɸakani hur kombawal, thlata Toruwas kə Samotiras, wendambət paɸ pəɸakani Niyafolis.

¹² Thlata mbənniyyu paɸ dəkani Filibi, le naka kapat həmta Makidoniya, nat Romawecha sət kutərichiṯkən. Shidani hanmunchə dəmek a hur həməɸiniyyu:

¹³ Farə yipta Yahudawecha, chekani kish kə mimbang həmətkən, dəkani mi'ama, mbəɸdi natani yarəwa na mbita natsi i hwanandə Fara, mbənniyyu sokkanihi shunangngani nishchi ngomkəhi.

¹⁴ Ərta hur nishchi naka səkkani, thləmkənwa Lidiya, bəkna həmət Tayatira, lə hiiyandi fi njelechadi, lə mwanandə Farə naken. I'ngang Ləmwandə handəkiketa'ənhi, dəfkən hur'i'nda i nat Bulussa mbuta.

¹⁵ Kə sandəfichə baptisma tə fichile naka huraa'en, hwanang Lidiya kani, təndatwa: "Baknasoktəwa ngəmaɸuniwa njang lə fərkit kəmbənda Ləmwanda, bəm tama hure engna kə sokkunihi." Təkichu kahandən hur i'dəngnani.

Bulus tə Silassa Pursuna

¹⁶ Farəle nakani pədata mbət hwanda, kəmkani tə mafat nuhhweya, lenat shemed luvwurchəsa fi'en, la kulakən, təpad la mbəskən handəbəlta, kə fərangka nofchi naka thləmatkən, tə bəda kulat'en.

¹⁷ Nakna kuwur kani tə Bulus məlla hwata, ndatwa: "Nofchiya mafecha Fara le sherkə tə mwanda, kanda bəssa mba hərəkta kunisi."

¹⁸ Dəknamban tə sət i'niyu i mundə tərchin. Təkichu səbkə hanndəkiketa Bulussa də kaən, təbəkənhi ndangna shemediwa: "Nja dəfsə waat hur thlem Yəso Kəristi chukishsha fat'en." Chatkichuyu cheknakish.

¹⁹ Kənat fa nuhwani natna hure'engnandəyu, resh mba mbəs ə'nengnandadi, kəsangndə Bulus tə Sila, təpad kəhkəndə kanda milumo, ndəkndə tə kanda mbanitə fichile nak tə kuturichit hachahaikəna har.

²⁰ Kə dətndə tə kanda mbanitə fa sakmicha, ndakndəwa: "Nofchiya Yahudawecha, naknda kanda shekda i'ndə həmtengnani.

²¹ Kanda sakandə dəssəchadi kamuchəksi, le kamuchiysi kanang Romawecha kə thlani."

²² Bak tərə nofcha humangndə miya kə dər waləkanda, fa sak michikən thlethlahangndə njelecha nda Bulussa di tə Sila, ndankndəwa kə təpangficha kəndə kaən.

²³ Diffitə təpanda kəndə kaən, somkəndə kanda pursuna, ndangficha lə pu pursunatakən harwa, kə kəlansakandə kaən, məninda hərəkta.

²⁴ Kə thlətən shuwunkən, dəkən tə kanda kakə hur kətən pursunatakən kənaən sarəchengnanda thleri pəh'afə.

²⁵ A dər fidikta, Bulus tə Sila kanda hwanda, tə in i'mish mwanandə Fara, tahət pursunachikən kanda kathləmmata kanda.

²⁶ Su tolləwa, səkkəfichə kapat həhərtə kisshitəfa, njun kətən pursuna təkən həhərkənfə. chatkichuyu mikətən pursuna təkən inkəndəhi nat, təpad uf challaluchi kəandəfichə pursunachikənsi həhətkəndəhaiya.

²⁷ Kə thlaatə ləpu pursuna təkənar, anakən in mikətənkənkənhi nat. Yarkəna reh pursunachikən, kətkən thlohtə'en, təna bəllandəfat'en.

²⁸ Shuwunkə Bulus tə kapat burat ndatwa: "Məsənə mboro i'ndekufuwa, kana mbədyə nattani."

²⁹ Ləpu pursunatakənar ndakənwə, kəba fichə tə tikkesha, təpad weshkəna rahta hurkən, mələ saktatfa tə lechita dəkna həmtə mbanitə Bulus tə Sila.

³⁰ Mbənniyu chaən kanda kish ndangnakandəwa: "Famwanda, mənati sət kəthləm kə mbəsi hərəkta?"

³¹ Ndangndəwa: "Fərukət kə bənda Lemwandə Yəso, nu mbəs hərəkta tə chikawuna hur hure'eku."

³² Shunangndə pathla Lemwanda, nat tə fichile naka hur huraa'en.

³³ Chika nakna fidiktiyu, ləpu pursunatakənar kiledsa kanda təpad sapadə ndindichengnandadi. Chatkichuyu məlan tə fichile naka hur huraa'en sangfichə baptisma kanda.

³⁴ Bəkən tə kanda hur huraa'en, təpad saən dəsəmta kanda mban, məlan tə fichile naka hur huraa'en, naknda sət mbenfata kəthləm firndəkit kəmbənda Fara.

³⁵ Wənda mbəta fa sak michikən thlənkəndə hansəsəlcə ndatwa: "Kə kalndə nofchihiyu!"

³⁶ Ləpu pursunatakənar ndangna Bulus wa: "Ndak fa sak michikənwə, kə kalfichə kunihi nakənya, chamakis pədam ngwalngwal."

³⁷ Ngərkə Bulussəwa: "Təpangndə kani a baniti nofchə talyar, sahhawundə mikaniwa, a nakən kanang Romawecha, pad pəkkəndəkani

pursuna. Nakænnya yakhëndə kaləkanihi buɓweta? Auwa! Kə banda harandə kanikish tə i'ndengnanda."

³⁸ Kə ɗət hansəsalchiyu mbu i'niyu, nak fa samichikænna lechita, ɓaknda sɛndəwa Bulus tə Sila Romawecha.

³⁹ Baknda tərɛndakandəhi. Kanda harandə kandakish, tɛpaɗ hwanangndəkanda kəmalndə həmətkənhi.

⁴⁰ Diffitə cheta nda Bulus tə Sila kishsha pursuna, ngərangndə'ina hura'a Lidiya. Humkəndəhi mbənniyu tə fichile fərkəkit mbwa'angndə shuwuncha kanda, paɗ baknda soktə tə alchit haɗɗəkiketa. Pəɗaknda.

17

Bulus tə Sila a Tassalonika

¹ Kuwurkəndə tə Amfibolis tə Afolloniya, saakəndə Tassalonika kə mbəɗi nat kətən humta Yahudawecha.

² Bulus yimkəna thləmmatnanda nda i sɛntənhi, mbəraɗ farə yiptəhi məkkan mɛlla halə'i'ndə tə kanda a hur ɗelwərcha Fara.

³ Nakna chekanda kanda, paɗ kəna sənanda kəndəsi tə ndatwa, keekesi kə saa Kərəsti pwene, paɗ kə thlaaka hur məmmatcha, ngərkən ndatwa. Yəso ti nati mbwa'andakunniya, mɛllan naka Kərəsti.

⁴ Paɗ funə Yahudawecha, kahhafichi hur'inchengnanda, hummangndə i'ndə tə Bulus tə Sila, kichupaɗ sət Helinaweche oi fa lechanda Fara, tə kichupaɗ sət pəktat nischə oi fa mbutə kə səkficha.

⁵ Nak Yahudawechikəna sərəhta, ngommang ndə hwanchə rənnecha a lumɔ. Kə ngomtənnɗa, tərkaakəndə thla'andə hur'i'nda a hur həmmətkən. Yimkənnɗa hurhura'a Yason nak nda kat Bulus tə Sila kəthləm kə ɓandə tə kanda mbanitə nofcha.

⁶ Kə ɓəssawuchitndə kanda, kahkəndə Yason tə funə hwanmancha, ɗəkndə tə kanda mbanitə fa sak miya, nak nda hwatta kanda ndatwa: "Nofchiya naka thlahur'i'nda chika ayi hurkisshita, ɓeɗnda mbəɗya paɗ.

⁷ Yason thliɗtə kanda, uɗnda kəllundəssa kussa Kaisarwa, ndatwa yunə kutursi, thləmkənwa Yəso."

⁸ Thlaakə hur'i'nda Nofcha tə fa sakmicha kə səktəndə ichiniyu.

⁹ Kə thləɗ ndə haɗɗəbəl punofchəhar a harra Yason tə tahət nofcha kalkəndə kandəhi kə pəɗanda.

Bulus tə Sila a Biriya

¹⁰ Chat kə sət fiɗikta, ɗəfkə hwanmancha ndə Bulus tə Sila kə pəɗanda Biriya. Kə saatənda mbənniyu yimkənnɗa kətən humta Yahudawechihi.

¹¹ Yahudaweche naka ɓəɗya pəɗanda fichilehi naka Tasalonika tə hur'i'nda, kəthləm thliɗndə shuwunkən tə harchə chap chap, lanaknda tausandə shunda Farə wembəta kə nandə ndu i mbutə Bulusyu kit.

¹² Oiya hur Yahudaweche fərkəkit, Paɗ tə funə nishchə Helinaweche fichile naktə mwanda tə hishchə paɗ.

¹³ Kə səktə Yahudaweche naka Tassalonikayu, tə ndatwa Bulussa ɓəssə pathla Fara a Biritiya, ɗəknda nata chikəndə kanda kənnɗa thla'andə hur'i'nda nofcha.

¹⁴ Chatkichuyi ɗəfkə fafərkit Bulus kə pəɗaka mihawurta, nda Sila tə Timoti thlarkəndəhi mbənniyu.

¹⁵ Fichile ɗəfkə Bulusyu saakəndə təndi kə Atina. Naknda ngərandə'in thləkndə thlənda ɓəɗa Bulus ndatwa, yehsi nda Sila tə Timoti kə ɗənda mbəsndə leɗleɗ, pəɗaknda.

Bulussa Atina

¹⁶ Kə nat Bulussa pu kanda a Atina, səbkə handəkiketə'enadi kaən, kə natan hamətkən nihidadi tə dəhhacha.

¹⁷ I səka para la nakna halə'i'nda kəten humta Yahudawechəhi kandaş tə funə Helinawecha fa lechanda Fara. Chika bədi nat lumo fichile la bəlaakə nata bənnyu.

¹⁸ Funəsə pad Abikuriyawecha tə Sitokiyawecha fa mbər'əna halkəndə'i'ndə tə ndi. Funengnanda ndakndəwa: "Mə yahtə lə daakiya mbuta?" Ndakfunəwa: "Nda ləbassə dəhhacha nofcha." "Mbukəndə kichu kəthləm Bulussa bassə Yəso tə thlata məmatcha.

¹⁹ Tərkəndəndi dəkndə tənda dar Arasa, ndakndəwa: "Ndu nu mbəlla mbwa'andakani witə yuwa sakayidi natu sakandadiya?

²⁰ Kəthləm bənə yuwa icha thləmehengnani, yahkanisi kə sənnani i naka sakchikən."

²¹ Nakənya nat Atinawecha tə romchi naka mbəfəngnanda, ənsə lə səndə kə sherangka mbu yuwa shuwuncha tə sək yuwa icha.

²² Thlaakə Bulus thlarkənhi hurdifitə Arasacha, ndakənwa: "Kunang nofchi Atinacha, a mbəssadi wa kunang fa tər mbandə chika tə teni.

²³ Kəthləm manja mbərtəhi tə həmətkən, lanaki ichi natuni mwananda, a naki mbət fər pofən tə yarata darkən ndatwa: "Kəthləm Fari sənuchit ficha. Lenatuni mwanandə sənuchituniyu, məllan nati mbwa'anda kuni.

²⁴ Fara letinkə kisshita tə ichinaka hurkən uf, məllan naka Ləmwanda afshi tə kisshita, shokwa kəten kapat hura'a Farə letintə nifəwa.

²⁵ Kichu pad bəhwa kat nifə kə kəssaansə tə harchə'enwa, bəhwa yah ənwə, kəthləm məllan tə i'ndi'en la fərang shishshingta nifa, tə yipta tə ichi natna yahtə nat.

²⁶ Məllan pad tinkə yakat terə nofcha tə mbəda nifə ərta, kəthləm kə soknda hur kisshitə nat, tahsaən sərət nadəngnandəhi, tə sərət həməhengnanda.

²⁷ Sək Farə kichuyu kəthləm kə kandəndi, mbahya nanda taptə kə mbəssangnda, chika sokkən nga nakən langgə təkəmwə.

²⁸ Kəthləm: "Tə mbəf'en natəmhi, lanatna yipta, pad tə mbəf'en mwaatəmhi. Nda i mbutə funəngnuni fa at imshi ndatwa: "Kitchitkən, kəmnang ma witəkən nakəm."

²⁹ "Nakən kəmnang witə Fara, kamusi kə yarəm tə ndatwa Farə nakən nda zinariya ndu azurfa ndu ngwiya, le tahhəstə nifə tə dathlə'enwa.

³⁰ A hur soh tərəra Farə chumwandə'enadi a dar tor bəmchita. Nakənya mbwa'ada nofchə nat, chika tə tee'en kətərndəhi.

³¹ Kəthləm tahsadə farihi natna bəta sa kiita kisshitəsi, i kitchitkən tə mbəda nofchi tahsadənihi, kəthləm ndəkən firtə kitchitkən kə mbəda chika wunni, tə thla'a nda hur məmatcha."

³² Kə səktəndə shuwun thlata məmatcha, funəngnanda njirkəndəndi, ndak funə padwa: "Yahkani kə ngərani sək i natu mbuta kə dar shuniya pad."

³³ A mbənniyu saktə Bulushi tə kanda bədakən.

³⁴ Funəngnanda ngərang ndə'ina mbəda Bulus, fərkəndə kit. A hurnanda Diyonisiyus, lə sakmicha, tə nuhnifa le nat thləmkənwə Damaris, tə funə pad fichile naka thləmatnanda.

18

Bulussa Korinti

¹ Diffitə ndəkən, malkə Bulus Atinahi pədakna Korinti.

² Kæmkændæ tæ læ Yahudawata mbønniyu nat thlæmkænwa Akila læ Fontusta. Le bak nakønya a Italiya, kandang tæ nuhkæn le nat thlæmkænwa Biriskila, kæthlæm Kalaudiyus firtæ kus ndatwa nat Yahudawechea kæ malndæ Romahi. Dæk Bulussa mbæskanda.

³ Nakæn tor harengnandæ ærtæ tæ nofchiyu, tor tahhasæ tenti, sokkænna thlæmatnanda naknda sæt torra.

⁴ I'sæka faræ yipta Yahudawechea, la yimkænna kætæn humta Yahudawechea, a la nangna kahandæ hur'inda Yahudawechea tæ punofcha.

⁵ Kæ badnda Sila tæ Timoti a Makidoniya, baknda mbæs Bulus firtæ fat'enna bæssa, mælla chedanda Yahudawechea tæ kitwa, Yæso naka Kæræsti.

⁶ Halangndæ'i'nda nak nda i'erandæfa, tæppaæn njelechi'ennadi ndangna kandæwa: "Hekke tæ fwarchengnnuni tæ inchengnnuni! njang chedikish. Thlata nakønya kæ mban dæki mbæda punofcha."

⁷ Malkæn mbønnihiyu pædakna hura'a nifæ læ atfichiwa Titiyus Yustus, læmwanandæ Fara, huraa'en nduk tæ mikætæn humta Yahudawechea.

⁸ Kirisbus, kappat nifa mbæt humta Yahudawechea, færkæn kit kæmbæda Fara, kandang tæ nofchi huraa'ennat. Korintiyawechei oi sækkæ bæssa Bulus, færkændækit sanfichæ baptisma kanda.

⁹ Faræle fidikta, chendang Læmwanda Bulus hur'æn nda sænnatawa: "Mælechinuwa, dumber tæ bæsseku pad mængasinæ bæawa,

¹⁰ Kæthlæm njangtæsa, pad nifæsæ na walæsa kæ sukæn'ænwa, kæthlæm nofchengnæsi oi hur hæmmadiya."

¹¹ Sokkæ Bulushi mbønniyu, hurat'ærtæ tæ ndæraa tehethl, mælla sakandæ pathla Fara di a hurnanda.

¹² A fari nat Galiyo sæt kuturichita furæt Akaya, thla'ang Yahudawechea Bulussafa, bakndætænda mbanitæ fasakmiya.

¹³ Ndakndæwa: "Nifiya mælla kahhandæ hur'i'nda nofcha, kæ mwanangndæ Fari nguchik keeke tæ kus."

¹⁴ Kæ nat Bulus nduk kæ shunæn, ndækæn ndandæ Galiyo Yahudawecheakænwa: "Makæthlæm sæt'æn ndudæwa ndu kapat bæbi'æna, mani kæthlæmmatakuni.

¹⁵ Nakæn pathlæ sahmi kæ dæ shuwuncha, tæ thlæmcha tæ pad kus engnnuni, kællamæn kunang tæ inchengnnuni. Njang ngi mbælla thlandæ shundæhi kæ dæ witæ ichiyawa."

¹⁶ Rækkæn kanda kætæn sakmikæn.

¹⁷ Nat nda kæsangndæ Sostanus læhæm mbanita a mbæt humta Yahudawechehi, tæppangnda a mbanitæ fa sakmikæn. Kæmmawuchik'æn Galiyo kæ dæ i'sætnda

Ngæraa Bulus Ina Antakiya Dækæn chaa tæ Hur Suriya

¹⁸ Diffitæ ndækæn sokkæ Bulushi hanmunchæ oi tæfæfærkæt a mbønniyu, ndangna kandæwa nan malækandæhi, a yimkænna kommbawal, bædakna Suriya kandang tæ Biriskila tæ Akila. Kæ saatænda Kankiriya, hæsaæn hwasæ indæ'enadi, kæthlæm kæ næhdaæn shunihi mbudtæn.

¹⁹ Saakænda Afisa, malkæn Biriskila tæ Akila mbønniyu, mællan tæ i'ndæ'en yimkænna kætæn humta Yahudawechehi, nakna tausandæ shuwunkæn tæ Yahudawecheikæn.

²⁰ Hwanangndæwa kæ sokka mbønniyu hanmunchæ oi, cherkænfa.

²¹ Nakna pædata ndangnakandæwa: "Ni ngærandæ'inna mbædengnnuni ma ngæmma Fara." Yimkænna kommbawal pædakna Afisa.

²² Kæ tærtænahaya a Kaisariya, pædaknashi dækna nda'ænna fa tærmbanda, pædatahai kæ Antakiya.

²³ Diftə munchi sətəna mbənniyu, thlaakən wiyaan furət Galatiya tə Firijjiya nakna kuwur həmtə həmtə, kəna cheka alchita fa tərmbandə nat.

Besh Afolos tə Alchitafa a Afisa

²⁴ Lə Yahudawatsi thləmkənwa Afolos baka Afisa. Məllan lə Iskandariyata nakən. Lə mbər shunda shintə'ənkaən, nat tə yarat shunda Fara.

²⁵ Sakafəchə pathlə mbanda Ləmwandəhar, pad nakən tə alchita fa hur Shemeda, la mbukən pad kə sakaan'ichadi kə dər Yəso keeke, nat tə kichu baptisma Yohanna ndak səntən.

²⁶ Tərkaakən shundə tə alchitafa, a kətən humta Yahudawecha, kə səktə nda Biriskila tə Akila ndi, tərəkəndənda huri, chekangndə mbwa'a pathla Farə kaən.

²⁷ Kə yahtə Afollossa dətə Akaya, chekang hwanmanchə alchita, pad yarangndə delwera fa tər mbandəsi kəthləm kə thləndəndi tə harchəchap. Kə saatən, kəssangna fichilesi fərkəkit kaən, tə mbəda kafata.

²⁸ Kəthləm sherada Yahudawecha tə alchit kaən, fəraan harəfata kanda mbanitə nofcha, la chedkənwa hur pathla Fara Yəso naka Kərəsti.

19

Bulus a Afisa

¹ A thlahmbədi nat Afollossa korinti, Bulus wuyaən hur thlet həmətkən saakəna Afisa, mbədi mbəsəndən tahhət kimshechəkən.

² Ndangna kandəwa: "A thlinduni Shemed Chidchid a thlahmbədi fərtuni kitwa?"

Ndangndəwa: "Auwa, bahwani tamta səktəwa Shemedsi Chidchidwa."

³ Ndakənwa: "Witə baptisama təmə sandəfichəkuni?" Ndakndəwa baptisma Yohanna."

⁴ Ndak Buluswa: "Yohanna səkən baptisma kəchəndənwa tərniyəhi, nakna ndanda nofchuwa kə fərndə kit kə mbəda le na bəta diffitəkən, naka Yəso."

⁵ Kə səktəndə kichu, sang fichə baptisma kanda a hur thləm Ləmwanda Yəso.

⁶ Kə dəffəndə Bulus hara kanda in, bək Shemed Chidchid kə dəranda, naknda shundə tə hanshuwunchə somsomən, pad naknda mbu'icha.

⁷ Ufndə nak ndə nifə kumngərənsi chap.

⁸ Yimkə Bulussa kətən humta Yahudawechihi nakna bəssa lechitfuwa shee ndəraa məkkan, məlla halə'i'ndə tə kanda, nakna kahhandə hur'inchəngnanda kə dər mwanda Fara.

⁹ Pad funəsa hurnanda tə kwaakwachit i'nda cherkənda fərkit, naknda njirandə mbanda Ləmwanda mbanitə nofcha, kəthləm kichu Bulus sakkənhi təkanda, pədakən tə fa fərkit, nakna sakandađi i səkka wembəta a makaranta Tiranus.

¹⁰ Hurat chap məlla sət kichu, tə kichu nat nofchi naka həmət Asiya shikndə pathla Ləmwanda, Yahudawecha tə punofcha.

Hwecha Sikeba

¹¹ A shid Farə ənat sheka i'ndə oi tə mbəda Bulus le tamuchit ficha nata.

¹² Chika mayani'en ndu njelaa'en, le təkəngara fat'enfa, la dəngficha hacha kə kənda hur hafadəng nanda, pad kə sakndəhi tə bəbishemecha.

¹³ Funə Yahudawecha fichile la naka wiyandə həmətkən, la naknda rək bəbishemecha, la səkndə tor tə thləm Ləmwanda Yəso, a dər fichile nak tə bəbishemechikənafa la ndangndəwa: "A hur thləm Yəso lela bəstə Bulussa darkən chamakish."

¹⁴ A hurnanda hwechəsi muḑ kə hishcha, naka i kapat pərist lə Yahudawata le nat thləmkənwa Sikeba, uf nda lasəknə kichu.

¹⁵ Ngəməng bəbishedə kən kandəwa: "A shini Yəso paḑ a shini Bulus, kunang paḑ kunang miicha?"

¹⁶ Nifi nak tə bəbishedəḑə fiyu pərkənna ḑarnanda, sherangna kandə tə alchita, cheknda kissha hurikən tə wesha tamkwəl tamkwəl paḑ bəskəndə ndindicha.

¹⁷ Fichile nak tə sokta a Afisa, Yahudawecha tə punofcha, kə səktəndə i səkyu kəsang lechit kandə nat, mwanang ndə thləm Ləmwandə Yəso.

¹⁸ Oi a hur yuwa fafərkit, baknda nata mbu bəbi ḑəssəcheng nanda tallara.

¹⁹ Nofchə oi fa kulecha baknda tə ḑəlwercheng nanda, 'yangndəḑəḑi a mbanitə nofchə uf, kə sakəndəndə handəbəl ḑəlwerchi ikkaḑi, mbəssang ndəwa a shee azurfa aru kumchit kum ḑurman (50,000).

²⁰ Shunda Ləmwanda nakna ḑəta mban tə alchitafə kaən.

Thla Hur'i'nda a Afisa

²¹ Diffitə ichini səknatyū, Bulus yarkənna handəkiketi'enwa niḑəttə Makidoniya, tə Akaya ka cheta Urshelima, ndakənwa ma ḑiḑi mbənniyu waat kə ḑi həmmət Roma."

²² Thlənkən funə chap hur fa kəssa torchəsi, nda Timoti tə Arastus, kə Makidoniya, məllan thlarkənhi a həmmət Asiya tolla.

²³ A hanmunchiniyu thlakkə kapat thla hur'i'nda, kə ḑar pathlə fa tərbənda Yəso.

²⁴ Thla hur'inkən bəken tə mbəḑa lə bəltə, le nat thləmkənwa Dimitiriyus, lelə sək tor tə huritə, kənna bəl kəṭən ḑəhhacha Artemis. Lanakna mbəssa handəbəltə fa torharkənsə kaən.

²⁵ A ngomaən kandə nat tə fichile nat witə torhareng nandə ərta, ndakənwa: "Nofcha, ashinuniwa tə tori engnaniya mbəsti kənnecha.

²⁶ Kuna nata kuna səkta nga Afisa ḑəngwa nat tə Asiya, Bulus kahhaḑə hur'i'nda nofchə oi, paḑ təbrandə nofchihi oi, tə ndatwa ḑəhachi lə tintuni tə kishitə nat."

²⁷ Mbərramsi mborro bəta naficha səbandə thləm torengnəmmaḑi. Diffitə ndəkən paḑ tə kəṭən nuḑḑahata kapat alliya a Artemis, nan soktə nga ərwa, paḑ nan saktəhi tə mwandə'en, məllan ti lamwanandə həmmət Asiya tə kishitə nat."

²⁸ Kə səktəndəkichu səbkə hurcheng nandəḑi, naknda hwat tə ndatwa: "A shok kapat mwanda Artemis a Afisawecha!"

²⁹ Nəḑəḑkə həmətkənəḑə tə sheka i'nda, rahkəndə kə mbət terəkən, kəssangndə Gayus tə Aristarkus, shikechə wita Bulus a Makidoniya.

³⁰ Yeh Bulus si kə yimka hur nofchəkən, ngəmauchik fa fərkit.

³¹ Kuturchəsa Asiya naka shikechəkən, thlənangndə shundə tə ndatwa, mə bəhiḑa yimta hur nofchi oi yuwa.

³² Yakat nofchi ngomkəhiyu, kanda hur sheka'i'nda, kəthləm shekndəhi, funə tə mbəḑyu funə paḑ tə mbəḑya, sokkən terchin fichile sənuchik i humang kandəhi.

³³ Funə Yahudawecheşi pəkkəndə Alekzanda mban. Məlan paḑ thla'a'ən hara kəthləm kə ngəsfichə bə, mbah nan mbwa'anda kandə i səka.

³⁴ Kə mbəssəndəndəwa lə Yahudawat nakən, hanthlikchə chap ufnəḑ kanda hwata, tə kapat burata ndatwa: "Kapat mwanda Artemis a shoka Afisawecha!"

³⁵ A mweshitkən, lə yaratkənna həmətkən ngassaən nofchihiyu, ndakənwa: "Kunang Afisawechea, wun sənuchikwa həmmət Afisa naka hərəm kəttən dəhhacha kapat Artemis, tə kweshcha ngwiyi həmkə haya afshi?"

³⁶ Nda i natəm ichiniyu, kamusi kə haləm i'ndəwa, kamkənsi kə ngassuni ba mə wesshiduniwa.

³⁷ Bəkuni tə nofchiya bədyə, chika sokkən herkunda kəttən dəhhachengnəm, ndu kə mbundə bəbi'en kə dar nuhdəhhachengnəmwa.

³⁸ Ma Dimitiriyus tə shikechəkən tə fa sət torchi'en, ma ənsə thlerənandə tə yuna, a i'nafichə kəttən sakmichəhi, pad fa sakmikənsi dəknda muh hanhara.

³⁹ Ma ənsə yahtunisa battəkən kə mban, dək ma mweshanda mbanitə pəktecha.

⁴⁰ Kittəkən kəmna hur lechit ngəm muhhanhar thlahur inni bəkweya, kəthləm ngəma mbəlla mbu i bəktə thlahuri'ndə kə dərnandəwa.

⁴¹ Kə mbutən ichiniyu kalkən nofchəkənhi.

20

Bulus Nğəradə i'na Makidoniya tə Hellas

¹ Kə túbwat thlahur'i'nda, Bulus akən fafərkit, chekaən alchita kanda hur handəkiketa, dəkən ndandənəkandəwa sefarəyuna, pədakna həmmət Makidoniya.

² Kə wiyandən thlet həmchikən, chekaən alchita fafərkit kaən, bəkna həmmət Hellas.

³ Səkən ndəraa məkkana mbənniyu, nakna harəfa kə pədaka Suriya a hur kombawal, nak Yahudawechea yaraa bəbi'ichafa. Ndəkən yartənwa nan nğərandə in tə Makidoniya.

⁴ Nofchi dəfkə Bulus nda: Sufata hweya Farus lə Biriya, tə Aristarkus tə Sakundus, Nofcha Tassalonika, tə Gayus nangna Darbe, tə Timoti, nat tə Tikikus tə Tarofimus, nofcha Asiya.

⁵ Fichile lak pədata bən puukəndə kani a Toruwas.

⁶ Kanang pad malkani Filibihi yimkani kommawal, diffitə chi njohmi nguchit mehdəsa fi'en, hur mundə dərman ndəkani mbəskanda a Toruwas sokkani bənniyu mundə mud.

Thla'a Fichə Murət Aftikos a Toruwas

⁷ Tərka mundəmuđ ngomkani uf kəthləm kə chichangani njohməhi. Thlaakə Bulus bəssangna kandəsi. Nakna harəfə kəthləm yehsa pədata bingətkən, nakna bəssə toltol taa kə dar fidikta.

⁸ A kətəni ngomtani a huri afshi tikkeshchisə oi.

⁹ Hwan kimshaasi thləmkənwa Aftikos sokkən dassa tinkummbata, kəssang bweni kaən. Bulussa dər bəssə toltol yimkəna bweni kasat, həmkənnahaya məkkatə tərəkətkən, tərəkə fichidə kə murətkən.

¹⁰ Tərəkə Bulussa haya kə bədi nat hwaniyu, birkənhi dərkən tərəkənda kapahba ndakənwa: "Mə thla'i hur'i'dəngnuniwa mwe tə shishshingtafa.

¹¹ Nğərang Bulus inna huri afshi dəkna chichandə njohməhi chiikən. Nakna shundə təkanda kə wənda bəta kanapədata.

¹² Pədakndə tə kimshi'iyu tə shishshingtafa nangnda kwalə kaən.

Witə Thlata Toruwas kə Miletus

¹³ Kə natani sa'a'ndə kommawal, yimkanisi kə Asus kəthləm kə tərani Bulussa mbənniyu nda i tahsəndənhi, məllan yarkənwa təsar natna dəta.

¹⁴ Kə batna mbəskani a Asus, tərkaninda hur kommbawal dəkani kə Mitilin.

¹⁵ Thlaakani bənniyu bingətle a hur kommbawal bakani kəllari Kiyos. Iskichitkən changani kə Samas diffitə mundə ərte pad saakani Miletus.

¹⁶ Tərkə Bulus hurwa ngu thlarəhi Afisa wa, kəthləm mə səbbadə han thlikchadə Asiya wa. Məlla weshi kə saaka Urshelima ma mbandəsi a fara Pentikos.

Shuna Bulus Pəktecha a Afisa

¹⁷ A Militus thləntə Bulus, kə Afisa kə ang fichə pəktecha, mbət hwanda kə bānda mbəsndi.

¹⁸ Kə batnda mbəsndi ndangnakandəwa: "Kunang tə inchengnuni a shinuni witə soki soki təkuni, i'səka para njang tə kuni, thlata fari dəfti sarengnə kə Asiya.

¹⁹ Nja sa tor Ləmwanda tə amtita tə bahmwa'i'nda tə bahhi satti təmbəda bəbi yarəcha Yahudawecha.

²⁰ A malawi mbwa'a i'chakuni le na kəssanda kunisəwa, pad lanaki sakandakunihar a hur nofcha bubwetəfəwa, tə pad la yimkə huraa hura'a.

²¹ Kahhadi hur'i'nda Yahudawecha tə punofcha kə tərndəhi mbanita Fara, pad kə fərndə kit kə mbəda Ləmwadengnəm Yəso Kərəsti.

²² Nakənya dəki Urshelima tə bəda alchita Shemed Chidchid. Pad sinwi'i'na kəsna mbənniyuwa,

²³ A nakən chedi Chidchidə Shemedwa, i'səka həmta na pursunachita natsi, tə bahta le naka punji.

²⁴ Chika tə kichu tərwi shishshintengnə nda ən ndiichinwa, ndu kapat ənkə fandengnəwa, mani mbəlla tubwandə tori fəritə Ləmwandə Yəso, le naka bassə kweshcha kusheng shunda kə dər kafata Fara.

²⁵ Nakənya a shiniwa ngusa hurnuni na ngəratnjuwa, kunangti wiyaandi kuni kəni bassa kuturichita Fara kunisi.

²⁶ Təpad nja sənnanda kunisi bukwəya, mwa'u fwara yunengnunisə dər indengnuwa,

²⁷ Kəthləm a səkwi ləkləkchit mbwa'a yaara Farakuni natwa.

²⁸ Mbəramsa inchengnuni, təpad uf chabi dəftə Chidchidchita Shemed kuni, kənuni fa putəhar kə duni mban tə hərəm nofcha, fa kuwur mbanda Fara, fichile mbəssandəna i'ndi'en tə mbəda fwara hwe'en.

²⁹ A shini tə ndatwa ma pədedi funə bəbi nofcha nanda yimta hurnuni, pad ngunda malandə chabəkənwa.

³⁰ Təpad funa hurnuni nanda thlata kənnəda shuwun lekta, kəthləm kə kahangndə fa kuwur mbanda Fara kə thləmmantnanda.

³¹ Kəthləm dəkən sokam tə tahhasəffa, kə kudkuni, hurat məkkan fidiktəsəwa farəsəwa, mallawi mbwa'anda kuni natuni tə amtitwa.

³² Nakənya njang firi kuni bəda Fara, pad tə shuwun kafat'en, le na mbəlla tinandəkuni, pad kə fərangka kuni i tahsandənhi nat tə fichile nakchidchid.

³³ A yahwi zinariya ndu azurfa ndu njelecha yunəwa.

³⁴ Kunang tə inchengnuni a shinuniwa a shidi tor tə harchi'engnəya kəthləm kə kwanayi indengnə i'yahtən tə fichile naka thləmmatna.

³⁵ A hur ichi nat chedadi sakətkənəkuni tə ndatwa, sokkən waat kəsuni tor kichəya kəthləm kə kəssangnguni fichilesi nguchik tə alchitafa, kənuni kuduk pathla Ləmwandə Yəso məllanti ndakwa: "Fər'ənnə pədada thləthi tə mbəsta."

³⁶ Kə mweshandə Bulus mbutəkichu, kopkənhi hwakən nat tə kəndang.

³⁷ Mærkændæhi tit ufnda, hæmmangndafa kæskændændæhar i saktæhi.
³⁸ Nakndæ tæ sæbhura, kæthlæm shuni ndandænakandæwa
 ngundangærnatndæwa, thlaakænda dæfkændædi kæmbæt kommbawal.

21

Pædata Bulus kæ Urshelima

¹ Kæ maltanikændæhi, yimkani hur kommbawaltækæn pædakani kæ Kos, wendambæt pæd dækani kæ Rodes, thlaakani mbænnyu pæd kæ Fatara.
² Kæ mbæstani kommbawalti na dætæ furut Finikiya, yimkanisi pædakani.
³ Kæ tærkaatani nat Sayifurus, malkanishi tæ kukun hishingta, dækanibæn tæ pædata hæmmæt Suriya. Tærkanihaya a Taya, kæthlæm a mbænnyu nat kommbawaltækænna harandæ ichi'enna haya.
⁴ Kæ mbæstani fafærkit, sokkanihi mbænnyu mundæmud. Tæ mbæda shemeda ndangnda Buluswa mædida Urshelimawa.
⁵ Tæ kichu kæ saatæ munchi natani thlata, kækanihursæ tæ wita. Thlaakændæ ufnda tæ nishcha tæ hwecha dæfkændæ kani kæ dæffitæ hæmta, mbænnyu kopkanihi mi ama hwankani,
⁶ kanani saktæhi tækanda. Kanani yimta hur kommbawal, kandang pæd ngærangndæ'ina huri.
⁷ Kæ tæbwandani witengnani a Taya, saakani kæ Tolemays, ndangani ænna fahchænani, sækani mundæ ærta mbædengnanda.
⁸ Wembætæ thlaakani dækani kæ Kaisariya, yimkani kæ hura'a Filibus læ bæssæ, læ nak ærta a hur fichile mud taatæ fichæharyu.
⁹ Hwechæ'ensi fwaða kæ hantarcha ngwanauchit fichækanda, lanaknda mbu'icha.
¹⁰ Diffitæ sæt hanmuncha mbænnyu, bæk yunæ lenaka tapænæ'a nat thlæmkænwa Agabus nakna Yahudiya.
¹¹ Kæ bæ Agabussa thlæmmatnani, tærkæn sahæt kænatura Bulus. Ndækæn kænandæn harchi'en, tæ saræchi'en ndakænwa: "A i'ndat Chidchid tæ Shemædkænna, 'kichu Yahundawecha Urshelima, nanda kænandæ læ sahæt kænhuriya, pæd kæ færndædi kæ mbæda punofcha."
¹² Kæ sæktani kichu, kanang tæ nofchi naka mbænnyu, hwanangani Bulus mæ dida Urshelimawa.
¹³ Ngæmmang Bulus ndakænwa, "Kæthlæmmi natuni sætkichu? Kæthlæmmi natuni tita kænuni sæbandæ handækiketengnadi? A tehshifa nga kænita dengwama, ndu kæ bællikæficha a Urshelima kæthlæm thlæm Læmwandæ Yæso."
¹⁴ Mbæla'uchikani tæbrandæ yaræ'enhuyu, ngaskani bæ, ndakaniwa: "Suku sakta Læmwanda kæ næhdænhi."
¹⁵ Diffitæ munchækæn tahæskanifa pædakani Urshelima.
¹⁶ Funæ fafærkitsa Kaisariya dæfkæ kani, dæknæ tæ kani mbæda Manason lenatani tærtahaya mbæt'en, nifækæn læ Sayifurustæ nakæn, nakæn ærta a hur fafærkitti tærkakænuyu.

Bulus Didæ Urshelima

¹⁷ Kæ batani Urshelima, thlæk fahchænanikani tæ mbænfat kaæn.
¹⁸ Wendambætæ pædakani tæ Bulus kæ mbæda Yakubu, pæktechæ fafærkit kanda mbænnyu.
¹⁹ Diffitæ nda ichakanda, ndækæn mbwa'andænæ kandæ ærtæ ærtæ ichi sæt Fara a kæ punofcha, tæ mbæda tori sæt Bulus.
²⁰ Kæ sæktændæ kichu, mwanangndæ Fara. Ndagnda Buluswa, "Nædnæwa hwanmanani, teræ nofchæ oi a hur Yahudawecha firndæ kit, ufndæ fa særæh kuwur kussa Musa naknda.

²¹ A mbwa'a fichə kushengwa kandə ndatwa, sokən lasakagnga Yahudawechihar uf fichile naka hur punofcha wa muhang ndə kussa Musa di. Pad'la ndakuwa mə heshafichə hwechengnandəwa, pad mə kurində tormurteng nandəwa.

²² Nakmasəwa kəniya chu? Kəthləm nanda sək kushsheng badəku.

²³ I naksi su i ndutani kə sənə. Nofchengnanisə fwada, fichile ak ichimi.

²⁴ Haru nofchinyu kə duni sapandə fadengnunidī, kə kwanə i la kwantəficha, kəthləm kə həssang ndə kanda. Tə kichu nat ficha səndə tə ndatwa, i mbwa'andə ficha kanda nga kitchitsuwa, pad nakndanat nda sokən naka kuwur i mbutə kustəkən.

²⁵ Pad punofchi fərkəkit, a thlinani dəlwer tepi thladanihi, məngəmidunifa kə səmmuni i'thlandəficha dəhhachiwa, tə fəllawichitta, tə chi i'bekrandəfichə burat'en, pad tə chi thlu tə fwar'en.

²⁶ Bingətkən Bulus tərəkən nofchəkən, sapangfichə kandađə ufnda. Yimkənnda kapat hura'a Fara, kəthləm kə sənəən farə nəhata saptengnandadi, a fari nat ficha fər poffən kəthləm chikawuni.

A Kəssafichə Bulus a Hur Kapat Hura'a Fara

²⁷ Kə nat mundə muđđə yah nəhata, Yahudawechi baka həmət Asiya nakndə Bulus a kapat hura'a Fara. Ndəkən chikandəndə terə humkən ufnda, kəssangnda.

²⁸ Naknda hwata kannda ndatwa: "Nofcha Isra'ila, kəssamnakanisi! Le nifiya lasakaən bəbi'ichadi kə dər nofchengnəm chika ayi, kənambwa'anda chika wuni, kə njirndə kussa Yahundawecha. Lashuwungkən bəbi'icha dər kapat hura'a Fara, pad latəkmaən kweshcha mbədihi chidchidya tə mbəda battə punofcha hurkən.

²⁹ Kəthləm soh ned ndə Tarofimus lə Afisawata, kanda mbət ərta a hur həmta, tərəkəndəwa Bulus yima kapat hura'a Fara tə ndi.

³⁰ Chatkichuyu shekdang in'ndə həmta, bəknofchə tə rahtə ufnda, kəssang ndə Bulus kəhkəndənda kish, a hur kapat hura'a Fara, chatkichuyu ngəllang fichə mikətəntcha.

³¹ Kanda dər yarə bəllanda, saakə kushengkəna mbəda kapat ləthlərhwata, ndatwa kim Urshelimahi tə thla hur in'nda.

³² Chatkichuyu harkən fəthlərhwecha tə pəktat fəthlərhwecha Roma, rahkənda hai kə mbədi nat ngomnofchəkən. Pad kə natndə fəthlərhwechəkən tə kapat nanda malang ndə tər Bulus.

³³ Bak kapatnandə nduk kəssaən, ndakənwa kə kənnang ficha, tə chalalochə chap. Kanna sahtəwa ndu wunnakən, tə i pad səttən.

³⁴ Thlaakə terə nofchiyu naknda muh hanhara, ndakfunuwa kəcha, nak funəndatpadwa kəcha. Kəthləm yakat thlahur in'nda hulladə mbəssandə dərshuwunkən, ndakənwa kə dafichə tənda hura'a fəthlərhwecha.

³⁵ Kə saatə Bulus kəmi tərta, tərəkə fəthlərhwechəkənnandi kəthləm thlahur'inda terə nofcha,

³⁶ Yakat nofchə oi kuwurkəkanda, kanda hwata tə ndatwa: "Bəllamən!"

Shuna Bulus Nofcha

³⁷ Kə natndə nduk yimtə tə Bulus kə hura'a fəthlərhwechəkən, ndəkən ndandəna kapatnandəwa: "Ni mbəlla shunutəwa?"

Ngərkə kapatnandətəkənsuwa: "Awi la mbərkə Helenanciwa?"

³⁸ Awi nga sokən naka Ləmasarawatwa, naka a hurechi mbərkəhi humang thlahur'indəyuwa, kəhkə nofchə aru kumchit kum fwada fa bəlfata kə loktarəyuwa?"

³⁹ Ndəkən ngəmmandə Buluswa: "Ə, njang Ləyahudawata naki a Tarsus, a hachahai Kilikiya. Njang baki həmədi səntəficha, nja hwanuta malitən kə shunayi nofcha."

⁴⁰ Kə fərändən mbanda, thlarkə Bulus kə mbət thlara, thla'anghara kəmbəda terə nofcha kəthləm kə ngasndə ba. Kə ngastə ndə ba, shunaən kandə tə mi Aramayata, ndatwa:

22

¹ "Hanmanchina tə shinchina səkamnji, kə mbwa'ayikuni isəka kəthləm kə chedayikuniwa suwuni'ənwa."

² Kə səktəndəndə shunadəkandə tə mi Ibraniyanci, ngaskəndə ba.

Ndəkən ndatənwa:

³ "Njang lə Yahudawat naki, ngətkəfichinja Tarsus, a hachahai Kilikiya. Nat təkichu mwanki həmmədiya, pad sakikəfichə changkathar tə mbəda Gamaniel, le sakikə ichəhar uf kə dar sakta kakechengnəm. Lə sərəhki kuwur Fara, nda i uffuni lə sutuni a bukweya.

⁴ Bahhadi fa kuwur mbanda Yəso, pad lanaki bəllandəkanda, lanaki kənanə nofcha nda hishcha tə nishcha, la muhki kanda hur pursuna.

⁵ Kapat pərist tə pəktat fasakmicha, tə fa həmməbanicha, na sheta kə darna. Mbədegnandə thlitti dəlwer kə mbəda fahchinəm Yahudawecha, thlaaki pədakə kə Dimaska, kə thləm kə hari fichile naka mbənniyu, kə bitəkanda Urshelima a kənnda, bah nanda fəraa pwane kanda.

Bulus Mbwitə Tərtə'ennhi

⁶ "Nja dar pədata, kə saati nduk tə Dimaska, kana hur fara sata, chatkichuyu bək dʷachita afshi, finikən.

⁷ Həmkənhi kə hachahaya səkki burata dītəwa: 'Shawulu, Shawulu, i'mi natu fəri pwancha?'

⁸ Njang pad ngəmayiwa, sokən wuni, Ləmwanda?' Ndəkən dītənwa: "Njang Yəso Lənazaratta, le natu fəra pwancha.

⁹ Pad fichəle naka thləmmatna, neddi dʷaachikkən, nattəkichu sukundə burata lenaka shundə tə njiuwa.

¹⁰ Ndakiwa, mənati sətta Ləmwanda?" Ndəkən dītə Ləmwanduwa, thla'u kə yimna Dimaska, a mbənniyu nat ficha mbu'u i təhsandə fichəhi kə sənna.

¹¹ Kə hullandi nat mbəta kəthləm dʷaachit hʷadīyu, thlaakə fichile natani mbət ərətəy kəskəndə harengna, saaki kə Dimaska:

¹² "Yunəsi nat thləmkənwa Hananiya, la kuwur Farə nakən nda iyarandə kus hi, lela shunang Yahudawecha nat kə səkdəndi fichile nak tə sokta mbənniyu.

¹³ Bakna mbəsni, thlarkən nduk tə nji ndikənwa: "Shawulu hwanya thlu natmbədəku." Chatkichuyu naki nat mbəta nakindi.

¹⁴ Ndakənwa: "Təd Fara kakechengnəmsa kəthləm kə sənna sakti'en, kə nana lə kachita kə səknə shunda mi'en.

¹⁵ Kəthləm kə sənna lə sheta'en kə mbəda nofchə nat kə dar i'natu, tə'i'səktu.

¹⁶ Nakənya mənatu puta? thla'u, kə sukə fichə baptisma kəthləm kə sapang fichə bəbifədəkudī, tə mbəda at thləmkən."

Ed Farə Bulus kə Mbəda Punofcha

¹⁷ "Kə ngərəndi'ina Urshelima, naki hwanda a kapat hura'a Fara, bək ən nda sənnata mbəsni.

¹⁸ Naki Ləmwanda, nangna nditəwa: "Suledleđ kə chenakisha Urshelima, kəthləm ngunda thlət sheta e'ku kə dərnəwa."

¹⁹ Njang pađ ndakiwa: "Ləmwanda, kandaş tə inchengnanda a shinnda i səka kəten humta Yahudawechəhi, a kənnadı fīchile fərkəkit kəmbədeku, pađ a təppadı kanda."

²⁰ Kə thlərəndə fīchə fwara Istifanusa dī, lə sheta ti e'kuyu, njang ma njang kitta mbənniyu, nja kuwur i sət fīcha, nja pu njelecha fīchilehar bəlangyu."

²¹ Ndikənwa: "Thla'u puđu, ni thlənsa langna kə mbəda punofcha."

²² Terə nofchəkən naknda kəthləmata Bulus, bəkina mbu shuniniyu, məlla dar mbu'ichiniyu, thla'ang ndə hwata kanda ndatwa: "Bəllamən! Sakamən witə nifihīya təkishita, kamusi kə nan tə shisshingtwə!"

²³ Naknda hwata nak nda muhandə dəsupchengnandadı, naknda thla'andə tənnata,

²⁴ Kəthləm ndəkən Ləmbanita fəthlərhwata shuwunkən tə ndatwa, kə dā fīchə tə Bulus kə mbədi la soktə fəthlərhwata, kəthləm kə təpangnda kə sənndə isək nat nofcha hwanda kichəya.

²⁵ Kə kənnandənda kəthləm kə təppangnda, ndang Bulussa kapat ləthlərhwatəkənna Roma lenak kit nduktəndi: "Awi, hur kus keekesi kə sangnə ən ndu kə təpang fīcha nifi naka hanhura'a Romawecha nga tə sang fīchə kitasəwowa?"

²⁶ Kə səkətə kapat ləthlərhwata Roma kichu, dəkna mbəs ləmbanikən ndaənwa: "Mənətu yarəsəta? Nifiya hwan Roma nakən."

²⁷ Bək kapat nanda mbəs Bulus ndaənwa: "Mbu'i'tən kit, sokən hwan hachahai Roma wa?" Ntang Bulus, "Ə."

²⁸ Ngəmmang kapat ləthlərhwatəkənwa: "njang tə handəbəltə oi mbəsti nata hwanhəmta. Ntang Buluswa: "Njang dəkən ngəttəfīchə nji."

²⁹ Fīchile naka yarə tawasəndi chatkichuyu mbəhkəndə dīfī'in. Kapat ləthlərhwatəkən kəsəntənwa Bulus lə hwan hachahai Roma nakən lechəkən, pađ teppa kənnada.

Bulus Mbanitə fa Sakmicha

³⁰ Kə wəntə mbəttə, bək kapat ləthlərhwatakən yahkənsa sən kachit i sək bət Yahudawecha muhhanhar Bulus, bəkina kwasandəhi, mbukən tə kapat bərat ndatwa, i səka pərischa tə fasakmicha kə ngomndəhi. Bəkən tə Bulus kə thlarnka mbanitənanda.

23

¹ Thlaakə Bulus nakna kələndə fa sakmichəkən, ndakənwa: "Kunang hwanmanchina, kə bukwēeya a hur handəkiketengna mwa'u ən'sə ngwedechin ndu ənət thlahur'i'ndə kə dar nadəngnəhi a mbanitə Farawa."

² Kə səkəndə kichu, thlaakə Hananiya kapat pərist, ndəfkən fīchile nak nduk tə Bulus, kə təpndənda mi.

³ Ndak Buluswa: "Sokən kohat nifa! Sokən thlari pa'andə fīchi fur kurrata, sokən ma na Fara təpsa! Sokkuhi kənna si kitasi kə dar sakandada Musa, a landəku kə təpfīchi nji, i nguchik keeke a hur sakakənnadı."

⁴ Fīchile nak kikit mbənniyu ndangnda Buluswa: "Kapat Pəristsa Farə natu ərə?"

⁵ Ndak Buluswa: "Hwanmanchina, a sənwiwa məllan naka kapat Pəristwa. Kəthləm a yeradfīcha a hur shunda Farə, ndatwa: "Mə erinə ləhəm mbanita nofchəwa."

⁶ Kə səntə Buluswa, funə Sadukiyawechea funə paḍ Farisawechea, thla'a'en burata hur fasakmicha, ndakənwa: "Hwanmancha, njangma lə Farisiyawat naki, Hweya Farisiyawa. Andiya kəthləm difi innḍə kə ḍar thlata məmatcha ndəkən sək natuni sakimiya."

⁷ Kə mbudtən kichu, thlaakə halə'inda tinnda Farisiyawechea tə Sadukiyawechea, sakkə ngomnofchəkənhi kurutkən chap.

⁸ Ndak Sadukiyawechuwa, thlata məmatchəsəwa, mala'ikachisəwa, ndu Shemeda. Farisiyawechea kandang ngəmmandəwa neesi nat məkkanwa.

⁹ Thlaakə kapat sheka'inda naknda shundə kə afshi, funə malndəmchə fa sakandə kussa Musadi, Farisiyawechea thlarkəndəhi kit, naknda halə'innda, ndakndəwa: "Kanang a mbəssawani bəbi i'sət nifiyawa. Mbahya yunə Shemeda ndu mala'ika shunangnga."

¹⁰ Kə thlaata halə'inkən kaən, lechik kapat lə thlərhwatkən kəthləm mənī nda thləthlahhandə Bulus hi. Fərkən mi təndatwa, fathlərhwatkən kə tərndahaya kə thləndə Bulussa ḍə tə alchita, kə bəndə təndə kə mbət sokta fa thlərhwata.

¹¹ Sək fidikta thlarkə Ləmwandə nduk tə Bulus, ndakənwa: "Du mban tə alchit handəkiketa, nda i fərtu sheta kə ḍarna a Urshelima, kichu paḍ kamkəsi kə fərnə sheta ḍarna a Roma."

Shid Fichə Bəbi Sakta kə Bəlang Fichə Bulus

¹² Wendambəta, Yahudawechea tahəskəndəfa kəthləm kə ballangndə Bulus. Akndə ichəmi tə ndatwa, ngunda səmtəwa ngunda satwa, se ma bəlləndə Bulus.

¹³ Fichile sək bəbi tahasinifiyu, pəḍanda nifəhi kumchit fwada.

¹⁴ Ḍəknda mbəḍa pəktaṭ pəristcha tə fa həmməbanita, ndakndəwa: "A eḍḍani kapat ichimi tə ndatwa, ngani səm'ənwa ngani sat'ənwa sema bəlləḍani Bulus.

¹⁵ Kəthləm kichu, nakənya kunang tə fasakmicha, hwanamən kapat lə thlərhwatkən, kə bəən Bulussa kuni, nda tə yahunisi kə ngəruni sahamihar kaən, kanang paḍ tehshanifa kə bəllangngani kana sata."

¹⁶ Kə səktə hweya hwanman Bulus witə tahasifə nanda sita, ḍəkna yimta mbət sokta fathlərhwatkən mbwa'angna Bulus.

¹⁷ Bulus akən yuna hur kapat fathlərhwata Roma, ndakənwa: "Du tə hwankimshi'iya mbanitə kapat fathlərhwata, shundəsə yahtənsa mbwa'anda."

¹⁸ Kapat ləthlərhwatkəna Roma tərəkən hankimshikən, ḍəkən tənda mbəḍa kapatnanda. Kapat ləthlərhwatkənna Roma, ndakənwa: "Bulus hwan pərsunatiyu, aknji, hwanikənwa kə bitə hwankimshi'iya mbəḍeku, kəthləm ənsə natna mbu'uta."

¹⁹ Kapat ləthlərhwatkən kəskən hara kimshikən, kəhkənda kəlar, sahaən miya buḍweeta: "Mənani yahtusa mbwi'itiyu?"

²⁰ Ndang kimshikənwa: "Pəktechə Yahudawechea tahsandəhi, nanda hwanuta kə ḍangnə Bulussa kanda mbanitə fasakmichə ishki, nda yahkəndə kə ngərndə tausandə shuwunkən'enhi kaən.

²¹ Paḍ mə ngəmmana kandəsəwa, kəthləm pəḍada nifəhi kumchit fwada kanda ḍuwetndi kanda kat kə bəllangnda, paḍ tepa eḍndə i'chimi ndatwa, ngunda səmtəwa ngunda satwa sema bəllənda. Nakənya a tehishndəfa, ngəmteku ndak nannda puta."

²² Kahhang kapat Ləthlərhwatkən thləmata hwankimshikən tə ndatwa: "Mə mbwa'ana yunuwa mbu'i'nə shuniyawa." Kalkəndəhi kə pəḍan.

Thlində Bulus kə Mbəḍa Ngomna Felis

²³ Kapat lathlérhwatkén akén pəktat fa thlérhwechəkənnə Roma chap, ndangnakandəwa: "Tahsamfa dukuni Kaisariya, hwanthlikén hanherta i'fidikta tə fa thlérhwechə kumchitkum chap, tə kumchit mud fa pəpirishcha, tə fa thlérhwat kumchitkum chap fa mbat tə pela."

²⁴ Kə kuni pirshihar le nat Bulussa pərtəsi, kə dunitənda mbəda Ngomna Felis ngwalngwal.

²⁵ Yarakén dəlwer nda iya:

²⁶ "Thlata Kalaudiyas Lisiyas,

Kə mbəda lə mwandə Ngomna Felis. Ndat ən oi.

²⁷ Nifiya kəsandə Yahudawecha, ndukndəhi kə bəllangnda, thlaaki ledled tə fathlérhwecha thləkindađi, kəthləm a shikiwa məllan hwanhəmət Roma nakən.

²⁸ Yahkisə kə səki isəten nannda təramifa, dəkitənda mbanitə fasakmichengnanda.

²⁹ Baki mbəssandəwa naknda təramifa kədar shuwun sakandengna nda dadi, kəthləm i'səten saawa dəffandafə kə kənanngnda ndu kə bəllangndəwa.

³⁰ Kə mbu'i'təfichiwa bəbi ənsə natficha yarandəfa, chatkichuyu thlənukindi. Ndəkən ndandə fichile muhkə hanharkənwə, kə dənda mbuta mbanituwa i'nat ndə sətən ndəduwayu."

³¹ Kəthləm ndəkən fa thlérhwatkén tərəkəndə Bulus, nda i mbwa'andə fīcha kanda, dəkndə təndi kə Antifatiris a fidikta.

³² Bingngitkén malkəndə fa thlérhwatkén fichile la pər kə pirishcha kə dənda mbantəndi, kandang pad ngərangndə'inna mbətsoktengnanda.

³³ Kə bat fathlérhwatkén, fichile la pər kə pirihcha saakənnə Kaisariya, fərangndə dəlwerə ngomna, malkəndə Bulushi a hurhar'en.

³⁴ Kə changkandə ngomna dəlwertəkən, sahaən mi Bulus ndu bakna həmmət mi? səkənwə bakna Kilikiya,

³⁵ ndakənwə: "Ni kathləmmata shundeku, a fari batfichile muhkə hanharwa: "Ndəkən fərtə ngomna shunda kə ngəllangficha, a huri kuturichita Hiridus le tintən. Kə puufichindəhar.

24

Mwih Yahudaweche Hanhar Bulus

¹ Diffitə munndə ndurman kapat pərist Hananiya, bəd tə funə pəktechə, Pad tə yunə ləmbər shunda le nat thləmkənwə Tartulus. Kəthləm kə muhndə hanhar Bulus a banitə ngomna.

² A yimang fichi Bulussi, Tərkaakə Tartulus muh hanhar Bulussa banitə ngomna Felis, ndakənwə: "Nakən tə bəda səndeku sandə fichi kachit nofchengnəm, Pad kəthləm lakəllaku langnga, ndəkən sək tahəstə fichi ichi oi fichile sokka kachitta nofchengnəm.

³ Nofchengnəm chika ayi kanda su usoko nga sərtəfuwa.

⁴ Pad kəthləm mə səbađi hanthlik chikən eku'ndəwa, nja hwanuta hur kachideku Kə kangnə thləmmata i ngudəh nattani bəta.

⁵ Mbəssadani ndatwa nifiya lə bat tə thlahur'inda, lanakna bat tə thlahur'inda thlərə Yahudawecha, chika tətəni a hur kishita, Pad məllan nalə mbanita i leki la atfichiwa Nazarawa.

⁶ Kəd kə təkmaən kapat hura'a Fara dī, Pad a kəssangngani.

⁷ Pad Lisiyas lə banita, bakna thləndadađi harengnani tə alchitta.

⁸ A diftə fa muhhanhar nifiya kə banda banituwa. Ma usanə mihar sokən tə i'ndeku, nu mbəlla sənda mbə'd'en nat ichi nattani muh hanharkən.

⁹ Yahudawecha kwiyrində diffitəkən kichu. Ngəmagndəwa, nak ənnatkən kichu.

Hərka Bulus Fat'enna Mbanitə Felis

¹⁰ Fərang ngomna mba shunda Bulus, ndəkən ngəmandə Bulus ndakənwa: "Ni hərkanə indengna tə chidchidchit handəkiketa, kəthləm shiniwa shidnə hurechə oi, sassa kiita nofchiya.

¹¹ Ma tausənəhi nu mbəssandə wa, mbərawa munndəhi kummğərsəchapwa, Kə pədati Urshelima ka hwanda.

¹² Fa muh hanharnətiya tamunda mbəssitə nja halə'i'ndə tə nifəwa, ndu nja thla'andə hur'i'nda nofcha kapat hura'a Fara ndu a mbət humta Yahudawecha, ndu a hur həmətkən.

¹³ Ichi nat'nda mbuta dər i'ndengnə nakənya ngunda mbəlla fəru səndəwa.

¹⁴ Ən ərte ngəmandi, ndəkən naka nja kuwur Fara kakechengnəm tə mbanda nofchi la kuwurkə Yəso, la atfichiwa Nazarawa, lənaki fərkitta dər ichi uf yarandə fichihi nda i lasakandə Musadi pad tə laulawecha Tapənecha.

¹⁵ Nja dəf handəkiketa mbəda Fara, nda i nat fichileya sətə, ndatwa, naficha thla'andə məmatcha, fa kafata tə fa bəh kafat nat.

¹⁶ Ndəkən sək pware lanati kweetəhi a handəkiketengna, kə soki nga kweedechinna mbanitə Farə tə nofchəwa.

¹⁷ Pad diffitə hanhurechə ngudeh, bəkidi kə Urshelima kəthləm kə fəripoffən kə mbəda nofchengnəm, pad tə thlər icha.

¹⁸ Nja hur sət kichu, mbəssikənda shepidi a hur kapat hura'a Fara, nga tə ngomnofchəwa, ndu thla hur'i'ndəwa.

¹⁹ Funə Yahudawechəsi a hachahai Asiya fichile naka mbənniyu, kəndang kəmkəsi kə banda mbanituwa ka muh hanharna, ma shundəngnəndəsi kə fədeğna.

²⁰ Mangakichuwa məlamən nofchiya kə mbundə i mbəssitəndəsi a fari thlartihə mbanitə fa sakmicha.

²¹ Manga kə dər i'ərtə mbwa'andi kish tə alchita fari thlartihə mbanitənandə ndatwa: "Lenaka dər thlaata məmatcha, sək nati mbanitənuni bukweya."

Kubla Fichi Bulus a Kaisariya

²² Felis pad nakən tə sakət sinnda kə dər mbanda Yəso, thlaraən kəndəhi, ndakənwa: "Sema bəd Lisiyas ləmbanitə kwadən kani thlandə kiita engnunihi.

²³ Ndəkən fərtə Felis shundə kə mbəda kapat ləthlərhwata Roma, kənnə pu Bulus har, Pad kə fəradə pwene oi wa, kə njada shikechəkən kə banda mbə'd'enwa, ndu kə kəssangndəsəwa.

²⁴ Diffitə hanmunchikən bəknda Felis tə nuhkən Durusila, lə Yahudawata, a thlənkən kə bə fichi tə Bulus, a kəən thləmmata kə dər shuwun kitchita Yəso Kərəsi.

²⁵ Tərkaakə Bulussa fər sakətkən kə dər kitchitta, tə pəda yah ənat alchitta fat hi, tə farə bəhhi naka batyu. Səkkən kichu kəsang lechit Felis, ndangna Buluswa: "Nakənya ngəran'in. Ma mbisshi mbanda ni atsa."

²⁶ Məlla dəf handəkiketəsəwa na Bulussa fəraa handəbəlta, ndəkən səkənat Felissa nata atndə noknok kəna shundə təndi.

²⁷ Paɗ a diffitə hurat chap, sək Fokiyus Festus kə ngomna kə kwar Felis. kəthləm Felis məlla kat chidchidachita fwara mbanitə Yahudawecha, ndəkən sək maltən Bulussa pursuna.

25

Thla'a Bulus Muhhanhar'en kə Mbanitə Kaisar

¹ Diffiti munndə məkkan, saakə Festus kəthləm kə kəssən tor ngomnachita, thlaakəna Kaisariya pəɗakna Urshelima.

² Pəktat Pəristcha tə fa həmmbanita Yahudawecha, ɗəknda muh hanhar Bulussa mbəɗ'en.

³ Hwanangnda, kə ngərang fichi Bulus kə Urshelima, kəthləm a tahsandəhi wa nanda bəllənda mbanda.

⁴ Ngəməng Festus ndakənwa: Ndif fichi Bulus hi a Kaisariya, njang tə i'ndengna nja tərtəhurwa ni ɗətta mbənniyu hanmunchiya.

⁵ ɗəkən ndatən paɗwa kəthləm kichu, pəktechengnuni kə bandə tənji, ma nifiya ənsə sətən nga keekewa, Kə banda muh hanharkən.

⁶ Mbərawa mundəhi foɗfoɗə ndu kum a mbəɗengnandəwa, ndəkən ngərandən'ina Kaisariya. Bingngitkən sokənna mbət soktə'en i'kiita, thlənkən kə ɓa fichi tə Bulussa mbanitəkən.

⁷ Kə ɓat Bulus, Yahudawechi ɓaka Urshelima thlaakənda taurangndəhi, naknda ɓattə muh hanharengnandə oi kəɗarkən, naknda cheka fəra pwanchə kaən, ichi mbutənda ngunda mbəla mbu kakatitəkənwa.

⁸ Paɗ Bulus həkəən fat'en ndakənwa: "Njang sawi ɓəɓi'ən saktə Yahudawechuwa, tə paɗ sawi ɓəɓi'ən kapat hura'a Farəwa, paɗ sawi ɓəɓi'ən Kaisarwa chika ngudehwa.

⁹ Yahkə Festussa təraandə handəkiketa Yahudawechəhi, sahaən mi Buluswa: "Ndunu ngəmtəfa kə ɗəna Urshelima kə sukə fichi kiitasa mbanitəna kə ɗar ichiniyu.

¹⁰ Ndak Bulus wa: "Njang kitta mbanitə kiita Kaisar, a mbəɗya kamkəsi kə sikə fichi kiitasi. Sawi ɓəɓi'ən Yahudawechiwa, sokənma shinnə kichu kaən.

¹¹ Ma njang la sək i kamuchiksi, paɗ mashidi ɓəɓi'i saaka kə bəllikə fichə, ngi cherifa kə bəllikə fichəwa. Paɗ manga kitchitsə kə ɗar muhhanhari nat nda muhta ɗarnəwa, Paɗ nga nifəsi na mbəlla fərnja mbəndengnandəwa. Nja hwanda kə thla'ang fichi muh hanharengna mbanitə Kaisar.

¹² Diffitə yarandə icha nda Festus hi tə fa sakmichi'en, ngəmkən ndakənwa: "Makichu hwanu kə thla'ang fichə hanhareku kə mbənita Kaisar paɗ natu pəɗata."

Bulus a Mbanitə Agiriffa tə Banis

¹³ Diffitə hanmunchə ɗimek, Agiriffa kutura tə Banis ɓaknda Kaisariya kəthləm kə sangndə marapa Festus.

¹⁴ Nakən nanda sət hanmunchə oi a mbənniyu, ndəkən ɓat Festus tə shuwun Bulus kə mbəɗa kutura. Festus ndakənwa: "Nifəsi malitə Felis hi a pursuna.

¹⁵ Thlahmbəɗi nati a Urshelima pəktat Pərischa tə fa mbanicha Yahudawecha ɓikəndə muh hanhar nifiya, hwanikənnənda kə thlang fichi kiitasi.

¹⁶ Paɗ ndayi kandəwa, kanang Romaweche sənwanishi tə sa kiita le sək ɓəɓi'ənwa, sema ɓəɗndətəndi kə mbəɗa fa muh hanharkən hwanitə tə

hwanita, paɗ sɛma fɛraa fichi mbanda kɛthlɛm kɛ hɛrkaɛn i'ndi'en kɛ ɗar muh hanhari sɛt fɛcha.

¹⁷ Kɛthlɛm kichu, bak nda mbɛɗya rɛmmɛ tɛ ndi, a sɛbawi hanthlikɛnnadɛwa, bingnetkɛn sokki mbɛt soksakmiya, ɗɛfki kɛ bafichɛ tɛ nifɛkɛn.

¹⁸ Kɛ thlaatɛ fa muh hanharkɛn, bɛndɛ tɛ muh hanharkɛn kɛ ɗar bɛbi i nati yarɛ kɛ ɗarkɛnwa.

¹⁹ Nakɛn shuwunchengnandɛsi lɛ fɛruchit ndɛ kitsi kɛ ɗar Bulus, kɛ ɗar tɛr mbandengnanda, tɛ yunɛ wa Yɛso lɛ mɛrka, Paɗ lɛ thlartɛ Bulus tɛ alchitwa mɛllan tɛ shishshingtafa.

²⁰ Njang paɗ mbahki i nati tausandɛ ichihiya, sahaya Bulus ndu nan ngɛmtɛfa kɛ ɗɛka Urshelima kɛsang fichɛ kiitasi kɛ ɗar ichiniyu.

²¹ Paɗ kak Bulus kɛthlarang fichɛ shundɛ'ɛnhi, Kaisar kapat kutura kɛ thlaɛn kiita ɛnhi, fɛrkɛn shunda kɛnna fɛcha pundɛhar kɛ fari nati thlɛnnda kɛ ndang fɛcha Kaisar.

²² Agiriffa kutura ndangna Festus wa: "Njang ma ni bɛta kɛthlɛmmata nifiya tɛ i'ndengna." Festus ndakɛnwa: "Nu sɛkndɛ ishki.

²³ Wendambɛta Agiriffa tɛ Banis yimkɛndɛsi tɛ mwanda witɛ i kuturcha, bak ndɛ tɛ pɛktat fa mbecha tɛ pɛktecha hɛmɛtkɛn. Fɛrka Festus shundɛ tɛndatwa kɛ yimang fichɛ Bulus kɛ kɛttɛn sakmiya.

²⁴ Ndɛkɛn ndat Festuswa: "Agiriffa kutura, nattɛ nofchi natɛm tɛ kandɛ rɛmma, a nifi bitɛ nofcha Yahudaweche hanharkɛn kɛ Urshelima, tɛ mbɛɗya paɗ, Kanda hwattɛ ndatwa Kammusɛ kɛ malfichi ndi tɛ shissingtɛwa.

²⁵ Paɗ njang nuwi i sɛttɛn lɛ saaka i bɛllandɛwa. Nakɛn paɗ mɛllan tɛ i'ndi'en kɛɗ tɛ ndatwa kɛ ngɛrang fichi kita'enna mbanitɛ lɛ mwandɛ Kaisar, ndakiwa ni thlindɛ tɛndɛ mbɛɗ'ɛn.

²⁶ Paɗ nga kakati tɛ shundɛsi nati yaranda kutura Roma lɛ mwandɛsɛwa. Kɛthlɛm ndɛkɛn baki tɛ ndi kɛ mbanitɛnuni, kapatkɛnna mbanitɛwa sokɛn Agiriffa kutura, kɛthlɛm diffitɛ usamihar ndu ni mbɛs i nati yarata ɗarkɛn.

²⁷ Kɛthlɛm njang a na ndengna, mbomchita kɛ thlɛn fichi hwan pursuna, ngɛ tɛ chɛɗ fichi bɛbi ichi sɛtɛnwa."

26

Hɛrka Bulus I'ndɛ'ɛn a Mbanitɛ Agiriffa

¹ Ndang Agiriffa Bulus wa: "Fɛrrufichi mbanda kɛ hɛrkangnɛ i'ndeku." Thla'ang Bulus hara, tɛrkaakɛn shunda ndakɛnwa,

² A shidi sa'a, naki hɛrkandɛ i'ndengnɛ bukwɛya a mbanitɛ Agiriffa kutura kɛ yakat shuwunchi mbutɛ Yahudaweche kɛ ɗarna.

³ Sokkɛn lɛ mbɛrtɛ naku sɛn ɛ'nat sɛtta Yahudaweche tɛ ichi lanatnda halɛ'i'nda ɗarkɛn. kɛthlɛm kichu nja hwanuta kɛ kikɛnnɛ thlɛmmata tɛ kɛrɛsta.

⁴ Nat Yahudaweche shinndɛ witɛ soki sokti njang kɛ hwankimsha'a, thlata tɛrkakɛnna hɛmtengna paɗ tɛ Urshelima taakɛ bukwɛɛya.

⁵ Shinndɛ nji kɛ soh, paɗ ma yehndɛsi nanda mbɛlla fɛr sheta ndatwa, naki hur humihi sherkɛ tɛ kuwur kus a hur tɛr mbandengnɛm, sokki kɛla Farisiyawata.

⁶ Nakɛnya njang kitta mbanitɛnuni kɛthlɛm kɛ sikɛ fichi kiitasi kɛthlɛm diffi handkiketengna kɛ ɗar nɛhhata ɗɛf shuni fɛrandɛ Fara kakechinɛm.

⁷ Dəfshuwunkən naka kachitnəm kumngərənsə chap dəfkəndəsi mbah nanda nat nəhatə'en, pad nak nda kən hursi tə kuwur Fara nda fidiktə tə fara. Sokən kutura, kəthləm diffi handəkiketa dar nəhata dəfshuniniyu, sək nat Yahudawecha tərīmifa!

⁸ Mə səka a nadəngnəni bəhwanatwa na Fara thla'andə məmatchəwa?

⁹ Njang tə i'ndəngnə soh kəllayi nda keeke kə si ichə oi, kənji shunda Yəso lə Nazaratta kə dəka mban.

¹⁰ I səti hacha a Urshelima, a mbishi alchita mbəda pəktat pərist cha, kəthləm kə kuɓlayi fa tər mbəndə oi kə pursuna. Tə Pad fari nat fīcha bəlandə kanda nja kuwur diffitənanda.

¹¹ Lafərayi pwancha kanda mbət humta Yahudawechihi lədfəki kanda kə shuwundə bəbīshundə kə dar thləm Yəso. Kəthləm lanaki kəs komlə tə kanda kaən, lə naki kuwur kanda kə funə həməchə somsomən kəni sa pwanchə kanda.

Bulus Mbu'tə Kusheng Təbətə'enhi

¹² Fīcha hur sətəkichu, farəle nja pədata Dimaska, tə yahta pəktat pəristcha tə yarat dəlwerti fəritənda.

¹³ A hur hwatfara mbanda, Sokən kutura kə nanəhi, nedi dʷachita le sherangna dʷachita hwatfara, finkənna afshi taurikənhi njang tə shikechi witəngna.

¹⁴ Uffani həmkanihi hachahaya, Səkki burata nditə tə mi Ibraniyanci, 'Shawulu, 'Shawulu, Kəthləmmi natu fəri pwancha? Nanna fəra pwene i'ndeku tə sət atikrechit tə nji.'

¹⁵ Ndakiwa, 'Wunnaku Ləmwanda? "Ndikə Ləmwandəwa, 'Njang Yəso le natu fərapwancha.

¹⁶ Pad thla'u kə thlarnəhi kit. Chedki fandəngna mbədəku kə dəffisa kəllasi tora, pad kə fərnə sheta kə ichi natu kə darna, pad tə ichi nati chedutə kə mban.

¹⁷ Ni hərkuta mbənda nofcheku tə punochə pad. Ni thlinsa mbəda punofchəkən,

¹⁸ Kəthləm kə i'nangnə hwanichəngnadəhi, Kə təbərndəhi a hulta kə dʷachitta, pad tə thlata alchita shədan kə alchita Fara, tə kichu nannda mbəskabidi dar bəbichitfəcha, tə mbəs'ənhar nat tə fīchile sokkə chidchid kəthləm a firndə kit kə mbədegnə.

¹⁹ Kəthləm kichu, sokən Agiriffa kutura, a cherwi kə fərayi mwanda əndə sənnatəwa baka haiya afshi kə mbədegnə.

²⁰ Tərkaaki basanda nofchisa Dimaska, kani sanda nofchəsa Urshelima chika ayi a thlet həmmət Yahudawecha, sayi punofchəsə pad, ndatwa kə tərđəhi kə təmərdəhi kə mbəda Fara, kə səndə ichi nachetəwa tirdəhi.

²¹ Ndəkən sək kəssitə Yahudawecha a kapat hura'a Fara, naknda kat kə bəllikənnda.

²² Pad kəssikə Farəsi kə nakənya, ndəkən nati mbədyə kəni fər sheta kə bəda pəkəcha tə hwecha. Nga ənsomən nati mbutuwa, se i nat Tapənnəcha tə Musa ndatndəwa nan sətə,

²³ Keekesi Kərəsti kə san pwane, kə sokka tərka thlata məmatcha, Kəthləm kə bən tə dʷachitta mbada nofcha, Yahudawecha tə punofchə nat."

²⁴ Bulussa dər hərkandə fat'en Festus thləən burat tə alchita ndakənwa: "Bulus, luwurchə naka tərutəwa! Yakat changngandeku təb'radə i'ndekuhi!"

²⁵ Ndak Bulus padwa: "Festus ləmwanda, nga luwurchətərikəwa. Kit nati mbuta a hur i'nda.

²⁶ Pad kutura shintə ichi natya, lə naki shunandə lechitfəwa. A shinisəwa kileesa ichini natyu, kəthləm nga buḅweetə sət fichiwa.

²⁷ Agiriffa kutura, a firnə kit tə Tapənnəcha? A shiniwa firnə kit."

²⁸ Nđang Agiriffa Bulus wa: "A hur hanthlikchi dimekya yahtusa ləmnji kəsi Kərəsta?"

²⁹ Bulus pad ndakənwa: "Chika hanthlikchə dimek, ndu njang ndu nga njangwa nja hwandə tə ndatwa kədəf Fara mənida sokən dengwa, nat tə fichile naka səkni bukwəya, kənandə nda i'nati, nga nat tə chalalotiyawa."

³⁰ Thlaakə kutura, kichu pad ngomna tə Banis tə fichile natndə dəndassa mbət ərta.

³¹ Cheknda kishsha mbət kiita ndangnda ndaniwa: "Nifiya sutə i'kamkəsi kəkuḅlang fichəwa, ndu kə ḅəlang fichəwa."

³² Nđang Agiriffa Festus wa: "Ma nga i'nakən nifiya thla'a də muh hanhar'enna ḅanitə Kaisar wa, ma kə kalfichəndəhi."

27

Bulus Yimma Kommbawal kə Roma

¹ Kə tahsandə fichi kanihi hur kommbawal kə thlaani kə thlet həmmət Italiya, Ndekən fərtədə Bulus tə funə hwanchə pursunacha a hara kapat ləthlərhawata Roma le nat thləmkənwa Yuliyus, ərta hurfa thlərhawatkəna Kaisar Augustus.

² Yimkani kommbawal tə le i Adiramitiyum, le tahəskə thlaata kə thlet həmchi naka kəllarə Asiya, Tərkaakani wita. Aristarkus lə Tasalonikata i hachahai Makidoniya, məllan təkəm.

³ Bingətkən kana Sidon. Yuliyus chendaən kafata Bulus, kə dəka nat shikechikən, kə kəssangndəsi.

⁴ Thlaakani mbəḍya hur kommbawal nak rənna'a ḅahhandə kani.

Kəthləm ndəkən dəkani tə diffitə tingring Sayifurus mbəḍi nguchit rənnaa tə alchitsi.

⁵ Diffitə chedəngnanikishsha hawurkən le nak nduk tə hachahai Kilikiya tə Famfiliya, Saakani Mira hachahai Likiya.

⁶ A mbənniyu kapat lə thlərhawata Romawecha mbəskən kommbawalla Alekzandariya lə dəta hachahai Italiya, Sikənkani hurkən.

⁷ Səkani mundə tə muncha kweekani nata witə həḅakka, tə kweetə saatani nduk kə həmət Kinidus. Kə njandə rəna'a kani dəta mban, Kuwurkani tə kəllar tə mbəḍi nguchit rənnasi, tə diffitə tingring Kirit nduk tə Salmoni.

⁸ Nakani kwee mberandəhi, kə mbəḍi lə atfichiwa Kwescha mbət thlara kammbawalcha, nduk tə həmət Lasiya.

⁹ Nakən səḅafichi hanthlikchadi oi, wikən pad sokkən tə mboro, kəthləm a hanthlikchiniyu shid hurat langnga har kə farə kər kwisshimta i farə ḅəbichitfata mbirhi. Tidḅang Bulus thləmməchengnanda.

¹⁰ Nđangna kandəwa: "Shisshingchengnuni kə sən tolla, Kəlladi wiya nannat tə mboro pad tə kubat ichi oi, nga kubat icha kommbawal ndengwa nat tə Shisshingchengnəm."

¹¹ Kapat ləthərhawatkən ngəmaən tə i mbutə Buluswa, Kəthləm kichu kan thləmata shunda lə koharə kommbawaltəkən pad tələ kommbawal təkən.

¹² Nakən mbət ngomta kommbawalcha Lasiya su keeke kə sok kommbawalchi feka mbəḍyawa, nakən yakat funegnani ngəmkəndəfa kə ḁaficha mban tə wita, Pad kə kweefichihi kə saa ficha Finiks manan sətta, kəthləm kə sokdə feka mbənniyu. Finiks mbət humta kommbawalchihi a

chicheng Kirit le naka kəlladə kukuwun hishingta tə mbət həmfara, pad tə kukuwun harsəmta tə mbət həmfara.

Kapat Rənnə'a Hawurta

¹³ Tərkaakə rənnəa thlata tə kukkuwun harsəmtə ngunngundeh, saən nofchifiyuwa nanda mbəlla sət i naka handəkikechengnanda, kahangndə təppasidə kəskə kommbawal təkən har, kuwurkəndə tə chicheng Kirit, nduk tə mi hawurta.

¹⁴ Su tolluwa bak kapat rənnə'a tə kukuwun harsəmta tə mbət chet fara, thlaakə rənnəkəna tingringta.

¹⁵ Kətəptə rənnikən kommbawaltəkən, hulangna kəlladə rənnikən, ndəkən malandani nak rənnikəna pəkkani.

¹⁶ Kuwurkani tə diffitə hantingringta le nat thləmkənwa Kauda, mbədi tahtə alchita rənnahi, kweekani kahhandə kommbawal təkən ka dəfta mi chichengta.

¹⁷ Diffitə kahhandə hwan kommbawal təkən kə hur kapat kommbawaltəkən, dathlkənda kənanng ndəhi kəffa kapat kommbawaltəkən kəthləm məninda fəffathladi. Tərangndə kuwurta kommbawaltəkəna haya mbah na rənnə'a njek nda kəllar kəthləm mbəlla'undə koharəkənwa, səkndə kichu kəthləm kanda lechita mənida muh kanda hansohhi Sirtis lela məhdang ichi uf.

¹⁸ Kəthləm rənnikəna bahandəkəndə kaən, bingətkən tərkaakəndə harandə ichihaya hur kommbawaltəkən, somkənnəda hur ama.

¹⁹ A farə məkkatəkən kandang tə harchengnanda sommangndə ənət tor kommbawalchikənnadi.

²⁰ Kə sətəni munchə oi nuwani farə tə hanndərechewa, pad kapat dəf er tə rənnə'a nakna təppandakani, kətangani handəkiketakish tə ndatwa ngani harəktəwa.

²¹ Nakən mwinnəhi səmundə dəsəmtəwa, thlaakə Bulus kit a hurnanda, ndakənwa: "Nofcha, mamashikuni shundengna, təndatwa mə thla'iduni a tingring Kiritwa, ma həmwuni hur mboro tə kubat'ichiyawa.

²² Nakənya nja kahhandə thləmadəngnuni sam alchit fata, kəthləm nga yunəsə nasət mboro tə shishingta'ena hurnuniwa, kommbawaltəkən natficha sət mboro təkən ndak.

²³ Kəthləm a fidiki bəraayu mala'ika Fara le nati kə'ikən nati mwananda, thlarkən nduk tə nji,

²⁴ ndakənwa: "Buluswa, məlechinuwa. Sokən waat kəthlarna mbanitə kaisar. Andiya pad təmbənda kafata Fara nan hərkəndə shikechə witeku."

²⁵ Kəthləm ndəkən sam alchitafa kunang nofcha, kəthləm firikit kə mbənda Farə təndatwa i'mbwi'itəfichəyu, nakna nat kichu.

²⁶ Sokkən waat kə muhang rənnəa kəmmafi kə dər hansohi tingring le."

²⁷ A fidik kumgərənsə fwadə təkən, nak nda njekkani a hawur Meditereniya. A dər fidikta fa koharə kummbawaltəkən tərəkəndəwa nakani nduk tə hachahaya.

²⁸ Kikədangndə hwengngəchitta amkən, mbəssangndə a shee ishtə sarə aru tə kumchitchap. Dəkkani mban kudeh ngərkənda kikədanda, mbəskəndə ishtə sarə kumchit hanherta.

²⁹ Kəthləm rahlechita mədi kommbawal əgnani kuk ngwichəwa, kalkəndə ənənat thlarandə kommbawaltəkən hi fichile nak ləklək fwadə, tə dəffitə kommbawaltəkən kəthləm kə njaənwita. Hwankəndə Fara kəthləm kə wenmbət ledled.

³⁰ Pad fa koharə kommbawaltəkən kakndə mba hərəkta. Tərangndə hwan kummbawaltəkənna haya naknda sət dathla nda nanda tərändə təppasi hai ləkləkyu kə mbanitə kapat kommbawaltəkən.

³¹ Ndəkən ndandə Bulussa kapat ləthlərhwatəkəna Roma tə fathlərhwechəkənwa: "Ma thlaru nofchihiya hur kommbawaltiyawa, nga mbandəsə natuni hərəktəwa."

³² Thlithlang fa thlərhwatəkən sahət hwan kommbawal təkənadi kalkəndəhi kə pədaka dar ama.

³³ Kə nat mbət nduk wenda, hwanang Bulus kandəwa kə səmndə dəsəmta ndakənwa: "Bukweya mundə kumngərənsə fwada kuna puta, səmwuni ənwə.

³⁴ Kəthləm ndəkən nja hwanandəkuni kə səmmuni dəsəmta kəthləm ngwalngwalchit fadəngnuni pad yunəsə hurnuni na mbah hwasə'en chika ərtəwa."

³⁵ Kə mbutən kichu, tərəkən njohma saən usoko Fara a mbanitənanda chichaənhi tərkaakən chiita.

³⁶ Natnda mbəskəndə alchit səmdəsəmta.

³⁷ Uffani hur kommbawaltəkən nakani nifə aru kumkum chap tə kumchit mud ngərənsə tehethl (276).

³⁸ Kə səmtənda ngelnda, tahhandə ləkta kommbawaltəkənhi, naknda som alkama hur ama.

Fəfathla Rahhaa Kommbawaladi

³⁹ Kə wentəmbəta, fa koharə kommbawaltəkən mbəsaundə furudi nanndəwa, mbətsi nguduk tə hansohitəsi. Tahaskəndəfa kə dəndə tə kommbawaltəkənna dar hansohikən manansəta.

⁴⁰ Thlithlang ndə sahət təppaskənadə malkənda hur ama. Chatkichu padyu nangnda kwasandə sahchəkənhi a fa i latəprang kommbawaltəkənhi. Thla'angndə kuwurchi naka kommbawaltəkən keeke tə mbayi natrənnaa njekənda mban dəffənnə innda kəlarə hawurkən.

⁴¹ Kə saatani mbətkəmta ama, təkə kommbawaltəkən hansohita yimkə'innda kommbawaltəkəna hur hansohikən mbəlla'utə həhərtəfuwa. Tərkaakə kommbawaltəkən fəfathlədi tə diffi kəthləm rahha'a.

Fəfethl Kommbawalladi

⁴² Tahəskə fathlərhwatəkəna kəthləm kə bəllangndə pursunechəkən, mənə yunəng nanda kun'ngoftə kə həkən.

⁴³ Nakən kapat ləthlərhwatəkəna Roma yehsa həkəndə Bulus, njangnakanda. Fərkən shundə tə alchita ndatwa: "Nat fichile mbərkə ama kə pəparənda hurkən kə chang ndə kə mi chicheng le."

⁴⁴ Tahhət pursunachəkən kə tərnda dar chichet afchəkən ndu hur chichet kommbawaltəkən. Təkichu chetndakish kə mi chichəngkən ngwalngwal.

28

Bulus a Tingring Malta

¹ Diffitə hərəktəngnani, səkaniwa, awi thləm tingringəyuwa Malta.

² Nofchi mbənniyu chedəngdəkafata kani kaən. Thləkndə kani natani, njihangndə hwatakani kəthləm ersi pad mbitəsi.

³ Ngomkə Bulus afcha nakna sətta hwadiyu, chek hwithlnda kissha hur hwadiyu lenat yəhaftə'en thlerthler, njo'aən hara Bulus.

⁴ Kə nat nofchi naka mbənniyu hwithlinkənna həhərtəfa hara Bulus wangarra, ndangnda ndaniwa: "Kitchitkən nifiya ləbəlfatanakən! Andiya,

chikanakən hirikka hurhawurta, nattəkichu alhaki enna kuwurndi nan marta.

⁵ Bulus pad saktaən har'en muhaən hwithinkənna hur hwata, mbəsutə ndinditwa.

⁶ Naən kandəhiwa nan həthlta ndu kə həmənhī chat kə mərən, səkdə tolla nunda saənwa, ngərkəndə yarətə ndatwa məllan witə farə mə nakən.

⁷ A mbəðə ndukya mbichisi i lə mbani tingringkən lə at fichiwa, Fubiliyus. Məllan thlək kani, fəraən mbət munda kani ndiichin, kəllakndəsa kani, i'mundə məkkan.

⁸ Shin Fubiliyus nduk tə hafat kakənnda tə i dələhta. Yimkə Bulussa thləmatken hwanaənsi, dəffaən hara in, kənkə nifəkənadi.

⁹ Pad kə səkən kichu, nat tahət haacha fichile naka thlet tingringəniyu naknda bata nak ficha kənandə kanda.

¹⁰ Fərangndə poffəna kani oi. Nakani thlata kommbawal təkən, ngomangndə icha kani lenatani yahta.

Shee Bulus kə Həmət Roma

¹¹ Diffitə ndəraa məkkan, thlaakani a tingring Malta hur kommbawal Alekzandiriya le tumbang fekta tingringkən. Tahsa fichi mirshing məhdət hwanmanchisi nda farəcha.

¹² Bakani Sirakus munkani məkkanna mbənniyu.

¹³ A mbəfya pad pədakani kə Rikiyum. Diffitə mundə ərta, thlaakə rənnə kukuwun harsəmta, Wendambət pad saakani Futiyoli.

¹⁴ A mbənniyu kəmkani tə hwanmancha fa fərkit, hwanangndə kani kə sani mundə mud tə kanda. Tə kichu saatani Roma.

¹⁵ Kə səkə fa tərmbanda Roma kusengnani, baknda sa marapa kani a lumə Affiyus, tə pad mbəndi la ndat fichiwa mbət tərtahai Məkkan. Nak Bulus kanda saən usoko Fara, ngərkən mbəs alchitafa.

¹⁶ Kə yimtani Roma ngəmang ficha Bulus si kəda sokta a huri haiya rəmmə tə lə thləwhadi naka pundəhar.

Basa Bulus a Roma

¹⁷ Diffitə mundə məkkan, Bulus akən pəktat Yahudawecha ngomkəndəhi ndəkən ndandəna kandəwa: "Kunang hwanmancha, chika nakən sawi bəbi'ən nofchengnəmwə, ndu bəbi'ən i tərmbanda kakechengnəm, nat tə kichu a kəssi ficha a Urshelima fərkəfichi nji kə Roma kəkənnikənda.

¹⁸ Kandang pad kə usitəndəmihar, Yəhkəndəsi kə kalndə njihi, kəthləm mbəsiwundə tə bəbi'ən le saaka bəlitəwa.

¹⁹ Pad cherkə Yahudawechi ngəmtəfa, bakna soktə waat kə tərəyi muh hanharengna mbanitə Kaisar, chikanakən ngatəni muh hanhar nofchengnəmwə.

²⁰ Ndəkən sək kati kə nikuni, pad kə yaraam ichihi tə kuni, kəthləm le ndəftə Isra'ilawechə hanndəkiketa natnda pu'bat'en sək kənifichə tə chalalocha."

²¹ Ndəkən ndadəfəwa: "Kanang mbəswani yarət ndelwer a thlet həmət Yahudiya kə darwuwa, nga yunə hwanmananisi bak tə kushengwuwa ndu kə mbu'un bəbi shunda darwuwa.

²² Pad yahkanisi kə səkani yareku amiyeku, kəthləm i səntani, yuwa huməhi i lekiyu chikawuni mələ shuwun bəbi icha dərkən.

²³ Dəfkəndə fari natnda humtəhi tə Bulus, ndəkən batnda mbət tərta'ənahaya, bakndə kəən. Thlata bingta kə farəhufə mələ mwa'anda kanda tə sənə kuturichita Fara kandəsi, nakna kweetəhi kə kahən kanda bəda Yəso tə mba sakanda Musadi tə dəlwercha Tapənecha.

²⁴ Funa ngəmmangndə i mbutən, funa paɗ cherkəndə fərkitsi.

²⁵ Kəthləm kichu halə'indəsa thlerənanda. Naknda malə mbənnihyu shunang Bulus kandə ərtə ndatwa: "Awi Shemeɗ Chidchid mbwitə kit, Shunandən kakechinuni tə miya tapənaa Ishaya ndatwa:

²⁶ "Du mbənda nofchiya, kə ndangna kandəwa, Səktə, nuni nata səktə, Paɗ nguni səndəwa,

Nat paɗ nuninatanata, nguni mbəssandəwa.

²⁷ Kəthləm hanndəkiketa nofchiya shid kwaakwaa, resh thləmechengnandadi, ngəlangndə hwanichengnanda, kəthləm mə nində tə hwanichengnandəwa kə səkndə paɗ tə thləmechengnanda,

kə mbəsangndə tə handəkikechengnanda, kə təbərndəhi mbədengna kə kənayi kanda di.

²⁸ Paɗ, kə sənuniwa, Fara a thlintə kuseng hərəktə kə mbənda punofcha. Kandang paɗ nanda kat thləmatsi.

²⁹ Kə mbukən kichu, thlaakə Yahudawecha mbənniyu tə halə'ində kaən a hurdiffitənanda.

³⁰ Bulus sokəna huriini natna kwandəyu hurat chap məlla thlət fichile baka mbəd'en.

³¹ Nakən njawundə basəwa, nakna basə kuturichita Fara, nakna sakandadi kə dar Ləmwandə Yəso Kərəsti nga lechitsuwa.

TƏRKA THLIN YARAT DELWERA BULUS KƏ MBƏDA KORINTIYAWECHA

Ndat Ənna

¹ Yarad delwertiya bəknə mbədfengna njang Bulus, at Fara tə ngəmtə'en kə naka ləthlənda Yəso Kərəsti. Pad yaraki delwertiya tə hwanmanəm Sastanis.

² Nakani yarat delwertiya kə bəda fa tərmbanda Fara hur Korinti, tə mbəda fichile tadə fichihar a hur Yəso Kərəsti, atfichə kəndə kənəndə chidchid, nat tə fichile chika ayi la ak thləm Ləmwadengnəm Yəso kərəsti, Ləmwadengnanda tə inəm:

³ Kafata tə yuyurchita mbəda Shinnəm Fara tə Ləmwadengnəm, Yəso Kərəsti kə mbədfengnuni.

Sət Usoko

⁴ Kəding la naki sandə Farə usoko kəthləm kunang, kəthləm kafadi Farə fərandəna kuni tə mbəda Kərəsti Yəso.

⁵ Chika tə mba yeni fəradə hurmichita kuni a fat'en, hur shuwunchengnuni tə sən'an pad nat,

⁶ kəthləm bəd fīcha mbəsəndə sheta engnani kə dər Kərəsti a hurnuni.

⁷ Kəthləm ndəkən bəhwuni chika wītə fər shemed muwa, nda i natuni dəf hwanita bəta Ləmwadengnəm Yəso Kərəsti;

⁸ Le na kəskunihar tə alchita kə mweshitkən, kəthləm kə sokuni nga fa chithansarəhiwa a farə bəta Ləmwadengnəm Yəso Kərəsti.

⁹ Fara, lə nəhdəndə dəfshundəhi mələn ak kuni kənuni bəweet tə hwe'en Yəso Kərəsti Ləmwadengnəm.

Sakchəhi a Hur fa Tərmbanda

¹⁰ Hwanadi kuni, hwanmancha, a hur thləm Ləmwadengnəm Yəso Kərəsti ndatwa: "Natuni kə ngəmuni tə ndani mənə saktəhi sa hurnuniwa, kə humangnguni inda kənə yarəngnuni ərtə, hanndəkikechengnuni pad ərtə."

¹¹ Hwanmanchina mbu'i nofchi hura'a Kuluwi yu, ndatwa mbatsa thlərənuni.

¹² I nati yarə ndatwa, chika wuna hurnuni mələ mbu ən somən, ndatwa: "Njang i Bulus, "Yuna ndatwa, "Njang i Afolos, "Yunə padwa, "Njang i Kefas, "Yunəwa" Njang i Kərəsti."

¹³ Awi a shek Kərəsti hiwa? Ndu Bulus kukwandəfichihi kəthləm kunang? Ndu sang fichi baptisma kuni hur thləm Bulus?

¹⁴ Sadi Farə usoko sawi baptisma yuna hurnuniwa, nda Kirisbus tə Gayus ndak sandi kanda,

¹⁵ Kəthləm ndəkən yunəsə na ndatwa sangfichi baptisma hur Thləmnəwa.

¹⁶ Kit a sadi baptisma nofchi hura'a Istifanus. Difitə ndəkən kudukwi ndu sadi baptisma yunə padwa.

¹⁷ Thlənu Kərəsti njiwa kə si baptisma wa, pad kə bassi laulawata nga tə mbər sən'əna nifəwa, kəthləm mə səba fichi alchit palita Kərəsti dəwa.

Kərəsti Alchita Fara tə Sən'an'en

¹⁸ Pathla palita bomchita mbəda fichile naka mba thlərəttadi, pad kə mbədfengnani kanang ti hərəkka alchita Fara.

¹⁹ Kəthləm yara fīchəhi ndatwa:

"Ni wuwələndə sən'əna lə sənda dī,

kə sayi ɗathla lə ɗathlaɗi kə'en pofən."

²⁰ A ai fa ɗathla? A ai fa sən'icha? A ai fa halə'inda kisshi'iya? A chawu Fara kishwa ɗathla kisshi'iya bomchitwowa?

²¹ Sokkən a hur ɗathla Fara, sənɔ kisshitə Farə tə mbanda ɗathlənwa, mbənaŋna Farə fa kə həkəən fichile fərkəkɪt, tə mbəda bomchit bassə laulawatkən.

²² Kəd Yahudawechə kə nandə sakətkən, Helenawecha naknda kat ɗathla,

²³ kanang kana bassə Kərəsti kukwandə fichəhi, i sokka ənat chithansarəhi mbəda Yahudawecha, bomchit padɗaa mbəda punofcha,

²⁴ A nakən mbəda fichile at Fara, ndu Yahudawecha ndu Helenawecha nat hwaa, Kərəsti alchita Fara tə ɗathla Fara.

²⁵ Kəthləm i tərte fichəwa shid Farə bomchita, sheraɗa ɗathla nifa, pad bah alchita Fara, sheraɗa alchita nifa.

²⁶ Hwanmancha yaramən nadəngnunihi fari at fichi kuni. Nga terchənuni nak tə sən'ən witə i nifəwa; nga terchin nak tə mwandəwa, pad nga terchin ngəttə fichə nda kuturchəwa.

²⁷ Farə taɗkən i har naka bomchita kish, kəthləm kə harangfat fa ɗathla, taɗkə Farə i nak bukɓukka hur kisshita kə harangfat fa alchita.

²⁸ Taɗkə Farə ənat kubanda fata tə i njirtə kisshita nat tə ichi nguchəksi kəthləm i la nat nofcha tərte ndiichin kə saən nga'ənwa.

²⁹ Nat ichiniyu, səkən kəthləm mə təri nifə tə hwasə'inwa ən nakən a mbanitə Farə wa.

³⁰ Farə saka natuni hur Yəsə Kərəsti, le sokka ɗathlengnəmmba mbəda Fara, məllan sokka fərkit engnəm, chidchidchita tə hərəktəngnəm.

³¹ Kəthləm ndəkən nda i natna hur yaratkən: "Chikawun na thla'a'ndə inda kə thla'angka hur Ləmwanda."

2

Bassə Pathla Kərəsti le Kukwandəficha

¹ Hwanmancha, ma bədi mbəɗəngnuni, buwi kəthləm kə mbwa'aikuni i naka buɓweeta Fara, tə mbər shunda ndu tə sən'ənwa.

² Kəthləm tepi tirihur yahwisa sən'ən somən naki tə kuniwa, Yəsə Kərəsti ndak, le kukwandəfichəhi.

³ Baki mbəɗəngnuni hur bah alchita tə lechita, pad tə saktatfə kaən.

⁴ Ləmfatsi ndu ɗathla hur shudəngnə tə bassəngnəwa, tə chedndə alchita Shemeda,

⁵ Kəthləm fərkitchidəngnuni mənida ɗar sən'əna nofchəwa, kə naka ɗar alchita Fara.

Sən'əna Mbəda Shemeda

⁶ Chika tə kichu, la shuwunkani sən'əna kə mbəda fichile mwanka hur fərkit, nga sən'əna kisshi'i nakənya ndu i kuturchi nakənya, fichile naka thlərəttəɗəwa.

⁷ La nakani shuwun sən'əna Fara hur buɓweetə yu, le naka hur buɓweetə soh, sən'əni fərtə Farə soh kə tərka nathi kəthləm mwadəngnəm.

⁸ Hur kuturchi nakənya ngusə mbəsang sən'əniyawa, mamuwa mbəsanda, na kukwawundə Ləmwandə le nak mwanchinwa.

⁹ Nda i nat yaratkəna hur laulawatkən:

"I tahsandə Fara fichilesə la mbənkəfatkən, tamu hwanita natwa, thləmətsə tamka səktəwa, hanndəkiketa nifəsə tamka yarandəhiwa."

¹⁰ Kanang cheɗandə Fara kani tə mbəɗa Shemed'en. Shemed la kaən chikamənat, chikamə naka hwengngəchit icha Fara.

¹¹ Wuna hurnofcha sənke yara nifa, manga Shemedi nifəkən ti naka fi'enwa? Kichu paɗ nifəsə sənke yara Farə wa Shemeda Farə ndak.

¹² Thluwani shemeda kisshitəwa, Shemedi baka mbəɗa Fara thlətani, kəthləm kə sənani ichi fərandə Fara kani pofən.

¹³ La mbwa'angani ichiya kuni, nga tə shuwunchə le sakandə fichadi tə mbəɗa sən'əna nifəwa tə shuwunchi sakandə fichadi tə Shemeda, tə mbu i naka kitchita shemeda a hur shunda Shemeda.

¹⁴ Nifi nguchit Shemeda fi'en thlutə ichi baka mbəɗa Shemeda Farə wa, kəthləm nakən kə bomchita mbəɗ'en, paɗ ngu mbəlla sən kandəwa, kəthləm tə mbəɗa Shemed la sənəfichə kanda.

¹⁵ Nifi nat Shemedsa fi'en la sənke ichə nat, məllan tə indi'en nifəsə na kikedandəwa.

¹⁶ "Wun sənke yara Ləmwanda har natna sakandəhar?" Kanang yarengnani i Kərəsti.

3

Shikechə Tora Fara

¹ Hwanmancha, ngi mbəlla mbwa'a' əna kuni nda nofchi naktə shemeda fəwa, nda nofchi naka kisshita, paɗ nda hangwa'yarcha hur tərmbanda Kərəsti.

² Yah fərandə kuni nga dəsəmtə kwaakwaawa, kəthləm səkwunisa səm'ən kwaakwa kwadənwa. Chika nakənya səkwunisəwa,

³ Kəthləm paaya mwakuni hur fata. Makuna sərəh ndani paɗ thlangətmisa thlərənuni, nga mwakuni hur fatwowa? Dəsəchengnuni nga nda tə fatwa?

⁴ Kəthləm ma nded yunəwa, "Njang i Bulus", "Ndak yunəwa", "Njang i Afolos", Nga tor fat natuni sətyuwa?

⁵ Wun naka Afolos? Wun naka Bulus? Nga mafechəwa fichile fərtuni kit tə mbəɗengnanda, nda i fərandə Ləmwanda tora chikawun engnanda?

⁶ Njang həfkə hanwətəkən, thlərkə Afolos amsə, paɗ Farə mwanangnga.

⁷ Kəthləm ndəkən, lə həfkən tə le thlərkə amsi nga naknda mi ənwa, Farə ndak məllanti la mwanangnga.

⁸ Lə həfkən tə lə thlər əmkənsi nakndə ərta, chika wuna hurnanda nakficha kwanandə keeke tə tor'en.

⁹ Kəthləm kanang shikechə fa torcha Fara, kunang hita Fara, tinda Fara.

¹⁰ Tə mbəɗa kafadi fəritə Fara, a dəfi thlorə tindəhi kə lə mbər tinda, bakyuna nata chekandə tinkən kə darkən. Chikawuni kə sən həbaakə tə witə tində'en.

¹¹ Kəthləm nifəsə na dəf thlorə tinda kə pəɗangka le hi dəftə fichəhiwa, le naka Yəsə Kərəsti.

¹² Nakənya ma tin yunə kə ɗar thlorə tinkən tə zinariya, ndu tə azurfa, ndu tə ngwichə ɗiichin, ndu tə afcha, ndu tə hwelaa, ndu tə kofcha,

¹³ na tora chikawuna chetakish, kəthləm fəriniiyū nan chetakisha ɗwaachitkən. Nak tora chikawuna chetakish tə hwata, hwatkən na kikedandə tora chikawuni.

¹⁴ Ma tini sətəficha kə ɗar thlorə tinkən hiriki iwadəwa, le tinka nan thlət kənəkən.

¹⁵ Ma id torkəna ɗi, le tinka nan sat bahta, məllan tə ində'en nan hərəkta nda nifi kuwurkə tə hur hwata.

¹⁶ Awi sənwuniwa kunang tə inçengnuni naka kapat hura'a Farəwa, pad nak Shemeđa Farə tə sokta a hur hanndəkikeçengnuniwowa?

¹⁷ Chikawun səbang kapat hura'a Fara dī, na Fara səbandadı; kəthləm kapat hura'a Fara la nakən chidchid, kunang naka kapat hura'a Farəkən.

¹⁸ Mə ləmiduni inçengnuniwa. Ma yunəsa hurnuni la yarkəwa dathlchin a hur kisshi'i nakənya, kə saən fat'en nda boma, kəthləm kə səka lə dathla.

¹⁹ Dathla kisshi'iya bomchita mbəda Fara. Nda i natna hur yarat laulawatkən: "La kəsəən fichile nak dathlchin a hur dathlengnanda."

²⁰ Təpad: "A shin Ləmwandəwa yara fa dathlə nga ənwə."

²¹ Kəthləm ndəkən mə hupa nifə həsər tə nifəwa. Kəthləm chikamə nat innuni,

²² ndu Bulus, ndu Afolos, ndu Kefas, ndu kisshita, ndu shisshingta, ndu mərtađi, ndu ichi nakənya, ndu ichi naka mban, nat innuni.

²³ Kunang pad i Kərəsti, Kərəsti pad i Fara.

4

Fathləncha Kərəsti

¹ Təkichu kəmsi kə tərūni kaniwa mafəcha Kərəsti, tə fichile ngəmandə fichə kənandə tə ichi Farə naka buḃweeta.

² Sokkən waat nifi malandə fichə ichahar kəmsi kə mbəsang fichə tə kitchita fa.

³ A mbədengna, hanhwan'əna kə nda fichəwa kunang na sakimiya ndu mbət sakmiya chikawun nifa. Kitchitkən, njang mangi sakamiya faḃengniwa.

⁴ A shini hur indengniwa naki yalfar, chika kichu ngu soktəwa chiwi hansarəhiwa. Ləmwandə na kikedita.

⁵ Kəthləm ndəkən mə thladuni sakmihi kə đar yunə pofən sa'u hanmunchikən kwadənwa; pwa'ama kə farə nat Ləmwanda bəta. Məllan na chandə ichi kissha buḃweeta kə đwachitkən, kə cheđin yara handəkikecha. A farəniyu chikawun nan thlət hamtə'ena mbəda Fara.

⁶ Nakənya hwanmanchina, fərki sakət ichi natya kə faḃengnə tə Afolos kəthləm kunang, kə sakuni ən tə mbədengnani kə đar shuni ndatfichəwa: "Mə mbəraduni ihi yarandə fichihi hur laulawatkənwa." Mə thla'a yunə inda hurnuni kə mbərangka lehi kə đar yunəwa.

⁷ Wun sukə somənhi tə tahhət nofcha, mənakseku le thluchitu? Sokkənma tə thləna, məsək natu thla'a'ndə inda nda nga tə thlənəwa?

⁸ Tepi mbəshuni nat ichi yahtuni! Tepi shokuni kə hurrumcha! Tepi shokuni kuturcha nga tə kanangwa! Mayahtengna kə sokuni ka kə kuturcha, kəthləm kanang ma kə sokani kuturichitkən tə kuni.

⁹ A naḃengna cheḃ Fara a đwachitkənwa, kanang fathləncha njirandə fichə kanidī kə ndukwatkən chika mi, nda nofchi thlandə fichə sakmi mərtaḃa kandəsi, sangfichi kani kə ənət nata kisshita, tə mala'ika cha nat tə nofcha.

¹⁰ Shokani kə bomcha Kərəsti, kunang nakuni kə fa dathla hur Kərəsti! Kanang fa kubanda fata, kunang nakuni kwaakwaa. Fichə natkuni tə kapatichita fa, kanang nga ənnakaniwa.

¹¹ Paa kə nakənya, nakani hur mita tə kusshimta, thləthlah njelecha naka feçengnani, fichə təpanda kani pad hureçengnanisəwa.

¹² La sani tor kaən tə harchengnani. Ma erndə kani, ndəfangani mbəs'ənhara kanda; ma fərandə pwancha kani, kərəskani.

¹³ Ma səbandə thləmchənanıdı, la shunangani kandə tə kachita. Paaya sokkani nda chirəfta kisshita, i nat chikawuna wudekta.

¹⁴ Nga yaraki iya kəthləm kə harangfat kuniwa, kə tahsayi kuni nda hwanchi yahti.

¹⁵ Chikama sokkən fasakchengnunisə aru kumchitkum (10,000) a hur Kərəsti, shinchənunisə terchinwa, kəthləm njang naka shinnuni a hur Yəso Kərəsti tə mbəda laulawata.

¹⁶ Kəthləm ndəkən nja hwanandə kuni kə sakuni nji.

¹⁷ Kəthləm ndəkən nja thləna Timoti kuni, hwe'engna le la mbəntifatkən, le nak tə kachita a hur Ləmwanda. Nan kudkanda kuni tə mbanda nadəngnəhi a hur Yəso Kərəsti, nda i soktən keeke tə i sakandi dadi chika ayi hur chika yen mbət tərmbanda.

¹⁸ Funa thla'a'ndə inda nda ngi bata mbədəngnuniwa

¹⁹ Ma ngəma Ləmwanda ni bata mbədəngnuni chetchetya, kani tausandə alchidi mbəstə fa thla'a'ndə iniyu kish tə shuwunchəngnanda.

²⁰ Kəthləm kuturichita Fara nga pathla shundəwa pathla alchita.

²¹ Mə yahtunisi? Kə bi mbədəngnuni tə kuḃwerəwa, ndu hur mbənfata pad tə ngwalləchit shemeda?

5

Chamən Fəlau tə Hwanmanda Kish

¹ Shikiwa fəlawichitsa hurnuni, witə le tamuchit fīcha sətə chika hur fa sət tor dəhhacha, yuna sok fəlawichit tə nuh shinkən.

² Nakuni thla'a'ndə inda! Nga kwesh sətuni səbhurwa? Chikawun sək iniyu kə chang fīcha kissha hurnuni.

³ Chika sokkən njangsa tə idəngna mbənniyuwa, njang tə kuni hur handəkiketa. Tepi sakadi miya nifi sək witə iniyu, nda njangsa mbənniyu.

⁴ Ma hwimunihi a hur thləm Ləmwandə Yəso njang tə kuni mbənniyu hur handəkiketa, pad alchita Ləmwadəngnəm Yəso mbənniyu,

⁵ witə nifiniyu kə fəranguni Shedan kəthləm kə bəllang fīcha hur fata, mbah na sheməd'ena hərəkta farə bata Ləmwandə Yəso.

⁶ Thla'a'ndə inčəngnuni ndəduwa. Sənwuniwa, mehdə ngudəhkicha la huppang humbat tahasə njohmə wowa?

⁷ Pa'amən dōhhət mehnidiyu fəchəngnuni, kə sokuni kə yuwa dōkyeta le nguchit mehdəsa fi'en, kəthləm kittəkən nakuni kichu. Kəthləm teppa thlafichi burat hwan shohradəngnəm i chohhəm tala, mələn naka Kərəsti.

⁸ Kəthləm ndəkən kəsəm chohhəmtəngnəmhər nga tə dōhhət mehdəwa, mehən səbfata tə bəbifata. Kəla səm chohhəmtəngnəm tə njohmi nguchit mehdəsi, ndəkən naka njohəm kachita tə kitchita.

⁹ Yaradi kunisa hur thlən yarat dəlwer engna ndatwa məlla humidunihi tə fəlauchiwa.

¹⁰ Nga yarengnəwa nofchi kisshi'iya naka fəlauchiwa, tə fa yah'ichəwa, tə fa dathlanda nofchifəwa, tə fa sət tor dəhhachəwa. Kəthləm ma nakən kichu sokkən waat kə chunikissha hur kisshita.

¹¹ Yarayi kunisi mə sokiduni tə chikawun la at fichiwa hwanmanda lə tərmbanda, ma la səkən fəlawichita, ndu lə yah'icha, ndu lə mwanandə dəhhacha, ndu lə erəfata, ndu lə sat icha, ndu həra. Chika səm'ən mə səmiduni tə witə nofchiniyuwa.

¹² Mə kəmikə tə sakamiya fīchile nguchika hur tərmbanda? Nga fīchile naka hur tərmbandə natuni sakamiya kandəwa?

¹³ Farə na sakamiya fichile nguchika hur tərmbanda: "Chamən bəbi nifa hurnuni."

6

Mə di Fəfərkitta Muhhanhar Ndaniwa

¹ Ma yunəsa hurnuni naka thlangətmi tə shekkən, mə dīda muhhanharkəna mbəda fa bah fərkitwa, nga kweshkən kə mbəda fa fərkitwowa?

² Awī sənwuniwa fa fərkit na sakamiya kisshitəwowa? Makunang na sakamiya kisshita, nguni mbəla sakmi ichi top-topyawowa?

³ A sənwuniwa kəmnang na sakamiya Mala'ika chiwowa? Kana cheta ichi natna soktəsa kisshi'iya!

⁴ Ma witə muhhanhar chini engnunisuyu, məsək la dətuni təkəna mbanitə fichile nguchika miya əna mbanitə fa tərmbanda?

⁵ Mbuki iniyu kəthləm kə harangfat kuni. Sokkənyawa yunəsa hurnuni ərtə nak dathlchin na tahsandə thlərə fa fərkitadəwa?

⁶ Pad məsəka hwanmāda la dətna muhhanhar hwanmankən a mbanitə fa bah fərkit?

⁷ Muhhanhar ndani ti la muhtuniyu kəttəhi mbədfəngnuni. Nga kweshkən kərəstuni kə nuni bəmchəwowa? Məsək nguchituni kərəstə kə dathlang ficha kuni fa?

⁸ Kunang tə inčəngnuni kuna dathlanda ndanifa kuna puppuk ndanihi, tə hwanmanchənuni la sanduni ichiniyu kanda.

⁹ Awī sənwuniwa fa bah fərkit ngunda mbəs yimta kutərichita Farəwowa? Mə ləmi fichi kuniwa, kəthləm fa səbtadadisi ndu fa sət tordəhhacha, ndu fa sət fəlawichita, ndu hishchə fa che fəchəngnanda, ndu hishchi fa mundə tə hishcha,

¹⁰ ndu harcha, ndu fa yahta, ndu fa sat'icha, ndu fa erəfata, ndu fa dathlanda nofchəfa na mbəs mbəta hur kuturichita Farəwa.

¹¹ Nak funəngnuni kichuyu. Anakən sapa fichə kuniđi, tahsafichə kuni, chafichə kuni kish a hur thləm Ləmwandə Yəso Kərəsti, pad tə mbəda Sheməda Fərengnəm.

Mwanamən Fara tə Fəchəngnuni

¹² "Chikamə ngəmifichəsi", Pad nga chikamə na kəsitisəwa. "Chikamə ngəmifichəsi", Chika kichu ngi sokta mafata chikaməwa.

¹³ "Dəsəmta kəthləm hura, hur pad kəthləm dəsəmta" Farə nan thlərtandə kandađə hwaə. Sufichə fata kəthləm kə i fəlawichitwa, kə naka i Ləmwanda, Ləmwandə paddəa i fata.

¹⁴ Thla'ang Farə Ləmwanda hur məmatcha tə alchit'en, pad chika kəm nan thla'a'ndə kəm.

¹⁵ Awī sənwuniwa fəchəngnuni njarə fata Kərəsti tə ində'enwowa? Kəmsə hachiya kə hari njarə fata Kərəsti kə humayi kandə tə bəbimanda? Ngu tamtasətwə!

¹⁶ Awī sənwuniwa nifi humangfat tə bəbimanda sokkəndə fat ərtə tə ndəwowa? Kəthləm nda i nat yarat laulawatkən: "Chapndəyu naknda soktə kə fat ərtə."

¹⁷ Le humang fat'enhi tə Ləmwanda, sokkəndə ərtə hur sheməd tə ndi.

¹⁸ Rahamna fəlawichithar! Tahhət bəbichitfəchi nat la sət nifa nakna kisshitə fat'en, pad le sək bəbichitfat tə mbanda fəlawichita səkən bəbichitfat kə fa fat'en.

¹⁹ Sənwuniwa fechengnuni kapat hura'a Fara le naktə Shemed Chidchid, naka a hanndəkikechengnuni, le thlētuni bəda Farə wowa? Nga nakuni tə alchit inchengnuniwa.

²⁰ Hikkə fichə kuni 'yang'yang. Kəthləm ndəkən mwanamən Farə tə fechengnuni.

7

Hafata Sok Reta

¹ Nakənya kə ichi yarātuni darkən, ndiichinsi hishnifə mə kahində kanwa.

² Kəthləm rahhanda fəlawichit har, chikawun hishnifə kənan tə nuhkənsi, pad chikawun nuhnifə kənan tə səmahsi.

³ Hishnifə kə fəraən i kamkəsa nuhkən i reta, nuhnifə pad kə fəraən i kamkəsa səmahha i reta.

⁴ Kəthləm nuhnifə alchit'ensə kə fa fat'en ichitkənwa, səmah ndak. Kichu pad səmah alchit'ensə kə fa fat'en ichitkənwa, nuhkən ndak.

⁵ Mə njaɖuni ndaniwa, kənan tə ngəmtengnuni hwaa, kə fari dəftuni kəthləm kəna hur'inchengnuni hur hwanda kanuni ngər kəmta, kəthləm mə limi shedan kuni a dar bah kəstəwa.

⁶ Mbuki iya i kamkəsi yarandəhi, nga waatwa.

⁷ Mamuwa nansəta kəna nofchə nat nda njang. Nakən chikawun hishnifa tə i fərandə Fara, leya tə witə i fərandən leyu pad tə witə ikən.

⁸ Kə mbəda fichile kahuchikkan tə ndəllat nishcha fichile mərte hishchengnandəyu, a kəlladengna keekesi kə soknda kahundə kanwa nda i nati.

⁹ Ma ngunda mbəla kəs fechengnandə harwa, kə kahndə kan. Kweshkən kə kah nifə kan mən i ita di tə yahta.

¹⁰ Kə mbəda fichile kakhə kan nja ndandakuniwa, nga njangwa Ləmwanda, ndatwa: "Nuhnifə mə sakindəhi tə səmahwa."

¹¹ Ma bəda saktəhi təndi, kə sokən kichuyu kənretsəwa, manga kichuuwa kə tahsangndə thlerənandadi tə səmahha. Hishnifə pad mə sakidəhi tə nuhkənwa.

¹² Kə mbəda tahchikən pad ndakiwa: "Nga Ləmwandə mbukəwa." Ma yunə hwanmandəsi nat nuhkən kəla bahfərkit, ngim nuhnifəkən kə sokən təndi, mə cheridəndəwa.

¹³ Ma nuhnifəsə nat səmah kə lə bahfərkit, ngim hisnifəkən kə sokən təndi, mə cheridəndəwa.

¹⁴ Kəthləm hishnifə lə bahfərkit, tahsafichə chidchid tə mbəda nuhkən, pad nuhnifə lə bahfərkit, tahsafichadi chidchid tə mbəda səmahha. Manga kichuwa, hwechengnuni naknda nat tə putafa, nda i natən nakənya, naknda chidchid.

¹⁵ Ma lə bahfərkittiya yakhəsa saktəhi tə shetkən kənan kichu. A witə mbənniyu, hwanmandə kə nuhnifə ndu kə hishnifə nga waatsa sokkənwa. Kəthləm Farə akən kəm kə sok yuyurchit tə ndani.

¹⁶ Sokən nuhnifa, shinnə ndu mbahya sokən na həkandə səmatuuwa? Sokən hishnifa, shinnə ndu mbahya sokən na həkandə nuhwuwa?

Witə Soki Yahta Ləmwandəsə Kə Sokficha

¹⁷ Chika witəmə natma hurkən, chikawun kə sokka mbədi dəftə Ləmwandəndəsi a nat'enhi, kə i at Farə ndi. Ndəkən naka mbutengna kə mbəda fəfərkit nat.

¹⁸ Wun taḅkə kə heshang ficha kə fari at fichəndi? Mə sokidə kə lə bah heshiwa. Le heshuchika kə fari at fichəndi, mə kidə heshiwa.

¹⁹ Hesha tə bah hesha nga ən nakndəwa, kuwur kussa Farə ndak naka ka'əna.

²⁰ Chikawun kə nan nda i natən kə fari at Fara di.

²¹ Naku kə mafat kana ficha atsəwa? Mə kəmu ənwa. Manu bəs alchit idəku, səku tor tə mbayiniyu.

²² Chikawun naka mafata kana Ləmwanda atndi nakən kə nifi bəske alchit idi'en a Ləmwanda. Kichu paḍ le nguchika mafata kana ficha atndi nakən kə mafata Kərəsti.

²³ Hikkə fichə kuni 'yang'yang mə niḍuni mafecha nofchəwa.

²⁴ Kəthləm ndəkən hwanmancha, chika hur witə sokmə atfichə chikawuni, kə sokən kichu nda i at Farəndi, kənan tə Farə'en.

Fichələ Kahuchikkan tə Fichile Mərtə Hishchengnanda

²⁵ Kə ḍar nishchi tamuchika kan, fəriwu Ləmwandə alchit shuḍe kə ḍarkənwa, paḍ naki fər i naka yarengna kə ḍar ndatwa njangti ngəmitə fichəsi a ḍar shisshetfata Ləmwanda.

²⁶ Ma yarengna, kəthləm bahhi natma hurkən nakənya, keekesi kə soknifə ichitkən nda i natən.

²⁷ A kehnikanwa? Mə kənə saktəhiwa. Ma kahunikanwa, mə kənə nuhnifəwa.

²⁸ Ma kehnikan sunə bəbichitfatwa, ma keh nuhhwekan sutə bəbichitfatwa. Fichile kakhəkan nanda yimta bahtə somsomən a naḍihiya, njang tə yahhisə kənan paapa'a mbəḍengnuni.

²⁹ I yarti hwanmancha, ndatwa hanmunchikən nguḍeh. Thlata nakənya kə mban fichile nat nishchengnandəsi kə sokndə nda ngusengnandəwa,

³⁰ Fa tita nda nga tənnda titwa, fichile naka mbənfata nda nga kanda mbənfatwa, fichile hikkə'əna kə nandə nda nga ichengnandə kə kəsndəharwa.

³¹ Fichile naka sət tor tə ənat kisshita mə ḍəfində fatsəwa. Kəthləm kisshikən a naḍi nakənya, tə naka mbərtəhi.

³² Yahkisi kənuni cha'a hur thlahur i'nda. Nifi kakhuchikkan nak yarə'ena ḍar torcha Ləmwanda, i natna sətə kə tərəən hura Ləmwandəhi.

³³ Le kakhəkan nak yarə'ena nata ḍar ənat kisshita, mbayi natna sət kə tərəən hura nuhkənhi.

³⁴ Paḍ shek hur'ində'enhi. Nuhnifə kakhuchikkan ndu nuhhweya nak yarə'ena ḍar torcha Ləmwanda, la ḍəfkən ində'en kəən kə mbəḍa Ləmwanda a hur fat tə shemeda. Nuhnifi kakhəkan yarə'ena ḍar ənat kisshita, mbayi natna sət kə tərəən hura səmahhi.

³⁵ Naki mbu ichiya kəthləm kə kəsangka kunisi, ngauwa kə bəweshikuniwa, kəthləm soktengnuni kənaka mbandə ndiichin mə saki yarengnunihi hur mwanandə Ləmwandəwa.

³⁶ Ma yaraa yunəhiwa i natna sət kə ḍar nuhhwani ngwantən nga keekewa, a nakən hurrecha nuhhwankəna mbərtəhi paḍ a fat'en kəmsə kə kakhəkan, kə sən kichu nda i yahtən. Nga tənə sət bəbichitfatwa, kə kəangndə reta.

³⁷ Nifi thlarkə kit kə ḍar yara hanndəketə'en ndatwa ənatkən nga waatwa paḍ nan mbəlla kəs ində'enhar, paḍ tira hanndəketə'enwa ngu kakhandə nuhhwaninyuwa, mələn ma shiḍtə i nak keeke.

³⁸ Nifi kakhang nuhhwani ngwantən shiḍtə keeke, paḍ nifi kahhauchik nuhhwani ngwantən shiḍtə i kamkəsə kəən.

³⁹ Nuhnifə nakna kənda kə mbəda səmahha ma tana mweehi tə shishingta. Ma mir səmahha, cheda kissha sahta kə kahhən chikawun yahtən, sokkən waat kə na hishnifəkəna i Ləmwanda.

⁴⁰ A thlandə shudəngnəhi, nan nat tə mbənfat kaən manan soktə ichitkən nda i natən. Pad la sikənfə Shemeda Farengnəsi.

8

Dəsəmi Fərandə Fichə Dəhhacha

¹ Nakənya pathlə dəsəmi fərandə fichə dəhhacha: "Shinəmwa nattəm sədengnəmsi." Səndə la bakən tə thla'inda, mbənfata la tinaən.

² Ma tiryunəwa shintə'əna, paaya sənu nda i kamkəsi kə sənənwə.

³ Ma yuna mbənfat Fara, shin Farə ndi.

⁴ Pathlə səm dəsəmi fərandə fichə dəhhacha: "A shinəmwa dəhhata nga ənnakəna kisshitəwa pad Farəsə sənənwə ərtə."

⁵ Chika sokkənwa funisə la atfichəwa fərecha a Afshi ndu kisshita (nda i nat, "fərechasə" ka'ən "shinchəsə" pad kaən),

⁶ Chika kichu a mbədengnəm Farə ərtə, le naka Shinda, ichi natya bakna mbəd'en, nadəngnəmhi kəthləm məlan. Ləmwandəsi ərtə Yəso Kərəsti, tə mbəd'en chet ichi kish natya, kəmnang pad nadəngnəmhi tə mbəd'en.

⁷ Nga chikawun sənəkə iyawa. Funə paaya sədengnandəhi tə tor dəhhacha, la saən kandəfəwa dəsəmi la səmtənda nda i fərandəfichə dəhhata. Kəthləm ndəkən nguchikndə kwaakwa'a hur hanndəkiketa la təkəndəwa shibndadadi.

⁸ Dəsəmtə dütəkəm nduk tə Farəwa. Ma səmwumwa ngəma tahtəhiwa, ma shiməm ngəma chektəwa.

⁹ Kə dəfuni indəsi, mbəs thlət indəngnuni mə sokida ənət chit hansarəhi mbəda fichile nguchit alchidəngnandəsi.

¹⁰ Kəthləm ma nəf yunəsa le nguchik kwaakwa'a hur fərkit, sokən tə sənka sa səm'əna kətən mwanandə dəhhacha, fərauni alchit səm i tahsəndə fichə dəhhachəwowa?

¹¹ Kəthləm ndəkən hwanmani nguchik kwaakwa'a na səndeku sokta mba həmtə'ənhi, le mərtə Kərəsti di kəthləm məlan.

¹² Ma shidnə bəbichitfat kə mbəda hwanmanchiwa, tə mbənniyu pad dəfau ndindita kandə kə dəf bəh kwaakwa chidəngnanda, tə sənə bəbichitfat kə mbəda Kərəsti.

¹³ Kəthləm ndəkən, mə səm'ən na dəf hwanyaa kə yimka hur bəbichitfata, mwawi tamta chi thlu padwa, kəthləm mə dəffidə ndə kə həmənihiwa.

9

Ichi Kamkəsə tə Tora Ləthlənda

¹ Njang mbəs thlət indəngnəsəwowa? Njang nga ləthləndə nakiwowa? Anuwi Yəso Ləmwadəngnəmwowa? Kunang nga kəni torengnə nakuni a hur Ləmwandəwowa?

² Chika sokkənwa nga ləthləndə naki mbəda funiwa, kittəkən mbədəngnuni njang ləthlənda, kəthləm kunang naka sheta tə tor ləthlədəngna a hur Ləmwanda.

³ Tə ndəkən la chandə fədəngna kish a mbəda fa tauwasənji.

⁴ Alchidəngnanisə kə fəranguni səm'əna kani tə satwowa?

⁵ Nga alchidəngnanisə kə tərani kan kə wi'yani tə nishchəngnani fəfərkit nda i la sət tahhət fəthləncha, tə hwanmancha Ləmwanda tə Kefas yuwowa?

⁶ Nga njang tɔ Barnabas ndak sokkɛ waat kɛ sani tor sɛma'ɛn inchengnani kɛ nanihiwa?

⁷ Wun la sɛk tor thlɛrhwata kana sɛma'ɛn indɛ'ɛn? Wun na pat affɛt inabi kɛ cherka chi hwanchikɛn? Wun na hɛrɛm chaba kɛ cherka sat yahkɛn?

⁸ Naki mbu ichiya ɔar yara nifɛwa? Ndu kustɛkɛn kichuwowa?

⁹ Yarang fichɛhi a hur kussa Musa ndatwa: "Mɛ panɛ hwan sokroka latami mamɛla sɛt tora hurhitɛwa." Lat ndak la hɛrɛmtɛ Farɛwa?

¹⁰ Nga shuwunkɛn kɛthlɛm kɛmnangwowa? Aa kɛthlɛm kɛmnang yarandɛ ficha. Kɛthlɛm lɛ hudata, nakna hudat tɛ dɛffatsɛ nan mbɛs ɛna, lɛ naka dɛktɛ pad nakna dɛktɛ tɛ yarɛ mbɛs'ɛna hur dɛsɛmi hitɛkɛn.

¹¹ Ma hifani hanwitɛ shemɛɔa Fara hur handɛkikecheng'nuni, kapat ɛnwa ma mbishani icha mbɛdɛngnuni?

¹² Mana funa mbɛs mba sɛt kichu mbɛdɛngnuni, sherawani kandɛ tɛ mba sɛt kichuwowa?

Chika kichu suwani tor tɛ mbayiniyuwa, kɛriskani tɛ chikamɛ kɛthlɛm mɛ bidani tɛ i na njat tor laulawata Kɛrɛstiwa.

¹³ Sɛnwuniwa fichile la sɛk tora kapat hura'a Fara, la mbɛskɛndɛ dɛsɛmtɛngnanda kapat hura'a Farɛkɛnwowa? Fa sɛt tora bagadi la mbɛskɛndɛ dɛsɛmta hur ichi la fɛrtɛ fichi i fɛr pofɛnwowa?

¹⁴ Kichuyu pad mbutɛ Lɛmwanda ndatwa, fichile naka bassɛ laulawata kɛ thlɛndɛ ɛnat nathi engnandɛ tɛ mbɛɔa laulawatkɛn.

¹⁵ Njang tamwi sah ɛn kuni hur ichiniyuwa, pad nga naki yarɛt'iya tɛ dɛffatsɛwa kɛ sikɛ fichɛ kichuwa. Kweshkɛn kɛ mɛri, mɛni yuna nji wilwirtengna tɛ ndɛkɛn.

¹⁶ Chika kichu ma besshi laulawatkɛn, ngi wilwirtɛwa, kɛthlɛm dɛfkɛ fichɛnji waat kɛ bassi. Ai engna ma basswi laulawatkɛnwa.

¹⁷ Mamuwa la basski a ɔar yahtengna mala kwanikɛ ficha. Sokkɛnwa nga ɔar yahtɛngnɛwa, tɛni sɛt i malitɛ fichɛhi.

¹⁸ Mɛnaka kɛnikɛn engna? Kɛnikɛn engna ndɛkɛn naka basse laulawatkɛn, kɛ bassɛ pofɛn. Sɛwitor tɛ cheta mbɛdɛngnɛ nat a hur bassɛkɛnwa.

¹⁹ Chikama sokkɛn naki kwɛɔeleng nga hara chikawunwa, sadɛ fadɛngna mafata nofchɛnat, kɛthlɛm kɛ mbɛsi nofchɛ oi.

²⁰ Kɛ mbɛɔa Yahudawecha, naki nda lɛ Yahudawata, kɛthlɛm kɛ mbɛla'i kahhandɛ hur'inja Yahudawecha. Kɛ mbɛɔa fichile nat kussa alchidɛngnanda, naki nda lɛ naka kakɛn pad (chikama sokkɛn njang tɛ indɛngna nga naki ka kustɛkɛnwa) kɛthlɛm kɛ kahhayi hur'inja fichile naka ka kus tɛkɛn.

²¹ Fichile nguchika ka kus tɛkɛn sokki nda kandang (chika sokkɛn nga naki kisshitɛ kussa Farɛwa naki ka kussa Kɛrɛsti) kɛthlɛm kɛ kahhayi hur'inda fichile nguchika ka kus.

²² Kɛ mbɛɔa fichile nguchit alchitsi njang ma naki alchitsɛwa, kɛthlɛm kɛ kahhayi hur'inja fichile nguchit alchidɛngnandɛsi. Sokki kɛ ichinat kɛ mbɛɔa nofchɛ nat kɛthlɛm chika tɛ kɛni kɛ hɛrkayi funa.

²³ Sɛki ichini natyu kɛthlɛm kushɛng shundɛ mbinchin, kɛthlɛm kɛ mbɛsi ɛnhar hur mbɛs'ichihar.

²⁴ Sɛnwuniwa hur fa teri rahta, nat fa teri rahkɛn la kweekɛndɛhi kɛ pɛɔangnda ndanihi, ɛrtɛ ndak la thlɛk kɛnikɛnwowa? Yimamma rahkɛn kɛthlɛm kɛ mbɛsuni kɛnikɛn.

²⁵ Nat fa yimta terriyiniyu, la fərangndə bahta fechengnandə chika təteni. La səkndə kichu kəthləm kə mbəsndə kənikən lena səbtadi, kəmnang pad la səkəm inəm kə mbəsəm kənikən le nguchika səbtadə kəpwaree.

²⁶ A rahwi pofən nda nga mbət dətsəwowa, a tokwi fat nda lela tokkə rənnawa.

²⁷ Tə fərayi bahta fadengna kə sayi mafata, kəthləm diffitə bassanda nofchəsi njang tə indengna mə nji fichə mbəs kənikənwa.

10

Kah Thləmat kə Dar Dəsəta Isra'ilawecha

¹ Yəhkəsi kə sənuni, hwanmancha, ndatwa kakechinəm nat wikənda ka husomba'a, pad natndə dəkndə tə hur hawurta.

² A ka husombi'iniyu tə hur hawurkən sandə fichə baptisma kandə uf kə kuwur Musa.

³ Natnda səmkəndə dəsəmta shemedə.

⁴ Natnda sakndə ama shemedə, kəthləm shedndə ama a ngwiya shemedə le wiikə tə kanda. Ngwikən Kərəsti nakən.

⁵ Chika tə kichu, səku Farə mbənfat tə funə oi a hurnandəwa, təkang fichə kandəhi a loktara.

⁶ Sək ichininatyū kə naka sakchikəna mbədengnəm, kəthləm mədi hanndəkikechengnəma dar bəbi ichə nda i sətndəwa.

⁷ Mə sokiduni kə fa sət tor dəhhachə nda i sət funengnandəwa, nda i natna hur yarat laulawatkən ndatwa: "Sokkə nofchikənhi kə səmndə kə sanda, thlaakənda naknda rəbta a hur səbtadə i fəlawichita."

⁸ Mə yimindəma fəlawichit nda i sət funengnandəwa, baka sət nifə aru kumchitkum chap tə aru kumchit məkkan (23,000) mərka farə ərta.

⁹ Ngəma kikedandə Ləmwandəwa nda i sət funengnandəwa, bak hwithlincha təkandə kandəhi.

¹⁰ Mə hurmidəm nda i sət funengnandəwa, Mala'ika tə bəltə təkaən kandəhi.

¹¹ Kəskə ichini kandəyu kə naka sakətkən, yarang fichə kandəhi kəthləm kə səka ənat kah thləmadəngnəm, kəmnang ti bat ndukwat kisshikəna mbəskəm.

¹² Kəthləm ndəkən chikawun yarkəwa nakən kit, kə mbərənsi mə həmidəhiwa.

¹³ Kiketəsi tamka mbəskuni le mbəsuchitən nifəwa. Farə lə kachita, ngu tamta ngəmtə kə kikedang fichə kuni tə i na sheranda allengnuniwa. Ma kikedə fichə kuni nan mbəssa mba chetakissha kuni, kəthləm kə mbəla'uni kərəskən.

¹⁴ Kəthləm ndəkən shikechina, rahamna tor dəhhachihar.

¹⁵ Shuwunki tə kuni kunang fa hur'inja, kə yarangunihi kunang tə idəngnuni i mbuti.

¹⁶ Kop i mbəs'inhar le la sətəm usoko kə dərkən, nga ndəkən la dəfkəkəm kənəm ərta a hur fwara Kərəstiwwə? Njohmi la chichadəmhi nga ndəkən la dəfkəkəm kənəm ərta a hur fwara Kərəstiwwə?

¹⁷ Kəthləm njohmiya ərta, kəmnang ti nak terchin fat ərta, kəthləm nattəm njohmə ərta la chiitəm.

¹⁸ Kəlamən Isra'ilawecha: Fichile la səmkə hur i fərtə ficha, nga la humndəhi tə ndani hur səm ichi fərandə ficha Fara a bagadi tə fər'ichəwowa?

¹⁹ Mə nati yarə hachiyu? Dəsəmi fərandə ficha dəhhacha naka ənwa, ndu dəhhakən naka əna?

²⁰ Auwa, yarengnaa i la fərtə fa sət tor dəhhacha la fərangnda ləwurcha nga Farəwa. Yahwisə kə la nuni humtəhi tə ləwurchəwa.

²¹ Nguni sat tə kop a Ləmwandə kə suni pad tə i ləwurchəwa. Nguni səm'əna a mbət səmdəsəmta Ləmwanda kə səmuni pad a i ləwurchəwa.

²² Nəma dəf Ləmwandə kə sərəhtəwa? Sheradəm tə alchitwa?

Su Chikamə Kəthləm Kə Mwanangfichə Fara

²³ "Nat icha ngəmaficha kəmsi", Nga nat ichə na kəsanda kəmsəwa. "Nat icha ngəmaficha kəmsi." Nga nat ichə la tinangwa.

²⁴ Mə si nifə ən ndiichin kə dar ində'en dengwa, kəsən kə dar'inda funə pad.

²⁵ Chi'u chikawitə thlumi, la hi'yandə fichada mbət hi'yandə thluwadi, nga tə sahmi mbədi bat thlukənwa, kəthləm mənə yarengnuni nata mbədi chet thlukən.

²⁶ Kəthləm: "Kisshitə i Ləmwanda nat tə ichi naka hurkən."

²⁷ Ma ed lə bah fərkit sa səm dəsəmta, ngəmkufə dəkuni, səmu i bəndə ficha kuni nga tə sahmiwa, kəthləm kəna hur'ində ngwalngwal.

²⁸ Ma ndu yunəwa: "Dəsəmiya i dəhhata", Mə səminəwa, kəthləm le mbukə pad kəna hanndəkiketə'en yuyur tə sokən.

²⁹ Nga yarkiwa hur'idekuwa, ikən. Yunə nan ndatwa kəthləmmə nat ficha nji i yahtə fadengna, kəthləm yuyurchit hanndəkiketa yuna?

³⁰ Ma sadi Farə usoko, kani səm dəsəmkən, kəthləmmə nat ficha ishnji kə dar i sandə Farə usokosi?

³¹ Ndu tə səmna ndu tə sana, ndu chika witəmə natu sətə, su nat kəthləm mwanandə thləm Fara.

³² Mə siduni kə ənəat chit hansarəhiwa, ndu Yahudawecha, ndu fichile nguchika Yahudawecha ndu nofcha Fara.

³³ Naki kweetəhi kə tərəyi hura nofchihi nat chika tətəni. Nga tənə kat i na mbənanda fadengnəfəwa, pad i na mbənanda nofchəfə oi, kəthləm kə hərəknda.

11

¹ Sakamnji nda i nati sak Kərəsti.

I Kamkəsi kə sa Fichə ka Mwanandə Fara

² Nja hamkuni kəthləm la kuɖukkuni nji chika hurmi, kishshuni ichi sakandə kuni har dīchin nda i fərəndi kuni.

³ Yah kisi kə sənuniwa le naka inn chikawun hishnifa Kərəsti, le naka inn chikawun nuhnifa, hishnifa, le naka inn Kərəsti Fara.

⁴ Chikawun hishnifə hwanka ndu tə mbu'ən icha Fara ində'ena supta, njirtə Kərəsti le nak mwanchinna mbanitəkən.

⁵ Chikawun nuhnifə hwanka, ndu tə mbu'ən icha Fara supwawutə i'ndəwa, njirtə səmahha le nak mwanchinna mbanitəkən, nakən keeke tə həsandə i'ndə'enadi.

⁶ Ma cher nuhnifə supwandə i'ndə'en, kə həsaən hwasə'enadi. Manakən harəfatsi ma həsa nuhnifə hwasə'enadi ndu kə həsangkadə tukulmur, kə supwəən.

⁷ Kamusi hishnifə kə supwə'ən i'ndə'enwa, nakən kə mirshingta pad mwanda Fara. Nuhnifa pad mwanda hishnifa.

⁸ Kəthləm a tərəkən hishnifa nga chekna fata nuhnifəwa, nuhnifə cheka fata hishnifa.

⁹ Su fichə hishnifə kəthləm nuhnifəwa, nuhnifə sət fichə kəthləm hishnifa.

¹⁰ Kəthləm ndəkən sokkən waat nuhnifə kə kənən dankwali i'ndə'en, che sakətəkəna səmah nak mwanchin, pad kəthləm mala'ikacha.

¹¹ Chika təkichu, a hur Ləmwanda nuhnifə nga somənhi tə hishnifəwa, hishnifə pad nga somənhi tə nuhnifəwa.

¹² Nda i nat nuhnifə chekna fata hishnifa, kichu pad nuhnifə ngətkə hishnifa. Ichi nat pad baknda mbəda Fara.

¹³ Yaramənhi tə inchengnuni, keekesi nuhnifə kə hwanaən Farə tə ində'en chaawa?

¹⁴ Sakkawu nathi kəmhara ma mel hishnifə hwasə'en njang, nga ənət harəfata mbəd'enwowa?

¹⁵ Ma hwasə nuhnifə njang nga mwandə'enwa? Fərang fichə hwasə njang kichuyu kəthləm kə ngəlaən i'ndə'ensi.

¹⁶ Ma yunəsə nat halə'ində'ensi kə dar iniyu, kanang sənwani dəsəchə somənwa, nakən kichu mbəda tahhət nofcha Fara.

Njirandə Sat Jibi Ləmwandadi

¹⁷ Kə ichiya hamwi kuniwa, kəthləm ma hwimunihi nga i katkənwa i səbkən.

¹⁸ A təkəkən, səkkiwa ma hwimunihi humta fa tərmbanda, a lanak saktəhisa hurnuni. Bedi fərkita dar shuwunkən ngudeh kicha.

¹⁹ Sokkən waat kə mbəs fichə saktəhi hurnuni, kəthləm kə sənfighə fa kachita hurnuni.

²⁰ Ma hwimunihi nga jibi Ləmwandə la səm tuniwa.

²¹ Kəthləm a chikən, chikawun la dəkna mban tə səm dəsəmtə'en pu'utə nifəwa. Yunə tə mita fa, yunə ngeli har tərada.

²² Nga hurechengnunisə kə səmuni kə suni hurkənwowa? Tə njiruni fa tərmbanda Fara, pad kənuni bəhhandə fichile nguchit ichengnandəsi? Mənati mbwa'anda kuni? Kə hamikuni kə iniyuwa? Auwa ngi hamkuniwa.

²³ I fərandi kuniya thləki mbəda Ləmwanda ndatwa: Ləmwandə Yəsə, a fidiki fərtə fichəndi, təkən njohma,

²⁴ difitə sət usoko'en, chichaanhi ndakənwa: "Fədəngnəniya, fərtə fichə kəthləm kunang. La sam kichu kəthləm kuduktə tənji."

²⁵ Mbəndə ərte pad, difitə jibi təkən təkən kop, ndakənwa: "Koptiya i yuwa dəf shundəhi a hur fwarengna. Sam kichu nat kə farə natuni sata kəthləm kuduktə tənji."

²⁶ Chika kwat natuni chi njohmiya, pad natuni sata a koptiya, nuni mbu mərtafa Ləmwanda kə fari natna bata.

²⁷ Kəthləm ndəkən, nat le chiikə njohmiya, shedfa hur kop ti Ləmwandəya nga hur chidchidchitwa, shidte bəbichitfat kə fata tə fwara Ləmwanda.

²⁸ Chikawun kə kikefaən fat'en, kana chi njohhəmkən pad kana sata koptəkən.

²⁹ Kəthləm chikawun chiika a shed pad ngatə mwanandə fatkəna Ləmwandəwa, pad sadə sakmiya fat'ensi, tə mbəda chi'ini tə sadini'enyu.

³⁰ Ndəkən səka nofchə oi a hurnuni alchidəngnandəsəwa, funə haachinnda, pad terchina hurnuni a mirnda.

³¹ Ma yaradəm inchengnəmhi poo, ngu ficha sakamiya kəmwa.

³² Ma Ləmwandə sakang miyakəm, na ficha eltandəkəm kəthləm mə thlandə kita kəmsə tə kisshitəwa.

³³ Kəthləm ndəkən hwanmanchina, ma hwimunihi kəthləm səm'əna, kə pu'uni ndani.

³⁴ Ma yunəsə tə mitafa, kə səmən'əna huri, kəthləm humtengnuni mə bandə thlet shunda kuniwa.

Kə dər tahhət icha, ni mbwa'a mbachəkəna kuni ma bədi.

12

Fər Chidchid tə Shemed Somsomən

¹ Nakənya pad hwanmancha, pathlə fər shemed somsomən, yahwisə kənuni tə bəhsəndəwa.

² Shinuniwa fəri natuni nga fa tərmbəndəwa, limfichə kuni pad shekdang fichə kuni kə fa kuwur dəhhachi nguchit shishingchengnandəsi.

³ Kəthləm ndəkən yəhkəsi kə sənuniwa nifəsə na shunda hur Shemeda Fara na ndatwa: "Yəsə nga'ən nakənwa" pad nifəsə na ndatwa: "Yəsə Ləmwandə nakən." Manga nakna hur Shemed Chidchid wa.

⁴ Nakənya fərtəsə somən somən, Shemed ərtə la fərkə kanda.

⁵ Mbachəsi somən somən i sət torcha, chika kichu Ləmwandə ərtə.

⁶ Torchəsi somən somən, chika kichu kəmka Farə ərtə la fərkə tori nat chikawuna sətə.

⁷ Chikawuni fəra Farə mba bəta Shemeda kəthləm kə kəsangka chikawunsi.

⁸ Yuna fərang fichə Shemed mbər shunda, təpad yuna Shemed shuwun sən'əna, natyu tə mbəda Shemed ərtə.

⁹ Yuna i fərkit tə mbəda Shemed ərtə, yuna i kənandə nofcha di tə mbəda Shemedini ərtəyu.

¹⁰ Yuna fərangndə alchit sət ənəpədandə nifəfa, yunə i mbu icha Fara le na sət kəmban, yuna i mbəla sakandə shemedchəhi, yuna i sən hanshuwunchə somən somən, yunə pad mbəla sən i nat hanshuwunchi somsomənna mbuta.

¹¹ Ichini natyu tora Shemed ərtə la sək kanda, le la sakangnga chikawun nda i yahtən.

Fat Ərtə Njarəchi Somsomən

¹² Nda i nat fat ərtə njarəchi'en terchin, chikama sokkən njarəchi'en terchin, nakndə kə fat ərtə, nak Kərəsti kichuyu.

¹³ Sangfichi baptisma kəm nattəm tə Shemed ərtə kə hur fat ərtə, ndu Yahudawecha, punofcha, ndu mafəcha, ndu fichile thlək inchengnandəfi, nattəm dəfkə fichəkəm kəsəma hur Shemed ərtə.

¹⁴ Fatkən nga tahsang fichə tə njarə ərtəwa, pad njarəchəkən terchin.

¹⁵ Mana sara ndatwa: "Njang nga har nakiwa, makichu nga naki fa fatwa." Mbutə kichu ngu dəfndə kə sakndəhi tə njarəchikəna fatkənwa.

¹⁶ Ma na thləmata ndatwa: "Kəthləm njang nga hwanitəwa, makichu nga naki fa fatwa." Mbutə kichu ngu dəfndə kə sakndəhi tə njarəchikəna fatkənwa.

¹⁷ Ma fatkən nat kə hwanita, nakficha la səkmət tə mi? Ma fatkən nat kə thləmata, nakficha la sa mbət tə mi?

¹⁸ Kittəkən Farə tahsang njarəcha hur fata, chikayeni nda i yahtən kə nandəsi.

¹⁹ Ma nak fatkən nat kə njarəchə ərtə, nak fatkəna natwa kəni?

²⁰ Nda i natən, njarəchə terchin chika kichu fat ərtə.

²¹ Hwanitə ngu ndanda harwa, "Kəmiwu'əntəsəwa." Ndu inda kə ndangka harchəwa, "Kəmiwu'əntəkuniwa."

²² A mbəndə somən, njarəchi fəfat la kələndə fichəwa nda nga kwaakwa'a ndəwa, kəndang naka kechikən,

²³ Njarəchi fafat la kəlandə fichə nda nga ənnakndəwa, kəndang la mwanandani kaən. Njarəchi kamuchiksi kə nafichiyu, la kəlak fichasa kanda,

²⁴ njarəchi'engnəm nak ndiichinyu, nga ma safichə ən kandəwa. Humang Farə njarəcha fata, nda i ngərandən njarəchi farawuchit fichi mwanda, sokkən tə mwanda fa.

²⁵ Səken iniyu kəthləm mənə saktəhisa hur fatwa, njarəchikən kə la tərndəwa nakndə nat keeke.

²⁶ Ma njarəsə ərtə naka bahta, nat ndə nanda nata hur bahta, ma njarəsə ərtə fərandə fichə mwanda, nat njarəchikən kə mbənnədə fata.

²⁷ Nakənya kunang naka fata Kərəsti, chikawun ərtə hurnuni nakən kə njarəchi'en.

²⁸ A kətən mwanandə Fara hertə nofchəhar, saən funa tərəkəkən kə Fathləncha, chapatəkən Tapənecha, məkkatəkən fa sakadadi, funə fa sət ənət pədandə nifəfa, funə fa kənandə nofchadi, funə fa kəsanda nofchəsi, funə fa kəlandə tora nofcha pad funə fa shundə tə hanshuwunchə somsomən.

²⁹ Nat fatərmbakən fathlənchəwa? Nat fatərmbakən tapənechəwa? Nat fatərmbakən fa sakadadadiwa? Nat fatərmbakən fa sət ənət pədandə nofchəfəwa?

³⁰ Nat fatərmbakən fa mbəs fər kənandə nofchəndəwa? Nat fatərmbakən fa shundə tə hanshuwunchə somsomənwa? Nat fatərmbakən fa mbu sakət i shuwuntə fichə tə hanshuwunchə somsomənwa?

³¹ Pad kam fərtə somsomən tə rahta fichile nak ka mwanchin.

Ni cheda mbanda kuni le sherkə nat tə ndata.

13

Mba Mbənfata

¹ Chikama la mbərki shundə tə hanshuwuncha nofcha tə i Mala'ikacha, nakən mbənfatsa fadengniwa, sokki nda pupwandəra lə la tik kaən, manga kichuwa nda thləmra.

² Chikama fərtəngnəsi i mbu'icha Fara pad la mbəsayi ichi bubwēta tə səndə nat, ma fərkitchidəngnəsə kaən ni mbəla mbasandə shohlachadi nga mbənfatsa fadengniwa nga ən nakiwa.

³ Chikama ni fəra ichi naksəngnə nata fa bahcha kə fəri fadengna kə 'yangfichadi manga mbənfatsa fadengniwa, ənsə nati mbəstisəwa.

⁴ Mbənfata kərəstə'ensi, tə kafata, sərəhtəsə hur mbənfatwa, thla'andə'ensəwa, mwa'indəsəwa.

⁵ Mbənfata thla'indəsəwa, yah'indəsə hur mbənfatwa, səbhursə paapawa, kəs'ənsahurwa.

⁶ Mbənfata yahutə səbfatwa, la mbənkənfat kə i səfficha dər kit.

⁷ Mbənfat la nakən tə kərəstafa kəding chika hur witəmi, la nakən tə fərkit hur chikamə nat, la dəfkən hanndəkiketa ichinat, la kərəskən tə ichinat.

⁸ Tamu mbənfata tūbwatwa kəparee. Mbu'ichi Farə na sət kəmban nan thlərəttadi, shundə tə hanshuwunchi somsomən nan shekata, sən'əna nan thlərəttadi.

⁹ Sən'əngnəm nəhduhiwa. Mbu'ichi chandə Fara kish ngə mbədəngnəm nəhduhiwa.

¹⁰ Ma bəd le nəhhədkəhi, le nəhduchikhi nan thlərəttadi.

¹¹ Thlahmbədi nati kə hweya, la shuwunkə nda hweya, la yarki nda hweya, la mbuki ichi kamkəsi nda hweya. Kə səkti nifa, malayi hwanchita.

¹² Nakənya la nakəm nda a hur shishing'ama, shummə shumma, farəkən nakma nat hwanitə tə hwanita. Sən'ənengna nakənya nəhduhiwa, a farəkən na sədengna nəhhatəhi nda i sətəfichinji ndiichin.

¹³ Nakənya, ichi məkkanya shokndə kichu, fərkit, dəf hanndəkiketəsi, tə mbənfata. Le nak mwanchina hurnanda mbənfata.

14

Fər Hanshuwunchə Somsomən tə Mbu'ichi Naka Yara Fara

¹ Kwe'yamhi kə kuni mbənfata, kə kuni fərta Shemed Chidchid, nda i yah mbu ichi naka yara Fara.

² Kəthləm le la shuwunkə tə hanshundə somən, nga tə nofchə natna shundəwa tə Fara, nifəsə la sənəkə i natna mbutəwa, la mbukən icha buḃweeta mbəda alchita Shemeda.

³ Le la mbukə ichi na yara Fara, na shunandə nofcha kə tinaən kanda, kə chekaən alchita kanda, kə saən səssi kanda.

⁴ Le naka shundə tə hanshundə somən naka tinadə fat'en, pad le naka mbu'ichi na yara Fara tinadə fatərmbanda.

⁵ Yakkisi natuni kə shununi tə hanshuwunchə somsomən, buredi yahtə kə mbu'uni ichi na yara Fara. Le la mbukə ichi na yara Fara, sherada le la shuwunkə tə hanshuwunchə somsomən, ma mbwi yunə hanngalə i mbutən, kana tinandə fatərmbanda.

⁶ Nakənya hwanmancha, ma bedi mbəskuni nja shundə tə hanshuwuncha, mə natna chekanda kuni ma mbwa'awi hangngalə shuwunkəna kuniwa, ndu sənda, ndu ichi na yara Fara, ndu sakandadi?

⁷ Nakən kichu tə ichi nguchit shishingtəsa fechengnanda, nda kəla'a tə ənat pecha, ma chu burechengnanda kish diichinwa, wun na sən i nat ficha futa tə i nat ficha peta?

⁸ Ma pyawu fichə kutmetə keeke tə i nat ficha səndəwa, wun na səhatəfə kə mbata?

⁹ Nakən kichu mbədengnuni, ma shununi tə hanshuni mbəsauchit ficha, nakficha sən i mbutuniwa kəni? Shuwunkuniyu mere pədakna hur rənnə'a.

¹⁰ Michisi somsoməna hur kisshita, chika yen miya tə sakətkənsi.

¹¹ Ma sənwi sakət mikənwa, naki nat kə roma mbəda lə shuwunkən, lə shuwunkən pad nakən kə roma mbədengna.

¹² Nakən kichu mbədengnuni, nakuni tə bwechit hura a dər mbəs fər Shemedchi somsomən, fəram alchidengnuni kə suni tor tə fər Shemeda na tinandə fatərmbanda.

¹³ Kəthləm ndəkən, chikawun na shundə tə hanshundə somsomən kə hwanən kə fərang fichə mba sən i mbutən.

¹⁴ Kəthləm ma hweni tə hanshundə somən, shemedengnə hwanka, pad yarengnə cheku tə ənwa.

¹⁵ Mənati sətə? Ni hwandə tə shemedengna, ni hwandə tə yarengnə pad. Ni ən'imshi tə shemedengna, ni i'ndə tə yarengnə pad.

¹⁶ Manga kichuuwa, masa sət usoko tə shemedeku, tə kəni le naka kuthləmata mbəsauchik hanshuniniyu ndatwa: "Kə səkən kichu wa kənə." Kə dər usoko tə natu sətə, ma sənutə i natu mbutəwa?

¹⁷ Chika sokkənwa shidi usoko kaən, ənsə chekandəna le nak nduk təsə le sənuchikwa.

¹⁸ Sadi Farə usoko sheradi kuni tə shundə tə hanshuwunchə somsomən.

¹⁹ Chika kichu, a hur kətən hwanda kweshikən kə mbu'i ichi dūрман tə hanndəketengna kəthləm kə sakayi funəhar mənī mbu ichi aru kumchitkum (10,000) tə hanshundə somsomən.

²⁰ Hwanmancha, malamən yarə'ichə nda hwecha. Kənuni hwecha a hur bəbichitfata, kənuni pəktechā hur yaregnuni.

²¹ A hur kus yara fichəhiwa:

"Tə mbəda nofcha fa hanshuwunchə
somsomən pad tə miya
romcha nati shundə tə nofchiya,
chika təkichu ngunda kithləmatwa,
ndat Ləmwanda."

²² Awi shundə tə hanshuwuncha nakndə kə sakətkən nga kə mbəda fa fərkitwa kə mbəda fa bəhfərkit. Mbu yara Fara i fafərkit nga i fa bəhfərkitwa.

²³ Kəthləm ndəkən ma hwim fatərmbandəhi, kana chikawunna nata shundə tə hanshuwunchi somsomən, nakən funəsə mbəsaundə i nat ficha sətwa, ndu funə fa bəhfərkit yimkəsi, ngunda ndatwa nga nakuni hur'inchəwa?

²⁴ Ma chikawuna mbu yari Farə na sətta, kana lə bəhfərkit ndu yunə roma yimtəsi le sənuchik i nat ficha sətta, bak shunda chikawuna təkā harfa a kakən tərətəhi.

²⁵ Naficha chadə bəbwee ichi kissha hanndəketə'enyu, tə kichu həmkənhi mwanaən Fara ndakənwa: "Kittəkən Fara hurnuni."

Kə Mwanang Fichə Fara Mbayi Kamkəsi

²⁶ Mə natma mbuta hwanmancha? Ma hwimunihi yuna imshə'ensi i mwanandə Fara, yunə sakandađi, yunə mbu'icha, yunə shundə tə hanshundə somsomən, yuna fər hanngalə shunda. Sam ichənāt kəthləm tinandə fafərkit.

²⁷ Mana yuna shundə tə hanshundə somsomən, mə sheradā nifə chap ndu məkkanwa, kə səndə dēderra pad yunə kə fərən hanngalə shuwunkən.

²⁸ Manga yunəsə na fər hanngalə shuwunkənwa, chikawun kə ngasən ba'a hur fatərmbakən, kə shunaən fat'en tə Fara.

²⁹ Tapənechə chap ndu məkkan kə shuwunnda, tahchikən kə kikedangndə həbakkə i mbutənda.

³⁰ Ma yunəsə mbənniyu das bat sən'ichikəna mbət'en, le naka shunda tərakənyu kə ngasən ba.

³¹ Natuni nuni mbəla mbu ichi na yara Fara ərtə ərta, kəthləm kə sak chikawuni pad kə mbəs chikawun alchita,

³² Tapənecha la mbəllakəndə hərəm inchengnandə har.

³³ Fara nga Farə la shekdandə i'ndəwa, i yuyurchita.

Nakən kichu mbəda fatərmbadə chidchid,

³⁴ kə ngas nishchə ba a hur kətən hwacha. Kəthləm fərau fichə mbanda kandə kə shuwunndəwa, kə kuwurndə ndak nda i mbutə kus.

³⁵ Ma ənsə yahtənda sahta, kə sahhangndə hishchəngnanda huri.

Kəthləm ənāt harəfata kə shuwun nuhnifa a hur kətən hwanda.

³⁶ Tərkaakə shunda Fara bat tə mbədfəngnuniwa, ndu kunang ndak sa'andən?

³⁷ Mala yarkə yunəwa tapənaa nakən, ndu le mbəskə fərta shemədə, kə sənənwə ichi nati yaranda kunisəya mbuta Ləmwanda.

³⁸ Ma cher yunə mbənnifiyu, mələn ma kə cherunindəfa.

³⁹ Kəthləm ndəkən hwanmancha, namtə bweechit hur mbu ichi na yara Fara pad mə maladuni shundə tə hanshuwunchə somsomənwa.

⁴⁰ Kə suni chikama a mbayi kamkəsi, pad a hur tahhasəkən.

15

Thlata Kərəsti Hur Məmatcha

¹ Nakənya, hwanmancha, ni kuḍkanda kuni kwescha shuni bəssandi kuniyu, le thlətuni thlartuni dərəkən.

² Tə mbəda kwescha shuwunkən hərəktuni, ma kisshuni shunihar mbwa'andə kuni kwaakwaa. Manga kichuuwa fərkit engnuni mere.

³ I kamkəsi sənandi kunisi, ndəkən naka i thləta, ndatwa: "Kərəsti məkənadi kəthləm bəbichitfechengnəm, nda i natna hur yarat laulawata Farə le mbutən,

⁴ ndatwa thloha fīcha, farə mun məkkatəkən thla'afīcha, nda i natna hur yarat laulawatkən,

⁵ chedadə fat'ena Kefas kana fīchile kumngərənsə chapyu.

⁶ Kana cheda fat'ena hwanmancha fīchile sheranga aru dərman (500) a farə ərta, mwēefunəsi tə shishshingtafa, chikama sokkən funa mirnda.

⁷ Kana cheda fat'ena Yakubu, tə tahhət fathlənchəkən nat.

⁸ A mweshitkən nat, chedikən fata, nda le ngəttə fīcha a fari kamuchiksə.

⁹ Kəthləm njang naka mweshitmiya fathləncha, kamuchiksə kə afīchəwa ləthlənda, kəthləm fəradi bahta fa tərmbanda Fara.

¹⁰ Tə mbəda kafata Fara nati kə i natiya, kafat'en kə mbədengna nga merewa. Shidi tor sheradi chikawuna hurnanda, chikama sokkən nga njangwa, kafadi Farə nak tə njiyu.

¹¹ Ndu njang ndu kaḍang, bəsskani kichuyu, tə kichuyu pad fərtuni kit.

Thlata Məmatcha

¹² Ma fīcha bəssə thlata Kərəsti a hur məmatcha, məsək la ndat funengnuniwa thlata məmatchəsəwa?

¹³ Ma nga thlata məmatchəsəwa, sokkən chika Kərəsti thla'awu fīchəwa.

¹⁴ Ma thlaawu fīchə Kərəstiwa, bəssengnani pofən, fərkitchidengnuni pofən.

¹⁵ Ma tana nakən kichu, shidani fa lekta Fara, kəthləm shidani sheta kə ḍar Farəwa thla'adə Kərəsti hur məmatcha, le thla'awuchitən, ma tə kitwa thla'awu fīchə məmatchəwa.

¹⁶ Kəthləm ma thla'awu fīchə məmatchəwa, sokkən Kərəsti ma thla'awu fīchəwa.

¹⁷ Ma sokkən thla'awu fīchə Kərəstiwa, fərkitchidengnuni pofən pad paaya mwakuni hur bəbichitfechengnuni.

¹⁸ Sokkən fīchile fərkəkitta hur Kərəsti, kannda mərtadi thlərətkəndadi.

¹⁹ Ma dəfəm haḍəkiketengnəm kə Kərəsti kəthləm nadihiya deng, sheradima chikawun kə ənat haḍandə nifəfa.

²⁰ Kitchitkən thla'afīchə Kərəsti a hur məmatcha, məlan naka tərka thlata fīchile məkadi.

²¹ Nakən bək murtə tə mbəda nifa ərta, tə mbəda nifə ərta pad bat thlata məmatcha.

²² Nda i nat fīcha məmattə kəthləm Adamu, kichu pad kəthləm Kərəsti nat fīcha thla'andə nofchə nat.

²³ Nak thlakəna nata ndera chikawun tə witə ikən, Kərəsti na nata tərəkən, kana fīchile naka ikən a fari natna ngərəndə'in.

²⁴ Kana mweshitmikəna bəta, fari natna fəra kuturəchita Fara Shinda, ḍifitə wuwweləndə fa kuturəchitadi, nat tə kuturcha tə alchita.

²⁵ Waat nan sok kuturəchita, kana dəf atikrechikən kə ka sarəchi'en.

²⁶ Hanmurtə naka mweshitmi atikretəkən ti natna bəllanda.

²⁷ "Kəthləm shidtə ichinat kə ka sarəchi'en" Ma dedfichəwa: "Shidtə ichinat kə ka sarəchi'en", chedakissha d'waachitkənwa nga nat tə Farə tə ində'enwa, le dəfkə chikamənat kə ka Kərəsti.

²⁸ Kə ngərəndə Farə ichiniyu kə ka sarəchi'en, hwankən pad sokkəna ka Fara, kana Fara nata chikamə tə təmə nat.

²⁹ Manga thlata məmatchəsəwa, mənəf nofchiya sətə, fichile sandə fichə baptisma kanda kəthləm məmatcha? Ma thla'awu fichə məmatchəwa kəpware, kəthləmmə la sandə fichə baptisma nofchə kəthləm kandang?

³⁰ Kəthləmmə la natma dəf inchengnəma hur mboro chikayen hanthləkta?

³¹ Wembəta nja miya hanmurta! Yarkiyaa hwanmancha, kittəkən la thla'ayi'ində kəthləm kunang hur Yəso Kərəsti Ləmwadengnəm.

³² Ma mbədī tə pəktat hanthlucha a Afisa, kəthləm yarengnə kə dər nifa, mə naka mbəstəngnəhar? Mangu ficha thla'andə məmatchəwa, "Nga kwesh kə səməm kə səmwa nakən ishki nəma mərta?"

³³ Mə ləmi fichə kuniwa: "Soktə tə bəbinofcha la səbaən ka hur'indadi."

³⁴ Bamađi kə hur'inchengnuni ndiichin, kə malanguni sət bəbichitfata. Kəthləm funengnuni sənundə Farəwa. Mbuki iniyu kəthləm kə harangfat kuni.

Thlata Fata

³⁵ Pad funə nanda sahtə ndatwa: "La thla'ang fichə məmatchəwa kəni? Tə witə fatmə natnda bəta?"

³⁶ Boma! I həftu ngu tiftəwa se ma mirwa.

³⁷ Ma hifna, nga cheta i həftu tə fatkən na tiftəwa, hanwitəkən ndak. Ndu i alkama ndu hanwitə ən somən.

³⁸ Farə la fərang fata hanwitəkən nda i yahtən, pad chika witə hanwitəmi la fəraən fatkən'en.

³⁹ Nga nat thlu ərətəwa, nofchə tə witə thləwengnanda ərta, dəhərəmchə tə witə innanda, dishchə tə witə innanda, tinchə pad tə witə innanda.

⁴⁰ Tindəsi i afshi nedəsə pad i kisshita, mwanda i afshi somən, mwanda i kisshitə pad somən.

⁴¹ Mwanda hwatfarə somən, i ndəraa somən, i hanndərechə somən; kəthləm yunə hanndəraa somən mwandə'en tə le.

⁴² Nakən kichu tə pathlə thlata məmatcha. I həftə ficha nan yiratadi, i thla'andə ficha yirat'ensadəwa.

⁴³ La həfkə ficha tə bəh fər mwanda, thla'ang ficha hur mwanda. La həfkə ficha hur bəh alchita, thla'ang ficha hur alchita.

⁴⁴ Həfkə ficha hur cheta fata, thla'ang ficha hur fata shemedə. Nakən fatə i cheta fata, fatə pad i shemedə.

⁴⁵ Nakən kichu hur yaratkən, "Adamu tərka nifa sokka nifə tə shishshingta, ndukwalat Adamu shemedə lela fərkə shishshingta.

⁴⁶ Nga le naka i shemedə naka tərakəkənwa, i punifəchita, kana i shemedə.

⁴⁷ Tərka nifa chekna hur furta a hur kisshita, chapatə nifa bəkna hur afshi

⁴⁸ Nda ini chet nifa hur furtuyu, nakən kichuyu tə fichile naka i furta. Nda i'ni nat leni hur afshiyu, kichu pad natna nata kə fichile naka i hur afshi.

⁴⁹ Nda i'ni tərtəm mirshingta leni cheka hur furtuyu, kichu pad natma tər mirshingta le naka hur afshi.

⁵⁰ I nati mbwa'anda kuni, hwanmancha, ngusetta fadengnəm nda thlu tə fwara kə yimnda kuturəchita Farəwa. Kichu pad lə yirata ngu mbəs əna a ratə le nguchika yiratwa.

⁵¹ Kamthləmathi, ni mbwa'a əna kuni buḅweeta. Ngəma mərtə natəmwa, natəm naficha buḅwedandəkəmhi,

⁵² Nda nakənya a təḅərtə hwanitəhi, a mweshitmi kutmeta. Naficha pyandə kutmeta, thla'ang fichə məmatcha tə fadi nguchika yirata, kana ficha buḅwedandə kəmhi.

⁵³ Kəthləm fadi na yirata waat kə buḅwedang fichəhi təle nguchika yirata, lela məkə pad kə buḅwedang fichə təle nguchika mərta.

⁵⁴ Le na yirata ma buḅwedə fichəhi təle nguchika yirata, le na mərta kə buḅwedang fichə təle nguchika mərta, a mbənniyu nat i yarandə fichəhi hur shunda Farə nan nəhhətəhi ndatwa:

"Məhdəfichə hanmurta, shera ficha al'en."

⁵⁵ "Ai hanmurta, mbəs'ənekuhara ayi? Ai hanmurta, alchideku ayi?"

⁵⁶ Alchita hanmurta bəbichitfata, kus naka alchita bəbichitfata.

⁵⁷ Usoko Fara le fərang mbəs'əna kəmhar tə mbədə Ləmwadengnəm Yəso Kərəsti.

⁵⁸ Kəthləm ndəkən hwanmanchinə ti yahti, thlaramhi kit, mə fohha ənkunidiwa. Kənding kə fərunə fechengnuni nat kə tora Ləmwanda, kəthləm shinuniwa bahtengnunihi hur Ləmwanda ngu nat pofənwa.

16

Kəsanda Fichilesə Nak Chidchid

¹ Nakənya pathlə kəsanda fichilesə nak chidchid, sam nda i ndadi mbət ngəlhwanichi a Galatiyayu.

² A farə ladi, tərka chika yen mundə mud, chikawuni kəla dəfən hanndəbəlthəhi kəlar hur i la mbəlaaten mbəsta kə kəsənhar, kəthləm ma bədi mənə hum'icha natsəwa.

³ Ma she'i ni thlən fichile hartunihar, ngəmtuni təkanda, tə yarat dəlwer kə dəndə tə fərpofən engnuni kə Urshelima.

⁴ Ma sokkanwa keekesi njang pad kə di, natnda dəfkədənji.

Tahhasəfə i Wita

⁵ Ni bəta mbədengnuni ma dīdi tə Makidoniya, kəthləm yəhkisi kə di tə Makidoniya.

⁶ Mbah kə si tolla mbədengnuni, mbahya ma kə mbərayi fektəhi mbənniyu, kəthləm kə kəsikunisi nat mbədi nati dəta.

⁷ Nga yahtengna kənəkuni nakənya kə mbərihi ndakwa, dəfi hanndəkiketəsi kə muni tolla mbədengnuni, ma ngəma Ləmwandə.

⁸ Pad ni thlarəhi a Afisa kə farə Pentekos,

⁹ Kəthləm i'ni fichə məkəndəsə hauyang i tor nat tə mbəs'ənsi chika sokkən atikrechisə kaən.

¹⁰ Ma bəd Timoti, kə ngəməngnguni kə kalən fathi hurnuni, kəthləm mələn ma na sət tora Ləmwandə nda i nati sətta.

¹¹ Mə cherinduni thləndəwa, kə kəsangngunisa hur witə'en yuyur, kəthləm kə ngəraən i'na mbədengna, nja kəlata mba bat'en tə hwanmancha.

¹² Nakənya pathlə hwanmanəm Afolos pad, hwanadi tə alchitafa kə dəkə mbədengnuni tə tahhat hwanmancha, nakən nga yahtə'en kə dən nakənyawa. Nan dəta ma mbish tə mbanda.

Mweshit Mi Shunda

¹³ Sokam tə tahhasəfa, kə thlaruni kit tə alchita a hur fərkitengnuni, kənuni nda hishcha, kənuni tə alchitafa.

¹⁴ I natuni sətnat kə suni hur mbənfata.

¹⁵ Hwanmancha, shinuni nofchi hura'a Istifanus kanda tərakə tərtəhi a hur hachahai Akaya, pad firndə fechengnanda kə sangndə tora fichile nak chidchid.

¹⁶ Nja hwanandə kuni kə fəranguni mwanda witə nofchiniyu, tə fichile naka shikechə torchengnani tə bahtengnani.

¹⁷ Shiki mbəndəfə tə bəta Istifanus, tə Fartunatus, tə Akaikus, le sokkə nda kunang baka.

¹⁸ Tərandə hurengnəhi nat tə innuni. Witə nofchiniyu kəla fəranguni mwanda kanda.

Mweshitmi Ndat'icha

¹⁹ Fa tərmbayi Asiyayu kanda nda'icha kuni. Akila tə Biriskila tə fa tərmbayi la humkəhi hure'engnandəyu, kanda nda'icha kuni kaən hur thləm Ləmwanda.

²⁰ Hwanmanchi natta mbənniyu kanda nda'əna kuni. Kə ndangnguni icha ndani tə chidchid tə kəsndanihar.

²¹ Njang Bulus yarak ndat'ənədiya tə harengna.

²² Ma yunəsə nguchit mbənfat'ensi kə mbəda Ləmwanda, kənaka səbkən. Lə Ləmwada a bu.

²³ Kafata Ləmwandə Yəso kənan tə kuni.

²⁴ Malan mbənfadengna kənan tə kuni natuni hur Yəso Kərəsti. Kəsokən kichu.